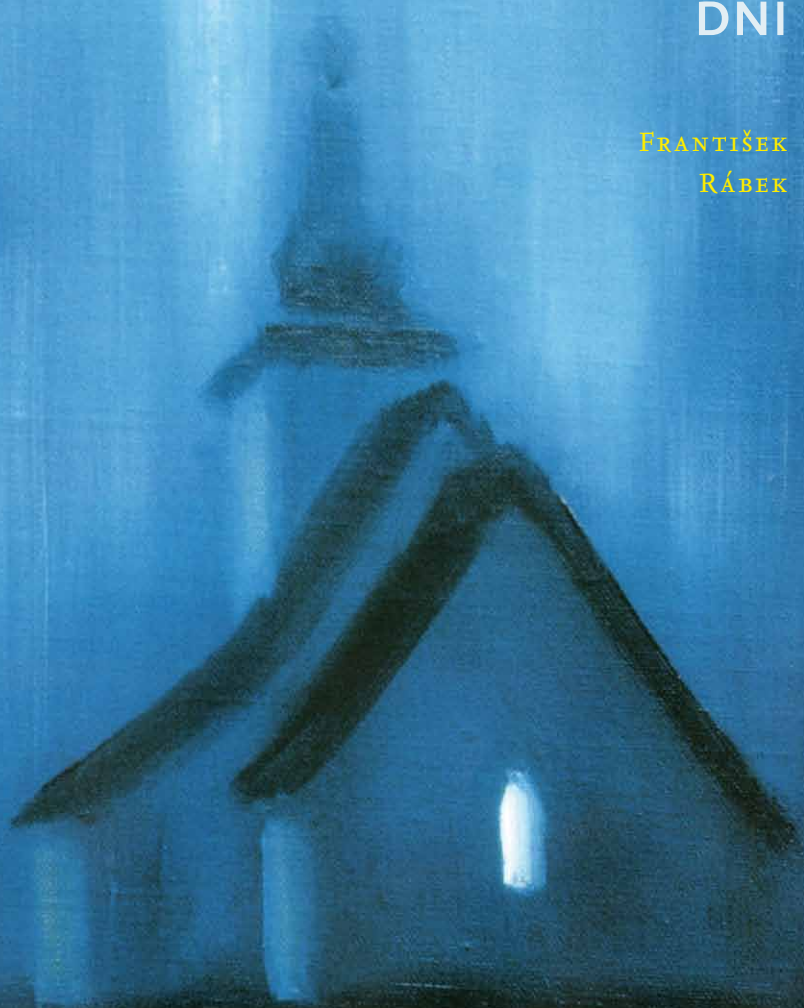
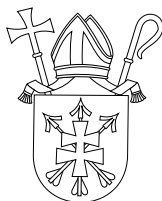

SVETLO
ADVENTNÝCH
A VIANOČNÝCH
DNÍ

FRANTIŠEK
RÁBEK

SVETLO
ADVENTNÝCH
A VIANOČNÝCH
DNÍ

FRANTIŠEK RÁBEK
BISKUP-ORDINÁR

**SVETLO
ADVENTNÝCH
A VIANOČNÝCH
DNÍ**

*Zamyslenia
k textom dňa*

Marianka 2010

Texty dňa – čítania a evanjelium, ako aj modlitby sme prevzali z Lekcionára, ktorý vydal Spolok svätého Vojtecha, s jeho súhlasom.

Obraz Ladislava Záborského Svetlo zhora na obálke knihy reprodukuje so súhlasom autora z Kalendára akad. mal. Ladislava Záborského na rok 2011, vydal Fork s. r. o. Ilustrácie Vincenta Hložníka sme prevzali z publikácie Božie slovo v obrazoch, vydal Štefan Raček, Púchov 2008, so súhlasom vydavateľa a majiteľa ilustrácií.

© František Rábek

© Ordinariát Ozbroyených síl a ozbrojených zborov
Slovenskej republiky

© Ladislav Záborský

© Viera Hložníková (dedičia)

ISBN 978-80-89261-36-9

Úvod

V období Adventu a Vianoc sú krátke dni a prevažuje tma nad svetlom. Do tejto atmosféry vnášame rozličné druhy svetiel, ktoré vytvárajú krásu a spôsobujú radosť.

Textami, ktoré nájdete v tejto knižke, som sa pokúsil začať na každý deň Adventu a Vianoc malé svetielko. Pozostáva z úryvkov Svätého písma, ktoré dáva Cirkev čítať v liturgii daného dňa či sviatku, a z úvahy. Pretože svetlo je nielen na obdiv a spríjemnenie, ale umožňuje aj činnosť, v závere je uvedený aj návrh na konanie. Prvou našou odpoveďou na svetlo Božieho slova by mal byť vzťah k Bohu, vyjadrený modlitbou – a modlitba je aj podmienkou našich dobrých skutkov. Na konci je preto uvedený text modlitby Cirkvi na príslušný deň.

Čo je cieľom týchto textov?

Chcel by som vám nimi pomôcť spoznať kresťanský obsah týchto dôležitých období cirkevného roka. Všetci zrejme pozorujeme čoraz povrchnejší, komerčný a konzumný prístup k prežívaniu Adventu a Vianoc. Často sa redukovujú iba na emocionálne zážitky v rodinnom kruhu a folklórne zvyky. Zvlášť mladí ľudia nevedia, čo si s týmto všetkým počať, sú bezradní alebo priamo odmietaví a neraz sa správajú rušivo.

Ak si v tomto období nájdeme každý deň tichú chvíľu na prečítanie daných textov a zamyslíme sa nad nimi, ak sa pokúsime preniesť niečo zo spoznanej pravdy do života, spoznáme pravdivý obsah kresťanského Adventu a Vianoc. Svetlo tejto pravdy nám pomôže prežívať hlbokú radosť, nezávislú od vonkajších okolností. Táto pravdivá radosť nás bude viesť k hľadaniu jej vyjadrenia v podmienkach, v ktorých sa nachádzame, k vytváraniu novej kultúry Adventu a Vianoc, nezávislej od bezduchých zvykov alebo manipulovania reklamou.

Pri písaní týchto textov som myslel predovšetkým na vás, ktorí patríte do ordinariátu, najmä na mladé rodiny, na vás, ktorí tieto vzácne dni trávite ako vojaci v zahraničných misiách alebo v kasárňach; na vás policajtov, pracovníkov väzenstva, záchranných zborov či colnej správy. Možno sa táto knižka dostane do rúk aj vám, ktorí sa nachádzate vo väzení, kde sa toto obdobie a tieto sviatky zvlášť ťažko prežívajú.

Bol by som rád, keby v tejto knižke našli duchovné podnety na prežívanie Adventu a Vianoc aj deti a mládež v rodinách ordinariátu.

Niekoľko slov k obsahu:

Advent pozostáva zo štyroch týždňov, z ktorých posledný je viac alebo menej skrátený – podľa toho, ako v ktorom roku vychádzajú Vianoce.

Adventné nedele majú tri varianty textov zo Svätého písma, podľa príslušných rokov nedeľného lekcionára (A, B, C; v roku 2011 sa bude brať cyklus A, v roku 2012 B, v roku 2013 C atď.). Treba si teda prečítať texty z príslušného cyklu. Na nedele je iba jedna krátka úvaha, lebo predpokladám, že sa zúčastníme nedeľnej sv. omše pri ktorej budeme počuť aktuálny príhovor kňaza. To platí aj pre nedele, ktoré padnú na Vianočné obdobie.

Okrem toho je počas Adventu niekoľko sviatkov. Tie sa viažu na konkrétny dátum (napr.: sv. Mikuláš – 6. decembra; Nepoškvrnené Počatie Panny Márie – 8. decembra). Vzhľadom na to, že tieto dátumy padnú každý rok na iný deň týždňa, treba použiť úvahy viažuce sa na príslušný sviatok v deň, na ktorý padne, (a vynechať texty toho dňa v týždni).

Okrem toho vsuniem na príslušné miesta pár vysvetľujúcich poznámok, týkajúcich sa niektorých všeobecne zaužívaných zvykov, spojených s týmito obdobiami a sviatkami.

Autor

PRVÝ ADVENTNÝ TÝŽDEŇ

PRVÁ ADVENTNÁ NEDEĽA**V roku A**

PRVÉ ČÍTANIE

*Pán zhromaždí všetky národy
vo večnom pokoji Božieho kráľovstva*

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 2, 1 – 5

Videnie Izaiáša, syna Amosovho, o Judei a Jeruzaleme.

Stane sa v ostatných dňoch:

Vrch s Pánovým domom bude stáť pevne na temene hôr
a bude vyčnievať nad pahorky.

Budú k nemu prúdiť všetky národy,

prídu k nemu mnohé kmene a povedia:

„Poďme, vystúpme na Pánov vrch,
do domu Jakubovho Boha!

Nech nás poučí o svojich cestách

a my budeme kráčať po jeho chodníkoch.“

Lebo zo Siona vzíde zákon

a z Jeruzalema Pánovo slovo.

On bude súdiť národy

a naprávať početné kmene,

takže ony si zo svojich mečov ukujú radlice

a zo svojich kopijí kosáky.

Národ proti národu nezodvihne meč

a nebudú sa priúčať boju.

Hor' sa, dom Jakubov,

kráčajme vo svetle Pánovom!

DRUHÉ ČÍTANIE

Naša spása je blízko

Čítanie z Listu svätého apoštola Pavla Rimanom 13, 11 – 14a

Bratia, viete, aký je čas, že už nadišla hodina, aby ste sa

prebudili zo sna. Veď teraz je nám spása bližšie, ako vtedy, keď sme uverili. Noc pokročila, deň sa priblížil. Zhodme teda skutky tmy a oblečme sa do výzbroje svetla. Žime počestne ako vo dne; nie v hýrení a opilstve, nie v smilstve a necudnosti, nie v svároch a žiarlivosti, ale oblečte si Pána Ježiša Krista.

EVANJELIUM

Bdejte, aby ste boli pripravení

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 24, 37 – 44

Ježiš povedal svojim učeníkom: „Ako bolo za dní Noema, tak bude aj pri príchode Syna človeka. Ako v dňoch pred potopou ľudia jedli a pili, ženili sa a vydávali až do toho dňa, keď Noe vošiel do korába, a nič nezbadali, až prišla potopa a zmietla všetkých, tak bude aj pri príchode Syna človeka. Vtedy budú na poli dvaja: jeden bude vzatý, druhý sa ponechá. Dve budú mlieť na mlyne: jedna bude vzatá, druhá sa ponechá.

Bdejte teda, lebo nevíete, v ktorý deň príde váš Pán.

Uvážte predsa: Keby hospodár vedel, v ktorú nočnú hodinu príde zlodej, veruže by bdel a nedovolil by mu vniknúť do svojho domu. Preto aj vy buďte pripravení, lebo Syn človeka príde v hodinu, o ktorej nevíete.“

V roku B

PRVÉ ČÍTANIE

Kiež by si prelomil nebesia a zostúpil!

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 63, 16d – 17. 19de; 64, 2c – 7

Ty, Pane, si náš otec, náš vykupiteľ:

to je tvoje meno od vekov.

Prečo si nám, Pane, dal zablúdiť z tvojich ciest, srdcu zatvrdnúť,

aby sme nemali bázeň pred tebou?

Obráť sa k nám, lebo sme tvoji služobníci a kmene tvojho dedičstva.

Kiež by si prelomil nebesia a zostúpil!

Vrchy by sa rozplynuli pred tebou.

Zostúpil si a vrchy sa rozplynuli pred tebou.

Od vekov nebolo slýchať, ucho nepočulo, oko nevidelo, aby bol okrem teba iný Boh, ktorý by pomáhal tým, čo v neho dúfajú.

Vychádzaš v ústrety tým,

čo s radosťou konajú spravodlivo,

tým, čo si na tvojich cestách spomínajú na teba.

Ty si sa hneval, a my sme hrešili.

Dlho sme ti boli neverní, ale budeme spasení.

Všetci sme boli nečistí,

stať špinavý šat je všetka naša spravodlivosť.

Všetci sme jak zvädnuté lístie,

naša nepravosť nás unáša ako vietor.

Nik nevzyva tvoje meno,

nik sa nevzchopí, aby sa k tebe privinul,

lebo si skryl pred nami svoju tvár,

vydal si nás napospas našej nepravosti.

A predsa, Pane, ty si náš otec!

My sme hlina, ty si náš tvorca;

všetci sme dielo tvojich rúk.

DRUHÉ ČÍTANIE

Očakávame, že sa zjaví náš Pán Ježiš Kristus

Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Pavla Korinťanom 1, 3 – 9

Bratia, milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca,

i od Pána Ježiša Krista.

Ustavične vzdávam vďaky svojmu Bohu za vás pre Božiu

milosť, ktorú ste dostali v Kristovi Ježišovi. Veď v ňom ste

boli obohatení vo všetkom, v každom slove a v každom poznaní,

ako sa medzi vami upevnilo svedectvo o Kristovi,

takže vám nechýba nijaký dar milosti, kým očakávate, že sa

zjaví náš Pán Ježiš Kristus. On vás bude posilňovať až do

konca, aby ste boli bez úhony v deň nášho Pána Ježiša

Krista. Verný je Boh, ktorý vás povolal do spoločenstva svojho

Syna Ježiša Krista, nášho Pána.

EVANJELIUM

Bdejte, lebo neviete, kedy príde pán domu

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Marka 13, 33 – 37

Ježiš povedal svojim učeníkom: „Majte sa na pozore, bdejte, lebo neviete, kedy príde ten čas. Je to tak, ako keď človek odcestuje: opustil svoj dom, svojim sluhom odovzdal moc, každému určil prácu a vrátnikovi prikázal bdieť. Bdejte teda, lebo neviete, kedy príde pán domu: či večer, či o polnoci, či za spevu kohúta, alebo ráno. Aby vás nenašiel spať, keď príde nečakane! A čo hovorím vám, hovorím všetkým: Bdejte!“

V roku C

PRVÉ ČÍTANIE

Vyklíči z Dávida spravodlivý výhonok

Čítanie z Knihy proroka Jeremiáša 33, 14 – 16

Hľa, blížia sa dni, — hovorí Pán —, keď splním prísľub spásy, ktorý som dal Izraelovmu a Júdovmu domu. V tých dňoch a v tom čase vyklíči z Dávida spravodlivý výhonok, ktorý bude konať právo a spravodlivosť na zemi. V tých dňoch Júda dosiahne spásu a Jeruzalem istotu a budú ho volať: Pán — naša spravodlivosť.

DRUHÉ ČÍTANIE

Nech Pán posilní vaše srdcia, keď príde Kristus

Čítanie z Prvého listu**svätého apoštola Pavla Solúnčanom 3, 12 – 4, 2**

Bratia, Pán nech zveľadí a rozhojní vašu lásku navzájom i voči všetkým tak, ako ju my máme voči vám. Nech posilní vaše srdcia, aby ste boli bez úhony vo svätosti pred Bohom a naším Otcom, keď príde náš Pán Ježiš so všetkými svojimi svätými. Amen.

Napokon vás teda, bratia, prosíme a napomínáme v Pánu

Ježišovi, aby ste čoraz viac rástli v tom, čo ste od nás prijali: ako máte žiť a páčiť sa Bohu, ako aj žijete. Veď viete, aké príkazy sme vám dali z moci Pána Ježiša.

EVANJELIUM

Blíži sa vaše vykúpenie

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 21, 25 – 28. 34 – 36

Ježiš povedal svojim učeníkom: „Budú znamenia na slnku a mesiaci i na hviezdach a na zemi budú národy plné úzkosti a zmätku z hukotu mora a vlnobitia. Ľudia budú zmierať od strachu a očakávania toho, čo príde na svet, lebo nebeské mocnosti sa budú chvieť. Vtedy uvidia Syna človeka prichádzať v oblaku s mocou a veľkou slávou. Keď sa to začne diať, vzpriamte sa, zodvihnite hlavu, lebo sa blíži vaše vykúpenie.“

Dávajte si pozor, aby vaše srdcia neotŕžali obžerstvom, opilstvom a starosťami o tento život, aby vás onen deň neprekvapil. Lebo príde ako osídlo na všetkých, čo bývajú na povrchu celej zeme. Preto bdejte celý čas a modlite sa, aby ste mohli uniknúť všetkému tomu, čo má prísť, a postaviť sa pred Syna človeka.“

PRÍPRAVA NA PÁNOV PRÍCHOD

Názov Advent je z latinského *adventus*, čo znamená príchod. V tomto období sa zameriavame na trojaký Kristov príchod: na jeho slávny príchod na konci čias, keď príde ako sudca živých i mŕtvych; pripravujeme sa na oslávenie jeho prvého príchodu, ktorý sa uskutočnil Ježišovým narodením v Betleheme. Je tu však aj tzv. stredný príchod. Ten sa deje v rozličných podobách, v ktorých sa s nami stretáva ten istý Ježiš Kristus, ktorý sa pre nás narodil a ktorého slávny príchod očakávame. Je to napríklad v podobe slova; keď pri bohoslužbe počúvame čítania Svätého písma alebo učenie Cirkvi, hovorí k nám sám Ježiš Kristus. Ďalším spôsobom jeho stretnutia s nami sú sviatosti. Je to on, ktorý cez službu kňaza krstom prijíma človeka k účasti na Božom živote; on odpúšťa hriechy vo sviatosti pokánia; on sa nám dáva za duchovný pokrm ako Chlieb života v Eucharistii. Je však dôležité, aby sme jeho prítomnosť

rozpoznali aj vo svojich blížnych, najmä v tých, čo potrebujú nejakú našu pomoc, službu. On sám povedal, že pri svojom druhom príchode nás bude súdiť práve z toho, ako sme mu prejavili pomoc alebo službu v tých, ktorí ju potrebovali: „Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ (Mt 25, 40)

Z toho vyplýva, že si treba uvedomiť, čo znamená pre nás Ježišov prvý príchod. Nestačí si ho pripomínať iba ako peknú idylu. V ňom vstúpil Boh do našich dejín asi tak, ako sa ocitá záchranár v tej istej vode ako topiaci sa. Počas svojho prvého príchodu urobil všetko pre našu záchranu. Nezostal však ďalej v minulosti ani vo vysokom nebi. Zostáva naším súčasníkom, síce skrytým vo vyššie spomenutých znakoch, ale blízky a my sme vyzvaní s ním spolupracovať na záchrane nás i našich blížnych. Ako spoznáваме a prijímame túto jeho skrytú prítomnosť, od toho závisí, ako budeme pripravení na stretnutie s ním, keď sa zjaví vo svojej sláve.

Ak si to uvedomujeme, potom by mal byť pre nás Advent obdobím intenzívneho duchovného života a veľkodušného konania dobrých skutkov. Nemali by sme si dať vnútiť degradovanie nedele v tomto čase na nákupný zhon v hypermarketoch. Urobme všetko pre to, aby sme prežívali nedeľu ako deň vzkrieseného Krista. Nech je stredobodom tohto dňa s vierou prežitá účasť na svätej omši, pobyt v rodine, vrátane posedenia pri obede či spoločnom rozhovore, návšteva opustených, starých a chorých, chvíle ticha v prírode, na prechádzke alebo strávené pri dobrom duchovnom či kultúrnom programe.

Praktický podnet: Čo urobím a čo neurobím, aby som prežil dnešnú nedeľu tak, aby to obstálo pred prichádzajúcim Kristom?

MODLITBA

Prosíme ťa, všemohúci Bože,
daj nám ochotu konať dobré skutky
a pomáhaj nám kráčať v ústrety Kristovi tak,
aby nás pri svojom druhom príchode
postavil po svojej pravici
a voviedol do nebeského kráľovstva.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

ADVENTNÝ VENIEC

V súvislosti s Adventom sa často stretávame s predmetom, ktorý má názov „adventný veniec“. Je to rozličným spôsobom stvárnený kruh, na ktorom sú rovnomerne rozmiestnené štyri sviece. Každú adventnú nedeľu sa zapaluje o jednu sviecu viac.

O čo ide?

Je to pekný symbol, ktorý zaviedol asi pred sto rokmi jeden nemecký pastor a ktorý sa postupne rozšíril po celom svete. Zelená farba venca pripomína nádej, ktorá je hlavnou vlastnosťou kresťanského Adventu. Sviece, ktoré sa postupne zapalujú, pripomínajú svetlo viery. Čím sa viac blíži deň Božieho narodenia, tým je na venci viac svetla. Pomocou duchovnej prípravy na Vianoce, osvojovaním si svetla Božieho slova má pribúdať viac svetla viery aj v našom živote, v našom srdci. Na Vianoce žiari do tmy plné svetlo, ktorým je sám Ježiš Kristus: „Svetlo zo Svetla, pravý Boh z Boha pravého...“

Je vhodné urobiť si alebo zadovážiť adventný veniec a zapalovať ho najmä pri spoločnej večernej modlitbe v rodine.

30. NOVEMBRA

SVÄTÉHO ONDREJA, APOŠTOLA**PRVÉ ČÍTANIE***Viera je z hlásania a hlásanie skrze Kristovo slovo***Čítanie z Listu svätého apoštola Pavla Rimanom 10, 9 – 18**

Ak svojimi ústami vyznávaš: „Ježiš je Pán!“ a vo svojom srdci uveríš, že Boh ho vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený. Lebo srdcom veríme na spravodlivosť a ústami vyznávame na spásu. Veď Písmo hovorí:

„Nik, kto v neho verí, nebude zahanbený.“

Niet rozdielu medzi Židom a Grékom, lebo ten istý je Pán všetkých, bohatý pre všetkých, ktorí ho vyzývajú:

Lebo každý, kto bude vyzývať Pánovo meno, bude spasený.

Ale ako budú vyzývať toho, v ktorého neuverili? A ako uveria v toho, o ktorom nepočuli? A ako počujú bez kazateľa?

A ako budú kázať, ak nie sú poslaní? Ako je napísané:

„Aké krásne sú nohy tých, čo hlásajú dobrú zvest.“

Lenže nie všetci poslúchli evanjelium. Aj Izaiáš hovorí:

„Pane, kto uveril tomu, čo sme hlásali?“

Teda viera je z hlásania a hlásanie skrze Kristovo slovo.

Ale spytujem sa: Azda nepočuli? Ale áno,

po celej zemi rozlieha sa ich hlas

a ich slová až po hranice sveta.

EVANJELIUM*Oni hneď zanechali siete a išli za ním***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 4, 18 – 22**

Keď raz Ježiš kráčal popri Galilejskom mori, videl dvoch bratov, Šimona, ktorý sa volá Peter, a jeho brata Ondreja, ako spúšťajú sieť do mora; boli totiž rybármi. I povedal im:

„Podďte za mnou a urobím z vás rybárov ľudí.“ Oni hneď zanechali siete a išli za ním.

Ako šiel odtiaľ ďalej, videl iných dvoch bratov, Jakuba

Zebedejovho a jeho brata Jána, ako na lodi so svojím otcom

Zebedejom opravujú siete, aj ich povolal.

Oni hneď zanechali loď i svojho otca a išli za ním.

AKO BUDÚ HLÁSAŤ, AK NIE SÚ POSLANÍ?

Žijeme v mediálnej dobe. Veľa ľudí si zarába na chlieb tým, že šíria informácie najrozličnejšieho druhu, často nedôležité a neraz aj nepravdivé... A pritom je tu skutočnosť, ktorá je najdôležitejšia pre každého človeka, a tá sa nejako ťažko a pomaly šíri, lebo nie je na prvý pohľad dobre platebnou senzáciou: Boh sám nám cez svojho Syna posielal tie najdôležitejšie informácie pre náš život. Od ich prijatia s vierou závisí spása, plná záchrana človeka. Apoštol Pavol si v dnešnom 1. čítaní kladie sériu otázok: Zdôrazňuje: „Viera je z hlásania.“ A pýta sa: „A ako počujú bez kazateľa? A ako budú kázať, ak nie sú poslaní?“ Ježiš Kristus si sám vyberal autorizovaných svedkov, ktorým dal možnosť plne spoznať svoje učenie, svoju osobu a život a ktorých potom poveril: „Idte do celého sveta a učte všetky národy!...“

V evanjeliu sme počuli, ako povoláva prvých učeníkov: Petra a jeho brata Ondreja. Nadväzuje na ich prácu a hovorí im tajuplné slová: „Podďte za mnou a urobím z vás rybárov ľudí.“ Prekvapuje nás dôvera, s akou títo prví apoštoli nechali všetko a nasledovali Ježiša. Musíme si však pripomenúť, že to nebolo prvé stretnutie Ondreja s Ježišom. Evanjelista Ján rozpráva o tom, ako po Ježišovom krste v Jordáne a po Jánových slovách o Ježišovi, že je Božím Baránkom, ktorý sníma hriech sveta, dvaja z Jánových učeníkov odišli za Ježišom a zostali deň u neho. Boli to práve Ján a Ondrej. Ondrej potom priviedol k Ježišovi svojho brata Šimona, ktorému Ježiš zmenil meno na Peter. Po týchto prvých stretnutiach však Ježiš adresuje radikálne pozvanie, ktoré má zmeniť ich život. Ak pozvaní reagujú s takým odhodlaním, musíme za tým vidieť nielen ich obdiv a dôveru voči Ježišovi, ale predovšetkým duchovnú silu Ježišovho slova. Tu sa stretáme s tajomstvom a účinnosťou Božej milosti, ktorá predchádza rozhodnutie človeka, a slobodnou vôľou, ktorú milosť neruší, ale rešpektuje. Ak sa neskôr má stať Ondrej i s ostatnými apoštolmi šíriteľom evanjelia, odovzdáva slovo, v ktorom je Božia moc. A keď toto slovo ľudia s vierou prijímajú, ono v nich spôsobuje plnú záchranu, spásu.

Dnes toto slovo zaznieva nám. Dáme poslušnosť voči tomuto slo-

vu na prvé miesto vo svojom živote, uprostred svojich záujmov? Viera je z hlásania. Ale vieru musíme prejavovať skutkami. Skutkami viery, nasledovaním Krista v konkrétnych podmienkach nášho života aj my budeme odovzdávať Kristovo slovo druhým.

Svätý Ondrej spečatil plnenie svojho apoštolského poslania, spečatil pravdivosť odovzdávaného posolstva svojou vlastnou krvou. Na jeho príhovor prosíme, aby sme dosvedčovali pravdivosť a význam Kristom zjavenej pravdy svojím životom, a keď treba, i svojím utrpením...

Praktický podnet: Nájdem si chvíľu na čítanie so Svätého písma vo vedomí, že ku mne hovorí Kristus a pouvažujem v rozhovore s ním, čo mu mám odpovedať.

MODLITBA

Všemohúci Bože,
svojej Cirkvi si dal svätého apoštola Ondreja
za zvestovateľa viery a duchovného pastiera;
vyslyš naše prosby
a daj, aby Cirkev aj v dnešných časoch
cítila moc jeho orodovania.
O to ťa prosíme skrze nášho Pána Ježiša Krista,
tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

PONDELOK

PRVÉ ČÍTANIE

*Pán zhromaždí všetky národy
vo večnom pokoji Božieho kráľovstva*

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 2, 1 – 5

Videnie Izaiáša, syna Amosovho, o Judei a Jeruzaleme.

Stane sa v ostatných dňoch:

Vrch s Pánovým domom bude stáť pevne na temene hôr
a bude vyčnievať nad pahorky.

Budú k nemu prúdiť všetky národy,
prídu k nemu mnohé kmene a povedia:

„Poďme, vystúpme na Pánov vrch,
do domu Jakubovho Boha!

Nech nás poučí o svojich cestách
a my budeme kráčať po jeho chodníkoch.“

Lebo zo Siona vzíde zákon
a z Jeruzalema Pánovo slovo.

On bude súdiť národy
a naprávať početné kmene,
takže ony si zo svojich mečov ukujú radlice
a zo svojich kopijí kosáky.

Národ proti národu nezodvihne meč
a nebudú sa priúčať boju.

Hor' sa, dom Jakubov,
kráčajme vo svetle Pánovom!

V roku A

(keď sa toto čítanie číta na Prvú adventnú nedeľu) možno čítať nasledujúce čítanie:

Bude chválou všetkých, ktorí sa zachránia

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 4, 2 – 6

V ten deň bude Pánov výhonok ozdobou a slávou
a plod zeme pýchou a chválou všetkých,
ktorí sa zachránia z Izraela.

Svätým sa bude nazývať každý, kto zostane na Sione
 a kto prežije v Jeruzaleme,
 každý, kto bude zapísaný v Jeruzaleme pre život.
 Až Pán zmyje špinu sionských dcér,
 až celkom spláchnie krv z Jeruzalema
 dychom súdu a dychom páľavy,
 vtedy utvorí nad každým miestom vrchu Sion
 a nad tými, čo sa tam zhromaždia,
 oblak vo dne
 a dym i žiaru blčiaceho ohňa v noci.
 Pánova veleba bude nad všetkým ako ochrana;
 a stánok bude tieňom pred horúčavou dňu
 a bezpečným útočiskom pred víchricou a dažďom.
 Počuli sme Božie slovo.

EVANJELIUM

Prídu mnohí od východu i západu do nebeského kráľovstva

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 8, 5 – 11

Keď Ježiš vošiel do Kafarnauma, pristúpil k nemu stotník s prosbou:
 „Pane, sluha mi leží doma ochrnutý a hrozne trpí.“

On mu povedal: „Prídem a uzdravím ho.“

Stotník mu odpovedal: „Pane, nie som hoden, aby si vošiel pod
 moju strechu, ale povedz iba slovo a môj sluha ozdravie. Veď aj ja som
 podriadený človek a mám pod sebou vojakov. Ak daktorému poviem:
 ‚Chod!‘ — ide; inému: ‚Pod' sem!‘ — tak príde; a svojmu sluhovi: ‚Urob
 toto!‘ — on to urobí.“

Keď to Ježiš počul, zadivil sa a tým, čo ho sprevádzali, povedal: „Veru,
 hovorím vám: Takú vieru som nenašiel u nikoho v Izraeli. Hovorím
 vám, že prídu mnohí od východu i západu a budú stolovať s Abrahámom,
 Izákom a Jakubom v nebeskom kráľovstve.“

UZDRAVUJÚCA MOC KRISTOVHO SLOVA

Slovo „advent“ znamená príchod. Adventné obdobie v cirkevnom roku
 nás usmerňuje na skutočnosť, že Boh prichádza, približuje sa k nám
 a povzbudzuje nás, aby sme aj my hľadali cestu, ako sa viac priblížiť
 k nemu.

Na túto tému hovoria i čítania Svätého písma na dnešný deň.

Prorok Izaiáš píše o „vrchu s Pánovým domom“. To bolo chrámové
 návršie v Jeruzaleme, na ktorom bol vybudovaný chrám. Vtedy to bolo
 jediné miesto na svete, kde sa uctievala prítomnosť všemohúceho Boha.
 Vo svojom videní má prorok pred očami všetky národy, ako smerujú
 k chrámu, aby počúvali Boha, dali sa ním usmerniť v presvedčení, že
 on ich bude viesť cestou života. To je zvýraznené v schopnosti národov
 pokojne spolunažívať, takže nebudú potrebovať zbrane a prekurujú ich
 na roľnícke nástroje, symboly mieru.

Táto vízia sa začala uskutočňovať v plnej miere príchodom Ježiša
 Krista, ktorý bol živým Božím chrámom, Jeho ľudská prirodzenosť bola
 miestom plnej prítomnosti večného Boha, pretože bol Synom Božím.
 V udalosti z evanjelia sa na neho obracia rímsky okupačný dôstojník
 so zvláštnou prosbou: aby mu uzdravil sluhu, ku ktorému má stotník
 ľudský prístup a chce mu pomôcť. Keď Ježiš prejaví ochotu, stotník si
 uvedomí, že keby Ježiš prišiel do jeho domu, tým by si ako Žid spô-
 sobil nepríjemnosti (vstup do domu pohana robil obradne nečistým).
 Preto uznáva svoju nehodnosť a prosí Ježiša, aby uzdravil sluhu na
 diaľku, svojím slovom. Ako veliaci vojak mal skúsenosť so silou slova.
 Bol presvedčený, že Ježiš svojím slovom môže i na diaľku spôsobiť to,
 čo rozhodne. Ježiš s obdivom pochválil vieru tohto pohana. A my pri
 každej svätej omši pred svätým prijímaním opakujeme s pokorou slo-
 vá kafarnaumského stotníka a vyjadrujeme vieru v uzdravujúcu moc
 Kristovho slova.

Vojaka, ktorý mal dobrý prístup k ľuďom a snahu pomôcť, to pri-
 viedlo až k takémuto hlbokému vzťahu k Ježišovi. Tým sa stáva súčas-
 ne i človekom pokoja. Celkom iste nebude nikomu úmyselne krivdiť.
 Takto sa začínalo naplňovať Izaiášovo proroctvo o Advente, príchode
 Boha i približovaní sa ľudí k nemu. V živote každého z nás by mal
 tento proces pokračovať.

Praktický podnet: Pokúsím sa o nejaký dobrý skutok voči ľuďom a v zá-
 ležitostiach, ktoré sú nad moje sily, sa obrátim v modlitbe ku Kristovi.

MODLITBA

Pane a Bože náš,
 pomôž nám starostlivo sa pripraviť
 na príchod tvojho Syna Ježiša Krista;

a keď príde a zaklope,
 nech nás nájde bdieť v modlitbách
 a jasať na jeho slávu.
 Lebo on s tebou žije a kraľuje
 v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

UTOROK

PRVÉ ČÍTANIE

Spočinie na ňom duch Pánov

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 11, 1 – 10

V ten deň:

Z kmeňa Jesseho vzíde ratolesť
 a z jeho koreňov vyženie výhonok.
 A spočinie na ňom duch Pánov:
 duch múdrosti a rozumu,
 duch rady a sily,
 duch poznania a bázne pred Pánom.
 A bude mať záľubu v bázni pred Pánom.
 Nebude súdiť podľa zdania očí,
 ani nebude karhať podľa počutia,
 ale podľa spravodlivosti bude súdiť chudobných
 a podľa práva bude rozhodovať v prospech ponížených zeme.
 Zem udrie prútom svojich úst
 a dychom svojich perí usmrtí bezbožníka.
 Spravodlivosť bude pásom jeho bedier
 a vernosť opaskom jeho bokov.
 Vlk bude bývať s baránkom,
 leopard si ľahne vedľa kozliatka.
 Teliatko i lev budú žrať spolu
 a chlapček ich bude zaháňať.
 Krava a medvedica sa budú spolu pásť,
 ich mláďatá budú vedno odpočívať.
 Lev sťa vôle sa bude kŕmiť slamou,
 dojča sa bude hrať
 nad dierou hada,
 do skrýše vretenice
 siahne rukou batoľa.
 Nik nebude škodiť ani pustošiť
 na celom mojom svätom vrchu;
 lebo poznaním Pána bude naplnená zem,
 ako vody naplňujú moria.

V ten deň koreň Jesseho
sa vztýči ako znamenie národom;
pohania ho budú vyhľadávať
a slávny bude jeho príbytok.

EVANJELIUM

Ježiš plesá v Duchu Svätom

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 10, 21 – 24

Ježiš v tej hodine zaplesal v Duchu Svätom a povedal: „Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým. Áno, Otče, tebe sa tak páčilo.

Môj Otec mi odovzdal všetko. A nik nevie, kto je Syn, iba Otec, ani kto je Otec, iba Syn a ten, komu to Syn bude chcieť zjaviť.“

Potom sa obrátil osobitne k učeníkom a povedal: „Blahoslavené oči, ktoré vidia, čo vidíte vy. Lebo hovorím vám: Mnohí proroci a králi chceli vidieť, čo vidíte vy, ale nevideli, a počuť, čo vy počúvate, ale nepočuli.“

NASTOLÍ POKOJ NA CELEJ ZEMI

Prvá časť Adventu sa zameriava na prípravu na druhý Kristov príchod. Ak máme správne prežívať toto očakávanie, je potrebné, aby sme čím lepšie poznali toho, ktorého príchod očakávame. Práve o tom, kto bude budúci Záchranca a čo bude znamenať jeho príchod, nám hovoril Boh cez proroka Izaiáša: Bude „pomazaný“ Pánovým Duchom. Pod vedením Božieho Ducha bude plniť svoje poslanie, ktoré nastolí pokoj na celej zemi. Obraz tohto pokoja je vykreslený pôsobivými scénami z prírody. Pokojné spolunažívanie dravých zvierat s domácimi zvieratami i s bezbrannými deťmi je krásnym obrazom pokoja, ktorý prinesie Bohom poslaný potomok kráľa Dávida („koreň Jesseho“ – Jesse bol Dávidovým otcom). Preto ho budú vyhľadávať kmene a jeho príbytok, ktorým je Kristova Cirkev, bude slávny.

V evanjeliu sám Ježiš radostne ďakuje nebeskému Otcovi za to, že dal poznať jednoduchým apoštolom silu jeho mesiášskej moci, s ktorou premáhali zlých duchov, oslobodzovali od nich ľudí a tým nastoľovali ten najpotrebnejší mier s Bohom i medzi ľuďmi navzájom. Ježiš vyjadruje skutočnosť, že jeho ako Božieho Syna môže poznať pravdivo iba ten, komu to dal nebeský Otec. A Boh dáva tento dar nie chytrákym

mudrcom, lež „maličkým“, čiže jednoduchým a pokorným ľuďom, ktorí sú ochotní nielen teoreticky počúvať Krista, lež aj uskutočňujú s vierou jeho slovo a plnia poslanie, ktoré im dal. Ježiš povzbudzuje svojich apoštolov, aby sa považovali za šťastných, pretože majú priamy kontakt s tým, ktorý bol túžbou mnohých spravodlivých ľudí počas dejín Starého zákona.

Aj my túžime dosiahnuť plné šťastie, ktoré nám prinesie Mesiáš – oslávený Kristus pri svojom druhom príchode. Aj my však môžeme už teraz prežívať radosť z jeho prítomnosti, ak budeme otvorení pre dar Božieho Ducha. Podmienkou tejto otvorenosti a pôsobenia Ducha Svätého v nás je naša ochota s vierou a s láskou plniť Ježišove pokyny podľa jeho slov: „Kto má moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje. A kto miluje mňa, toho bude milovať môj Otec; aj ja ho budem milovať a zjavím mu seba samého.“ (Jn 14, 21)

Praktický pokyn: Snahou o konanie podľa evanjelia a s prosbou o pomoc k Duchu Svätému sa pokúsím o dobré vzťahy s niekým v rodine, v zamestnaní či v okolí, s kým to doteraz nebolo ľahké...

MODLITBA

Všemohúci Bože,
dobrotivo vyslyš naše pokorné prosby,
pomôž nám v našich slabostiach
a daj, aby nás radosť z príchodu tvojho Syna
chránila pred nebezpečenstvami hriechu.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

STREDA

PRVÉ ČÍTANIE

Pán pozýva na svoju hostinu a zotiera slzu z každej tvár

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 25, 6 – 10a

V ten deň:

Pán zástupov vystrojí
na tomto vrchu všetkým národom
hostinu s mnohými jedlami:
hostinu s výborným vínom,
so šťavnatými jedlami, s vínom najjemnejším.
Strhne na tomto vrchu závoj,
ktorý zahaľoval všetkých ľudí,
a prikrývku, čo zakrývala všetky národy.
Zničí smrť navždy;
zotrie Pán, Boh, slzu z každej tváre
a hanbu svojho ľudu odstráni z celej zeme,
lebo Pán prehovoril.
V ten deň povedia: „Hľa, náš Boh,
v neho sme dúfali a on nás spasí.
On je Pán, v ktorého sme dúfali.
Jasajme a radujme sa z jeho spásy.
Pánova ruka spočinie na tomto vrchu.“

EVANJELIUM

Ježiš uzdravuje mnohých a rozmnožuje chleby

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 15, 29 – 37

Ježiš prišiel ku Galilejskému moru, vystúpil na vrch a tam si sadol. Prichádzali k nemu celé zástupy, ktoré mali so sebou chromých, slepých, mrzákov, nemých a mnohých iných. Kládli mu ich k nohám a on ich uzdravoval. A zástupy žasli, keď videli, že nemá hovoria, mrzáci sú zdraví, chromí chodia a slepí vidia, a velebili Boha Izraela. Ježiš zvolal svojich učeníkov a povedal: „Lúto mi je zástupu, lebo už tri dni sa zdržiavajú pri mne a nemajú čo jesť. A nechcem ich prepustiť hladných, aby nepoomdlievali na ceste.“

Učeníci mu povedali: „Kdeže vezmeme na púšti toľko chleba, aby sme nasýtili takýto zástup?“

Ježiš sa ich opýtal: „Koľko máte chlebov?“

Oni odpovedali: „Sedem a zopár rybiek.“

Tu rozkázal zástupu, aby si posadal na zem. Vzal sedem chlebov a ryby, vzdával vďaky, lámal a dával učeníkom a učeníci zástupom.

Všetci jedli a nasýtili sa. A nazbierali sedem plných košov zvyšných odrobín.

PODELIŤ SA S TÝM, ČO MÁME

Ďalším darom, ktorý nám prináša Mesiáš, je oslobodenie od rozličných utrpení a pozvanie k bohato prestretému stolu, ktorý je symbolom hojnosti, spokojnosti a radostného spoločenstva Boha s ľuďmi. Cez proroka Izaiáša Pán Boh predpovedal tieto dary, ktoré poskytnie ľuďom na svojom „vrchu“. Týmto vrchom sa rozumel pahorok Sion v Jeruzaleme, na ktorom bol postavený chrám – miesto zvláštnej prítomnosti pravého Boha nielen uprostred izraelského ľudu, ale bolo to jediné miesto v rámci celého sveta, kde sa uctieval pravý Boh. Týmto proroctvom sa jasne naznačuje, že spoločenstvo s Bohom je zdrojom všetkého dobra pre ľudí.

V evanjeliu vystupuje Ježiš na obyčajný vršok v prírode a sadá si tam. On je Božím chrámom v plnom slova zmysle – v ňom je prítomná „všetka plnosť Božstva“, ako povie sv. Pavol. Ľudia prichádzajú k nemu so všetkými svojimi biedami – a nachádzajú pomoc, chorí uzdravenie, zbavenie všetkých dôvodov smútku a žiaľu. A predsa na tretí deň sám Ježiš postrehne núdzu, ktorá dolieha na jeho poslucháčov: minuli sa im zásoby potravín a trápi ich hlad. Ježiš prejavuje svoje cítenie s touto núdzou a zapája do problému i svojich apoštolov. Tí sú bezradní. Ježiš však chce, aby poskytli všetko, čo majú: sedem chlebov a niekoľko rýb. Avšak cez jeho ruky. Ježiš najprv komunikuje so svojím nebeským Otcom: vzdáva mu vďaky za dar chleba i za ryby a potom prostredníctvom apoštolov ich rozdeľuje hladným tisícom. Potraviny bolo toľko, že nevládali všetko zjesť – vystalo sedem košov!

Keď nad touto udalosťou uvažujeme, musíme iste uznať, že to bol zázrak. No na druhej strane to až taká honosná hostina nebola: pomerne skromné jedlo – chlieb a ryby... Ježiš to však nepraktizoval vždy, keď sa okolo neho zišli ľudia. Evanjelium hovorí ešte o druhom roz-

množení chlebov a rýb. A napokon počas dejín až po našu súčasnosť trpia núdzou, chorobami a hladom aj veriaci ľudia. Ako trpeli hladom v koncentračných táboroch, ako trpia dnes celé miliardy, medzi nimi iste aj mnohí veriaci kresťania...

Z Ježišovho počínania vieme, že jeho zámerom nebolo odstrániť všetky utrpenia a nedostatok z tohto pozemského sveta. Jeho zázraky boli „prognostickými“ znameniami. Čiže zviditeľňovali, čo Kristus uskutoční, keď príde na konci čias a keď sa my zhromaždíme definitívne okolo neho.

Na druhej strane je potrebné aj dnes osvojovať si Ježišovu súcitnú lásku voči trpiacim a byť ochotný podeliť sa s tým, čo máme, s chudobnými a hladujúcimi. Keby sme sa o to pokúšali s veľkodušnou vierou, že to, čo im dávame, dávame samému Kristovi, iste by sa podarilo zažehnať hlad. Žili by sme možno skromnejšie, ale s pokojným vedomím, že spolupracujeme so samým Božím Synom a skúsenosť z vykonaného dobra by iste aj nás prehĺbila v radostnej nádeji na plné uskutočnenie Kristovej zachraňujúcej lásky, keď príde na konci čias a my budeme môcť byť prijatí do spoločenstva s ním, na jeho „svätý vrch“ práve na základe toho, že „čo sme urobili jednému z najmenších bratov, to sme urobili jemu samému“ – „lebo bol som hladný a dali ste mi jesť...“

Praktický pokyn: Čo ponúknem zo svojich prostriedkov ako pomoc tým, čo sú v núdzi vo viere, že cez nich to dávam do rúk samému Kristovi...

MODLITBA

Prosíme Ťa, Pane a Bože náš,
svojou božskou mocou priprav naše srdcia
na stretnutie s tvojím Synom Ježišom Kristom,
aby nás pri svojom druhom príchode
uznal za hodných nebeskej hostiny,
na ktorej on sám podáva pokrm večného života.
Lebo on je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov

ŠTVRTOK

PRVÉ ČÍTANIE

Nech vstúpi spravodlivý ľud, ktorý zachováva vernosť

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 26, 1 – 6

V ten deň sa bude v judejskej krajine
spievať táto pieseň:

„Pevné mesto máme, v ňom sa zachránime;
Pán ho obohnal valom a hradbami.
Otvorte brány, nech vstúpi spravodlivý ľud,
ľud, ktorý zachováva vernosť.
Má ducha pevného;
zaistíš mu pokoj,
veď dúfa v teba.
Dúfajte v Pána stále,
lebo Pán je skala naveky.
Zvrhol tých, čo bývajú na výšinách,
ponížil neprístupné mesto;
ponížil ho až po zem,
zrazil ho do prachu.
Šliape po ňom noha, nohy chudobných,
kroky bedárov.“

EVANJELIUM

Kto plní vôľu Otca, vojde do nebeského kráľovstva

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 7, 21. 24 – 27

Ježiš povedal svojim učeníkom: „Nie každý, kto mi hovorí: ‚Pane, Pane,‘
vojde do nebeského kráľovstva, ale iba ten, kto plní vôľu môjho Otca,
ktorý je na nebesiach.“

A tak každý, kto počúva tieto moje slová a uskutočňuje ich, podobá
sa múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale. Spustil sa dážď,
privalili sa vody, strhla sa víchrica a oborili sa na ten dom, ale dom sa
nezrútil, lebo mal základy na skale.

A každý, kto tieto moje slová počúva, ale ich neuskutočňuje, podobá
sa hlúpemu mužovi, ktorý si postavil dom na piesku. Spustil sa dážď,

privalili sa vody, strhla sa víchrica, oborili sa na ten dom a dom sa zrútil; zostalo z neho veľké rumovisko.“

ISTOTA KRISTOVHO SLOVA

Život človeka je mnohonásobne ohrozovaný. Napokon každý musí podľahnúť tej najničivejšej búrke, ktorou je vlastná smrť. Symbolom bezpečia v staroveku bolo opevnené mesto na skalnej vyvýšenine. Starozákonný prorok s radosťou oznamuje, že máme opevnené mesto, v ktorom sa zachránime. Pán ho obohnal múrom a hradbou. Ježiš nás v evanjeliu pozýva k tomu, aby sme spolu s ním toto mesto, tento pevný dom, budovali. A to tak, že budeme múdrymi. To znamená, že budeme nielen s vierou počúvať jeho slovo, ale budeme podľa neho aj žiť, uskutočňovať ho.

Sv. Augustín pripomína: „Ten, čo ťa stvoril bez teba, nespasí ťa bez teba.“ Čiže Boh chce našu spoluprácu na našej spásy, plnej záchrane. Táto spolupráca má spočívať vo veriacom počúvaní Kristovho slova, ale aj v jeho vernom uskutočňovaní. Konkrétnym príkladom takéhoto kresťansky múdreho postoja je osobnosť svätca dnešného dňa sv. Františka Xaverského. Prijal povolanie ku kňazstvu v začínajúcej sa Spoločnosti Ježišovej. Cez jej predstaveného sv. Ignáca z Loyoly prijal Božie poverenie ísť ako misionár do oblastí Indie a nových ostrovných krajín, objavovaných portugalskými kolonizátormi. S veľkou obetavosťou si plnil svoje poslanie nielen v Indii, ale aj na ostrovoch Indonézie, prišiel aj do Japonska a zamýšľal ísť i do Číny – vyčerpaný prácou však zomiera na ostrove pred brehmi Číny. Snažil sa uskutočňovať Kristov príkaz: „Idte do celého sveta, učte všetky národy a krstite ich...“ Aj na neho sa privalila búrka smrti, ale preto, že nielen počúval, ale aj svedomito uskutočňoval Kristovo slovo, jeho život v tejto búrke nezanikol, lež Kristus sa mu stal opevneným mestom, pevným základom a útočiskom, čo Cirkev aj slávnostne potvrdila, keď ho vyhlásila za svätého. Na jeho príhovor prosíme, aby sme aj my takto múdro budovali stavbu svojho života na uskutočňovaní Kristovho slova, a snažme sa všade, kam nás pošle Božia prozreteľnosť, byť svedkami a šíriteľmi Božieho slova, ktoré je Božou múdrosťou a zárukou každému, kto ho s vierou prijme a podľa neho žije.

Praktický pokyn: Pokúsim sa zúčastniť sv. omše v spoločenstve Cirkvi,

ktorá je naším „pevným mestom“, a budem hľadať spôsoby, ako priviesť do Cirkvi aj niekoho zo svojho okolia.

MODLITBA

Bože, spása všetkých ľudí,
misionárskou činnosťou svätého
Františka Xaverského
získal si mnohé národy pre svoju Cirkev;
vrúcne ťa prosíme, naplň srdcia veriacich
horlivosťou za šírenie viery,
aby tvoja Cirkev po celom svete
rástla počtom a svätosťou.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

PIATOK

PRVÉ ČÍTANIE

*V ten deň sa oči slepých rozhliaďnu***Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 29, 17 – 24**

Toto hovorí Pán, Boh:

„Či sa o krátku chvíľu Libanon nezmení
na ovocný sad a nebude ten sad ako les?
V ten deň budú hluchí počuť slová knihy,
z temnoty a hmly sa oči slepých rozhliaďnu.
Pokorní sa rozveselia v Pánovi
a najbiednejší zajasajú v Svätom Izraela,
lebo padol násilník,
zhynul posmievač;
zničení sú všetci, čo osnovali nepravosť,
čo nútili ľudí hovoriť falošne,
čo sudcom v bráne kládli osídla
a falošnými rečami ničili spravodlivého.
Preto takto hovorí Jakubovmu domu Pán,
ktorý vykúpil Abraháma:
„Nebude sa už hanbiť Jakub,
už nesčervenie jeho tvár.
Ale keď uvidia na sebe dielo mojich rúk,
budú si ctiť moje meno,
budú uctievať Jakubovho Svätého,
bát sa budú Boha Izraelovho.
Blúdiaci duchom spoznajú múdrosť
a nespokojní sa dajú poučiť.“

EVANJELIUM

*Dvaja slepci, ktorí uverili v Ježiša, sa uzdravujú***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 9, 27 – 31**

Keď Ježiš odchádzal, išli za ním dvaja slepci a kričali: „Syn Dávidov,
zmiluj sa nad nami!“

Keď potom vošiel do domu, slepci prišli k nemu. Ježiš sa ich opýtal:

„Veríte, že to môžem urobiť?“

Oni mu odpovedali: „Áno, Pane.“

Tu sa dotkol ich očí a povedal: „Nech sa vám stane, ako ste uverili.“

A oči sa im otvorili.

Ježiš im pohrozil: „Ale nech sa to nik nedozvie!“

No oni šli a rozprávali o ňom po celom kraji.

SKÚŠKA SPRÁVNOSTI VIERY

Život veriaceho človeka sa podobá tým dvom slepcom z evanjelia, ktorí šli za Ježišom a volali: „Syn Dávidov, zmiluj sa nad nami!“ Veď nie je aj náš život ako pokrstených snahou o stále nasledovanie Krista? Nevoľáme na neho prinajmenšom pri každej svätej omši tak isto?: „Zmiluj sa nad nami!“ A koľko-krát ho v rozličných trápeniach prosíme o zmiľovanie, vrátane prosby o odpustenie našich hriechov pri sv. spovedi? Skutočnosť nasledovania Krista, prosby o jeho zachraňujúcu lásku sú prejavom našej viery v neho ako v Božieho Syna, a teda všemohúceho Boha. V predpovedi proroka Izaiáša Boh prisľúbil, že obnoví prírodu – „Libanon budú za les pokladať“, že „z tmy a temnoty oči slepých prehliadnu“ a odstráni rozličné trápenia. Zdá sa, že naša životná cesta sa podobá ceste dvoch slepcov: aj oni šli za Ježišom bez úspechu, až kým nevošli za ním do domu. Podobne aj my sa snažíme o nasledovanie Krista, obraciame sa na neho v modlitbách a prosbách – no neraz sa nedočkáme celý život nejakého pozoruhodného efektu. Ba práve naopak: problémy sa zhoršujú, komplikujú, až napokon zomierame. Na prvý pohľad sa môže zdať, že to bolo všetko zbytočné. Lenže naša smrť je príchodom do domu nebeského Otca, kam nás predišiel sám Ježiš. Veď povedal: „V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Idem vám pripraviť miesto. A potom prídem a vezme vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja.“ Teda v okamihu smrti aj my prichádzame za Ježišom do tohto domu nebeského Otca. A vtedy aj nám povie: „Nech sa ti stane, ako si uveril!“ Ak sme naozaj verili v jeho možnosti dať nám plný život, oslobodiť nás od utrpení, ak sme túto vieru dokazovali snahou žiť podľa jeho slova, potom sa správnosť našej viery potvrdí, ako sa potvrdila aj správnosť viery tých slepcov.

Stojí za povšimnutie ešte okolnosť, že slepci boli dvaja. Vieme, akým náporom býva vystavená naša viera, ako sa dáme znechutiť, ako môžeme podľahnúť v trápeniach beznádeji. Už Starý zákon hovorí: „Beda

samotnému, lebo keď padne, nemá, kto by ho zdvihol. “ Na našej životnej ceste teda potrebujeme spoločníkov vo viere, s ktorými by sme sa navzájom podopierali, povzbudzovali vo viere, pretože len kto vytrvá do konca, bude spasený. Ba, ešte viac. Platia tu aj Ježišove slová: „Kde sú dvaja alebo traja v mojom mene, tam som aj ja medzi nimi.“ Teda podobne ako vtedy tí slepci šli za Ježišom, on im bol zrejme celkom blízky, šiel pred nimi, počuli jeho hlas, tak keď sme aspoň dvaja veriaci, on je s nami, povzbudzuje nás svojím hlasom, slovom, dáva nám silu svojho Ducha, najmä cez sviatosti, a takto v spoločenstve s ním vojdeme do domu nebeského Otca, on nás tam uvedie. Vtedy máme nádej, že sa potvrdí opravdivosť našej viery a my ho uvidíme takého, aký je...

Praktický pokyn: Ako prejavujem svoju vieru a nádej v Krista na verejnosti? Prekonám ostych a prežehnaním pred jedlom, kresťanským pozdravom alebo priznaním sa k spoluveriacemu dám najavo, že Kristus je mojou nádejou.

MODLITBA

Pane Ježišu, prejav svoju moc a príd,
aby nás tvoja prítomnosť
vyslobodila z nebezpečenstiev hriechu
a tvoja milosrdná láska
priviedla k spáse.
Lebo ty žiješ a kraľuješ s Bohom Otcom
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

SOBOTA

PRVÉ ČÍTANIE

Boh sa iste zmiluje nad tebou, len čo počuje tvoje volanie

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 30, 19 – 21. 23 – 26

Toto hovorí Pán, Boh, Svätý Izraela:

„Sionský ľud, čo bývaš v Jeruzaleme,
ty nebudeš plakať ustavične.

On sa iste zmiluje nad tebou, keď budeš volať o pomoc;
odpovie ti hneď, len čo počuje tvoje volanie.

Pán vám dá

chlieb úzkosti a vodu súženia;

no tvoj učiteľ sa už skrývať nebude,

tvoje oči uvidia svojho učiteľa.

A ak sa odchýlite napravo alebo naľavo,

tvoje uši budú počuť za sebou hlas:

„Toto je cesta, kráčajte po nej!“

On zošle dážď tvojmu semenu,

ktoré zaseješ do pôdy.

A chlieb, plod zeme, bude výdatný a záživný.

V ten deň sa bude pásť tvoj dobytok i baránky na šírych pastvinách;

tvoje voly a osly, čo obrábajú zem,

budú žrať obrok miešaný,

previaty sitom a lopatou.

Na každom vysokom vrchu,

na každom vyčnievajúcom kopci

budú tiecť vody v potokoch

v deň veľkého vraždenia,

keď budú padať veže.

Svetlo mesiaca bude ako svetlo slnka

a svetlo slnka bude sedem ráz také ako svetlo siedmich dní

v deň, keď Pán obviaže ranu svojho ľudu

a vylieči jeho miesta boľavé.“

EVANJELIUM

Videl zástupy a zľutoval sa nad nimi

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 9, 35 – 10, 1. 6 – 8

Ježiš chodil po všetkých mestách a dedinách, učil v ich synagógach, hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval každý neduh a každú chorobu. Keď videl zástupy, zľutoval sa nad nimi, lebo boli zmorené a sklesnuté ako ovce bez pastiera. Vtedy povedal svojim učeníkom: „Žatva je veľká, ale robotníkov málo. Preto proste Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu.“

Zvolal svojich dvanástich učeníkov dal im moc nad nečistými duchmi, aby ich vyhánali a uzdravovali každý neduh a každú chorobu. Týchto dvanástich Ježiš vyslal a prikázal im: „Chodte k ovciam strateným z domu Izraela! Chodte a hlásajte: ‚Priblížilo sa nebeské kráľovstvo.‘ Chorých uzdravujte, mŕtvych krieste; malomocných očisťujte, zlých duchov vyhánajte. Zadarmo ste dostali, zadarmo dávajte.“

BOŽSKÝ PASTIER SVOJHO ĽUDU

V spisoch prorokov Boh oznamoval, že príde k svojmu ľudu ako pastier, ktorý sa bude starať o svoje ovce. Táto pastierska starostlivosť je ďalšou črtou očakávaného Mesiáša.

V úryvku z proroka Izaiáša sa Boh prihovára svojmu ľudu a utešuje ho. Oznamuje mu, že odstráni dôvod jeho plaču a dá mu časy blahobyty, definitívne porazí jeho nepriateľov – čo je naznačené predĺžením svetla mesiaca i slnka. Je to zrejme narážka na udalosť z Knihy Jozue, kde sa na slová Jozueho zastavil mesiac a slnko, kým sa ľud nevypomstil na svojich nepriateľoch.

Očakávaný Mesiáš mal byť teda pastierom svojho ľudu, má ho viesť svojím učeníkom, mal mu zabezpečiť hojnosť všetkého, plný život, ako aj definitívne porazenie nepriateľov Boha i človeka.

V evanjeliu Ježiš uskutočňuje tieto predpovede: chodí po mestách a dedinách a vyučuje o Božom kráľovstve, uzdravuje všetky neduhy a tak oslobodzuje ľudí od trápení. Pozerá na ľudí očami dobrého pastiera a je mu ich ľúto, lebo sú zmorení ako ovce bez pastiera.

Ježiš, hoci bol Božím Synom, bol v rámci svojho pozemského života ohraničený svojimi ľudskými možnosťami. Fyzicky nemohol všetkých učiť, všetkých uzdravovať, všetkých viesť. Preto poslať svojich apoštolov, aby šli v jeho mene, učili, uzdravovali a tak sprítomňovali ľuďom Božie kraľovanie, ktoré je vlastne zachraňovaním človeka a vedie ho k plnému životu.

Pri svojom druhom príchode príde Ježiš Kristus so svojou božskou mocou a slávou, ktorou nastolí Božie kráľovstvo, do ktorého ako pastier povolá všetkých spravodlivých. Bude to však aj deň definitívneho oddelenia zlých, tých, čo až do konca odporovali výzvam Božej lásky a nechceli spolupracovať s Kristom na pomoci trpiacim blížnym.

Kým však oslávený Kristus príde, zatiaľ sme povolaní nielen prijímať jeho zachraňujúcu lásku cez službu Cirkvi a stále viac sa do nej včleňovať, ale našou úlohou je aj osvojovať si Kristovu pastiersku lásku voči ľuďom a cez náš príklad, slovo i rozličné služby približovať našim súčasníkom niečo z Kristovej prítomnosti, z jeho starostlivosti a odovzdávania životodarnej pravdy. Zvlášť sú potrební kňazi, ktorí mocou sviatosti kňazstva môžu sprítomňovať Krista – Dobrého pastiera svojim blížnym, medzi ktorými pôsobia.

Praktický pokyn: Nájdem si chvíľu a započívam sa vo svojom svedomí do hlasu Krista, Dobrého pastiera, a pokúsím sa sprostredkovať nejakým dobrým skutkom jeho pastiersku lásku niekomu zo svojich blížnych.

MODLITBA

Milosrdný Bože,
ty si poslal na svet svojho milovaného Syna,
aby vyslobodil ľudské pokolenie
z otroctva hriechu;
túžobne očakávame jeho príchod a prosíme ťa,
vo svojej otcovskej добрote
udeľ nám dar pravej slobody.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

6. DECEMBRA

SVÄTÉHO MIKULÁŠA, BISKUPA**PRVÉ ČÍTANIE***Koho mám poslať, kto nám pôjde?***Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 6, 1 – 8**

V tom roku, keď zomrel kráľ Oziáš, videl som Pána sedieť na vysokom a vznešenom tróne; lem jeho rúcha naplňal svätýňu. Vedľa neho stáli serafini; aj jeden mal šesť krídel aj druhý mal šesť krídel: dvoma si zakrýval tvár, dvoma si zakrýval nohy a dvoma lietali. A jeden druhému volal:

„Svätý, svätý, svätý je Pán zástupov,
celá zem je plná jeho slávy.“

Prahy dverí sa chveli od hlasu volajúceho a dom sa naplnil dymom.

Tu som zvolal:

„Beda mi, som stratený!

Veď ja som muž s nečistými perami

a bývam medzi ľuďom s nečistými perami

a na vlastné oči som videl kráľa, Pána zástupov.“

I priletel ku mne jeden zo serafinov, v ruke mal žeravý uhlík, ktorý kliešťami vzal z oltára, dotkol sa mojich úst a povedal:

„Hľa, toto sa dotklo tvojich pier;

zmizla tvoja vina

a tvoj hriech je zmytý.“

Potom som počul Pánov hlas. Hovoril: „Koho mám poslať, kto nám pôjde?“ I povedal som: „Hľa, tu som, mňa pošli.“

EVANJELIUM*Žatva je veľká, ale robotníkov málo***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 10, 1 – 9**

Pán si vyvolil iných sedemdesiatich dvoch a po dvoch ich poslal pred sebou do každého mesta a na každé miesto, kam sa sám chystal ísť. A povedal im: „Žatva je veľká, ale robotníkov málo. Preto proste Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu!

Chodte! Hľa, posielam vás ako baránkov medzi vlkov.

Nenoste mešec ani kapsu, ani obuv a cestou nikoho nepozdravujte!

Keď vojdete do niektorého domu, najprv povedzte: „Pokoju tomuto domu!“ Ak tam bude syn pokoja, váš pokoj na ňom spočinie; ak nie, vráti sa k vám.

V tom dome potom ostaníte, jedzte a pite, čo majú, lebo robotník si zaslúži svoju mzdu. Neprechádzajte z domu do domu!

Akeď prídete do niektorého mesta a prijmu vás, jedzte, čo vám predložia, uzdravujte chorých, čo sú v ňom, a povedzte im: „Priblížilo sa k vám Božie kráľovstvo.“

SVÄTÝ MIKULÁŠ – RADOSŤ Z DAROVANIA

Dnešný deň je najpopulárnejší v celom Adventnom období. Dospelí sa angažujú do rozličných stvárnení svätého Mikuláša, rodičia chcú dopriať deťom radosť zo stretnutia s týmto tajomným mužom a z balíčka so sladkosťami...

Kde má vlastne táto prítlačivá hra svoje korene?

Z histórie vieme, že v prvých storočiach kresťanstva bolo na území dnešného Turecka veľa cirkevných spoločenstiev. Jedno z nich bolo aj v meste Myra (dnešný Izmyr). V prvej polovici 4. storočia tam bol biskup menom Mikuláš (Nicolaus). Ako starostlivý duchovný pastier sa snažil pomáhať svojim veriacim, ktorí sa ocitli v núdzi. Robil to však nepozorovane, zrejme vedený Ježišovými slovami: „Nekonajte svoje dobré skutky pred ľuďmi, aby vás obdivovali, lebo nebudete mať odmenu u svojho Otca, ktorý je na nebesiach... Keď dávaš almužnu, nech nevie tvoje ľavá ruka, čo robí pravá, aby tvoja almužna zostala skrytá. A tvoj Otec ťa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti.“ (Mt 6, 1. 3 – 4)

Zachovalo sa veľa legiend o jeho dobročinnosti. Jedna z nich hovorí o chudobných sestrách, ktoré nemali na veno, a preto sa nemohli (podľa vtedajších zvyklostí) vydať. Biskup Mikuláš im pomohol tak, že v noci im nepozorovane vložil cez okno mešec s potrebným množstvom peňazí, a tým im umožnil vstup do manželstva.

Tento jeho príklad inšpiruje dodnes k drobným milým prekvapeniam, z ktorých majú radosť nielen obdarovaní, lež aj darcovia.

Avšak popri tejto milej tradícii a hre na Mikuláša by nás mal dnešný sviatok inšpirovať k starostlivej pozornosti voči núdzi našich blízkych a k ochote nezištne a podľa možnosti nepozorovane pre nich niečo urobiť – a to nielen v dnešný deň, ale kedykoľvek to bude potrebné.

Hrať sa jeden deň na dobrých a dať niekomu darček, to nám robí aj radosť. Ale snažiť sa niekomu pomôcť vtedy, keď to naozaj potrebuje, a ešte k tomu nezištne, zostať dokonca nepozorovaný a neznámy, to už nie je také jednoduché.

Keď sa vrátíme k príkladu svätého Mikuláša, potom nemôžeme zostať len pri tom, že sa raz do roka zahráme na pozorných darcov. Súčasťou našej viery je aj ochotná pomoc blízkym v núdzi. Sám Ježiš nám prezradil, že pri poslednom súde nám otvorí vstup do Božieho kráľovstva podľa toho, či sme mu prejavovali starostlivú lásku v ľuďoch, ktorí potrebovali našu pomoc, našu službu.

Nech nás teda dnešný deň povzbudzuje k tomu, aby sme mali vždy otvorené oči pre možnosť dobrých skutkov voči našim blízkym s vierou, že v nich prejavujeme pozornú lásku tomu, od ktorého bude raz závisieť naše večné šťastie.

Prakticky pokyn: Urobím niekomu radosť malou pozornosťou, ale celkom nezištne – aby sa o tom nedozvedel, že som bol darcom.

MODLITBA

Bože, darca každého dobra,
na príhovor svätého biskupa Mikuláša
pomáhaj nám v každej núdzi
a chráň nás pred každým nešťastím;
daj nám veľkodušné srdce,
aby sme ochotne dávali iným, čo prijímame od teba,
a tak bezpečne kráčali po ceste spásy.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

DRUHÝ ADVENTNÝ TÝŽDEŇ

DRUHÁ ADVENTNÁ NEDEĽA

V roku A

PRVÉ ČÍTANIE

Podľa spravodlivosti bude súdiť chudobných

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 11, 1 – 10

V ten deň:

Z kmeňa Jesseho vzíde ratolesť
a z jeho koreňov vyženie výhonok.
A spočinie na ňom duch Pánov:
duch múdrosti a rozumu,
duch rady a sily,
duch poznania a bázne pred Pánom.
A bude mať záľubu v bázni pred Pánom.
Nebude súdiť podľa zdania očí,
ani nebude karhať podľa počutia,
ale podľa spravodlivosti bude súdiť chudobných
a podľa práva bude rozhodovať
v prospech ponížených zeme.
Zem udrie prútom svojich úst
a dychom svojich perí usmrtí bezbožníka.
Spravodlivosť bude pásom jeho bedier
a vernosť opaskom jeho bokov.
Vlk bude bývať s baránkom,
leopard si ľahne vedľa kozliatka.
Teliatko i lev budú žrať spolu
a chlapček ich bude zaháňvať.
Krava a medvedica sa budú spolu pásť,
ich mláďatá budú vedno odpočívať.
Lev sťa vól sa bude kŕmiť slamou,
dojča sa bude hrať
nad dierou hada,
do skrýše vretenice

siahne rukou batola.
 Nik nebude škodiť ani pustošiť
 na celom mojom svätom vrchu;
 lebo poznaním Pána bude naplnená zem,
 ako vody naplňajú moria.
 V ten deň koreň Jesseho
 sa vztýči ako znamenie národom;
 pohania ho budú vyhľadávať
 a slávny bude jeho prítok.

DRUHÉ ČÍTANIE

Kristus vykúpil všetkých ľudí

Čítanie z Listu svätého apoštola Pavla Rimanom 15, 4 – 9

Bratia, všetko, čo bolo kedysi napísané, bolo napísané
 nám na poučenie, aby sme skrze trpezlivosť a útechu z Písma
 mali nádej. Boh trpezlivosti a potechy nech vám dá, aby
 ste jedni o druhých zmýšľali podľa Krista Ježiša, a tak jednomyseľne,
 jednými ústami oslavovali Boha a Otca nášho
 Pána Ježiša Krista.
 Preto prijímajte jeden druhého, ako aj Kristus prijal vás,
 na Božiu slávu. Hovorím totiž, že Kristus bol služobníkom
 obriezky v záujme Božej pravdy, aby potvrdil prisľúbenia
 dané otcom a aby pohania oslavovali Boha za milosrdenstvo,
 ako je napísané:
 „Preto ťa budem velebiť medzi národmi,
 a ospevovať tvoje meno.“

EVANJELIUM

Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 3, 1 – 12

V tých dňoch vystúpil Ján Krstiteľ a hlásal v judejskej púšti:
 „Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.“
 To o ňom povedal prorok Izaiáš:
 „Hlas volajúceho na púšti:
 „Pripravte cestu Pánovi,

vyrovnajte mu chodníky!“

Ján nosil odev z ťavej srsti a okolo bedier kožený opasok.
 Potravou mu boli kobyľky a lesný med.

Vtedy prichádzal k nemu Jeruzalem a celá Judea i celé
 okolie Jordánu. Vyznávali svoje hriechy a dávali sa mu krstiť
 v rieke Jordán.

Keď videl, že aj mnohí farizeji a saduceji prichádzajú k nemu
 na krst, povedal im: „Hadie plemeno, kto vám ukázal,
 ako uniknúť budúcnému hnevu!? Prinášajte teda ovocie hodné
 pokánia! Nenazdávajte sa, že si môžete povedať: „Naším
 otcom je Abrahám!“ — lebo vravím vám: Boh môže Abrahámovi
 vzbudiť deti aj z týchto kameňov. Sekera je už priložená
 na korene stromov. A každý strom, ktorý neprináša dobré
 ovocie, vytnú a hodia do ohňa. Ja vás krstím vodou na pokánie,
 ale ten, čo príde po mne, je mocnejší, ako som ja. Ja nie
 som hoden nosiť mu obuv. On vás bude krstiť Duchom
 Svätým a ohňom. V ruke má vejačku, vyčistí si humno, pšenicu
 si zhromaždí do sýpky, ale plevy spáli v neuhasiteľnom
 ohni.“

V roku B

PRVÉ ČÍTANIE

Pripravte cestu Pánovi

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 40, 1 – 5. 9 – 11

Potešujte, potešujte môj ľud,
 vraví váš Boh.

Hovorte k srdcu Jeruzalema
 a volajte k nemu,
 že sa skončilo jeho otroctvo
 a je odčinená jeho vina;
 veď dostal z ruky Pánovej
 dvojnásobok za každý svoj hriech.
 Hlas volajúceho:
 „Pripravte cestu Pánovi na púšti,
 vyrovnajte chodníky nášmu Bohu na pustatine!

Každá dolina nech sa zdvihne
 a každý vrch i kopec zníži!
 Čo je krivé, nech je rovinou,
 a čo hrboľaté, nížinou.
 I zjaví sa Pánova sláva,
 a uvidí spoločne každé stvorenie,
 že prehovorili Pánove ústa.“
 Vystúp na vysoký vrch,
 ty, čo hlásaš radostnú zvesť Sionu!
 Zdvihni mocne svoj hlas,
 ty, čo hlásaš radostnú zvesť Jeruzalemu!
 Zdvihni, neboj sa,
 povedz judejským mestám:
 „Hľa, váš Boh!
 Hľa, Pán, Boh, prichádza so všetkou mocou
 a jeho ruka bude vládnuť.
 Odmenu víťaza nesie so sebou
 a jeho trofeje idú pred ním.
 Ako pastier pasie svoju čriedu,
 do náručia berie baránky
 a kladie si ich do lona;
 starostlivo vedie ovce brezivé.“

DRUHÉ ČÍTANIE

Očakávame nové nebo a novú zem

Čítanie z Druhého listu svätého apoštola Petra 3, 8 – 14

Toto jedno nech vám je, milovaní, zjavné: že u Pána je jeden deň ako tisíc rokov a tisíc rokov ako jeden deň. Pán nemešká s prisľúbením, ako sa niektorí nazdávajú, že mešká; on je len trpezlivý s vami a nechce, aby niekto zahynul, ale aby sa všetci dali na pokánie. Pánov deň príde ako zlodej. A vtedy sa nebesia s rachotom pominú, živly sa páľavou rozplynú, aj zem i diela, ktoré sú na nej. A keď sa toto všetko má tak rozplynúť, ako sväto a nábožne musíte žiť vy, čo očakávate túžobne príchod Božieho dňa, pre ktorý sa nebesia páľavou rozplynú a živly sa v ohni

roztopia! Podľa jeho prisľubu očakávame nové nebo a novú zem, na ktorých prebýva spravodlivosť. Preto, milovaní, keď toto očakávate, usilujte sa, aby vás našiel nepoškvrnených a bez úhony, v pokoji.

EVANJELIUM

Vyrovnajzte chodníky Pánovi

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Marka 1, 1 – 8

Začiatok evanjelia Ježiša Krista, Božieho Syna. Prorok Izaiáš napísal: „Hľa, posielam svojho posla pred tvojou tvárou a on ti pripraví cestu.

Hlas volajúceho na púšti:

„Pripravte cestu Pánovi,
 vyrovnajzte mu chodníky!“

Ján bol na púšti, krstil a hlásal krst pokánia na odpustenie hriechov. Prichádzala k nemu celá judejská krajina i všetci Jeruzalemčania. Vyznávali svoje hriechy a dávali sa mu krstiť v rieke Jordán.

Ján nosil odev z ťavej srsti a okolo bedier kožený opasok. Jedával kobylky a lesný med. A hlásal: „Po mne prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden ani zohnúť sa a rozviazať mu remienok na obuvi. Ja som vás krstil vodou, ale on vás bude krstiť Duchom Svätým.“

V roku C

PRVÉ ČÍTANIE

Boh ukáže tvoj lesk

Čítanie z Knihy proroka Barucha 5, 1 – 9

Jeruzalem, odlož rúcho svojho smútku a súženia a obleč si ozdoby slávy, ktorú ti Boh dáva naveky. Zaodej sa plášťom Božej spravodlivosti a polož si na hlavu korunu slávy Večného. Boh ukáže tvoj lesk všetkému,

čo je pod nebom.

Boh ti dá navždy meno:

Pokoj spravodlivosti a Sláva bohobožnosti.

Povstaň, Jeruzalem, a postav sa na výšinu,

hľad' na východ a podívaj sa na svojich synov,
zhromaždených od východu slnka až po západ
na slovo Svätého.

Tešia sa, že Boh na nich pamätal.

Vyšli z teba peši, odvlečení nepriateľmi,

ale Boh ich privedie k tebe

a ponesie ich so slávou ako na kráľovskom tróne.

Boh totiž rozkázal znížiť

každý vysoký vrch a odveké pahorky

a vyplniť údolia na úroveň zeme,

aby Izrael bezpečne kráčal pod Božou slávou.

Na Boží rozkaz lesy a všetky voňavé stromy
zatônia Izraela.

A Boh povedie Izrael v radosti,

vo svetle svojej veleby,

v milosrdenstve a spravodlivosti,

ktoré pochádzajú od neho.

DRUHÉ ČÍTANIE

Buďte čistí a bez hany pre Kristov deň

Čítanie z Listu svätého apoštola Pavla Filipanom 1, 4 – 6. 8 – 11

Bratia, vždy, v každej svojej modlitbe s radosťou prosím
za vás všetkých, za vašu účasť na evanjeliu od prvého dňa až
doteraz. A som si istý, že ten, čo začal vo vás dobré dielo, aj
ho dokončí až do dňa Krista Ježiša.

Boh mi je svedok, ako po vás všetkých túžim srdcom
Krista Ježiša. A modlím sa za to, aby vaša láska čoraz viac
rástla v pravom poznaní a vo všestrannom chápaní, aby ste
vedeli rozoznať, čo je lepšie, a aby ste boli čistí a bez hany
pre Kristov deň, plní ovocia spravodlivosti, ktoré je skrze
Ježiša Krista na Božiu slávu a chválu.

EVANJELIUM

Každé telo uvidí Božiu spásu

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 3, 1 – 6

V pätnástom roku vlády cisára Tibéria, keď Poncius Pilát
spravoval Judeu a Herodes bol tetrarchom v Galilei, jeho
brat Filip tetrarchom v Itúrei a trachonitídskej krajine a Lyzaniáš
tetrarchom v Abilíne, za veľkňazov Annáša a Kajfáša
zaznel na púšti Boží hlas nad Jánom, synom Zachariáša.
Chodil po celom okolí Jordána a hlásal krst pokánia na
odpustenie hriechov, ako je napísané v knihe rečí proroka
Izaiáša:

„Hlas volajúceho na púšti:

„Pripravte cestu Pánovi,

vyrovnajzte mu chodníky!

Každá dolina sa vyplní

a každý vrch a kopec zníži.

Čo je krivé, bude priame,

a čo je hrboľaté, bude cestou hladkou.

A každé telo uvidí Božiu spásu.“

DÔSLEDKY RADOSTNÉHO OČAKÁVANIA

Na Slovensku sa vytrvalo pracuje na stavbe diaľnic. S obdivom môžeme
sledovať, ako pracovníci preklenujú údolia, na niektorých miestach ide
cesta až v zákratnej výške. Je to namáhavá, neraz nebezpečná (už nie-
koľko robotníkov zahynulo pádom z výšky) a aj veľmi nákladná práca.
Čím sa toto úsilie odôvodňuje? Hlavne tým, že ak majú prísť zahraniční
investori a postaviť továrne na východe krajiny a tým vytvoriť podm-
ienky na zlepšenie materiálneho polozenia obyvateľstva, nevyhnutnou
podmienkou je vybudovaná infraštruktúra...

Prorok Baruch oznamuje, že Boh tiež rozkázal vyrovnať cestu cez
púšť, z Babylonu (dnešný Irak) do Palestíny, aby jeho ľud mohol bez-
pečne kráčať pri návrate zo zajatia do svojej vlasti, do Jeruzalema –
na Božiu slávu. Bol to ľud, ktorý zhromaždilo slovo Všemohúceho.
Židia v babylonskom zajatí prežívali obdobie pokánia: uvedomovali
si, že príčinou ich národného nešťastia bola ich nevernosť zmluve
s Bohom, prejavovali záujem o poznávanie Božieho zákona a o život

podľa neho – a týmto ľuďom potom Boh umožnil návrat na Sion.

Pánu Bohu však ide o väčšiu záchranu: my všetci sa nachádzame v „babylonskom zajatí“ súčasného pohanského sveta. Cirkev je ľud, zhromaždený Božím slovom; teda Cirkev vytvárajú tí, čo s vierou prijímajú Božie slovo a snažia sa podľa neho žiť. Aj nás Boh vedie na slobodu, na Sion, do Nového Jeruzalema, ktorým je jeho večné kráľovstvo, nové nebo a nová zem.

Ale akou cestou?

Skutočnosť je taká, že nie my musíme kráčať nejakým smerom, ale Boh prichádza k nám. Prišiel v plnosti časov v osobe svojho vteleného Syna a ľudia, aby mohli prijať „Slovo Všemohúceho“, museli sa pričiniť o vyrovnanie „cesty“, čiže nápravu svojho života podľa spoznaného Božieho zákona. Na dôležitosť tejto historickej chvíle upozorňoval Boh svoj ľud cez pôsobenie Jána Krstiteľa. Radostné očakávanie tejto „zahraničnej investície“ malo vzbudiť ochotu pripravovať túto morálnu cestu. Tí, ktorí na základe pokánia Ježiša prijali a uverili mu, mocou jeho slova vytvárali nový Boží ľud, Cirkev. Pre nás sa stáva Kristus „cestou, pravdou a životom“. On nám otvoril cestu do večného života. To je bezpečná a priama cesta k večnému cieľu.

Sv. Pavol radostne ďakuje Bohu za to, že Filipania ochotne a s vierou prijali evanjelium, a vyjadruje nádej, že Boh v nich dovŕši dielo, ktoré začal. Čiže aj v našom prípade treba sa nám viac spoliehať na Božie vedenie a ochranu, na to, že Bohu záleží na našej spásе, na dovŕšení zámerov jeho lásky – než na seba a svoje úsilie, hoci aj to je potrebné. Apoštol sa modlí za kresťanov, aby ich láska čoraz viac rástla v pravom poznaní a vo všestrannom chápaní. Cieľom tohto prehlbovania sa v poznaní má byť čoraz jasnejšie poznanie toho, čo je lepšie. Teda ani náš proces obrátenia nie je ešte dokončený. Treba, aby sme z lásky k Bohu robili to, čo je lepšie. Teda nielen nerobiť zle, zbavovať sa hriechov, ale hlavne robiť stále lepšie. Takto sa máme pripravovať na „Kristov deň“, aby sme boli bez škvrny a bez hany.

Takouto snahou máme byť aj my „prorokmi“ vo svojom prostredí, máme rozličným spôsobom pripomínať ľuďom dôležitosť morálneho života a približovať im Krista a jeho slovo.

Motiváciou pre takúto prácu nám má byť radostné očakávanie Kristovho príchodu. Vieme, že ak čakáme príchod niekoho vzácneho, tak sa snažíme všetko tak upraviť, aby nič neurazilo jeho oko, aby mohlo prísť k pokojnej a radostnej komunikácii.

Aj my žijeme v konkrétnej historickej dobe – ako vtedy Ján Krstiteľ. Aj nám zaznieva Pánovo slovo, ktoré nás vyzýva aj ku konkrétnej úlohe. Treba, aby sme ju poznávali a uskutočňovali – v osobnom živote, v rodinách, na pracoviskách i v spoločnosti a vo farnosti. Jednou z foriem tejto služby je aj naše svedectvo radosti. Sv. Peter to vyjadril takto: „Budte ochotní vydať každému, kto sa vás pýta, svedectvo o svojej nádeji. Robte to však skromne a s čistým svedomím...“ Naša radosť, prinajmenšom náš pokoj, je výrazom našej nádeje. A tento náš postoj môže vzbudiť často otázky. Vtedy máme možnosť vysvetliť – s pokorou a čistým svedomím, kde je prameň našej radosti.

Praktický pokyn: Aké doliny nedostatkov a aké kopce nemierností treba odstrániť z môjho života, aby Kristus mohol prísť do mojej duše a blahodarne pôsobiť vo mne a cezo mňa?...

MODLITBA

Všemohúci a milosrdný Bože,
nedopušť, aby nám starosti o pozemské veci
prekážali ísť v ústrety tvojmu Synovi,
ale nech nás dar nebeskej múdrosti
privedie do spoločenstva s ním.
Lebo on je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

PONDELOK

PRVÉ ČÍTANIE

Boh sám príde a spasí vás

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 35, 1 – 10

Bude sa radovať vyschnutá zem,
zaplesá a rozkvitne púšť.
Ako narcis vykvitne,
zajasá, zaplesá a radostou vykríkne.
Bude obdarená nádherou Libanonu,
krásou Karmelu a Sáróna.
Uvidia slávu Pána
a velebu nášho Boha.
Posilňujte ruky zoslabnuté,
upevňujte chvejúce sa kolená.
Povedzte malomyseľným:
„Vzchopte sa, nebojte sa!
Hľa, váš Boh!
Príde odvetá, odplata Boha.
On sám príde a spasí vás.“
Vtedy roztvoria oči slepí
a uši hluchých sa otvoria.
Ako jeleň skákať bude chromý,
jazyk nemého radostou vykríkne.
Lebo na púšti vyrazí voda,
potoky na pustatine.
Vyprahnutá zem sa zmení na jazero
a žíznivá pôda na pramene vôd.
Na mieste, kde sa rozvaľovali šakaly,
vyrastie trstie a sítie.
Bude tam chodník, cesta;
svätou cestou sa bude volať
a nečistý po nej neprejde.
A bude to cesta priama,
takže ani hlúpi na nej nezblúdia.
Nebude tam lev,

a dravá zver na ňu nevkróčí,
ani chýru o nej nebude;
len vykúpení budú chodiť po nej.
A tí, ktorých Pán vykúpil, sa vrátia,
s jasotom vojdú na Sion.
Večná radosť ovenčí im hlavy,
zaplaví ich radosť a veselosť,
zmizne bôľ a vzdychanie.

EVANJELIUM

Dnes sme videli obdivuhodné veci

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 5, 17 – 26

Keď v istý deň Ježiš učil, sedeli pri ňom farizeji a zákonníci, čo poprichádzali zo všetkých galilejských a judejských dedín i z Jeruzalema; a mal od Pána moc uzdravovať.
Tu muži priniesli na nosidlách človeka, ktorý bol ochrnutý, a pokúšali sa dostať ho dovnútra a položiť pred neho. Ale keď pre zástup nenašli priechod, kadial' by ho vniesli, vyšli na strechu a cez povalu ho na lôžku spustili priamo pred Ježiša.
Keď videl ich vieru, povedal: „Človeče, odpúšťajú sa ti hriechy.“
Tu zákonníci a farizeji začali uvažovať: „Ktože je to, že sa takto rúha?! Kto môže okrem Boha odpúšťať hriechy?“
Keďže Ježiš poznal ich myšlienky, povedal im: „O čom to premýšľate vo svojich srdciach? Čo je ľahšie — povedať: ‚Odpúšťajú sa ti hriechy,‘ alebo povedať: ‚Vstaň a choď?‘“
Ale aby ste vedeli, že Syn človeka má na zemi moc odpúšťať hriechy“ — povedal ochrnutému: „Hovorím ti: Vstaň, vezmi si lôžko a choď domov!“ A on hneď pred ich očami vstal, vzal si lôžko a velebiac Boha odišiel domov.
Všetkých sa zmocnil úžas a velebili Boha, a plní bázne hovorili: „Dnes sme videli obdivuhodné veci.“

PRAMEŇ ŽIVOTA

Známa je rozprávka o žabe, čo sedela na prameni a celá krajina chradla od sucha. Musel prísť hrdina, čo žabu zabil, uvoľnil prameň vody, ktorá potom zavlažila kraj a všetko ožilo.

Aj vo Svätom písme je voda symbolom života. Izaiáš sa v tomto texte prihovára púšti s tým, že bude prekviatať a plesať; na púšti budú vyvierat vody a potoky na pustatine. Rozkvitne nielen pustatina, ale aj človek: prestanú rozličné telesné postihnutia a biedy, skončí sa zajatie a ľud príde šťastný na Sion.

Bohatierom, ktorý uvoľní tieto oživujúce pramene, bude sám Boh: „... sám príde a spasí vás,“ hovorí prorok.

V evanjeliu je Boh prítomný medzi svojím ľudom v osobe Ježiša Krista. Ľudia už vedia o oživujúcej sile, ktorá z neho vychádza, preto sa hrnú k nemu. Prinášajú aj ochrnutého s nádejou, že ho uzdraví. Ježiš však najprv oznámi postihnutému, že mu odpúšťa hriechy. Tým naznačuje, že hriech, čiže narušenie, zablokovanie vzťahu s Bohom je tým balvanom, tou žabou na prameni, ktorá zabraňuje prúdeniu životných síl a v konečnom dôsledku spôsobuje všetko zlo, vrátane telesného trápenia.

Bol tu však dvojaký problém: jednak otázka Ježišovej kompetencie odpúšťať v Božom mene hriech (pretože hriech je previnením sa voči Bohu a iba Boh ho môže skutočne odpustiť); a potom účinku týchto Ježišových slov – pretože hriech je duchovná záležitosť a či je, alebo nie je odpustený, to sa nedalo vidieť. Na oba problémy Ježiš odpovedá tým, že svojím slovom uzdravuje chorého aj na tele.

Ježiš, ktorého druhý príchod očakávame, prináša teda prameň života. Spája nás s trojjediným Bohom a tým zabezpečuje plný život všetkému. V Apokalypse sa píše, že spod Božieho a Baránkovho trónu vytekala rieka vody života, čistá ako krištál, „z oboch strán rieky je strom života, ktorý prináša dvanásť ráz ovocie... a lístie stromu je na uzdravenie národov“ (porov. Zjv 22, 1 – 2).

V našom prípade je však dôležité, aby sme Kristovi umožnili odstrániť „žabu“ z prameňa života v našej duši, aby sme ho prosili o odpustenie hriechov a tiež, aby sme mu duchovne prinášali našich blízkych, ktorých hriech ochromuje. Prijatie tohto daru odpustenia je predpokladom, aby nás pri druhom Kristovom príchode mohla naplno oživovať rieka života...

Praktický pokyn: Nájdem si čas na úprimné spytovanie svedomia, aby som spoznal svoje hriechy, a poprosím v modlitbe o skorú príležitosť prijať odpustenie vo svätej spovedi.

MODLITBA

Prosíme Ťa, Bože a Otče náš,
nech sa k tebe vznesie naša pokorná modlitba,
aby sme v oddanej službe a s čistou dušou
mohli sláviť veľké tajomstvo vtelenia tvojho jednorodeného Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

8. DECEMBRA

NEPOŠKVRNENÉ POČATIE PANNY MÁRIE**PRVÉ ČÍTANIE**

*Nepriateľstvo ustanovujem medzi tvojím potomstvom
a potomstvom a ženy*

Čítanie z Knihy Genezis 3, 9 – 15. 20

Keď Adam jedol zo stromu, zavola ho Pán, Boh, a povedal mu: „Kde si?“

On odpovedal: „Počul som tvoj hlas v záhrade, naľakal som sa, pretože som nahý, a skryl som sa.“

Opýtal sa ho: „Kto ťa upozornil, že si nahý, ak si nejedol zo stromu, z ktorého som ti jesť zakázal?“

Adam odpovedal: „Žena, ktorú si mi dal za spoločníčku, dala mi zo stromu a jedol som.“

Pán, Boh, povedal žene: „Čo si to urobila?“

Žena odpovedala: „Had ma naviedol a jedla som.“

Tu povedal Pán, Boh, hadovi:

„Pretože si to urobil, prekliaty budeš
medzi všetkými krotkými
a divými zvieratami.

Po bruchu sa budeš plaziť

a prach hltáť po všetky dni svojho života.

Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou,

medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom;

ono ti rozšliape hlavu

a ty mu zraníš päť.“

A nazval Adam svoju ženu Evou, pretože bola matkou
všetkých žijúcich.

DRUHÉ ČÍTANIE

Boh si nás ešte pred stvorením sveta vyvolil v Kristovi

Čítanie z Listu svätého apoštola Pavla Efezanom 1, 3 – 6. 11 – 12

Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista,

ktorý nás v Kristovi požehnal

všetkým nebeským duchovným požehnaním.

Veď v ňom si nás ešte pred stvorením sveta vyvolil,

aby sme boli pred jeho tvárou svätí a nepoškvrnení v láske;

on nás podľa dobrotivého rozhodnutia svojej vôle predurčil,

aby sme sa skrze Ježiša Krista

stali jeho adoptovanými synmi

na chválu a slávu jeho milosti,

ktorou nás obdaroval v milovanom Synovi.

V ňom máme vykúpenie skrze jeho krv,

odpustenie hriechov,

podľa bohatstva jeho milosti,

ktorou nás štedro zahrnul vo všetkej múdrosti a rozumnosti,

keď nám dal poznať tajomstvo svojej vôle

podľa svojho dobrotivého rozhodnutia,

čo si v ňom predsavzal

uskutočniť v plnosti času:

zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko,

čo je na nebi aj čo je na zemi.

V ňom, veď v ňom sme sa stali dedičmi predurčenými podľa

rozhodnutia toho, ktorý všetko koná podľa rady svojej

vôle, aby sme boli na chválu jeho slávy my, čo sme už prv

dúfali v Krista.

EVANJELIUM

Zdravas', milosti plná, Pán s tebou

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 1, 26 – 38

Boh poslal anjela Gabriela do galilejského mesta, ktoré sa
volá Nazaret, k panne zasnúbenej mužovi z rodu Dávidovho,
menom Jozefovi. A meno panny bolo Mária.

Anjel prišiel k nej a povedal: „Zdravas', milosti plná, Pán
s tebou.“ Ona sa nad jeho slovami zarazila a rozmyšľala, čo
znamená takýto pozdrav.

Anjel jej povedal: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha.

Počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký

a bude sa volať synom Najvyššieho. Pán Boh mu dá trón

jeho otca Dávida, naveky bude kraľovať nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca.“

Mária povedala anjelovi: „Ako sa to stane, keď ja muža nepoznám?“

Anjel jej odpovedal: „Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni. A preto aj dieťa bude sa volať svätým, bude to Boží Syn.“

Aj Alžbeta, tvoja príbuzná, počala syna v starobe. Už je v šiestom mesiaci. A hovorili o nej, že je neplodná! Lebo Bohu nič nie je nemožné.“

Mária povedala: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“

Anjel potom od nej odišiel.

OČISTIŤ PRAMENE OPRAVDIVEJ KRÁSY

Bez umeleckého nadania, bez schopnosti vnímať a tvoriť krásu by nebolo možné študovať na umeleckej škole. Ale čo je to nadanie? Vyjadril to ešte celkom mladý Mozart, ktorý už vtedy tvoril opery. Ktosi sa ho opýtal, ako sa robí opera. Odpovedal stručne: „Treba to vedieť...“ Nadanie, to je jednoducho schopnosť niečo vedieť vytvoriť; schopnosť, ktorá je v nás, s ktorou sme sa narodili a ktorú ďalej rozvíjame štúdiom. Kto takúto schopnosť nemá, môže sa namáhať koľkokol'koľvek, sotva dokáže vytvoriť niečo hodnotné a krásne.

Ale vidíme my na niekom, aké má nadanie, čo je schopný vytvoriť? Táto schopnosť je kdesi v génoch, dokonca ani sám umelec si jej nemusí byť vedomý – až keď niečo vytvorí, vidí aj on, aj druhý, akú schopnosť nosí v sebe...

Týmto úvodom chcem priblížiť význam tohto sviatku i to, ako Cirkev prišla na poznanie skutočnosti, že Panna Mária je od počiatku svojho života bez hriechu.

Aby sme porozumeli, o čo ide v udalosti z prvého čítania, treba si ju dať do súvislosti s tým, čo sa o niečo prv hovorí o prvom mužovi a žene: „Boh stvoril človeka na svoj obraz, muža a ženu ich stvoril.“ (Gn 1, 27) A o niečo ďalej: „Adam a jeho žena boli nahí a nehanbili sa jeden pred druhým.“ (Gn 2, 25) To bol dôkaz, že prví ľudia vytvárali vzájomný vzťah tak s Bohom, ako i medzi sebou v plnej rovnováhe duše a tela, že telo bolo dokonalým nástrojom duše. Po neposlúchnutí Boha, po hriechu

sa situácia mení, začínajú si uvedomovať, že telo ich neposlúcha, že jeho prejavy musia s námahou ovládať – a človek sa začína za to hanbiť a hanba sa prejavuje skrývaním sa – pred Bohom i pred druhým človekom. Z týchto prejavov, že totiž človek sa začína pred Bohom skrývať, ten človek, ktorý bol stvorený na Boží obraz a tým povolaný k radostnému a priamemu spoločenstvu s Bohom, teda z týchto prejavov je Pánu Bohu jasné, čo sa stalo, že človek ho neposlúchol, že sa dopustil hriechu a tým sa vnútorne narušil.

Viete, že určité vlastnosti sú dedičné. Aj tieto následky hriechu prvých ľudí – narušenie vzťahu k Bohu i ľuďom, neschopnosť dokonalej harmónie tela s dušou – sa prenášajú rodením na všetkých potomkov prvých ľudí, a my to nazývame dedičný hriech.

Evanjelium nám hovorí o udalosti zvestovania Panne Márii. Ako by sa zachovala nejaká dievčina na mieste Panny Márie, keby jej anjel oznámil, že sa má stať matkou Božieho Syna, a to mocou Ducha Svätého? Asi by takéto reči odmietla ako nezmysly; a okrem toho, povedala by, mám vlastné plány o živote a nebude mi ich niekto narúšať takýmito čudnými ponukami.

Ako reagovala Panna Mária? Najprv rozmýšľa, uvažuje, pýta si vysvetlenie a potom vyjadruje svoju ochotu plniť Božiu vôľu. Je však potrebné všimnúť si aj jej ďalší život, ako sa zachovala v rozličných ťažkých situáciách – keď sa mal narodiť Ježiš v chudobnej maštali, keď mu musela zachraňovať život útekem do Egypta, keď mu vytrvalo slúžila počas tridsiatich rokov v Nazarete, keď ho nasledovala na krížovej ceste a stála s vierou pod jeho krížom a potom, keď bola vzatá do neba s telom i s dušou... Mária si v tom všetkom počiná v zhode s Bohom, v nezištnej službe Kristovi i jeho dielu spásy ľudstva.

Ako si je možné vysvetliť takúto schopnosť tejto jednoduchej dievčiny a ženy? Musela mať na to vnútornú schopnosť. Samozrejme, nie zdedenú, pretože človek dedí niečo presne opačné. O čo šlo, to vyjadril anjel Gabriel pri zvestovaní, keď oslovil Máriu ako „plnú milosti“. Čiže plnú Božej lásky. A tam, kde je človek naplnený milosťou, nemôže byť žiaden priestor pre vplyv zlého ducha, pre hriech. Z tohto teda vyplynula viera Cirkvi v Nepoškvrnené počatie Panny Márie: čiže viera, že Panna Mária bola od prvého okamihu svojho života, od počatia uchránená od každej škvrny hriechu, a to vďaka budúcim zásluhám jej Božského Syna. Tento dar dostala preto, aby bola schopná tohto obrovského di-

ela spolupráce s Bohom, aby dokázala ochotne prijať a plniť jeho vôľu, aby sa mohla stať matkou Božieho Syna, ktorý nás prišiel zachrániť. Tomuto druhu nadania sa v našej dobe nevenuje pozornosť. Zdá sa to byť úplne nepodstatné, či je niekto v stave hriechu, oddelenia od Boha, v sebeckom zameraní, alebo prijal a zachováva si Božiu milosť, ktorú dostal v krste či vo sviatosti pokánia... Lenže tento náš vnútorný duchovný stav ovplyvňuje pozitívne alebo negatívne aj všetku ostatnú našu činnosť, vrátane umeleckej.

21. novembra 2009 mal Svätý Otec Benedikt XVI. stretnutie s predstaviteľmi umelcov z celého sveta v Sixtínskej kaplnke. Medzi iným im povedal: „Krása, ktorá sa nám predkladá, je pričasto iluzórna a klamlivá, povrchná a oslepuje a ohlušuje človeka. Namiesto toho, aby ľudí vyvádzala zo seba a otvárala ich pre horizonty opravdivej slobody tým, že ich dvíha hore, - uzatvára ich do seba a robí ich ešte väčšmi otrokmi, ktorí zostávajú bez nádeje a bez radosti. Je to zvodná a pokrytecká krása, ktorá vzbudzuje žiadostivosť, túžbu po moci, po vlastnení a po nadvláde nad inými. Je to krása, ktorá sa rýchlo mení na svoj opak tým, že naberá podobu obscénneho, prekračujúceho hranice a samoúčelnej provokácie. Avšak opravdivá krása otvára ľudské srdce pre hlbokú túžbu po poznaní, po láske, po priblížení sa k druhému človeku, po vystretí ruky smerom k druhému, k tomu, čo nás presahuje. Ak dovoľíme, aby sa nás krása vnútorne dotkla, aby nás zranila, aby nám otvorila oči, vtedy objavíme radosť z videnia a začíname chápať hlboký význam našej existencie, tajomstvo, ktorého sme súčasťou. Od tohto tajomstva môžeme očakávať celú plnosť, radosť, túžbu zameriavať sa na toto tajomstvo každý deň.“ A ďalej povedal: „Pre veriacich je vzkriesený Kristus cestou, pravdou a životom. Pre tých, čo ho s vierou nasledujú je bránou, cez ktorú sme povzbudzovaní k hľadaniu ‚z tváre do tváre‘, k hľadaniu na Boha, z ktorého prameni bezhraničné, plné a definitívne šťastie.“ Nech nám je Panna Mária, počatá bez poškvrny hriechu, vzorom a pomocou k tomu, aby sme aj my ochotne prijímali dar Božej milosti, aby sme ho v sebe udržiavali snahou žiť vždy a všade podľa jeho vôle – a tak sme boli schopní aj v našej činnosti – či je to umelecká, alebo akákoľvek iná – prejavovať vzťah lásky k Bohu i k blízkym a aby sa cez naše skutky a diela ľudia stretávali s Božou dobrotou a krásou, s niečím, čo ich tiež bude pobádať k dobrému...

Praktický pokyn: Nájdem si chvíľu na úprimný rozhovor s Bohom (modlitba desiatku ruženca „Ktorého si, Panna, z Ducha Svätého počala“) a urobím konkrétny skutok nezištnej lásky k blížnemu.

MODLITBA

Svätý Bože,
nepoškvrneným počatím Panny Márie
pripravil si dôstojný príbytok svojmu Synovi
a pre budúce zásluhy jeho smrti
uchránil si ju od každého hriechu;
prosíme ťa,
daj, aby sme na jej orodovanie
aj my prišli k tebe s čistým srdcom.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

UTOROK

PRVÉ ČÍTANIE

*Boh potešuje svoj ľud***Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 40, 1 – 11**

Potešujte, potešujte môj ľud, —
vrať sa váš Boh.

Hovorte k srdcu Jeruzalema
a volajte k nemu,
že sa skončilo jeho otroctvo
a je odčinená jeho vina,
že dostal z ruky Pánovej
dvojnásobok za každý svoj hriech.
Hlas volajúceho:

„Pripravte cestu Pánovi na púšti,
vyrovnajzte chodníky nášmu Bohu na pustatine!

Každá dolina nech sa zdvihne
a každý vrch i kopec zníži!

Čo je krivé, nech je rovinou,
a čo hrboľaté, nížinou.

I zjaví sa Pánova sláva
a uvidí spoločne každé stvorenie,
že prehovorili Pánove ústa.“

Hlas hovorí: „Volaj!“

Ja vravím: „Čo mám volať?“

Každé telo je ako tráva
a všetka jeho krása ako poľný kvet.

Tráva uschne a kvet odpadne,
keď ho ovanie Pánov dych.

Naozaj je ľud ako tráva:
Tráva uschne, kvet odpadne,
ale slovo nášho Boha trvá naveky.

Vystúp na vysoký vrch,
ty, čo hlásaš radostnú zvesť Sionu!
Zodvihni mocne svoj hlas,
ty, čo hlásaš radostnú zvesť Jeruzalemu!

Zodvihni, neboj sa,
povedz judejským mestám:
„Hľa, váš Boh!
Hľa, Pán, Boh, prichádza so všetkou mocou
a jeho ruka bude vládnuť.
Odmenu víťaza nesie so sebou
a jeho trofeje idú pred ním.
Ako pastier pasie svoju čriedu,
do náručia berie baránky
a kladie si ich do lona;
starostlivo vedie ovce brezivé.“

EVANJELIUM

*Boh nechce, aby zahynuli maličkí***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 18, 12 – 14**

Ježiš povedal svojim učeníkom: „Čo myslíte? Keby mal niekto sto oviec
a jedna z nich by zabľúdila, nenechá tých deväťdesiatdeväť na vrchoch
a nepôjde hľadať tú, čo zabľúdila? A keď sa mu ju podarí nájsť, veru,
hovorím vám: Bude mať z nej väčšiu radosť ako z tých deväťdesiatich
deviatich, čo nezabľúdili.

Tak ani váš Otec, ktorý je na nebesiach, nechce, aby zahynul čo len jediný
z týchto maličkých.“

BOH PRICHÁDZA AKO NÁŠ PASTIER

Ľudia majú rozličné názory na Pána Boha. Niektorí si myslia, že stvoril
svet a viac sa oň nestará. Iní, pri pohľade na zlo, ktoré sa deje vo svete
a ktorému by podľa nich mal Boh zabrániť, ho považujú za bezmocného,
ba vedie ich to až k popieranu Jeho existencie. Aký je však Boh
naozaj, aký je voči nám?

To nám môže povedať iba On sám. Ako počúvame z dnešných textov
Svätého písma, povedal to v Starom zákone cez prorokov, v Novom cez
svojho vlastného Syna.

Cez proroka Izaiáša sa Boh obracia k Izraelitom v Babylonskom zajatí,
kam sa dostali pre nevernosť Božiemu zákonu. Mesto Jeruzalem bolo
zničené. Zdalo sa, že je všetko stratené. Boh však dáva oznámiť dôvody
útechy svojmu ľudu: majú sa pripravovať na cestu do svojej vlasti,

a to najmä nápravou svojich životných ciest, aby boli rovné, zhodné s Božím zákonom.

Napriek tomu, že sa tieto prísľuby nespĺňajú na počkanie, že mnohí ľudia sa nedožili ich uskutočnenie, to nemá byť dôvod pochybností o splnení toho, čo Boh slúbil: človek je ako poľný kvet, ktorý po chvíľke krásy na slnku uschne; ale slovo, ktoré dal Boh trvá naveky.

Dôvodom útechy má byť nielen to, že vyhnanci sa raz vrátia do vlasťi, ale ešte niečo oveľa väčšie: Boh sám prichádza so všetkou mocou k svojmu ľudu. Prichádza však ako starostlivý pastier, ktorý vedie svoje ovce, baránky nesie v náručí.

Tento krásny obraz o Božej starostlivej láske Boha voči svojmu ľudu potvrdzuje a prehľbuje aj sám Ježiš Kristus v evanjeliu. Boh je podobný pastierovi, ktorý cíti s každou, zvlášť so stratenou ovcou, obetavo ju hľadá a teší sa z jej záchrany.

Vzťah Boha ku nám je teda taký, ako to vyjadril Ježiš v záverečnej vete: „Tak ani váš Otec, ktorý je na nebesiach, nechce, aby zahynul čo len jediný z týchto maličkých.“

Takáto je pravda o Bohu a o Jeho vzťahu ku nám. Že túto zachraňujúcu starostlivosť neuskutočňuje podľa našich predstáv, to je možné. To však vôbec nepopiera, že mu na nás záleží a chce nás zachrániť. Urobil to cez svojho Syna. Záleží aj od každého z nás, či sa mu dáme nájsť a prijmemme Jeho láskavú náruč.

Praktický pokyn: Sprostredkujem Božiu starostlivú lásku voči deťom, nájdem si pre ne viac času, budem sa venovať aj ich duchovnému rozvoju – vysvetlím im niečo zo záležitostí viery, prečítame si úryvok zo Svätého písma alebo sa spolu pomodlíme.

MODLITBA

Milosrdný Bože,
ty si prisľúbil spásu všetkým národom;
daj, aby sme s radosťou očakávali
slávnosť narodenia tvojho Syna Ježiša Krista,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

STREDA

PRVÉ ČÍTANIE

Všemohúci Pán dáva unavenému silu

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 40, 25 – 31

„Komuže ma prirovnáte,
aby som mu bol podobný?“

— vraví Svätý.

Zdvihnite oči k nebu

a pozrite: kto toto všetko stvoril?

Ten, čo vyvádza ich spočítané zástupy

a všetky volá po mene;

taká nesmierna je jeho moc a sila,

že ani jedno z nich nechýba.

Prečo vravíš, Jakub,

Izrael, prečo hovoríš:

„Skrytá je moja cesta pred Pánom,

môjmu Bohu sa moje právo vymyká?“

Nevieš alebo si nepočul?

Pán je večný Boh,

ktorý stvoril zemské končiny;

on neomdlie, ani sa neunaví

a jeho múdrosť nemožno vyskúmať.

On dáva unavenému silu

a bezmocnému rozmnožuje zdatnosť.

Mladí omdlievajú od únavy

a junač podlomená padá,

ale tí, čo dúfajú v Pána,

načerpajú novú silu,

dostanú krídla ako orly,

utekať budú, a neustanú,

budú putovať, a neomdlejú.

EVANJELIUM

Podťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 11, 28 – 30

Ježiš povedal: „Podťte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním.

Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom; a nájdete odpočinok pre svoju dušu.

Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké.“

KRISTUS – ZDROJ ŽIVOTNEJ ENERGIE

V súčasnom svete rastie dôležitosť zdrojov energie. Takmer všetko je napojené na elektrickú energiu – a keď táto vypadne, prestane život... Aj človek potrebuje ešte iný zdroj energie, než je iba ten, čo má v sebe. Zvlášť v oblasti duchovnej a morálnej často zisťujeme, že sme slabí, že nemáme dosť síl na to, čo by sme chceli, čo považujeme za dobré...Vie-me, aké dôsledky má tento nedostatok energie nielen na náš súkromný život, ale aj na mnohých ďalších a neraz i na celý svet...

Preto ďalším darom, ktorý nám prináša Vykupiteľ, je práve dar tejto životnej energie na konanie dobra a tým i na rozvoj skutočného života.

U proroka Izaiáša Boh poukazuje na svoju moc, ktorú možno vidieť na jeho diele stvorenia, na celom vesmíre: „Zdvihnite si nahor oči a vidíte: Ktože ich stvoril? Ten, čo vyvádza podľa čísla ich vojsko, každú volá po mene, pre veľkú silu a nesmiernu moc nevystane ani jedna.“ Boh „sa neukoná ani neustane... On dáva silu ukonanému a bezmocnému dá veľkú zdatnosť... Tí, čo dúfajú v Pána, dostávajú novú silu.“

V Ježišovi sa tento všemohúci Boh stáva blízkym a ukazuje nám nielen svoju moc pri konaní zázrakov, takže ľudia „stúpili nad veľkou Božou mocou“ (Lk 9, 43), ale hlavne, ako s Božou mocou spolupracovať, na čo ju používať. On sa stáva s touto Božou mocou služobníkom našej záchrany. Pozýva nás, aby sme sa učili od neho, lebo je „tichý a pokorný srdcom“. Máme teda podľa jeho príkladu poznávať, čo od nás chce Boh, ako môžeme poslúžiť našim blízkym a Kristus nám k tomu dáva svoju silu, takže môžeme zvládnuť všetko, čo je v zhode s jeho vôľou. Tak to prežíval sv. Pavol, keď napísal: „Všetko môžem v tom, ktorý ma posilňuje.“ Za kresťanov sa Apoštol modlí: „Nech vám Boh nášho Pána Ježiša Krista, Otec slávy, dá Ducha múdrosti a zjavenia, aby ste ho poznali. Nech osvieti oči vášho srdca, aby ste vedeli... aká nesmierne veľká je jeho moc pre nás veriacich podľa pôsobenia jeho mocnej sily, ktorú dokázal na Kristovi, keď ho vzkriesil z mŕtvych...“ (Ef 1, 17 – 20)

Aj v modlitbe dnešného dňa prosíme s Cirkvou: „Všemohúci Bože, ty nám kážeš pripravovať cestu Pánovi; láskavo nás posilňuj, aby nás nepremohla ľudská slabosť, keď s dôverou očakávame blaživý príchod nebeského lekára Ježiša Krista...“

Ježiš Kristus nám je už teraz zdrojom božskej sily, ak k nemu s vierou prichádzame a verne ho nasledujeme v plnení Božej vôle, s tichosťou a v pokore srdca. Pri svojom druhom príchode Ježiš uplatní svoju moc na tých, čo mu silou jeho moci pokorne a verne slúžili.

Praktický pokyn: Pouvažujem nad tým, čo odo mňa Boh očakáva, čo som povinný urobiť pre svojich blízkych, a poprosím o Božiu pomoc, aby som spoznané dobro dokázal aj uskutočniť.

MODLITBA

Všemohúci Bože,
ty nám kážeš pripravovať cestu Pánovi;
láskavo nás posilňuj,
aby nás nepremohla ľudská slabosť,
keď s dôverou očakávame blaživý príchod
nebeského lekára Ježiša Krista,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

ŠTVRTOK

PRVÉ ČÍTANIE

*Ja som tvoj vykupiteľ, Svätý Izraela***Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 41, 13 – 20**

Ja som Pán, tvoj Boh,
ktorý ťa drží za ruku
a hovorí ti: „Neboj sa,
ja ti pomôžem!
Nebojže sa, červíček Jakub,
hrstka Izraela,
ja sám ti pomôžem,“
hovorí Pán a tvoj vykupiteľ Svätý Izraela.
Urobím z teba mláťačku,
novú a ostrú, s mnohými zubami.
Rozmlátiš a rozdrvíš vrchy,
pahorky na plevy obrátiš.
Preveješ ich: vietor ich uchyťí
a víchrica rozpraší.
Ty však zajasáš v Pánovi,
tešiť sa budeš v Svätom Izraela.
Chudáci a bedári hľadajú vodu, a vody niet;
jazyk im zosychá od smädu.
Ja, Pán, ich vyslyším,
ja, Boh Izraela, ich neopustím.
Na holých pahorkoch dám vytrysknúť riekam,
uprostred údolí prameňom.
Púšť zmením na jazero
a vyprahnutú zem na pramene vôd.
Na púšti zasadím cédre,
akácie, myrty a olivy,
stepi vysadím jedľami,
brestmi a cyprusmi,
aby videli a poznali,
aby si uvedomili a pochopili,
že to urobila Pánova ruka,
že to stvoril Svätý Izraela.

EVANJELIUM

*Nik nepovstal väčší ako Ján Krstiteľ***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 11, 11 – 15**

Ježiš povedal zástupom: „Veru, hovorím vám: Medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nepovstal nik väčší ako Ján Krstiteľ. Ale ten, kto je v nebeskom kráľovstve menší, je väčší ako on.
Od dní Jána Krstiteľa podnes trpí nebeské kráľovstvo násilie a násilníci sa ho zmocňujú. Lebo všetci Proroci i Zákon prorokovali až po Jána: A on sám — ak to chcete prijať — je Eliáš, ktorý má prísť.
Kto má uši, nech počúva!“

OD SPOJENIA S BOHOM ZÁVISÍ ROZVOJ ŽIVOTA

(Požehnanie vojenskej kaplnky v Hlohovci)

Bolo to v roku 2004. S metodickou pomocou z ministerstva obrany som cestoval navštíviť našich vojakov, ktorí boli na misii v Iraku. Keď sme v helikoptére prelietali ponad krajinu, bolo v tieni 50 °C. Tam, kde ľudia kanálmi z riek Eufrat a Tigris priviedli vodu, boli zelené oázy a polia, z ktorých mohli trikrát do roka zberať úrodu. Kde sa voda nedostala, tam bola vyprahnutá púšť...

Na tú tému sme počuli aj v dnešnom prvom čítaní zo starozákonného proroka Izaiáša. Obrazy púšte, ktorá sa pod vplyvom vody, ktorej pôvodcom je Boh, zmení na kvitnúcu lúku, ba na zelený sad a les nechcú hovoriť v prvom rade o prírode, lež sú obrazmi o človeku. Podobne ako život človeka pustne, ak stráca spojenie s Bohom, ak sa od tohto spojenia sám oddeľuje hriechom – čiže konaním, ktoré nerešpektuje Boha a jeho vôľu, jeho zákon. Pustne osobný i rodinný život, aj život spoločnosti a čo je najhoršie – ak človek v stave takéhoto odmietania vzťahu s Bohom zomrie, zostáva existovať po celú večnosť ako vyprahnutá púšť, existuje bez života, čo Sväté písmo nazýva večnou smrťou. Ak sa má púšť zazelenáť, je nevyhnutné, aby na ňu človek priviedol vodu; ak sa má život človeka rozvinúť, ak sa má stať radostným a krásnym, ak má byť človek šťastným a prispievať aj k šťastiu druhých, potrebuje niekoho, kto by mu pomohol akoby vyhlbiť v jeho živote kanály, ktorými sa môže uskutočniť nadviazanie kontaktu Boha s človekom. Na prelome letopočtu, keď už žil Ježiš z Nazareta, ale ešte nebol známy, pripravoval na stretnutie s ním Ján Krstiteľ. Miestom jeho pôsobenia bola púšť. Vyzýval ľudí, aby uznali pred Bohom svoje previnenia,

aby boli ochotní zmeniť svoj život k lepšiemu, aby prejavovali lásku k blížnemu. A tých, ktorí boli ochotní takouto zmenou svojho života, vyznaním svojich hriechov sa pripraviť na príchod Mesiáša, Ján krstil v rieke Jordán, ktorá tadial pretekala. Bol to krásny symbol: ako voda umožňuje život na púšti, tak pokánie a Božie odpustenie umožňuje priať nový a plný život, ktorý prináša ľudstvu Ježiš Kristus.

Pre túto činnosť sám Ježiš nazval Jána Krstiteľa najvýznamnejším človekom, aký sa dovtedy narodil. Pripomenul však, že „Božie kráľovstvo sa dobýja násilím a iba násilníci sa ho zmocňujú“. Viete z histórie vojen, že jednotlivé kráľovstvá či krajiny sa dobýjali vojnami, teda násilím. Aj ten život, ktorý nám prináša Ježiš Kristus a ktorý nazýva Božím kráľovaním – čiže podriaďovaním sa človeka v láske Božej vôli, takže Boh je kráľom nášho života a môže v ňom uplatňovať svoju vôľu, ktorá je tým najlepším pre nás – môžeme nadobudnúť iba násilím. Nie nejakou vojenskou intervenciou, lež dobrovoľným donútením samých seba ku konaniu toho, čo je dobré; uskutočňovanie Božej vôle nám nemusí vždy padnúť ľahko, a musíme neraz donútiť samých seba ku konaniu toho, o čom sme vo svedomí presvedčení, že je to dobré, že to od nás chce Boh... Podobne ako práca zavlažovania púšte si vyžaduje námahu – ale potom je z toho radosť, radosť zo sviežej a krásnej prírody, z dobrej úrody – aj úsilie človeka, vynaložené na to, aby umožnil pôsobenie Boha vo svojom živote, prináša radosť z rozvinutého života, ktorý ústí do večného spoločenstva s Bohom.

Tu sa dostávame k pochopeniu významu tejto kaplnky pre vás. Ide nielen o to, aby ste mali miesto na bohoslužby, ale hlavne o to, aby ste mali priestor, kde sa môžete stretnúť s tým istým Ježišom Kristom, ktorý sa pred dvetisíc rokmi pre nás narodil a ktorý nás vykúpil svojou smrťou a zmŕtvychvstaním. Úlohu Jána Krstiteľa do istej miery zohráva kňaz. Aj jeho úlohou je sprostredkovať požiadavky Božej vôle na váš život. Nie preto, že by vás kňaz chcel nejako dirigovať, ale preto, že vie, že iba vtedy slúži vášmu skutočnému dobru, ak vám odovzdáva plnú pravdu, ktorú priniesol Ježiš Kristus. Ak sa má táto služba stretnúť s úspechom, ak má byť pre vás osožná, je potrebné, aby ste si nachádzali čas a prichádzali ste na toto miesto. Hlavne, keď sú tu bohoslužby, ale aj inokedy, aby ste sa v tichu modlili, aby ste boli chvíľu sami so svojím svedomím a prosili ste si silu pre zvládnutie svojich úloh a konanie toho, čo je správne, ale čo je neraz aj ťažké.

„Zmocnenie sa Božieho kráľovstva“ si vyžaduje aj od nás záväzné rozhodnutie: končím s takýmto životom, s takýmito skutkami, ľutujem pred Bohom, že som ich konal, a chcem začať iný život, prosím si od Boha odpustenie a pomoc k novému životu podľa jeho vôle. Takýmto rozhodnutím je prijatie sviatosti krstu alebo po krste prijatie sviatosti pokánia, svätá spoveď. V týchto sviatostiach sa s nami Kristus stretáva, dáva nám odpustenie, obnovuje náš život a potom vo sviatosti Eucharistie sa s nami stretáva najosobnejšie a sám sa nám darúva ako posila, pokrm pre večný život. No v našom úsilí nám treba pokračovať aj v bežných dňoch, pri plnení našich povinností, vo vzájomných vzťahoch, v rodinnom živote, v snahe o uskutočňovanie kresťanskej morálky. Budte si však istí, že keď sa o toto budete snažiť s úprimnou vierou, aj váš život – osobný, v rodine i tu na pracovisku sa zmení podobne, ako keď zakvitne púšť.

Kiež sa pre čím viacerých stáva toto miesto takýmto prameňom stále plnšieho života!

Praktický pokyn: Ktoré oblasti môjho života sú „púšťou“ – čiže chradnú? Môžu to byť rodinné vzťahy, zanedbávanie vlastného duchovného života, opustení ľudia v mojom okolí... Z bohoslužby a modlitby chcem čerpať Božiu silu na premenu týchto „púští“.

MODLITBA

Všemohúci Bože, pohni naše srdcia,
aby sme pripravovali cestu
tvojmu jednorodenému Synovi;
jeho príchod nech nás očistí
a urobí nás hodnými slúžiť tebe.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

PIATOK

PRVÉ ČÍTANIE

*Kiež by si si bol všímal moje príkazy***Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 48, 17 – 19**

Toto hovorí Pán,
 tvoj vykupiteľ, Svätý Izraela:
 Ja som Pán, tvoj Boh, ktorý ťa učí, čo ti osoží,
 a vedie ťa po ceste, ktorou máš ísť.
 Keby si si bol všímal moje príkazy,
 tvoj pokoj by bol ako rieka
 a tvoja spravodlivosť ako morské vlny;
 ako piesku by bolo tvojich potomkov
 a ratolestí tvojho lona ako zrníek piesku.
 Nezaniklo by, ani by nebolo vyhladené
 jeho meno pred mojej tváre.

EVANJELIUM

*Nepočúvajú ani Jána, ani Syna človeka***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 11, 16 – 19**

Ježiš povedal zástupom: „Komuže prirovnám toto pokolenie? Podobá sa deťom, čo vysedávajú na námestí a pokrikujú na svojich druhov: ‚Pískali sme vám, a netancovali ste; nariekali sme, a neplakali ste.‘
 Prišiel Ján, nejedol a nepil, a hovoria: ‚Je posadnutý zlým duchom.‘
 Prišiel Syn človeka, je a pije, a hovoria: ‚Hľa, pažravý a pijan, priateľ mýtnikov a hriešnikov!‘
 No múdrosť ospravedľňuje jej skutky.“

**PREKONAŤ NEBEZPEČENSTVO JEDNOSTRANNE EMOCIONÁLNEJ
 PRÍPRAVY NA VIANOCE**

Už dávno pred Vianocami sa v obchodoch ozývajú z reproduktorov koledy, svietia stromčeky alebo iné ozdoby v mestách, všade sa ponúka emocionálna príprava na Vianoce a z množstva týchto citových podnetov sa robí obsah Vianoc, na ktoré sa pripravujeme. Iste, niečo aj

z tejto oblasti patrí k sláveniu Vianoc – ale ono to má zmysel a silný vplyv, keď sa to uplatňuje disciplinované v na to určenom čase. Naša doba je však – okrem iného – charakteristická práve aj emocionálnou nedisciplinovanosťou súčasného človeka.

Zrejme táto vlastnosť – hoci v iných prejavoch – bola aj za Ježišových čias. V evanjeliu si sťažuje na náladovosť svojich súčasníkov, ktorým nevyhovelo ani Ján Krstiteľ svojim odriekavým a prísny životom, no nevyhovelo im ani sám Ježiš svojim ľudským a priateľským prístupom. Jedného obviňovali z posadnutia diablom, druhého z priateľstva s hriešnikmi a z konzumného štýlu života. Tieto výhrady však boli dôvodom, že neprijali učenie ani Jána, ani Ježiša. A predsa obsah ich slov bol rozhodujúci a ich životný štýl slúžil na zvýraznenie ich učenia.

Cez proroka Izaiáša sa Pán Boh prihovára svojmu ľudu: „Ja som tvoj Boh, ktorý ťa učí, čo ti osoží...“ V Ježišovi Kristovi nám Boh prináša toto svoje učenie bezprostredne blízko, dnes cez svoju Cirkev. Máme my záujem počuť a uskutočňovať toto učenie ako veľký Boží dar pre náš život? Nezahľadáme tento veľký Kristov dar množstvom emocionálnych vianočných rekvizít? Tak by sme sa podobali človeku, ktorý pod stromčekom nájde pekne zabalený darček. Natoľko sa dá upútať obalom, že už nevenuje pozornosť obsahu a nechá dar bez povšimnutia... Je preto potrebné cvičiť sa v disciplíne zmyslov, aby sme sa nedali odlákať od obsahu, ktorý nám Kristus prináša pre naše dobro.

Praktický pokyn: Cieľavedome nebudem venovať pozornosť citovým vplyvom (reklama, hudba, emotívne prejavy) a budem sa zameriavať na to, aká je pravda o týchto záležitostiach – a to aj pomocou svetla Božieho slova. Budem sa rozhodovať podľa pravdy a nie pod vplyvom emotívnych manipulácií.

MODLITBA

Všemohúci Bože, prosíme ťa,
 daj, aby sme v ustavičnej bdlosti
 očakávali príchod tvojho jednorodeného Syna
 a podľa výzvy evanjelia
 ponáhľali sa s horiacimi lampami
 v ústrety pôvodcovi našej spásy Ježišovi Kristovi,
 ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
 v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

SOBOTA

PRVÉ ČÍTANIE

*Opäť príde Eliáš***Čítanie z Knihy Sirachovho syna 48, 1 – 4. 9 – 11**

Vystúpil Eliáš, prorok ako oheň,
 a jeho slovo horelo ako fakla.
 Priviedol na nich hlad
 a v svojej horlivosti zmenšil ich počet.
 Pánovým slovom zatvoril nebo
 a tri razy zvolal oheň z neba.
 Aký slávny si, Eliáš, svojimi zázrakmi!
 Kto sa môže chváliť, že sa ti podobá?
 Ty si bol vzatý v ohnivej víchrici,
 na voze s ohnivými koňmi.
 Je napísané o tebe, že si určený pre budúce časy
 mierniť Pánov hnev prv, než vzplanie,
 obrátiť srdce otca k synovi
 a obnoviť Jakubove kmene.
 Blažení, čo ťa videli
 a čo zosnuli ako tvoji priatelia!

EVANJELIUM

*Eliáš už prišiel, no nespoznali ho***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 17, 10 – 13**

Keď zostupovali z vrchu, učeníci sa pýtali Ježiša: „Prečo zákonníci hovoria, že najprv musí prísť Eliáš?“
 On odpovedal: „Áno Eliáš príde a všetko obnoví. Ba hovorím vám, že Eliáš už prišiel, no nespoznali ho a urobili s ním, čo chceli. Takisto bude od nich trpieť aj Syn človeka.“ Vtedy učeníci pochopili, že im hovoril o Jánovi Krstiteľovi.

VEĽKOSŤ A OSUD PRIPRAVOVATEĽOV CESTY PÁNOVI

Kľúčovou postavou historického adventu bol Ján Krstiteľ. Aj on mal však svojho predchodcu, proroka, ktorý s veľkým zanietením pracoval

na duchovnej a mravnej obrode národa. Bol to prorok Eliáš. Svojou modlitbou zvolal oheň z neba na obeť a tým presvedčil ľudí o tom, že Jahve je pravý Boh. Odvážne karhal i samotného kráľa a napokon ho Boh vzal k sebe na ohnivom voze. Na základe tejto zvláštnej skutočnosti sa v Izraeli sformovalo presvedčenie, že v kritickom okamihu dejín národa sa Eliáš znova vráti, aby pripravil ľudí na stretnutie so svojím Bohom.

Aj sám Ježiš toto presvedčenie potvrdil a v náznakoch za Eliáša označil Jána Krstiteľa. Ján nebol nejakou „reinkarnáciou“ Eliáša, ale – ako to predpovedal anjel Gabriel pri zvestovaní jeho narodenia Zachariášovi – šiel pred Pánom „s Eliášovým duchom a mocou“ (Lk 1, 17); čiže, naplnený Duchom Svätým, s ktorým verne a odvážne spolupracoval, vyzýval ľudí na duchovnú a morálnu prípravu na stretnutie s Mesiášom, ktorý je už medzi svojím ľudom, no ešte nepoznaný a od stretnutia s ktorým bude závisieť celá budúcnosť.

Ani Ján sa nebál adresovať prísne napomenutie i samému kráľovi Herodesovi: „Nesmieš žiť s manželkou svojho brata!“ (Mk 6, 18)

Ježiš však pripomína, že ľudia urobili s Jánom, čo chceli. A pretože niektorí chceli, aby zomrel, bol sťatý v žalári a tak umlčaný. Aj svojou smrťou sa stal Pánovým predchodcom. Ježiš to predvída a konštatuje: „Tak isto bude od nich trpieť aj Syn človeka.“

Je to zvláštne: ľudia vystrojení mocou Božieho Ducha – a predsa, nakoniec ich likvidujú tí, čo neprijímajú Božiu pravdu, Boha nerešpektujú...Z toho vidno, že Boh nepoužíva svoju moc na to, aby ľuďom niečo vnútil. Ako to zdôrazňoval Ján Pavol II.: „Pravda sa presadzuje iba svojou vlastnou silou“ – teda silou pravdy. Inak zostáva poslovi Božej pravdy iba dosvedčiť ju obeťou svojho života, svojou krvou, ako to urobil Ján Krstiteľ a po ňom i najväčší prorok, sám Ježiš Kristus.

Je preto dôležité, aby sme sa otvárali pre prijímanie Božej pravdy, i keď si od nás vyžaduje zmenu života; na druhej strane, aby sme boli vernými svedkami tejto spásonosnej pravdy i za cenu obiet, ktoré by si táto vernosť mohla vyžadovať.

Praktický podnet: Vytvorím podmienky pre prítomnosť Ducha Svätého vo svojej duši – ľútosťou nad svojimi hriechmi, prijatím sviatosti pokánia a spoluprácou s podnetmi Ducha Svätého na dobré skutky.

MODLITBA

Všemohúci Bože,
 nech v našich srdciach zažiari Ježiš Kristus,
 odlesk tvojej slávy;
 jeho príchod nech zaženie všetku tmu hriechu
 a pretvorí nás na synov svetla.
 O to ťa prosíme skrze nášho Pána Ježiša Krista,
 tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
 v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

TRETÍ ADVENTNÝ TÝŽDEŇ

TRETIA ADVENTNÁ NEDEĽA

V roku A

PRVÉ ČÍTANIE

Boh sám príde a spasí vás

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 35, 1 – 6b. 10

Bude sa radovať vyschnutá zem,
 zaplesá a rozkvitne púšť.
 Ako narcis vykvitne,
 zajasá, zaplesá a radosťou vykrikuje.
 Bude obdarená nádherou Libanonu,
 krásou Karmelu a Sarona.
 Uvidia slávu Pána
 a velebu nášho Boha.
 Posilňujte ruky zoslabnuté,
 upevňujte chvejúce sa kolená.
 Povedzte malomyseľným:
 „Vzchopte sa, nebojte sa!
 Hľa, váš Boh!
 Príde odveta, odplata Boha.
 On sám príde a spasí vás.“
 Vtedy roztvorí oči slepí
 a uši hluchých sa otvoria.
 Ako jeleň skákať bude chromý,
 jazyk nemého radosťou vykrikuje.
 A tí, ktorých Pán vykúpil, sa vrátia,
 s jasotom vojdú na Sion.
 Večná radosť ovenčí im hlavy,
 zaplaví ich radosť a veselosť,
 zmizne bôľ a vzdychanie.

DRUHÉ ČÍTANIE

Posilnite si srdcia, lebo Pánov príchod sa približuje

Čítanie z Listu svätého apoštola Jakuba 5, 7 – 10

Bratia, buďte trpezliví až do Pánovho príchodu. Pozrite: aj roľník čaká na vzácnu úrodu zeme a trpezlivo čaká, kým nedostane včasný i neskorý dážď. Buďte aj vy trpezliví a posilnite si srdcia, lebo Pánov príchod sa približuje. Nestážujte sa, bratia, jeden na druhého, aby ste neboli odsúdení. Hľa, sudca stojí pred dvermi. Za príklad, ako trpieť a byť trpezlivým, berte si, bratia, prorokov, ktorí hovorili v Pánovom mene.

EVANJELIUM

Ty si ten, ktorý má prísť, alebo máme čakať iného?

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 11, 2 – 11

Ján bol v žalári. Keď počul o Kristových skutkoch, poslal k nemu svojich učeníkov opýtať sa: „Ty si ten, ktorý má prísť, alebo máme čakať iného?“
Ježiš im odpovedal: „Chodte a oznámte Jánovi, čo počujete a čo vidíte: Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium. A blahoslavený je, kto sa na mne nepohorší.“
Keď odchádzali, začal Ježiš hovoriť zástupom o Jánovi: „Čo ste vyšli na púšť vidieť? Trstinu zmietanú vetrom? Alebo čo ste vyšli vidieť? Človeka oblečeného do jemných šiat? Veď tí, čo nosia jemné šaty, bývajú v kráľovských domoch. Teda čo ste vyšli vidieť? Proroka? Áno, hovorím vám, viac ako proroka! Lebo to o ňom je napísané: „Hľa, ja posielam svojho posla pred tvojou tvárou a on pripraví cestu pred tebou.“
Veru, hovorím vám: Medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nepovstal nik väčší ako Ján Krstiteľ. Ale ten, kto je v nebeskom kráľovstve menší, je väčší ako on.“

V roku B**PRVÉ ČÍTANIE**

Radosťou jasám v Pánovi

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 61, 1 – 2a. 10 – 11

Duch Pána, Boha, je nado mnou,
pretože ma Pán pomazal:
poslal ma hlásať radostnú zvesť chudobným,
uzdraviť skrúsených srdcom,
oznámiť zajatým slobodu,
väzneným prepustenie,
ohlásiť rok milosti Pána.
Radosťou jasám v Pánovi,
duša mi plesá v mojom Bohu,
pretože ma zaodial rúchom spásy,
zahalil ma plášťom spravodlivosti
ako ženícha zdobeného vencom,
ako nevestu okrášlenú šperkami.
Lebo ako zem vydá rastliny
a ako záhrada dá vyklíčiť semenu,
tak Pán, Boh, dá vyklíčiť spravodlivosti
a chvále pred všetkými národmi.

DRUHÉ ČÍTANIE

*Aby sa zachoval váš duch a duša i telo,
keď príde Pán*

Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Pavla Solúnčanom 5, 16 – 24

Bratia, ustavične sa radujte! Bez prestania sa modlite, pri všetkom vzdávajte vďaky, lebo to je Božia vôľa v Kristovi Ježišovi pre vás! Ducha neuhášajte, proroctvami nepohrdajte! Ale všetko skúmajte a čo je dobré, toho sa držte! Chráňte sa zla v akejkoľvek podobe! Sám Boh pokoja nech vás celých posväťí, aby sa zachoval váš duch neporušený a duša i telo bez úhony, keď príde náš Pán Ježiš Kristus. Verný je ten, ktorý vás volá, a on to aj urobí.

EVANJELIUM

Medzi vami stojí ten, ktorého nepoznáte

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Jána 1, 6 – 8. 19 – 28

Bol človek, ktorého poslal Boh, volal sa Ján. Prišiel ako svedok vydať svedectvo o svetle, aby skrze neho všetci uverili.

On sám nebol svetlo, prišiel iba vydať svedectvo o svetle.

A toto je Jánovo svedectvo: Keď Židia z Jeruzalema poslali k nemu kňazov a levitov, aby sa ho pýtali: „Kto si ty?“, on vyznal a nič nezaprel. Vyznal: „Ja nie som Mesiáš.“

„Čo teda,“ pýtali sa ho, „si Eliáš?“

Povedal: „Nie som.“

„Si prorok?“ Odpovedal: „Nie.“

Vraveli mu teda: „Kto si? Aby sme mohli dať odpoveď tým, čo nás poslali. Čo hovoríš o sebe?“

Povedal:

„Ja som hlas volajúceho na púšti:

„Vyrovnajte cestu Pánovi,“

ako povedal prorok Izaiáš.“

Tí vyslaní boli spomedzi farizejov. A pýtali sa ho: „Prečo

teda krstíš, keď nie si Mesiáš ani Eliáš, ani prorok?“

Ján im odpovedal: „Ja krstím vodou. Medzi vami stojí

ten, ktorého nepoznate. On prichádza po mne a ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi.“

To sa stalo v Betánii za Jordánom, kde Ján krstil.

V roku C**PRVÉ ČÍTANIE**

Pán plesá nad tebou a jasá

Čítanie z Knihy proroka Sofoniáša 3, 14 – 18a

Jasaj, dcéra sionská,

plesaj, Izrael!

Raduj sa a vesel' z plného srdca,

dcéra jeruzalemská!

Pán zrušil tvoj rozsudok,

odvrátil tvojich nepriateľov.

Kráľ Izraela, Pán, je s tebou,

neboj sa nijakého zla!

V onen deň povedia Jeruzalemu:

„Neboj sa, Sion,

nech ti ruky nechabnú!

Pán, tvoj Boh, je s tebou,

on je mocný, on ťa zachráni.

Teší sa a plesá nad tebou,

obnovuje k tebe svoju lásku,

plesá nad tebou a jasá;

ako v deň zhromaždenia.“

DRUHÉ ČÍTANIE

Pán je blízko

Čítanie z Listu svätého apoštola Pavla Filipanom 4, 4 – 7

Bratia, ustavične sa radujte v Pánovi! Opakujem: Radujte sa! Vaša miernosť nech je známa všetkým ľuďom.

Pán je blízko. O nič nebuďte ustarostení. Ale vo všetkom modlitbou,

prosbou a so vzdávaním vďaky prednášajte svoje

žiadosti Bohu. A Boží pokoj, ktorý prevyšuje každú chápanosť,

uchráni vaše srdcia a vaše mysle v Kristovi Ježišovi.

EVANJELIUM

Čo máme robiť my?

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 3, 10 – 18

Zástupy sa pýtali Jána: „Čo teda máme robiť?“

On im odpovedal: „Kto má dvoje šiat, nech dá tomu, čo nemá nijaké, a kto má jedlo, nech urobí podobne!“

Aj mýtnici prišli, aby sa dali pokrstiť, a hovorili mu:

„Učiteľ, čo máme robiť?“

On im povedal: „Nevymáhajte viac, ako vám určili!“

Pýtali sa ho aj vojaci: „A čo máme robiť my?“

Vravel im: „Nikoho netrápte, nikomu nekrivdite a buďte spokojní so svojím žoldom!“

Ľud žil v očakávaní a všetci si o Jánovi v duchu mysleli, že

azda on je Mesiáš. Ale Ján dal odpoveď všetkým: „Ja vás

krstím vodou. No prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie

som hoden rozviazať mu remienok na obuvi. On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom. V ruke má vejačku, aby si vyčistil humno a pšenicu zhromaždil do svojej sýpky, ale plevy spáli v neuhasiteľnom ohni.“
A ešte všelijako ináč napomínal ľud a hlásal mu evanjelium.

UPROSTRED TEBA JE PÁN, TVOJ BOH

Na začiatku Adventu mal Svätý Otec príhovor, v ktorom vysvetlil význam slova „advent“. Znamená „príchod“, ale aj „prítomnosť“. Texty Svätého písma, ktoré nám dáva Cirkev čítať na dnešnú nedeľu, obracajú našu pozornosť na skrytú prítomnosť Boha v osobe Ježiša Krista medzi svojím ľudom. Tak sme to počuli v prvom čítaní (v roku C): „Uprostred teba je Pán, tvój Boh, spásonosný hrdina!“ Medzispev nás slovami žalmu vyzýval k radosti z tejto skutočnosti: „Plesajme a jasajme, uprostred nás je svätý Boh!“ Sv. Pavol v druhom čítaní zdôrazňuje: „Pán je blízko.“ Na túto Kristovu blízkosť poukazoval Ján Krstiteľ svojim súčasníkom: „Prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi.“

Keď sa však pozrieme na realitu nášho súčasného života, nezdá sa nám, že tieto slová o blízkosti Boha boli adresované ľuďom, ktorí boli Ježišovými súčasníkmi, ale akoby neplatili pre nás? Naopak, naša každodenná skúsenosť sa zdá byť taká, že nás presvedča o neprítomnosti, prinajmenšom o vzdialenosti Boha od nás. Akoby nám takmer nič nepripomínalo, že Boh je medzi nami, že nám je blízky. Cítíme sa odkázaní sami na seba, zápasíme o svoju existenciu, trápime sa so svojimi problémami, pohlcuje nás divoké tempo života a povinností, alebo zasa naopak, život mnohých sa zdá byť prázdny a bezvýznamný, pre nikoho nič neznamenajú a necítia, že by pre nich Pán Boh niečo robil. Tí, čo na to majú, nečakajú že by im mal „Ježiško“ niečo priniesť, ale sami sa usilovne zabezpečujú na sviatky, aby si mohli dopriať čo najviac a prežili ich konzumným spôsobom.

Pred rokom 1989 boli veľké snahy ateizátorov odobrať Vianociam ich kresťanský obsah. Nazývali ich sviatkami zimy, sviatkami rodiny. Dnes sa síce bez prekážok ozývajú koledy zo všetkých strán, najmä v obchodoch, scéna narodenia Krista je na vianočných pozdravoch i na darčekovom papieri, často však ako povrchný gýč, iba ako sentimentálna, náladová záležitosť, bez najmenšieho záujmu brať túto udalosť

vážne... Iste, nie je to iba takéto negatívne, ale všeobecná atmosféra našej doby je asi takáto.

Keď starozákonný prorok Eliáš hľadal stretnutie s Bohom, nenašiel ho v hluku víchra a ohňa, lež ho počul v tichom vánku. Neskôr sa o Ježišovi hovorí, že nebude na ulici počuť jeho hlas, a sám vraví: „Som tichý a pokorný srdcom.“ Čiže Boh je tu, je tu v mnohých prejavoch svojej moci a lásky, je tu vo svojom Synovi Ježišovi Kristovi, ktorý nás ubezpečil: „Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“ Ak však máme vnímať túto neviditeľnú Božiu prítomnosť a blízkosť, potrebujeme sa aj my upokojiť, stíšiť, v pokoji vnímať prejavy Božej starostlivosti a lásky voči nám i voči ľudstvu a svetu. Ak sa o to pokúsime, budeme zisťovať, že náš život je plný rozličných prejavov Božej prítomnosti: veď už len naša existencia je dôkazom toho, že Boh na nás v každom okamihu s láskou myslí a chce nás – inak by sme sa rozpadli v nič. Lenže Boh nás zapája do spolupráce so sebou tak pri svojej starostlivosti o ľudí, ako aj o svet. Ak chceme vnímať Boha a jeho blízkosť, je potrebné, aby sme sa pýtali, podobne ako vtedy ľudia Jána Krstiteľa: „Čo máme robiť?“ Čo mám robiť ja? Boh je láska – a to znamená vzťah sebadarovania v rámci vnútorného života Najsvätejšej Trojice, ale aj voči svojim stvoreniam. Nie je možné vnímať Božiu blízkosť bez snahy o takéto vzťah ochoty darovať sa svojimi skutkami jemu i našim blíznym. Čo máme teda robiť? Ako sa zachovať voči svojim blízkym v rodine, voči chorému či starému príbuznému alebo známemu, voči chudobnej rodine, človeku v núdzi, nezamestnanému... Keď sa pokúsime s niekým podeliť, niekomu úprimne poslužiť, tak ten druhý pocíti niečo z Božej blízkosti a lásky cez nás a my si zasa uvedomíme pravdivosť Ježišových slov: „Čo ste urobili jednému z mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“

V Kodani sa v roku 2009 konala celosvetová konferencia o boji proti klimatickým zmenám, otepľovaniu atmosféry. Stále jasnejšie vidíme, že tieto problémy sú vážne. Aby sa niečo zmenilo, na to sú potrebné vážne rozhodnutia politikov, ale aj prijatie skromnejšieho životného štýlu každého z nás, na čo nás vyzýva Svätý Otec. Budeme ochotní urobiť takéto zmeny a pričiniť sa o záchranu prírody a tým aj budúcnosti ľudstva, alebo sa zachová naša generácia sebecky podľa hesla „Po nás potopa!“?

My kresťania vieme, že Ježiš Kristus, prítomný vo svojej Cirkvi, nás vyzýva k dôslednému životu podľa evanjelia, k odstráneniu prekážky, ktorou je hriech, aby mohol prísť do našej duše a pôsobiť v našom ži-

vote. Cez sviatosť pokánia nám ponúka možnosť prijatia odpustenia, stretnutie s Božou odpúšťajúcou láskou. Kto z nás, ak sme prijali úprimne sviatosť pokánia, neprežil aj hlbokú radosť? Zmierenie s Bohom i s ľuďmi, náprava života – to je jedna z najväčších radostí! Tieto snahy o hľadanie blízkosti Boha majú vyvrcholiť v stretnutí sa s trojjediným Bohom pri slávení bohoslužby, sv. omše a najmä pri najosobnejšom stretnutí s Kristom vo svätom prijímaní.

Neverme teda dojmom, že Boh tu nie je, nedajme sa strhnúť sebeckému a bezcitnému spôsobu života, ktorý sa nám núka, nevnímajme sviatky iba konzumne, ale vychádzajme aj my na púšť za Jánom Krstiteľom. Hľadáme si teda chvíle ticha na modlitbu a uvažovanie, počúvame svoje svedomie, ale i nemé prosby našich núdznych a trpiacich blížnych, ako aj usmernenia Cirkvi a odhodlávajme sa konať dobro, i keď sa treba podeliť. Pripravujme cestu Pánovi do svojho srdca dobrou svätou spoveďou a osobne sa s ním stretajme v Eucharistii. Potom budeme aj my stále viac vnímať, že Boh je tu, že nás sprevádza, že v Kristovi sa s nami stretáva a vedie nás i posilňuje. Potom nám budú blízke slová žalmu: „Plesajme a jasajme, uprostred nás je svätý Boh!“ Potom nájde v našej duši odozvu aj výzva apoštola Pavla: „Radujte sa v Pánovi, lebo Pán je blízko!“

V tejto vďačnej radosti prameniacej z viery prežime aj túto svätú omšu a prosme Krista, aby sme sa stávali – podobne ako Ján Krstiteľ – šíriteľmi radosti z jeho prítomnosti aj medzi našimi súčasníkmi; a to nielen úsmevom, ale hlavne skutkami zhodnými s Božou vôľou, aby sa v našich skutkoch mohli naši blížni aspoň trochu stretávať s blízkosťou Božej starostlivej lásky voči nim.

Praktický pokyn: Pokúsím sa o prejavy radosti a budem sa snažiť aby som ich motivoval blízkosťou Krista – že by aj druhí vnímali cez túto radosť jej najhlbší dôvod a zdroj.

MODLITBA

Láskavý Bože,
zhliadni na svoj ľud, ktorý tak túžobne očakáva
slávnosť Narodenia Pána;
priprav nám srdcia na sviatky našej spásy,
aby nám boli dňami radosti

a velebnej oslavy teba.

Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

PONDELOK

PRVÉ ČÍTANIE

*Hviezda vychádza z Jakuba***Čítanie z Knihy Numeri 24, 2 – 7. 15 – 17d**

V tých dňoch Balaam zdvihol oči a videl Izraelitov, ako táboria podľa kmeňov. Vtedy zostúpil naňho duch Boží a on predniesol svoju pieseň:

„Hovorí Balaam, Beorov syn,
hovorí muž s prenikavým zrakom,
hovorí ten, čo načúva Božie slová,
ktorý vidí, čo mu dáva vidieť Všemohúci,
ktorý padá a otvárajú sa mu oči.
Aké krásne sú tvoje stany, Jakub,
tvoje príbytky, Izrael!
Tiahnu sa do diaľav ako údolia,
ako zavlažené záhrady pozdĺž rieky,
ako aloy, ktoré zasadil Pán,
a ako cédre pri vode.
Voda tečie z jeho vedier
a jeho semeno má bohatú vlahu.
Jeho kráľ bude väčší než Agag
a slávne bude jeho kráľovstvo.“
A ďalej povedal:
„Hovorí Balaam, Beorov syn,
hovorí muž s prenikavým zrakom,
hovorí ten, čo načúva Božie slová,
ten, čo pozná náuku Najvyššieho,
ktorý vidí, čo mu dáva vidieť Všemohúci,
ktorý padá a otvárajú sa mu oči.
Vidím ho, ale nie teraz,
hľadím na neho, no nie zblízka.
Hviezda vychádza z Jakuba,
žezlo sa dvíha z Izraela.“

EVANJELIUM

*Odkiaľ bol Jánov krst?***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 21, 23 – 27**

Keď Ježiš prišiel do chrámu a učil, pristúpili k nemu veľkňazi a starší ľudia a pýtali sa: „Akou mocou toto robíš? A kto ti dal túto moc?“

Ježiš im povedal: „Aj ja sa vás na niečo spýtam. Ak mi odpoviete, i ja vám poviem, akou mocou toto robím. Odkiaľ bol Jánov krst? Z neba, či od ľudí?“

Oni rozmyšľali a hovorili si: „Ak povieme: ‚Z neba,‘ povie nám: ‚Prečo ste mu teda neuverili?‘ Ale ak povieme: ‚Od ľudí,‘ máme sa čo obávať zástupu, lebo Ján pokladajú všetci za proroka.“

Odpovedali teda Ježišovi: „Nevieme.“

A on im odvetil: „Ani ja vám nepoviem, akou mocou toto robím.“

PODMIENKA PRIJATIA KRISTA – NEZIŠTNÁ VERNOSŤ PRAVDE

Pri očakávaní druhého Kristovho príchodu sa nestačí zameriavať iba na to, čo nám on prinesie, ale je dôležité aj vytvárať podmienky na to, aby nás on mohol obdarovať. Jednu z týchto podmienok nám predstavujú dnešné texty Svätého písma: je ňou úprimná otvorenosť voči pravde. Vyznačoval sa ňou už pohanský prorok Balám. Kráľ Balak ho objednal, aby predpovedal Izraelitom, ktorí tadiaľ tiahli do svojej budúcej vlasti, zlú budúcnosť, nešťastie a takto aby ich podľa predstáv Balaka zničil. Hoci sľubuje Balámovi za túto „prácu“ bohatú odmenu, tento človek sa snaží počúvať, čo mu v jeho vnútri dáva poznávať a vidieť Boh, a to potom hovorí, i keď sa to nepáči jeho chlebobarcovi; ani nedostal žiadnu odmenu.

V úplne inom svetle sa ocitajú Ježišovi súčasníci, ktorí sú ešte k tomu veriacimi ľuďmi. Chcú, aby sa im Ježiš akoby legitimoval, ukázal, od koho má oprávnenie a splnomocnenie konať zázračné skutky. Ježiš ich však stavia najprv pred skúšku – majú dať najavo, či sú hodní, aby sa im zdôveril. Aký je ich názor na pôsobenie Jána Krstiteľa, jeho krst pokánia – či to bola iba ľudská záležitosť, iniciatíva Jána ako človeka, alebo bol za jeho pôsobením Boh, Božie poverenie... Opýtaní si uvedomujú, že odpoveď nie je iba teoretickou záležitosťou. Veď ak priznajú, že Ján bol poslaný od Boha, tak je logické, že mu mali uveriť a napraviť svoj život podľa jeho výziev, uznať toho, ktorého pokrstil, za Bohom poslaného záchrancu, ako o ňom Ján povedal. Oni však Jánovi neuverili, a preto nebolo pre nich únosné povedať, že ho poslal Boh. Ani poprieť Jánovo prorocké poslanie nebolo však pre nich prijateľné, pretože by

sa dostali do konfrontácie s bežným ľudom, ktorý považoval Jána za proroka. Popierať to by znamenalo stratiť masu, rešpekt a spoločenské postavenie a to tiež nechceli.

Ako vidno, tu nebola na prvom mieste nezištná vernosť pravde, lež kalkulácia, zvažovanie výhodnosti či nevýhodnosti toho-ktorého stanoviska, a pretože ani jedno riešenie nebolo pre nich výhodné, zahrli sa na skromných: „Nevieme,“ odpovedali.

Takýmto ľuďom, pre ktorých nie je pravda vyššou hodnotou než vlastné záujmy, Ježiš odmieta zveriť tajomstvo svojej osoby, svojho božského poslania. Večný život bude spočívať práve v tom, že „bude-me vidieť osláveného Krista takého, aký je“ (porov. 1 Jn 3, 2). Ježiš sám v blahoslavenstvách vyzdvihuje čistých srdcom, „lebo oni budú vidieť Boha“. Čisté srdce, to je srdce milujúce pravdu, srdce podobné kompasu, ktorý neovplyvňujú žiadne iné záujmy než zameranie na pravdu.

V tomto postoji nezištnej vernosti pravde, to znamená vnútornému presvedčeniu o tom, ako sa veci majú, a tiež otvorenosti pre pôsobenie Ducha Svätého v našej duši, ktorý nám zjavuje pravdu, pomáha nám ju poznať, sa musíme denno-

-denne cvičiť, aby sme boli uznaní za hodných, žeby sa nám Ježiš stále viac dôveroval, dával poznávať a aby tento proces mohol vyústiť vo večné dávanie sa trojjediného Boha.

Praktický pokyn: Vo vedomí, že Kristus vidí do môjho srdca, považujem nad niektorými situáciami zo svojho života, či som v nich bol nezištný pravde. Za silu k vernosti sa mu poďakujem, za zlyhania ho odprosím a pokúsím sa ich napraviť.

MODLITBA

Dobrotivý Otče, prosíme ťa,
láskavo vypočuj naše volanie
a príchodom tvojho Syna
odstráň temnoty z nášho srdca.
Lebo on je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

UTOROK

PRVÉ ČÍTANIE

Mesiášska spása sa sľubuje všetkým chudobným

Čítanie z knihy proroka Sofoniáša 3, 1 – 2. 9 – 13

Toto hovorí Pán:

„Beda ti, odbojné a poškvrené,
násilnícke mesto!
Nepočúvalo hlas,
nedbalo na výstrahu,
nedúfalo v Pána,
k svojmu Bohu sa neobrátilo.
,Očistím teda pery národom,
aby všetci vzývali Pánovo meno,
aby mu všetci svorne slúžili.
Až spoza riek Etiópie
budú mi prinášať obety
moji ctitelia,
potomkovia môjho rozptýleného ľudu.
V ten deň sa už nebudeš hanbiť
za svoje mnohé výčiny,
ktorými si sa prehrešilo proti mne,
lebo vtedy z teba odstránim
nadutých chvastúňov,
a už sa nebudeš vyvyšovať
na mojom svätom vrchu.
Ponechám v tvojom strede
ľud pokorný a chudobný.‘
Zvyšky Izraela
budú dôverovať v Pánovo meno;
už nebudú páchať nepravosť
a nebudú hovoriť lož,
v ich ústach sa už
podvodný jazyk nenájde.
Nik ich nevystraší,
keď sa budú pásť a odpočívať.“

EVANJELIUM

*Prišiel Ján a hriešnici mu uverili***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 21, 28 – 32**

Ježiš povedal veľkňazom a starším ľudu: „Čo povieť na toto? Istý človek mal dvoch synov. Prišiel k prvému a povedal mu: ‚Syn môj, choď dnes pracovať do vinice!‘ Ale on odpovedal: ‚Nechce sa mi.‘ No potom to oľutoval a šiel. Išiel k druhému a povedal mu to isté. Ten odpovedal: ‚Idem, pane!‘ Ale nešiel. Kto z týchto dvoch splnil otcovu vôľu?“

Odpovedali: „Ten prvý.“

Ježiš im povedal: „Veru, hovorím vám: Mýtnici a neviestky vás predchádzajú do Božieho kráľovstva. Lebo k vám prišiel Ján cestou spravodlivosti, a neuverili ste mu. Ale mýtnici a neviestky mu uverili. A vy, hoci ste to videli, ani potom ste sa nekajali a neuverili ste mu.“

ĎALŠIE PODMIENKY PRIJATIA KRISTOVEJ SPÁSY

Texty dnešných čítaní liturgie slova hovoria o ďalších podmienkach, ktoré je potrebné splňať pre prijatie spásy darov, ktoré pri svojom druhom príchode nám chce dať oslávený Kristus.

V úryvku z proroka Sofoniáša sa zdôrazňuje Boží odmietavý postoj voči chvastúňom a pyšným a naopak, Boh zaručuje večnú perspektívu chudobnému a biednemu ľudu, ktorý bude dôverovať v Pána.

Teda skromnosť, pokora a dôvera v Boha – to sú ďalšie nevyhnutné podmienky, ktoré musia splňať tí, čo chcú prijať Božiu spásu, čiže plnosť darov jeho lásky.

V evanjeliu o tom hovorí sám Ježiš prostredníctvom podobenstva o dvoch synoch. Ten prvý na otcovu výzvu „Choď pracovať do vinice!“ odpovedá úprimne: „Nechce sa mi.“ To je postoj nás ľudí, poznamenaných dedičným hriechom a jeho následkami – konanie dobra, požiadavky Božieho zákona a jeho vôle pociťujeme totiž ako čosi nepríjemné, ťažké, odporujúce nášmu dobru. To „nechce sa mi“ nezostáva často iba pri slovách, ale vyjadrujeme to aj skutkami, ktoré sú v rozpore s Božou vôľou, teda hriechmi. No i v takomto hriešnom človeku sa niekedy ozve svedomie, ako sa ozvalo v ľuďoch, čo počúvali kázanie Jána Krstiteľa. Ježiš ich dáva za príklad: mýtnici a neviestky uverili Jánovi. Uverili, to znamená uznali nesprávnosť svojho počínania a napravili svoj život v zhode s Božou vôľou.

Na to je potrebná pokora, keď je človek ochotný počúvať pravdu o svojom počínaní, prijme ju a podľa nej zmení aj svoj život.

Je však možný aj iný postoj, postoj druhého syna: Navonok sa správa voči otcovi veľmi asertívne, hovorí: „Idem, pane.“ Ale nešiel. Taký postoj zaujala aj časť Ježišových poslucháčov, ktorí sa snažili praktizovať nábožnosť, uctievanie Boha, ale to, čo od nich Boh žiadal cez najväčšieho z prorokov, nerobili. Ježiš im musí povedať, že Jánovi neuverili, ba keď videli obrátenia hriešnikov, ani potom sa nekajali a neverili Jánovi. Tento postoj zatvrdnutej pýchy ohrozuje aj nás, ak by sme chceli zostať pri tom, že Pána Boha „uspokojíme“ chvíľkou modlitby, účasťou na nedelnej bohoslužbe či nejakou almužnou na charitu, ale v iných oblastiach života by sme konali podľa svojich zlých sklonov, v rozpore s Božou vôľou, ktorú nám Boh oznamuje cez naše svedomie, cez svojho vlastného Syna a jeho Cirkev, ako aj cez príklady ľudí, čo robia opravdivé pokánie. Takýto postoj, i keď navonok zdvorilý a slušný, neobstojí pred Bohom.

Ako má vyzerať úplná dôvera v Boha v praxi, to nám ukázal Boží Syn na svojom vlastnom príklade, keď prijal Otcovu vôľu, hoci sa pritom potil krvou, a splnil ju až do posledného dychu na kríži. Tento svoj postoj sprítomňuje uprostred nás pri slávení Eucharistie, aby nám dal príklad pokory, chudoby a dôvery v Boha a súčasne, aby nám vo svätom prijímaní dával duchovnú silu napodobňovať ho v tomto postoji v našom každodennom živote...

Praktický pokyn: Dám si záležať na tom, aby som sa vo svojom konaní neriadil tým, čo sa mi chce alebo nechce, lež tým, čo je správne pred Bohom a vynaložím na to aj potrebné úsilie.

MODLITBA

Bože, Otče,
skrze svojho jednorodeného Syna
utvoril si z nás nové stvorenie;
zhliadni na dielo svojej milosrdnej lásky
a príchodom Spasiteľa očisti nás
od následkov hriechu.

O to ťa prosíme skrze nášho Pána Ježiša Krista,
tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

STREDA

PRVÉ ČÍTANIE

Roste, nebesia, z výsosti

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 45, 6c – 8. 18. 21d – 25

„Ja som Pán a nik iný,
ja tvorím svetlo a pôsobím tmu,
dávam šťastie a dopúšťam nešťastie;
ja, Pán, robím toto všetko.
Roste, nebesia, z výsosti,
z oblakov nech prší spravodlivosť.
Nech sa otvorí zem
a zrodí spásu;
a spolu s ňou nech vzíde spravodlivosť;
ja, Pán, som ju stvoril.“
Toto hovorí Pán, ktorý stvoril nebo;
on je Boh, ktorý stvoril zem a stvárnil ju, on ju upevnil.
Nestvoril ju, aby bola prázdna,
na obývanie ju pripravil:
„Ja som Pán a nik iný!
Nie som Pán len ja?
Veď nieto Boha okrem mňa.
Okrem mňa niet Boha pravého a spásneho.
Obráťte sa ku mne a dosiahnete spásu,
všetky končiny zeme.
Lebo ja som Boh a nik iný!
Na seba samého prisahám:
z mojich úst vychádza pravda,
neodvolateľné slovo:
predo mnou sa sklóní každé koleno,
mne bude prisahat' každý jazyk.“
„Len v Pánovi“ — povedia — „je spása a sila.“
K nemu prídu, a zahanbia sa
všetci, čo sa mu protivia:
v Pánovi dosiahnu spásu a slávu
všetci potomkovia Izraela.

EVANJELIUM

Oznámte Jánovi, čo ste videli a počuli

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 7, 19 – 23

Ján si zavolať dvoch zo svojich učeníkov a poslal ich k Pánovi s otázkou:
„Ty si ten, ktorý má prísť, alebo máme čakať iného?“
Keď muži k nemu prišli, povedali: „Poslal nás k tebe Ján Krstiteľ a pýta sa: ‚Ty si ten, ktorý má prísť, alebo máme čakať iného?‘“
Práve v tú hodinu uzdravil mnohých z neduhov, chorôb a od zlých duchov a mnohým slepým daroval zrak. A tak im odpovedal: „Chodte a oznámte Jánovi, čo ste videli a počuli: Slepí vidia, chromí chodia, malomocní sú čistí, hluchí počujú, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium. A blahoslavený je, kto sa na mne nepohorší.“

ROSTE NEBESIA Z VÝSOSTI... NECH URODÍ SA SPÁSA

Kedy ľudia volajú záchranku? Keď im je zle, nedokážu si sami pomôcť, sú v ohrození života. Jestvuje aj stupeň ohrozenia, v ktorom nám nik z ľudí nemôže pomôcť, a preto sa obraciame s prosbou na Boha.

V takom položení sa ocitol aj Ján Krstiteľ. Pripravoval ľudí na príchod Spasiteľa. Hovoril o ňom ako o tom, ktorý s božskou mocou odsúdi hriešnikov, nastolí Božiu spravodlivosť. Sám Ježiš pokrstil a predstavil ho ľuďom ako Božieho Baránka, ktorý sníma hriech sveta. Pre plnenie svojho poslania sa Ján ocitol v Herodesovom väzení a hrozila mu smrť. Celkom prirodzene čakal, že Ježiš urobí na svete poriadok a aj jeho vyslobodí. To sa však nedialo. Ježiš pokojne učil ľudí, uzdravoval chorých, dokonca odpúšťal hriešnikom – ale žiadne znaky Božej spravodlivosti... Táto situácia dostala Jána do krízy viery. Avšak skôr, než by prestal veriť v Ježišovo božské poslanie, poslať dvoch svojich učeníkov, aby sa Ježiša spýtali: „Ty si ten, čo má prísť, alebo máme čakať iného?“ Ježiš odpovedá nepriamo. Odkazuje Jánovi, čo robí: „Slepí vidia, hluchí počujú, chromí chodia, malomocní sa stávajú čistými, mŕtvi vstávajú a chudobným sa hlása evanjelium.“ Ján poznal proroka Izaiáša. Musel vedieť, že tento prorok predpovedal o časoch Mesiáša práve toto: „Vtedy sa roztvorí oči slepých a uši hluchých sa otvoria. Vtedy sťa jeleň bude skákať chromý...“ (Iz 35, 5 – 6) Z tejto informácie mohol Ján získať istotu, že Ježiš uskutočňuje to, čo je o Mesiášovi predpovedané – i keď ešte nie všetko. Podstatné je, že on je tu a celkom iste uskutoční celé svoje

osloboditeľské, záchranné poslanie, no kedy a ako, to je potrebné ponechať na Božie riadenia. Dôležité je „nepohoršiť sa“ na Ježišovi, čiže aby skutočnosť, že si nepočína podľa našich predstáv a očakávaní, nespĺňa naše potreby, ako to my považujeme za nutné, nemá byť dôvod prestať v neho veriť, prestať mu dôverovať a neočakávať viac od neho záchranu.

Z toho vidíme, že naše očakávanie Kristovho druhého príchodu a záchrany, ktorú nám prináša, je ohrozené a môže stroskotať na tvrdej realite života a na zdanlivej nečinnosti a bezmocnosti samého Krista.

S týmto problémom sa stretol už apoštol Peter, keď bola prvá generácia kresťanov vystavená krvavému prenasledovaniu a Kristus nezasahoval. Vo svojom druhom liste Peter píše: „Pán nemešká s prisľúbením, ako sa niektorí nazdávajú, že mešká; on je len trpezlivý s vami a nechce, aby niekto zahynul, ale aby sa všetci dali na pokánie. Pánov deň príde ako zlodej.“ (3, 9 – 10)

Aj my môžeme prežívať ťažké chvíle a želať si vyslobodenie od Boha. Ak sa to nedeje, aj nás sa môžu zmocňovať pochybnosti. Podstatné však je, aby sme v takýchto temných chvíľach nerobili prenáhlené uzávery vzhľadom na našu vieru. Podobne ako Ján aj my by sme mali hľadať najprv odpoveď a informácie u Ježiša, ktorý je prítomný a žije vo svojej Cirkvi. V živote Cirkvi je stále veľa znamení Kristovej prítomnosti a pravdivosti jeho slova. O tieto znamenia a o ich zhodnosť so slovami Písma sa má opierať naša viera a nádej i vtedy, keď prežívame temné chvíle. Rozhodnutie veriť a dúfať však musíme urobiť sami. Musíme prekonať pokušenie odmietnuť Krista preto, že nekoná tak, ako si my predstavujeme a ako by sme to my očakávali. Víťazstvo v tomto duchovnom zápase má taký rozhodujúci význam, že sám Ježiš vyhlasuje: „Blahoslavený, kto sa na mne nepohorší.“

Praktický pokyn: O čo sa opiera moja viera v ťažkých chvíľach? Ako povzbudzujem alebo povzbudím vo viere a v nádeji v Boha ľudí, na ktorých doliehajú ťažké skúšky?

MODLITBA

Všemohúci Bože, prosíme ťa,
nech nám blízka slávnosť narodenia tvojho Syna
poskytne pomoc v tomto živote
a pripraví nás na odmenu vo večnosti.

Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

ŠTVRTOK

PRVÉ ČÍTANIE

*Pán ťa povolal ako opustenú ženu***Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 54,1 – 10**

Plesaj, neplodná, čo si nerodila,
 jasaj a raduj sa, čo nepoznáš pôrodné bolesti,
 lebo opustená má viac detí
 než vydatá, hovorí Pán.
 Rozšír priestor svojho stanu,
 plachty svojich príbytkov rozťahni, nešetri,
 predĺž svoje povrazy
 a svoje kolíky upevni.
 Lebo prenikneš napravo i naľavo
 a tvoje potomstvo zdedí národy,
 bude obývať opustené mestá.
 Neboj sa, lebo nebudeš zahanbená,
 ani sa nepýr, nebudeš potupená,
 zabudneš na hanbu svojej mladosti
 a nespomenieš si už na potupu svojho vdovstva.
 Veď tvoj Stvoriteľ je tvojím ženíchom,
 „Pán zástupov“ je jeho meno.
 Svätý Izraela je tvoj vykupiteľ,
 „Bohom celej zeme“ sa nazýva.
 Pán ťa povolal
 ako ženu opustenú a duchom sklesnutú,
 ako odvrhnutú ženu svojej mladosti,
 hovorí tvoj Boh.
 Na chvíľu krátku som ťa opustil,
 no s veľkou láskou si ťa pritiahnem.
 V návale hnevu skryl som nakrátko svoju tvár pred tebou,
 no večným milosrdenstvom som sa nad tebou zmiloval,
 hovorí tvoj vykupiteľ, Pán.
 Je mi ako za dní Noema:
 keď som prisahal,
 že Noemove vody viac nezaplavia zem.

Aj teraz prisahám, že sa už nebudem hnevať na teba,
 ani ťa viac karhať nebudem.

Vrchy sa pohnú a kopce sa budú triasť,
 no moje milosrdenstvo neodstúpi od teba,
 moja zmluva pokoja sa neotrasie,
 hovorí Pán, ktorý sa zmilúva nad tebou.

EVANJELIUM

*Ján je posol ktorý pripravuje cestu Pánovi***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 7, 24 – 30**

Keď Jánovi poslovia odišli, začal Ježiš hovoriť zástupom o Jánovi: „Čo ste vyšli na púšť vidieť? Trstinu zmietanú vetrom? Alebo čo ste vyšli vidieť? Človeka oblečeného do jemných šiat? Veď tí, čo sa skvostne obliekajú a žijú v rozkošiach, bývajú v kráľovských domoch. Teda čo ste vyšli vidieť? Proroka? Áno, hovorím vám, viac ako proroka. Lebo to o ňom je napísané: ‚Hľa, posielam svojho posla pred tvojou tvárou a on pripraví cestu pred tebou.‘ Hovorím vám: Medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nie je nik väčší ako Ján. Ale ten, kto je v Božom kráľovstve menší, je väčší ako on.“ A všetok ľud, čo ho počúval, ba aj mýtnici uznali Božiu spravodlivosť, keď sa dali pokrstiť Jánovým krstom. Ale farizeji a zákonníci zmarili v sebe Boží úmysel, lebo sa mu nedali pokrstiť.

DÔLEŽITOSŤ PRÍPRAVY NA STRETNUTIE S BOHOM

Obdobie Adventu je aj časom príprav na Vianoce. Na čo všetko myslí starostlivý otec či matka, aby zabezpečili všetko, čo je potrebné na spokojné a radostné slávenie sviatkov v rodine... Ak by sa niekto zavčasu nestaral o patričnú prípravu na sviatky, na Štedrý večer by si zrejme spomenul, čo všetko by bolo potrebné – ale už by sa nedalo nič zabezpečiť a spokojnému sláveniu Vianoc v rodine by všeličo chýbalo...

Podobne je to i v duchovnej oblasti. Prvá časť Adventu nás zameriava na prípravu na príchod Ježiša Krista v sláve na konci čias ako spravodlivého Sudcu živých i mŕtvych. Malo by to byť pre nás radostné očakávanie – veď sa zjaví náš Pán, ktorý nás miloval do krajnosti, až po sebaobetu na kríži. Príde, aby nás pozval do kráľovstva svojho nebeského Otca, na svoju večnú svadobnú hostinu. Všetko však závisí

od toho, či nás v okamihu svojho príchodu – ktorý môže nastať kedykoľvek – nájde pripravených.

V dnešnom evanjeliu čítame, s akým uznaním hovoril Ježiš o svojom predchodcovi Jánovi Krstiteľovi, ktorý pripravoval ľudí na stretnutie s ním.

Koľko takýchto Jánov posielal Boh aj k nám? Je to naše svedomie, slová Desatora a učenie evanjelia, našich príbuzných či priateľov, usmernenia Cirkvi, hrdinské príklady mnohých kresťanov... Ako na to všetko reagujeme? Sú iba dve možnosti: buď prijmemme tieto Božie výzvy a ochotne sa budeme snažiť napraviť v živote, čo treba, aby sme svojimi skutkami vyjadrovali lásku ku Kristovi, alebo zaujmeme postoj vtedajších farizejov a zákonníkov, ktorí neuznali svoje hriechy, neprosili prijatím Jánovho krstu o ich odpustenie a tým „zmarili v sebe Boží úmysel“.

Aký úmysel má Boh s nami? Hovorí o tom dnešné prvé čítanie. Je to zámer lásky. Podobne ako manžel hľadá cesty k svojej manželke, ktorá ho opustila, presvedča ju o svojej láske a chce ju urobiť opäť svojou, obdarovať ju bohatým potomstvom, chce jej odpustiť a uzavrieť s ňou neotrasiteľnú zmluvu vernosti.

Tieto obrazy naznačujú Božiu iniciatívnu lásku k nám, ktorej zámerom je priviesť nás do plného a večného spoločenstva s ním. Chceme prijať toto pozvanie, ktoré nám tak presvedčivo priniesol Kristus svojou obetou za nás na kríži? Ak áno, treba sa snažiť o život stáleho obrátenia a pokánia, čo dosahuje svoj dôležitý vrchol v prijatí sviatosti pokánia. Bolo by správne túto sviatosť úprimne prijať zvlášť v tomto čase Adventu.

Praktický pokyn: Pripravím sa na prijatie sviatosti pokánia a zameriam sa na konanie skutkov pokánia (nápravu svojich chýb, prejavy slúžiacej lásky k blížnym, odpustenie a zmierenie sa, čas na modlitbu...).

MODLITBA

Milosrdný a svätý Bože,
sme tvoji nehodní služobníci
a zarmucujú nás naše viny;
preto Ťa prosíme,
poteš nás spasiteľným príchodom
svojho jednorodeného Syna Ježiša Krista,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

PIATOK

PRVÉ ČÍTANIE

Môj dom sa bude volať domom modlitby pre všetky národy

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 56, 1 – 3b. 6 – 8

Toto hovorí Pán:

„Zachovajte právo, konajte spravodlivo,
lebo je blízko moja spása, už príde,
aj moja spravodlivosť, už sa zjaví.“
Blažený muž, ktorý takto robí,
blažený človek, čo sa toho drží,
čo zachováva sobotu bez znesvätenia,
čo bdie nad svojou rukou, aby nerobila zle.
Nech nevraví cudzinec, ktorý lipne k Pánovi:
„Pán ma vylúči zo svojho ľudu.“
„A cudzincov, čo sa vinú k Pánovi,
čo si ho ctia, čo milujú jeho meno
a čo mu slúžia,
všetkých, čo zachovávajú sobotu bez znesvätenia
a pridŕžajú sa mojej zmluvy,
privediem na svoj svätý vrch
a naplním ich radosťou v mojom dome modlitby.
Ich žertvy a ich obety
mi budú potešením na mojom oltári;
veď môj dom sa bude volať
domom modlitby pre všetky národy.“
Hovorí Pán, Boh, ktorý zhromažďuje rozptýlených z Izraela:
„K jeho zhromaždeným zhromažďím ešte ďalších.“

EVANJELIUM

Ján je lampa, ktorá horí a svieti

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Jána 5, 33 – 36

Ježiš povedal Židom: „Vy ste poslali k Jánovi a on vydal svedectvo pravde. Lenže ja neprijímam svedectvo od človeka, ale toto hovorím preto, aby

ste vy boli spasení. On bol lampa, ktorá horí a svieti, a vy ste sa chceli chvíľu veselieť v jeho svetle.

Ja mám väčšie svedectvo, ako je Jánovo: skutky, ktoré mi dal vykonať Otec. Tieto skutky, ktoré konám, svedčia o mne, že ma poslal Otec.“

SMEROVAŤ K JEDNOTE S BOHOM I ĽUDMI

S blížiacimi sa Vianocami akosi mäknú aj medziľudské vzťahy, sme voči sebe zhovievavejší, žičlivejší a tak sa aspoň v náznakoch stávame jednou veľkou ľudskou rodinou. Akosi cítime, že šťastie a radosť Vianoc si nemôžeme nechať iba sami pre seba, že treba dať na nich účasť aj tým druhým...

Boh nám vo svojej láske pripravuje večné Vianoce vo svojom kráľovstve. Jeho túžbou je obdarovať svojou láskou všetkých ľudí zo všetkých národov. Ani my kresťania si nemôžeme vyhradiť Božiu zachraňujúcu lásku iba pre seba. „Boh chce, aby boli všetci ľudia spasení a poznali pravdu.“ (1 Tím 2, 4)

Ježiš z Nazareta bol „autorizovaný“ Jánom Krstiteľom ako ten, ktorého poslal Boh zhromažďovať ľudí do jednej rodiny Božích synov a dcér. Ba toto jeho poslanie potvrdil sám nebeský Otec skutkami, ktoré mu dal vykonať svojou božskou mocou. Najväčšími Ježišovými skutkami bola jeho obeta na kríži a zmŕtvychvstanie. Tieto skutky nás oprávňujú, aby sme mu verili, nasledovali ho a smerovali k stále väčšej a hlbšej jednote s Bohom i ľuďmi. O rozvoj tejto jednoty sa máme aj sami pričiňovať tým, že svojím príkladom a vplyvom pomáhame ľuďom vo svojom prostredí poznávať Božiu lásku, prejavenu v Kristovi, a pomáhame im nachádzať cestu do spoločenstva Cirkvi a tým aj k plnej spásy.

Praktický pokyn: Skutky, ktoré majú potvrdzovať, že nás Kristus posielal a že v nás pôsobí, majú byť skutky nezištnej a obetavej lásky. S jeho pomocou sa o takéto prejavy dnes pokúsím.

MODLITBA

Všemohúci Bože,
nech tvoja milosť predchádza naše myšlienky
a sprevádza naše skutky,
aby nám príchod tvojho Syna,
po ktorom celým srdcom túžime,

priniesol pomoc pre život časný i večný.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

Adventné dni od 17. do 24. decembra

Tieto dni sú postupnou duchovnou prípravou na slávnosť Narodenia Pána. Pred čítaním evanjelia sa v týchto dňoch spieva alebo recituje tzv. „Ó – antifóna“, čiže verš, ktorý sa v latinskom texte začína vždy zvolaním: „Ó“. Napríklad: „Ó, Kľúč Dávidov...“ Význam týchto antifón je v tom, že z rozličných hľadísk poukazujú na božstvo očakávaného Mesiáša. Pomocou týchto antifón si všimajme jednotlivé božské vlastnosti Ježiša Krista a tak sa pripravujeme na slávnosť jeho narodenia nielen ako človeka, ale ako Bohočloveka.

17. DECEMBRA**PRVÉ ČÍTANIE**

Nebude odňaté žezlo od Júdu

Čítanie z Knihy Genézie 49, 1 – 2. 8 – 10

Jakub zavolať svojich synov a povedal im: „Zhromaždíte sa a oznámim vám, čo vás čaká v ďalekej budúcnosti:

Zhromaždíte sa a počúvajte, Jakubovi synovia,

počujte Izraela, svojho otca!

Júda, teba budú chváliť tvoji bratia,

tvoja ruka bude na šiji tvojich nepriateľov,

tebe sa budú klaňať synovia tvojho otca.

Mladým levom si Júda,

od koristi vstávaš, syn môj;

líha si a odpočíva ako lev

a ako levica: kto sa ho odváži vyrušiť?

Nebude odňaté žezlo od Júdu

ani vladárska berla od jeho nôh,

kým nepríde ten, komu patrí,

ktorého budú poslúchať národy.“

Múdrosť Najvyššieho, ty mocne i jemne riadiš všetko;

príd' a nauč nás ceste múdrosti.

EVANJELIUM

Rodokmeň Ježiša Krista, Dávidovho syna

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 1, 1 – 17

Rodokmeň Ježiša Krista, syna Dávidovho, syna Abrahámovho.

Abrahám mal syna Izáka, Izák Jakuba, Jakub Júdu a jeho bratov, Júda Faresa a Záru z Tamary. Fares mal syna Ezroma, Ezrom Arama. Aram mal syna Aminadaba, Aminadab Násona, Náson Salmona, Salmon mal syna Bóza z Rachaby, Bóz Obeda z Rút. Obed Jesseho a Jesse kráľa Dávida. Dávid mal syna Šalamúna z Uriášovej ženy. Šalamún mal syna Roboama, Roboam Abiáša, Abiáš Azu, Aza Jozafata, Jozafat Jorama, Joram Oziáša. Oziáš mal syna Joatama, Joatam Achaza, Achaz Ezechiáša. Ezechiáš mal syna Manassesa, Manasses Amona, Amon Joziáša, Joziáš Jechoniáša a jeho bratov za babylonského zajatia.

Po babylonskom zajatí Jechoniáš mal syna Salatiela, Salatiel Zorobábel, Zorobábel Abiuda, Abiud Eliakima, Eliakim Azora. Azor mal syna Sadoka, Sadok Achima, Achim Eliuda. Eliud mal syna Eleazara, Eleazar Matana, Matan Jakuba. Jakub mal syna Jozefa, manžela Márie, z ktorej sa narodil Ježiš, nazývaný Kristus.

Všetkých pokolení od Abraháma po Dávida bolo štrnásť, od Dávida po babylonské zajatie štrnásť a štrnásť od babylonského zajatia po Krista.

ĽUDSKÉ KORENE VYKUPITEĽA

Od 17. decembra sa začína druhá časť Adventu, zameraná na prípravu na slávenie Narodenia Pána. Výber textov Svätého písma sa robil z hľadiska snahy postupne ukázať, ako Boh pripravoval príchod Vykupiteľa v dejinách Izraela.

Prvé čítanie z Knihy Genézie hovorí o prorockej vízii patriarchu Jakuba, keď tento na konci svojho života požehnáva svojich dvanásť synov – budúcich praotcov jednotlivých kmeňov Izraela – a každému z nich naznačuje jeho budúcnosť. Keď prišiel k Júdovi, povedal o ňom: „Neoddiali sa žezlo od Júdu, ani berla od jeho nôh, kým nepríde ten, ktorému prisľúcha žezlo a ku ktorému sa pritulia národy.“ (49, 10) Týmto, z diaľky takmer dvoch tisícročí, bolo naznačené, že Júdov kmeň bude mať kráľovské postavenie v národe a že v čase, keď toto postavenie stratí, príde vládca, ktorému patrí vláda a ktorého budú národy poslúchať nie zo strachu, lež z dôvery. Je to veľmi matný náznak budúceho Vykupiteľa, no predsa už stanovuje určité súradnice jeho príchodu: miestne i časové (kmeň, z ktorého bude pochádzať, a dobu, v ktorej príde). Keď sa na toto proroctvo pozrieme z perspektívy jeho uskutočnenia

v Ježišovi Kristovi, musí nám byť jasné, že nemohlo ísť iba o nejakú Jakubovu intuíciu, ale jeho slová boli inšpirované Božím Duchom.

Evanjelista Matúš načrtáva ľudský rodokmeň Ježiša Krista ešte z väčšej dejinnej hĺbky, až od Abraháma. Táto línia prechádza cez Jakuba a Júdu až po Dávida a sleduje jeho kráľovskú dynastiu cez jej veľké postavy, ale i úbohých a hriešnych ľudí, vrátane niektorých žien, až po „odňatie berly od Júdu“, čo vrcholí v „Dávidovom synovi Jozefovi“, ktorý ako jednoduchý tesár bol manželom Márie, z ktorej sa narodil Kristus.

Tieto texty nám ukazujú jednak to, ako Boh pripravoval príchod Vykupiteľa cez dlhé generácie, udržiaval v ľuďoch nádej na jeho príchod a súčasne z týchto textov vidíme, ako hlboko je Ježišova ľudská prirodzenosť zakorenená v ľudstve.

Jeden z praktických dôsledkov uvažovania nad týmito časťami Božieho slova je aj posilnenie našej dôvery v Božiu vernosť voči človeku. Boh pracoval vytrvalo na príprave príchodu Vykupiteľa, z generácie na generáciu, nedal sa odradiť ani slabosťami a zlyhaniami ľudí. Táto Božia iniciatíva motivovala nositeľov prisľúbenia k statočnému životu z viery. Boli však aj neverné články v tejto reťazi Ježišových predkov. Je to uistenie, že Boh aj napriek nám a našim zlyhaniam svoj zámer uskutoční, samozrejme, zodpovednosť človeka za marenie Božieho plánu zostáva.

Ako kresťania by sme mali prežívať radosť z toho, že my už detailne poznáme toho, ktorého dlhé generácie túžobne očakávali a iba matne tušili. Ešte väčšiu radosť by sme mali mať zo skutočnosti, že Boží Syn, ktorý sa pre nás stal skutočným človekom, sa s nami stretáva osobne v Eucharistii. Zo stretnutí s ním čerpajme silu, aby sme boli čo najvernejšími nositeľmi jeho pravdy a lásky voči ľuďom našej doby, ktorí tiež nevyhnutne potrebujú jeho záchranu.

Praktický pokyn: Aj ja mám svoju minulosť a budúcnosť. Poďakujem sa Bohu za svojich predkov, ktorí ma ovplyvnili v dobrom, a poprosím o Božie odpustenie pre tých, čo sa dopustili hriechov. Ak chcem dobre zvládnuť svoj život a pozitívne ovplyvniť budúce generácie, môžem to iba vernou spolupracou s tým, ktorý je Pánom dejín a Záchrancom človeka, s Ježišom Kristom.

MODLITBA

Všemohúci Bože, Stvoriteľ a Vykupiteľ človeka,

tvoye večné Slovo
sa v lone panenskej matky stalo telom;
láskavo vypočuj naše prosby a dopraj,
aby nám tvoj jednorodený Syn,
ktorý prijal našu ľudskú prirodzenosť,
dal účasť na svojom božskom živote.
Lebo on je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

18. DECEMBRA

PRVÉ ČÍTANIE

*Vzbudím Dávidovi spravodlivý výhonok***Čítanie z Knihy proroka Jeremiáša 23, 5 – 8**

Hľa, prídu dni, hovorí Pán,
a vzbudím Dávidovi spravodlivý výhonok,
kráľa, ktorý bude múdro panovať
a uskutoční právo a spravodlivosť na zemi.
Za jeho dní Júda dosiahne spásu
a Izrael bude bývať v istote.
A toto je meno, ktorým ho budú volať:
„Pán je naša spravodlivosť.“

Preto, hľa, prídu dni, hovorí Pán, keď už nebudú vravieť: „Ako žije Pán, ktorý vyviedol synov Izraela z egyptskej krajiny,“ ale: „Ako žije Pán, ktorý vyviedol a priviedol potomstvo Izraelovho domu zo severnej krajiny a zo všetkých krajín,“ kam som ich vyhnal, a budú bývať vo svojej krajine. Pane, vodca svojho ľudu, ty si dal Mojžišovi zákon na Sinaji; príď, vystri svoju ruku a vyslobod' nás!

EVANJELIUM

*Ježiš sa narodí z Márie, zasnúbenej s Jozefom, Dávidovým synom***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 1, 18 – 24**

S narodením Ježiša Krista to bolo takto: Jeho matka Mária bola zasnúbená s Jozefom. Ale skôr, ako by boli začali spolu bývať, ukázalo sa, že počala z Ducha Svätého. Jozef, jej manžel, bol človek spravodlivý a nechcel ju vystaviť potupe, preto ju zamýšľal potajomky prepustiť. Ako o tom uvažoval, zjavil sa mu vo sne Pánov anjel a povedal: „Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého. Porodí syna a dáš mu meno Ježiš; lebo on vyslobodí svoj ľud z hriechov.“ To všetko sa stalo, aby sa splnilo, čo Pán povedal ústami proroka: „Hľa,

panna počne a porodí syna a dajú mu meno Emanuel,“ čo v preklade znamená: Boh s nami.

Keď sa Jozef prebudil, urobil, ako mu prikázal Pánov anjel, a prijal svoju manželku.

MESIAS – SYN DÁVIDOV

Keď vidíme zďaleka nejakú postavu, povieme, že je tam človek. Až keď sa o niečo viac priblížime, dokážeme ho presnejšie určiť a napokon, až keď s ním rozprávame a keď sa nám zdôverí, môžeme povedať, že ho poznáme.

Niečo podobné robí aj Cirkev v tejto príprave na slávenie Narodenia Pána. Privádza nás k poznaniu Krista, ktorého narodenie ideme sláviť, akoby zďaleka. Včera sme sa na neho mohli pozrieť z tej najväčšej diaľky: očami patriarchu Jakuba a po stupňoch generácií od Abraháma až po Jozefa. Tak sme videli Ježišovo zakorenenie v ľudstve, vo vyvolenom národe. Ježiš ako človek sa oprávnene nazýva „Synom človeka“.

Dnes robíme krok bližšie. V starozákonnom čítaní pozeráme na Ježiša z pozície kráľa Dávida, ktorému sa Boh zaviazal, že mu daruje potomka, ktorý bude panovať na jeho tróne naveky (2 Sam 7, 11 – 16). Cez proroka Jeremiáša Boh oznamuje svojmu ľudu, že „vzbudí Dávidovi spravodlivý výhonok, a bude ako kráľ panovať múdro... Za jeho dní Júda dosiahne spásu... a budú ho volať Pán je naša spravodlivosť“ (23, 5 – 6). Prorok toto oznamoval v čase, keď v Jeruzaleme vládol kráľ Sedekias, ktorého Jeremiáš neúspešne napomínal k obráteniu a keď aj o ostatných nadriadených musel hovoriť ako o zlých pastieroch. Napriek zlej situácii, ktorá ústí do národnej katastrofy (pád Jeruzalema a babylonské zajatie jeho obyvateľov), Bohom sľúbený Dávidov potomok zostáva nádejou.

Evanjeliový úryvok hovorí o Dávidovom potomkovi Jozefovi z Nazareta, ktorý sa nachádza v ťažkej osobnej situácii: je zasnúbený s Máriou, chystá sa s ňou oženiť. Mária sa vrátila z trojmesačného pobytu u svojej príbuznej Alžbety, matky Jána Krstiteľa, a Jozef si všimol, že čaká dieťa, ktorého otcom nie je on. Najhoršie bolo, že Mária mu nič nevysvetlila. Nechcel jej ukrivdiť, ale vziať si ju nemohol. Rozhodol sa s ňou v tichosti rozísť.

V tejto situácii ho v sne oslovuje anjel: „Jozef, syn Dávidov...“ Objasňuje mu, kto je to dieťa, ktoré Mária čaká, a že sa počalo mocou Ducha Svätého. Spokojne si má Máriu vziať za manželku a stať sa pred ľuďmi

otcom dieťaťa, čo má vyjadriť aj tým, že mu dá meno. Meno, ktoré však vybral Boh: Ježiš; po hebrejský Ješua, čo znamená „Boh je spasiteľ, záchranca“. On má oslobodiť svoj ľud od základného zla, od jeho hriechov.

Očakávaný Spasiteľ tu teda dostáva konkrétnejšie črty: je prisľúbeným Dávidovým potomkom, už vidíme aj začiatok jeho ľudského života a okolností, za akých prichádza na svet.

Pre nás je to pohľad nie do budúcnosti, lež do minulosti. Pomocou tohto pohľadu však môžeme lepšie poznať veľkosť daru, ktorého príchod budeme na Vianoce sláviť.

Ježiš prišiel, aby aj nás oslobodil od našich hriechov. Prijmeme tento jeho dar i v týchto dňoch, aby sme s očisteným zrakom srdca mohli chápať význam jeho príchodu a prežívali sme ho s vďačnou radosťou.

Praktický pokyn: Podľa možnosti pôjdeme dnes na svätú spoveď, ktorou sa duchovne pripravíme na Vianoce, aby som mohol prijímať toho istého Božieho Syna, ktorému dala ľudské telo Panna Mária. (Alebo si stanovíme konkrétny deň, keď prijmem sviatosť pokánia.)

MODLITBA

Všemohúci Bože,
ešte stále na nás doliehajú
následky prvotného hriechu;
prosíme ťa, nech nám prinesie pravú slobodu
očakávané narodenie tvojho milovaného Syna.
Lebo on je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

19. DECEMBRA

PRVÉ ČÍTANIE

Anjel oznamuje Samsonovo narodenie

Čítanie z knihy Sudcov 13, 2 – 7. 24 – 25a

V tých dňoch bol istý muž zo Saray, z kmeňa Dan, volal sa Manue. Jeho manželka bola neplodná. Zjavil sa jej Pánov anjel a povedal: „Hľa, si neplodná a bez detí; no počneš a porodíš syna. Dávaj teda pozor: nepi víno ani iný opojný nápoj a nejedz nič nečisté. Lebo počneš a porodíš syna, ktorého hlavy sa britva nedotkne: chlapec bude už od materského lona zasvätený Bohu a on začne vyslobodzovať Izraela z ruky Filištíncov.“ Ona prišla k svojmu mužovi a povedala mu: „Prišiel ku mne Boží muž, vyzeral ako Pánov anjel a vzbudzoval hrôzu. Nepýtala som sa ho, odkiaľ je, a ani on mi neprezradil svoje meno. Povedal mi: „Hľa, počneš a porodíš syna. Dávaj pozor: nepi víno ani iný opojný nápoj a nejedz nič nečisté. Lebo chlapec bude už od materského lona zasvätený Bohu až do dňa svojej smrti.““

I porodila syna a dala mu meno Samson. Chlapec rástol a Pán ho požehnával. A začal v ňom pôsobiť Pánov duch.

Výhonok z koreňa Jesseho,
ty stojíš ako znamenie pre národy;
príď a vyslobod' nás, nemeškaj.

EVANJELIUM

Gabriel zvestuje narodenie Jána Krstiteľa

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 1, 5 – 25

Za čias judejského kráľa Herodesa žil istý kňaz menom Zachariáš z Abiášovej kňazskej triedy. Jeho manželka pochádzala z Áronových dcér a volala sa Alžbeta. Obaja boli spravodliví pred Bohom a bezúhonne zachovávali všetky Pánove prikázania a ustanovenia. Nemali však deti, lebo Alžbeta bola neplodná a obaja boli v pokročilom veku.

Keď raz prišiel rad na jeho triedu a on konal kňazskú službu pred Bohom, podľa zvyku kňazského úradu lósom mu pripadlo vojsť do Pánovho chrámu a priniesť kadidlovú obeť. V čase kadidlovej obety sa vonku modlilo množstvo ľudu.

Tu sa mu zjavil Pánov anjel; stál na pravej strane kadidlového oltára. Keď ho Zachariáš zbadal, zľakol sa a zmocňovala sa ho hrôza. Ale anjel mu povedal: „Neboj sa, Zachariáš, lebo je vyslyšaná tvoja modlitba. Tvoja manželka Alžbeta ti porodí syna a dáš mu meno Ján. Budeš sa radowať a plesať a jeho narodenie poteší mnohých. Lebo on bude veľký pred Pánom. Víno a opojný nápoj piť nebude a už v matkinom lone ho naplní Duch Svätý. Mnohých synov Izraela obráti k Pánovi, ich Bohu. Sám pôjde pred ním s Eliášovým duchom a mocou, aby obrátil srdcia otcov k synom a neveriacich k múdrosti spravodlivých a pripravil Pánovi dokonalý ľud.“

Zachariáš povedal anjelovi: „Podľa čoho to poznám? Veď ja som starec a moja manželka je v pokročilom veku.“

Anjel mu odpovedal: „Ja som Gabriel. Stojím pred Bohom a som poslaný hovoriť s tebou a oznámiť ti túto radostnú zvesť. Ale onemieš a nebudeš môcť hovoriť až do dňa, keď sa toto stane, lebo si neuveril mojim slovám, ktoré sa splnia v svojom čase.“

Ľud čakal na Zachariáša a divil sa, že sa tak dlho zdržuje v chráme. Ale keď vyšiel, nemohol k nim prehovoriť; a oni pochopili, že mal v chráme vídenie. Dával im znaky a zostal nemý.

Len čo sa skončili dni jeho služby, vrátil sa domov. Po tých dňoch jeho manželka Alžbeta počala, ale skrývala sa päť mesiacov a hovorila: „Toto mi urobil Pán v čase, keď zhliadol na mňa, aby ma zbavil hanby pred ľuďmi.“

ZÁCHRANCA JE BOŽÍM DAROM

Sú situácie, keď sa človek ocitá na konci svojich možností a síl a nevyhnutne potrebuje pomoc z vonku, od záchrancu. Ak mu niekto pomôže vtedy, keď už nemal takmer žiadnu nádej, prežíva radostnú vďačnosť... V dnešných úryvkoch zo Svätého písma sa stretáme s dvoma ženami, ktoré už nemali nádej, nemali nádej na potomstvo. V tej dobe boli deti túžbou všetkých manželstiev, a to nielen z praktického dôvodu, ako zabezpečovatelia budúcnosti, ale hlavne z dôvodu nádeje, že niekto z ich potomkov by mohol byť Mesiášom. A preto neplodnosť bola zvlášť ťažkým krížom.

V udalosti z Knihy Sudcov oznamuje Boh cez anjela takejto neplodnej žene, že sa jej narodí syn, a označuje aj to, že má byť od detstva zasvätený Pánovi, čiže vyčlenený pre službu Bohu. Týmto synom Manueho

a jeho ženy bol Samson, ktorý potom začal oslobodzovať Izraelitov od nadvlády Filištíncov.

V evanjeliu sa hovorí o zvestovaní narodenia Jána Krstiteľa. Tam je situácia ľudsky ešte beznámejšia, keďže Alžbeta bola nielen neplodná, ale aj v pokročilom veku. Napriek tomu Boh cez anjela oznamuje Zachariášovi, že sa mu narodí syn, i to, ako ho má pomenovať, a tiež, aká bude jeho životná úloha: „Pôjde pred Pánom s Eliášovým duchom a mocou, aby obrátil srdcia otcov k synom a neveriacich k múdrosti spravodlivých a pripravil Pánovi dokonalý ľud.“ (1, 17) A stalo sa tak.

Tieto udalosti predchádzajú príchod samotného Vykupiteľa. Boh v nich naznačuje, že on povoláva tých, čo majú plniť významné poslanie v jeho mene, a to, že im dáva život v manželstvách, kde už nebola nádej na potomstvo, je znakom toho, že dielo záchrany je vlastne Božím darom, pretože i sám záchranca nie je z prirodzených síl svojich rodičov, ale je Božím darom – i keď sa narodil prirodzeným spôsobom.

Tým viac to platí o samom Vykupiteľovi. Skutočnosť, že Ježiš sa počal z Ducha Svätého, že jeho matkou bola panna, dáva Boh najavo, že Vykupiteľ je jeho darom pre ľudstvo, ľudstvo ho nemá zo seba ako nejakého zvlášť schopného jedinca. Tým je vyjadrené aj to, že celé dielo záchrany ľudstva, ktoré Ježiš uskutočnil, je Božím darom pre ľudí, Božou iniciatívou pre našu záchranu. Vo svojej láske Boh pozval spolupracovať na tomto dare ľudí: Pannu Máriu, Jozefa... Ale oni mohli iba prijať to, čo sa Boh rozhodol vo svojej iniciatívnej láske darovať.

Boh aj nám cez Krista ponúka milosť záchrany, odpustenie hriechov, prijatie za Božích synov a dcéry, účasť na svojom živote. Ak tieto dary s vierou prijmem, máme dôvod na radostnú nádej, nech by sa s nami a s naším svetom dialo čokoľvek...

Praktický pokyn: Zamyslím sa nad pravdivosťou slov sv. Pavla: „Čo máš, čo by si nebol dostal?“ a v modlitbe poďakujem za všetko, čo mi Boh rozličným spôsobom daroval, a hlavne za dar Vykupiteľa.

MODLITBA

Večný Bože,
narodením tvojho Syna z presvätej Panny
zjavil si svetu jas svojej slávy;
prosíme ťa,

daj, aby sme toto nevýslovné tajomstvo vtelenia
uctievali so živou vierou
a oslavovali s úprimnou oddanosťou.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

20. DECEMBRA

PRVÉ ČÍTANIE

*Hľa, panna počne***Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 7, 10 – 14**

Pán prehovoril k Achazovi: „Žiadaj znamenie od Pána, svojho Boha.
Žiadaj ho, či v hĺbkach podsvetia, alebo hore na výsostiach.“

Achaz však povedal: „Nebudem žiadať, nebudem pokúšať Pána.“

A Izaiáš riekol: „Počúvajte teda, Dávidov dom. Nestačí, že obťažujete
ľudí, ešte aj môjho Boha obťažujete?

A preto vám Pán sám dá znamenie: Hľa, panna počne a porodí syna
a dá mu meno Emanuel.“

Kľúč Dávidov, ty otváraš brány večného Kráľovstva;
príď a vyveď zo žalára spútaného,
toho, čo sedí vo tme.

EVANJELIUM

*Počneš a porodíš syna***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 1, 26 – 38**

V šiestom mesiaci poslal Boh anjela Gabriela do galilejského mesta,
ktoré sa volá Nazaret, k panne zasnúbenej mužovi z rodu Dávidovho,
menom Jozefovi. A meno panny bolo Mária.

Anjel prišiel k nej a povedal: „Zdravas’, milosti plná, Pán s tebou.“ Ona
sa nad jeho slovami zarazila a rozmýšľala, čo znamená takýto pozdrav.

Anjel jej povedal: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha. Počneš a po-
rodíš syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať synom
Najvyššieho. Pán, Boh, mu dá trón jeho otca Dávida, naveky bude kralovať
nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca.“

Mária povedala anjelovi: „Ako sa to stane, keď ja muža nepoznám?“

Anjel jej odpovedal: „Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa
zatieni. A preto aj dieťa bude sa volať svätým, bude to Boží Syn. Aj Alžbeta,
tvoja príbuzná, počala syna v starobe. Už je v šiestom mesiaci. A hovorili
o nej, že je neplodná! Lebo Bohu nič nie je nemožné.“

Mária povedala: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“
Anjel potom od nej odišiel.

ZNAMENIE ZÁCHRANY

Udalosť, o ktorej sme počuli v prvom čítaní, sa odohrala v ôsmom storočí pred Kristom. Jeruzalemský kráľ Achaz bol ohrozovaný nepriateľskými spojenými armádami, a preto hľadal pomoc u asýrskeho kráľa. S touto pomocou by však prišiel aj pohanský vplyv, ktorý by ohrozoval vieru obyvateľov Júdskeho kráľovstva v pravého Boha. Preto Boh poslať ku kráľovi proroka Izaiáša a cez neho ho povzbudzuje, aby sa plne spoľahol na Božiu záchranu. Kráľovi bolo ťažko zrieknuť sa svojich plánov a politických istôt. Preto mu Boh ponúka dôkaz svojej prítomnosti a moci, kráľ si môže od neho pýtať znamenie, aké chce. Aby sa kráľ Achaz necítil takýmto znamením prinútený zrieknuť sa svojich riešení problému, tvári sa voči Bohu zdvorilo. Nechce žiadať znamenie, vraj aby nepokúšal Pána. Pokúšaním Boha by bolo svojvoľné dožadovanie sa nejakého nadprirodzeného znamenia. Tu však Boh sám ponúka znamenie ako podporu viery.

Na túto neochotu spoľahnúť sa na živého Boha vychádza s iniciatívou Boh sám. Dá znamenie, ktoré uskutoční: „Panna počne a porodí syna a dá mu meno Emanuel!“

Prešli stáročia a žiadne takéto znamenie sa nedialo.

Až jedného dňa, v tichu nazaretského domu dostáva mladá deva Mária zvláštne posolstvo od Boha. Archanjel Gabriel jej oznamuje, že sa má stať matkou dieťaťa, ktoré bude kráľom na Dávidovom tróne a Božím Synom. Mária si uvedomuje komplikovanosť situácie: nie je ešte zosobášená so svojím snúbencom Jozefom. Anjel jej vysvetľuje, že dieťa sa počne pod jej srdcom stvoriteľským pôsobením Ducha Svätého a pripomína, že Boh je všemohúci.

Vžime sa trochu do Máriinho polohy. Iste verila v Božiu všemohúcnosť – ale kto uverí jej, keby vysvetľovala, že počala dieťa z Ducha Svätého?

Napokon aj ona mala svoje predstavy o živote. Ako silno bývajú upäté na svoje predstavy a plány dievčatá v jej veku!?

Súhlas s Božím posolstvom by pre ňu znamenal zrieknutie sa všetkého toho, čomu doteraz žila, čo si pripravovala a prijatie úplne nového projektu života, ktorý jej síce ponúka Boh, ale ktorý je pre ňu predsa záhadný.

Pre Máriu je však dôvera Bohu na prvom mieste. Vyslovuje s poslušnou vierou svoje „Staň sa mi podľa tvojho slova.“

Čo sa dialo potom, s tým sa budeme postupne oboznamovať v ďalších dňoch. Panna Mária sa však stala tým znamením panny, ktorá počala a porodila Syna, ktorý sa stal tým, čo označovalo prorokované meno „Emanuel – Boh s nami“.

Panna Mária je znamením, ktoré nám dal Boh ako povzbudenie k dôvere v neho, v jeho všemohúcu lásku.

Je potrebné, aby sme mali svoje predstavy a plány. Je však ešte potrebné, aby sme ich podrobili Božiemu hodnoteniu. Nemusí k nám kvôli tomu prísť ani prorok, ani archanjel. Obyčajne stačí naše svedomie, Božie prikázanie, výzva cez okolnosti. Keď spoznáme, že Boh od nás chce niečo iné, než sú naše predstavy a plány, mali by sme prejavovať živú vieru v neho a rozhodnúť sa a konať podľa jeho vôle, i keď to znamená radikálnu zmenu nášho života. K opravdivej viere patrí aj odvaha dôverovať, že keď konáme podľa Božej vôle, on sám bude viesť náš život. Inak, než si predstavujeme, ale celkom iste oveľa lepšie...

Praktický pokyn: Pouvažujem, z akého väzenia ma chce Spasiteľ vyslobodiť. Je to moja pohodlnosť, zlé návyky, sebeckosť, zviazanosť s bezduchými tradíciami (vianočné nákupy v nedeľu, nutnosť mať na vianočnom stole kapra či iné veci...). Svoju slobodu by som mohol prejavovať nejakou službou blíznym.

MODLITBA

Nebeský Otče,
nepoškvrnená Panna Mária
pri anjelovom zvestovaní prijala večné Slovo
a naplnená svetlom Ducha Svätého
stala sa Božím príbytkom;
prosíme Ťa, pomáhaj nám,
aby sme podľa jej príkladu
aj my ochotne plnili tvoju vôľu.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

ŠTVRTÝ ADVENTNÝ TÝŽDEŇ

ŠTVRTÁ ADVENTNÁ NEDEĽA**V roku A****PRVÉ ČÍTANIE***Hľa, panna počne***Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 7, 10 – 14**

Pán prehovoril k Achazovi: „Žiadaj znamenie od Pána, svojho Boha. Žiadaj ho, či v hĺbkach podsvetia, alebo hore na výsostiach.“

Achaz však povedal: „Nebudem žiadať, nebudem pokúšať Pána.“

A Izaiáš riekol: „Počúvajte teda, Dávidov dom. Nestačí, že obťažujete ľudí, ešte aj môjho Boha obťažujete? A preto vám Pán sám dá znamenie: Hľa, panna počne a porodí syna a dá mu meno Emanuel.“

DRUHÉ ČÍTANIE*Ježiš Kristus, z Dávidovho rodu, Boží Syn***Čítanie z Listu svätého apoštola Pavla Rimanom 1, 1 – 7**

Pavol, služobník Krista Ježiša, povoláný za apoštola, vybraný hlásať Božie evanjelium, ktoré Boh vopred prisľúbil vo Svätých písmach skrze svojich prorokov o svojom Synovi, ktorý podľa tela pochádza z Dávidovho rodu a podľa Ducha svätosti od vzkriesenia z mŕtvych je ustanovený v moci ako Boží Syn, o Ježišovi Kristovi, našom Pánovi. Skrze neho sme dostali milosť a apoštolský úrad, aby na slávu jeho mena poslušne uverili všetky národy; k nim patríte aj vy, povolaní Ježišom Kristom.

Všetkým, čo sú v Ríme, Bohom milovaným, povolaným svätým: Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, i od Pána Ježiša Krista.

EVANJELIUM

Ježiš sa narodí z Márie, zasnúbenej s Jozefom, synom Dávidovým

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 1, 18 – 24

S narodením Ježiša Krista to bolo takto: Jeho matka Mária bola zasnúbená s Jozefom. Ale skôr, ako by boli začali spolu bývať, ukázalo sa, že počala z Ducha Svätého. Jozef, jej manžel, bol človek spravodlivý a nechcel ju vystaviť potupe, preto ju zamýšľal potajomky prepustiť. Ako o tom uvažoval, zjavil sa mu vo sne Pánov anjel a povedal: „Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého. Porodí syna a dáš mu meno Ježiš; lebo on vyslobodí svoj ľud z hriechov.“

To všetko sa stalo, aby sa splnilo, čo Pán povedal ústami proroka: „Hľa, panna počne a porodí syna a dajú mu meno Emanuel,“ čo v preklade znamená: Boh s nami. Keď sa Jozef prebudil, urobil, ako mu prikázal Pánov anjel, a prijal svoju manželku.

V roku B**PRVÉ ČÍTANIE***Dávidovo kráľovstvo bude trvať pred Pánom naveky***Čítanie z Druhej knihy Samuelovej 7, 1 – 5. 8b – 12. 14a. 16**

Keď už kráľ Dávid býval vo svojom paláci a Pán mu poprial pokoj od všetkých okolitých nepriateľov, povedal prorokovi Nátanovi: „Pozri, ja bývam v dome z cédrov, a Božia archa stojí pod stanmi.“

Nátan odpovedal kráľovi: „Choď a rob všetko, čo ti vnuká srdce, Pán je s tebou.“

V tú noc zaznelo Pánovo slovo Nátanovi: „Choď a povedz môjmu služobníkovi Dávidovi: Toto hovorí Pán: Ty mi chceš postaviť dom, v ktorom mám bývať? Ja som ťa vzal z pastvín od oviec, aby si bol vodcom môjho ľudu, Izraela; a bol

som s tebou pri všetkom, čo si podnikal. Pred tvojimi očami som vyhubil všetkých tvojich nepriateľov a zaistil som ti také meno, aké majú len najväčší na zemi. Svojmu ľudu, Izraelovi, určím miesto a zasadím ho tam. Tam bude bývať a nebude sa báť a ani zlosynovia ho už nebudú utláčať ako kedysi, v dňoch, keď som ustanovoval sudcov nad mojím ľuďom, Izraelom. Oslobodím ťa od všetkých tvojich nepriateľov a darujem ti pokoj.

Pán ti oznamuje, že ti sám vybuduje dom, a až sa tvoje dni dovŕšia a ty sa uložíš na odpočinok k svojim otcom, ustanovím po tebe potomka, ktorý bude pochádzať z tvojich útrobov, a upevním jeho kráľovstvo. Ja mu budem otcom a on mi bude synom.

Tvoj dom a tvoje kráľovstvo budú trvať predo mnou naveky, tvoj trón bude upevnený navždy.“

DRUHÉ ČÍTANIE

Teraz bolo zjavené od večnosti skryté tajomstvo

Čítanie z Listu svätého apoštola Pavla Rimanom 16, 25 – 27

Bratia, tomu, ktorý má moc utvrdiť vás podľa môjho evanjelia a hlásania Ježiša Krista na základe zjavenia tajomstva, ktoré bolo od večnosti skryté, ale teraz bolo zjavené a skrze Písma prorokov z príkazu večného Boha vyjavené všetkým národom, aby poslušne prijali vieru, jemu, jedinému múdre mu Bohu sláva skrze Ježiša Krista naveky. Amen.

EVANJELIUM

Počneš a porodíš syna

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 1, 26 – 38

Boh poslal anjela Gabriela do galilejského mesta, ktoré sa volá Nazaret, k panne zasnúbenej mužovi z rodu Dávidovho, menom Jozefovi. A meno panny bolo Mária. Anjel prišiel k nej a povedal: „Zdravas, milosti plná, Pán s tebou.“

Ona sa nad jeho slovami zarazila a rozmýšľala, čo znamená takýto pozdrav.

Anjel jej povedal: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať Synom Najvyššieho. Pán, Boh, mu dá trón jeho otca Dávida, naveky bude kráľovať nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca.“ Mária povedala anjelovi: „Ako sa to stane, veď ja muža nepoznám?“

Anjel jej odpovedal: „Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni. A preto aj dieťa bude sa volať svätým, bude to Boží Syn. Aj Alžbeta, tvoja príbuzná, počala syna v starobe. Už je v šiestom mesiaci. A hovorili o nej, že je neplodná! Lebo Bohu nič nie je nemožné.“

Mária povedala: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“

Anjel potom od nej odišiel.

V roku C

PRVÉ ČÍTANIE

Z teba vzíde zvrchovaný vládca Izraela

Čítanie z Knihy proroka Micheáša 5, 1 – 4a

Toto hovorí Pán:

„Betlehem Efratský,
najmenší medzi judejskými mestami,
z teba vzíde
zvrchovaný vládca Izraela.
Pôvod jeho je odpradáva,
od večnosti.

Preto ich vydá
až do času, kým rodička neporodí.
Až potom sa zvyšok jeho bratov
vráti k synom Izraela.

On vystúpi a bude ich pastierom silou Pána,
velebou mena Pána, svojho Boha.

A budú žiť v istote, lebo teraz bude veľký
až po končiny zeme.
On bude pokoj.“

DRUHÉ ČÍTANIE

Prichádzam, aby som plnil tvoju vôľu

Čítanie z Listu Hebrejom 10, 5 – 10

Bratia, keď Kristus prichádza na svet, hovorí:

„Nechcel si obeť ani dar,
ale dal si mi telo.

Nepáčili sa ti
zápalné obety ani obety za hriech.

Vtedy som povedal: Hľa, prichádzam —
vo zvitku knihy je napísané o mne —,
aby som plnil tvoju vôľu, Bože.“

Najprv hovorí: „Obety ani dary, ani obety zápalné, ani
obety za hriech si nechcel, ani sa ti nepáčili“ — a ony sa prinášajú
podľa zákona. Potom povedal: „Hľa, prichádzam,
aby som plnil tvoju vôľu.“ Ruší prvé, aby ustanovil druhé.
V tejto vôli sme posvätení obetou tela Krista Ježiša raz navždy.

EVANJELIUM

*Čím som si zaslúžila,
že matka môjho Pána prichádza ku mne?*

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 1, 39 – 45

V tých dňoch sa Mária vydala na cestu a ponáhľala sa do
istého judejského mesta v hornatom kraji. Vošla do Zachariášovho
domu a pozdravila Alžbetu. Len čo Alžbeta začula
Máriin pozdrav, dieťa v jej lone sa zachvelo a Alžbetu naplnil
Duch Svätý. Vtedy zvolala veľkým hlasom: „Požehnaná
si medzi ženami a požehnaný je plod tvojho života. Čím som
si zaslúžila, že matka môjho Pána prichádza ku mne? Lebo
len čo zaznel tvoj pozdrav v mojich ušiach, radosťou sa zachvelo
dieťa v mojom lone. A blahoslavená je tá, ktorá uverila,
že sa splní, čo jej povedal Pán.“

BOHORODIČKA

K vianočnej udalosti narodenia Pána patrí neodmysliteľne aj postava
Ježišovej matky Panny Márie. Dnes, keď sa nachádzame takpovediac
v predvečer Vianoc, nám dáva Cirkev čítať texty zo Svätého písma, ktoré
hovoria o Panne Márii. Zastavme sa pri nich a pokúsme sa lepšie poznať
tú, ktorá najplnšie prežívala Advent, očakávanie narodenia Spasiteľa,
pretože bol súčasne jej synom.

Starozákonný prorok Micheáš uvádza ako medzník, ktorý mal zmeniť
situáciu, polozenie izraelského ľudu skutočnosť, keď „rodička porodí“.
Musel mať na mysli celkom výnimočnú matku, pretože v každej dobe
je veľa matiek, ktoré rodia deti. Aj v Betleheme rodili matky svoje deti
po celé generácie. S každým dieťaťom prichádza nová nádej, že jeho
život prispeje v niečom k zlepšeniu sveta. Ale to, že niektoré dieťa, ktoré
sa má narodiť, bude príčinou zásadnej zmeny k lepšiemu pre nejaký
národ, ba pre celé ľudstvo, to si nemôžeme myslieť o žiadnom dieťati.
Jednoducho preto, že k splneniu takéhoto poslanca je potrebná väčšia
sila, väčšie schopnosti, než má človek. A skutočne, prorok uvádza ne-
obyčajné vlastnosti tohto dieťaťa: „Pôvod jeho je od pradávna, od več-
nosti.“ Prichádza na svet v čase a na konkrétnom mieste – a predsa je
od večnosti. O koho môže ísť? Od večnosti je iba Boh. A ďalej o ňom
hovorí: „On vystúpi a bude ich pastierom silou Pána, velebou mena
Pána, svojho Boha.“ Teda nepôjde o narodenie bežného človeka, ale
niekoho, kto je od večnosti a kto bude pôsobiť silou Pána, čiže Boha. Aj
ďalšie označenie tohto Dieťaťa hovorí o jeho výnimočnosti: „On bude
pokoj.“ Teda nielen, že prinesie, nastolí pokoj, ale – on bude pokoj. Čo
to znamená? Hebrejské slovo na označenie pokoja je *šalom*; a to zname-
ná nielen stav bez vojny či iných nepokojov, stav pokoja, lež označuje
súčasne plnosť všetkého dobra a šťastia. Plnú blaženosť človeka a ľud-
stva. Povedali by sme plne šťastný život. A Ježiš to o sebe aj povedal: „Ja
som prišiel, aby mali život a aby ho mali v hojnosti.“ (Jn 10, 10) Preto
už starozákonní čitatelia Svätého písma chápali tieto Micheášove slo-
vá o budúcom Mesiášovi jednoznačne. Keď prichádzajú traja králi do
Jeruzalema a hľadajú, kde sa narodil Mesiáš, znalci Písma bez váhania
citujú práve tento text, na základe ktorého Mudrci našli dieťa Ježiša
v Betleheme. Čiže toto jediné Dieťa je súčasne Bohom, a preto môže
byť splnením všetkých nádejí človeka a ľudstva. A preto je, pochopi-
teľne, jeho narodenie veľmi dôležitou udalosťou v dejinách ľudstva.

O tom, že toto Dieťa je už tu, že sa blíži jeho narodenie, nevedel prakticky nikto, iba jeho matka Panna Mária. Jej povedal anjel pri zvestovaní, že dieťa, ktoré sa v nej počne stvoriteľským zásahom Ducha Svätého, bude prisľúbeným potomkom kráľa Dávida, bude kraľovať naveky, bude Božím Synom. Bolo to obrovské a radostné tajomstvo, ktoré Panna Mária nosila pod srdcom, ale i v srdci. Panna Mária sa podobala niekomu, kto pre svojich drahých pripravil nejaký veľmi vzácny vianočný darček, o ktorom predpokladá, že im urobí veľkú radosť. Musí ho však udržať v skrytosti až do Štedrého večera. Je plný radosti z očakávania, aké šťastie prinesie tým druhým, a súčasne nemôže hovoriť o dôvode svojej radosti, musí zachovať tajomstvo... S touto radosťou, samozrejme, nekonečne väčšou, prichádza Panna Mária do domu Zachariáša a Alžbety, rodičov Jána Krstiteľa, a na jej pozdrav jej teta Alžbeta reaguje s veľkou radosťou a úctou: že tu ide o neobyčajnú návštevu, na to ju upozornilo svojím správaním dieťa, ktoré nosila v lone, a Duch Svätý jej dal poznať Máriino tajomstvo; považuje sa za šťastnú, že k nej prišla matka jej Pána, čiže Mesiáša, matka Božia. A blahoželá aj Márii, že uverila Bohu, že sa splní všetko, čo jej Boh povedal.

Takto stretla Panna Mária v Alžbete človeka, ktorý chápal jej polohu a ktorý dokázal prežívať jej radosť.

Bolo by dobré všimnúť si motívy, ktoré viedli k tomuto stretnutiu, a predpoklady, ktoré umožnili tento hlboký zážitok radosti. Panna Mária sa o Alžbete dopytala pri zvestovaní, keď jej anjel Gabriel dal ako povzbudenie dôverovať Božej všemohúcnosti jej príbuznú Alžbetu, ktorá napriek svojej celoživotnej neplodnosti čaká dieťa. Na základe tejto informácie sa Panna Mária vybrala k nej, aby jej pomáhala v tomto jej položení. Čiže motívom Máriinej návštevy bola slúžiaca láska. Z Alžbetinej strany to bola osobná skúsenosť s Božou všemohúcou láskou, ktorú spoznala v skutočnosti, že bola obdarovaná dieťaťom, ktorému Boh určil aj jeho poslanie: pripravovať ľudí na príchod Mesiáša.

Hoci táto udalosť bola jedinečná a neopakovateľná, predsa ju môžeme považovať za model, aké predpoklady musia spĺňať naše stretnutia, ak majú byť radostnými. Práve v týchto dňoch veľa ľudí cestuje domov, k svojim blízkym, Vianoce sú časom vzájomných stretnutí. Mali by sme si zodpovedať otázku, či je moja cesta motivovaná nezištnou službou, či mám vo svojom srdci Vykupiteľa, jeho pokoj, milosť, či som vytvoril pre neho priestor sviatosťou pokánia, či som ho prijal v Eucharistii, či

sa snažím žiť podľa jeho slova. Z druhej strany je predpoklad podobný, viera, ktorá sa prejavuje v skutkoch. Kde sa takíto ľudia stretnú, tam je vzájomné porozumenie, láska a radosť, tam platia Ježišove slová: „Kde sú dvaja alebo traja v mojom mene, tam so aj ja medzi nimi.“ Toto je, bratia a sestry, základný predpoklad našich vzájomných radostných a šťastných stretnutí aj počas Vianoc. Matka Božia dala nielen ľudské telo Božiemu Synovi, lež aj skutkami, cez svoje telo sa snažila veľkodušne plniť Božiu vôľu a prejavovať slúžiacu lásku.

V druhom čítaní sme počuli, ako Boží Syn hovorí svojmu Otcovi: „Dary a obety si nepraješ, ale dal si mi telo... Hľa, prichádzam, aby som plnil tvoju vôľu.“ Ježiš sa stal človekom preto, aby cez svoje telo uskutočňoval ako človek, v tomto svete, vôľu nebeského Otca, aby uskutočnil dielo záchrany ľudstva. Tým povzbudzuje aj nás, aby sme svoj vzťah k Bohu, svoju vieru vyjadrovali skutkami, plnením Božej vôle. A vieme, že Boh d nás chce, aby sme v zhode s jeho prikázaniami robili nezištné dobro našim blíznym. Ježiš prišiel, aby nás učil tomuto správne mu vzťahu k Bohu i k našim blíznym, a súčasne preto, aby nám získal Božiu milosť, žeby sme toho boli aj schopní.

Preto sa podľa príkladu Panny Márie zamerajme v prvom rade na ochotné poznávanie a plnenie Božej vôle, na vytváranie podmienok, aby Kristus mohol byť prítomný v nás a aby sme ho svojimi skutkami nezištnej lásky prinášali našim blíznym. Potom nebudeme mať núdzu o pravú a hlbokú radosť – a to nielen na Vianoce, lež aj inokedy...

Praktický pokyn: Ľuďom, s ktorými sa dnes stretnem, sa budem snažiť odovzdávať radosť a pokoj, ktoré načerpám z vierou prežitej účasti na liturgii.

MODLITBA

Bože, z anjelovho zvestovania vieme, že tvoj Syn Ježiš Kristus sa stal človekom; prosíme ťa, vlej nám do duše svoju milosť, aby nás jeho umučenie a kríž priviedli k slávnemu vzkrieseniu. Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

21. DECEMBRA

PRVÉ ČÍTANIE

*Hľa, môj milý prichádza, po horách skáče***Čítanie z Piesne piesní 2, 8 – 14**

Hlas môjho milého!

Hľa, on prichádza,

po horách skáče,

po vrškoch hupká.

Milý môj je sťa srna,

ako jeleníča.

Hľa, veď už stojí

pred naším múrom;

oblôčkom hľadí,

cez mriežku sa díva.

Môj milý mi hovorí:

„Hor' sa, priateľka moja,

holubica moja, krásava moja, a pod!

Veď už je po zime,

dážď prestal, pominul.

Na zemi sa zjavili kvety,

prišiel čas veselého spevu,

hrkútanie hrdličky počuť v našom kraji,

figovník vydáva svoje plody,

vinič roznáša vôňu v rozkvete.

Nuž, hor' sa, priateľka moja,

krásava moja, a pod!

Holubica moja v rozsadlinách skál,

v úkryte na bralách!

Daj zrieť mi svoju tvár,

daj počuť mi svoj hlas;

veď sladký je tvoj hlas

a krásna je tvoja tvár.“

Počuli sme Božie slovo.

Alebo:

*Kráľ Izraela, Pán, je s tebou***Čítanie z Knihy proroka Sofoniáša 3, 1 – 18a**

Jasaj, dcéra sionská,

plesaj, Izrael!

Raduj sa a vesel' z plného srdca,

dcéra jeruzalemská!

Pán zrušil tvoj rozsudok,

odvrátil tvojich nepriateľov.

Kráľ Izraela, Pán, je s tebou,

neboj sa nijakého zla!

V onen deň povedia Jeruzalemu:

„Neboj sa, Sion,

nech ti ruky nechabnú!

Pán, tvoj Boh, je s tebou,

on je mocný, on ťa zachráni.

Teší sa a plesá nad tebou,

obnovuje k tebe svoju lásku,

plesá nad tebou a jasá;

ako v deň zhromaždenia.“

Emanuel, náš kráľ a zákonodarca;

príď a zachráň nás, Pane, Bože náš.

EVANJELIUM

*Čím som si zaslúžila, že matka môjho Pána prichádza ku mne?***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 1, 39 – 45**

V tých dňoch sa Mária vydala na cestu a ponáhľala sa do istého judejského mesta v hornatom kraji. Vošla do Zachariášovho domu a pozdravila Alžbetu.

Len čo Alžbeta začula Máriin pozdrav, dieťa v jej lone sa zachvelo a Alžbetu naplnil Duch Svätý. Vtedy zvolala veľkým hlasom: „Požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod tvojho života. Čím som si zaslúžila, že matka môjho Pána prichádza ku mne? Lebo len čo zaznel tvoj pozdrav v mojich ušiach, radosťou sa zachvelo dieťa v mojom lone. A blahoslavená je tá, ktorá uverila, že sa splní, čo jej povedal Pán.“

PREŽÍVANIE LÁSKY PRICHÁDZAJÚCEHO PÁNA

Teológia o Najsvätejšej Trojici hovorí, že večné Božie Slovo uskutočňuje svoj vzťah k Otcovi „dýchaním“ Lásky, ktorou je Duch Svätý. A práve

mocou tohto Ducha Svätého, Ducha lásky Otca a Syna vzniká ľudská prirodzenosť Božieho Syna v lone Panny Márie, na základe jej slobodného súhlasu. Už na začiatku zvestovania anjel oslovuje Panu Máriu ako „milostiplnú“, čiže naplnenú Božou láskou. Keď sv. Pavol hovorí, že ovocím prítomnosti Ducha Svätého v nás je „láska, radosť, pokoj...“, tak musíme predpokladať, že týmito darmi duše bola Panna Mária naplnená zvlášť po zvestovaní, po vtelení Božieho Syna, keď tento bol trvalo prítomný pod jej srdcom.

Cirkev chce priblížiť tento hlboký vnútorný vzťah lásky Boha k Panne Márii a jej prežívanie tejto lásky úryvkom z knihy Pieseň piesní. Na prvý pohľad táto zvláštna kniha Starého zákona nemá žiaden náboženský obsah, lež zaznamenáva vzťah lásky dvoch mladých ľudí. Ale tak, ako neskôr sám Ježiš používal obrazy a skúsenosti z prirodzeného života na znázornenie duchovných a božských skutočností, aj tento opis krásy ľudskej lásky môžeme chápať ako podobenstvo, znázornenie lásky medzi Bohom a človekom. A toto platilo v tej najplnšej miere o Panne Márii. .

Láska je však dynamická, túži po dôvernosti dvoch milujúcich sa. Mladík z Veľpiesne pozýva svoju priateľku: „Hor sa, pod!“ a vedie ju do rozvíjajúcej sa jarnej prírody. Podobne aj skutočnosť, že Panna Mária je zahrnutá Božou láskou, ba priamo táto osobná Božia Láska, Duch Svätý, ju pobáda k aktivite. Pri zvestovaní sa Mária dozvedela o svojej príbuznej Alžbete, ktorá napriek vysokému veku čaká dieťa. Láska jej vnuká, aby ju šla navštíviť a pomáhala jej (preto zostáva u nej tri mesiace, teda do narodenia Jána Krstiteľa). Počas pomerne dlhej cesty jarnou prírodou do Ain Karim (asi 120 km) Panna Mária súčasne prežíva a premeditováva udalosť, ktorá sa s ňou odohrala, zahŕňa svojou láskou Božieho Syna, ktorý sa stal aj jej synom a otvára sa pôsobeniu jeho lásky. Možno povedať, že to bolo najintenzívnejšie prežívanie lásky medzi Bohom a človekom, aké sa kedy odohralo.

Duch Svätý však pôsobí nielen na naše city, on je predovšetkým Duchom pravdy, ktorý zjavuje pravdu o svojom Pôvodcovi: večnom Otcovi a Synovi. Pri stretnutí Márie s Alžbetou dáva Duch Svätý poznať v Márii matku Mesiáša, matku Boha, čo Alžbeta s radostnou pokorou vyjadrila. Tým Duch Svätý vytvára pre Máriu možnosť otvoriť si srdce a vyspievať svoju radosť z toho, čím ju Pán zahrnul. Súčasťou našej radosti z prejavov Božej lásky voči nám je aj podelenie sa o tieto zážitky a skutočnosti s ľuďmi. No nie je možné zdôverovať sa s niečím takým

hocikomu. Sám Ježiš nás dokonca vystríha: „Nehádzte svoje perly pred svine...“(Mt 7, 6) Ak sa dáme viesť Duchom Svätým a robíme, k čomu nás on vedie, potom skôr či neskôr stretneme človeka, s ktorým budeme na rovnakej „vlnovej dĺžke“ a budeme si môcť otvoriť srdce a podeliť sa o radosť z Pánovho pôsobenia v našom živote.

Praktický pokyn: Pokúsme sa prežiť duchovnú radosť zo spoločnej večernej modlitby v rodine.

MODLITBA

Dobrotivý Otče,
láskavo vyslyš prosby svojho ľudu,
ktorý s radosťou očakáva príchod
tvojho jednorodeného Syna v ľudskom tele;
daj, aby sme dosiahli odmenu večného života,
keď znova príde vo svojej sláve.
Lebo on je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

22. DECEMBRA

PRVÉ ČÍTANIE

*Anna ďakuje za Samuelovo narodenie***Čítanie z Prvej knihy Samuelovej 1, 24 – 28**

Keď Anna oddojčila Samuela, vzala ho so sebou, aj trojročného býčka, jednu mericu múky a mech vína, a priviedla ho do Pánovho domu v Silo. Chlapec bol ešte maličký. Býčka obetovali a chlapca zaviedli k Helimu. Anna povedala: „Prosím, pane môj, ako žiješ, pane, ja som tá žena, čo tu stála pred tebou a modlila sa k Pánovi. O tohto chlapčeka som prosila a Pán mi dal, o čo som ho prosila. Nuž aj ja ho odovzdávam Pánovi. Po všetky dni, kým bude žiť, nech je zasvätený Pánovi.“

I klaňali sa tam Pánovi.

Kráľ národov a uholný kameň Cirkvi;

príd a spas človeka, ktorého si utvoril zo zeme.

EVANJELIUM

*Veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 1, 46 – 56**

Mária hovorila:

„Velebí moja duša Pána

a môj duch jasá v Bohu, mojom Spasiteľovi,

lebo zhliadol na poníženosť svojej služobnice.

Hľa, od tejto chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia,

lebo veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný,

a sväté je jeho meno

a jeho milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie

s tými, čo sa ho boja.

Ukázal silu svojho ramena,

rozptýlil tých, čo v srdci pyšne zmýšľajú.

Mocnárov zosadil z trónov

a povýšil ponížených.

Hladných nakrmil dobrotami

a bohatých prepustil naprázdno.

Ujal sa Izraela, svojho služobníka,

lebo pamätá na svoje milosrdenstvo,

ako sľúbil našim otcom,

Abrahámovi a jeho potomstvu naveky.“

Mária zostala pri Alžbete asi tri mesiace a potom sa vrátila domov.

RADOŠŤ Z BOŽIEHO PÔSOBNIA VO VLASTNOM ŽIVOTE

Sú situácie, v ktorých si uvedomujeme, že tu môže pomôcť iba Boží zásah, a on aj prosíme. A zasa sú iné, v ktorých si uvedomujeme, že tu prekvapivo zasiahol do nášho života Boh.

O oboch takýchto skúsenostiach s Božou všemohúcou láskou hovoria dnešné čítania zo Svätého písma.

Starozákonná Anna ťažko znášala svoju neplodnosť a úpenlivo prosila Pána Boha o dar dieťaťa. Teraz prichádza aj s malým Samuelom do chrámu poďakovať sa za neho Bohu a chlapca s vďačností daruje do Božej služby v chráme.

Medzispev dnešnej liturgie tvoria slová Anny, naplnené radosťou a šťastím z Božieho daru a zo zážitku Božieho pôsobenia v jej živote.

Evanjelium zachytáva oslavný chválospev Panny Márie Magnifikat, ktorý vytryskol z jej srdca pri stretnutí s Alžbetou. Pre Pannu Máriu bol Boží zásah do jej života neočakávaným prekvapením. Mária si uvedomuje túto iniciatívnu Božiu lásku, domýšľa, aké dôsledky bude mať dar jej božského Dieťaťa tak pre ňu, ako aj pre celé ľudstvo a toto svoje prežívanie obdivu voči Božiemu pôsobeniu prednáša vo svojom chválospeve.

Zvlášť v tomto období blízkej prípravy na Vianoce si treba i nám uvedomiť, že Boží Syn, ktorý sa v lone Panny Márie stal človekom, je tým najväčším Božím darom nielen pre ňu, ale pre celé ľudstvo, pre každého človeka. Tak hovorí Druhý vatikánsky koncil: „Lebo svojím vtelením sa Syn Boží určitým spôsobom spojil s každým človekom.“ (GS 22)

To je dôvod, aby sme aj my s radostnou vďačnosťou prežívali skutočnosť, že Ježiš Kristus nám je blízky v Cirkvi a vrcholom tejto jeho blízkosti je sväté prijímanie, v ktorom sa s nami najosobnejšie stretáva a dáva nám záloh všetkých Božích dobrodení.

Praktický pokyn: Je aj pre mňa ako člena Cirkvi Ježiš Kristus „uholným kameňom“, čiže základom? Ak áno, poďakujem sa za túto radostnú skutočnosť. Ak ešte nie je, poprosím ho v modlitbe, aby som ho mohol spoznať ako základnú hodnotu svojho života i celého ľudstva a vesmíru.

MODLITBA

Milosrdný Otče, príchodom tvojho Syna
 vyslobodil si človeka z moci hriechu a smrti;
 udeľ nám veriacim milosť,
 aby sme pokorne a nábožne vyznávali
 tajomstvo Kristovho vtelenia
 a v spoločenstve s naším Spasiteľom našli večnú spásu.
 Lebo on je Boh a s tebou žije a kraľuje
 v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

23. DECEMBRA

PRVÉ ČÍTANIE

Hľa, ja vám pošlem proroka Eliáša, prv, ako príde deň Pána

Čítanie z Knihy proroka Malachiáša 3, 1 – 4. 23 – 24

Toto hovorí Pán, Boh: „Hľa, ja posielam svojho anjela, aby mi pripravil cestu. Hneď potom príde do svojho chrámu Pán, ktorého hľadáte, a anjel zmluvy, po ktorom túžite. Hľa, príde, hovorí Pán zástupov. Kto však znesie deň jeho príchodu a kto obstojí, až sa zjaví? Veď on je ako oheň, ktorý roztápa, a ako lúh práčov.

Sadne si a bude vytápať a čistiť striebro, očistí synov Léviho a zošľachtí ich ako zlato a striebro, takže budú prinášať Pánovi obety v spravodlivosti. Vtedy sa Pánovi zapáči obeta Júdu a Jeruzalema ako v dňoch predošlých, ako v rokoch dávnych.

Hľa, ja vám pošlem

proroka Eliáša,

prv, ako príde deň Pána,

veľký a hrozný.

On obráti srdcia otcov k synom

a srdcia synov k ich otcom,

aby som nemusel prísť

a postihnúť zem kľatbou.“

Kráľ národov a uholný kameň Cirkvi;

príď a spas človeka, ktorého si utvoril zo zeme.

EVANJELIUM

Narodenie Jána Krstiteľa

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 1, 57 – 66

Alžbete nadišiel čas pôrodu a porodila syna. Keď jej susedia a príbuzní počuli, že jej Pán prejavil svoje veľké milosrdenstvo, radovali sa s ňou. Na ôsmy deň prišli chlapca obrezať a chceli mu dať meno Zachariáš po jeho otcovi. Ale jeho matka povedala: „Nie, bude sa volať Ján.“

Povedali jej: „Veď v tvojom príbuzenstve sa nik takto nevolá.“

Dali znak otcovi, ako ho chce nazvať on. Vypýtal si tabuľku a napísal: „Ján sa bude volať.“ A všetci sa divili.

Vtom sa mu rozviazali ústa a jazyk i prehovoril a velebil Boha. Všetkých ich susedov zmocnil sa strach a všade po judejských horách sa hovorilo o týchto udalostiach. A všetci, čo to počuli, vstúpili si to do srdca a vraveli: „Čím len bude tento chlapec?“ A v skutku Pánova ruka bola s ním.

NARODENIE JÁNA KRSTITEĽA

Skadiaľ zobral evanjelista Lukáš také detailné informácie o narodení Jána Krstiteľa? Keďže ten istý evanjelista uvádza, že Panna Mária zostala u Alžbety asi tri mesiace, znamená to, že bola v Zachariášovom dome i v čase Jánovho narodenia. Môžeme teda predpokladať, že to bola práve Panna Mária, ktorá Lukášovi porozprávala o tom, čo sa dialo okolo narodenia Pánovho predchodcu.

Zvláštne bolo, že rodičia trvali na netradičnom mene Ján, ktoré malo aj svoj náboženský obsah. *Jochanan* v hebrejčine znamená „Boh je milosrdný“. Anjel Gabriel už pri oznámení Jánovho narodenia poveril jeho otca Zachariáša, aby mu dal toto meno. Ono vyjadruje náplň poslania tohto posledného a najväčšieho proroka: Boh vyjadruje svoje milosrdenstvo tým, že cez neho vyzýva ľudí k obráteniu a k náprave života, odpúšťa im hriechy a pripravuje ich tak na stretnutie s prichádzajúcim Vykupiteľom. Jánovo poslanie predpovedal Boh cez proroka Malachiáša, kde sa o ňom hovorí, že má byť poslom, ktorý bude predchádzať príchod Panovníka a Anjela zmluvy, čiže Mesiáša. Ján je prirovnaný k Eliášovi; podobne ako Eliáš aj on má horlivo spolupracovať s Božím Duchom a pričiňovať sa o obrátenie a vzájomné zmierenie ľudí.

Ján už i svojím narodením predchádzal narodenie Ježiša, ktorý tiež dostal meno, určené od Boha už pri zvestovaní Panne Márii.

Ak má byť naše slávenie Vianoc spásanosným stretnutím s naším Vykupiteľom, je nevyhnutné, aby sme aj my využili čas Adventu na prehĺbenie našej viery a na dôslednejšie zosúladenie všetkých oblastí nášho života s požiadavkami evanjelia, zvlášť v oblasti medziľudských vzťahov.

Úlohu Jána Krstiteľa zohráva naše vlastné svedomie, ale aj Cirkev, ako aj každý, kto nám nejakým spôsobom pripomína, čo treba v našom živote napraviť. Tento proces obrátenia a pokánia by mal vyvrcholiť pokorným prijatím sviatosti pokánia, čím pripravíme svoje srdce na najosobnejšie stretnutie s naším Spasiteľom v Eucharistii.

Praktický pokyn: Cez koho alebo cez čo pobáda Pán Boh i mňa k obráteniu a k pokániu a tým k otvoreniu sa pre pôsobenie Spasiteľa v mojom živote? Môžu to byť ľudia, ktorí majú odvahu povedať mi pravdu, alebo sú svedomím národa; ale i také skutočnosti ako choroba, nešťastie, ale i mimoriadne úspechy.

MODLITBA

Všemohúci a večný Bože,
už sú blízko sviatky narodenia tvojho Syna;
prosíme ťa, nech nám, nehodným služobníkom,
preukáže svoju milosrdnú lásku
tvoje večné Slovo, Ježiš Kristus,
ktorý si vzal telo z Panny Márie
a prebýval medzi nami.
Lebo on je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

24. DECEMBRA

Pri rannej omši

PRVÉ ČÍTANIE

*Dávidovo kráľovstvo bude trvať pred Pánom naveky***Čítanie z Druhej knihy Samuelovej 7, 1 – 5. 8b – 12. 14a. 16**

Keď kráľ Dávid býval už vo svojom paláci a Pán mu poprial pokoj od všetkých okolitých nepriateľov, povedal prorokovi Nátanovi: „Pozri, ja bývam v dome z cédrov, a Božia archa stojí pod stanmi.“

Nátan odpovedal kráľovi: „Choď a rob všetko, čo ti vnuká srdce, Pán je s tebou.“

V tú noc zaznelo Pánovo slovo Nátanovi: „Choď a povedz môjmu služobníkovi Dávidovi: Toto hovorí Pán: Ty mi chceš postaviť dom, v ktorom mám bývať? Ja som ťa vzal z pastvín od oviec, aby si bol vodcom môjho ľudu, Izraela; a bol som s tebou pri všetkom, čo si podnikal. Pred tvojimi očami som vyhubil všetkých tvojich nepriateľov a zaistil som ti také meno, aké majú len najväčší na zemi.

Svojmu ľudu, Izraelovi, určím miesto a zasadím ho tam. Tam bude bývať a nebude sa báť a ani zlosynovia ho už nebudú utláčať ako kedysi, v dňoch, keď som ustanovoval sudcov nad svojím ľudom, Izraelom. Oslobodím ťa od všetkých tvojich nepriateľov a darujem ti pokoj. Pán ti oznamuje, že ti sám vybuduje dom, a až sa tvoje dni dovŕšia a ty sa uložíš na odpočinok k svojim otcom, ustanovím po tebe potomka, ktorý bude pochádzať z tvojich útroby, a upevním jeho kráľovstvo. Ja mu budem otcom a on mi bude synom.

Tvoj dom a tvoje kráľovstvo budú trvať pred mnou naveky, tvoj trón bude upevnený navždy.“

Hviezda, čo vychádza,
jas večného Svetla a Slnko spravodlivosti;
príd' a osvieť tých,
čo sedia v temnotách a v tieni smrti.

EVANJELIUM

*Navštívil nás Vychádzajúci z výsosti***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 1, 67 – 79**

Jánovho otca Zachariáša naplnil Duch Svätý a takto prorokoval:

„Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela,
lebo navštívil a vykúpil svoj ľud
a vzbudil nám mocného Spasiteľa
z rodu Dávida, svojho služobníka,
ako odpradáva hovoril
ústami svojich svätých prorokov,
že nás oslobodí od našich nepriateľov
a z rúk všetkých, čo nás nenávidia.
Preukázal milosrdenstvo našim otcom
a pamätá na svoju svätú zmluvu,
na prísahu, ktorou sa zaviazal nášmu otcovi Abrahámovi,
že nás vyslobodí z rúk nepriateľov,
aby sme mu bez strachu slúžili
vo svätosti a spravodlivosti pred jeho tvárou
po všetky dni nášho života.
A ty, chlapček, budeš sa volať prorokom Najvyššieho:
pôjdeš pred tvárou Pána, pripravíš mu cestu
a poučíš jeho ľud o spáse,
že mu náš Boh
z hĺbky svojho milosrdenstva odpustí hriechy.
Tak nás Vychádzajúci z výsosti navštívi
a zažiarí tým, čo sedia vo tme a v tône smrti,
a naše kroky upriami na cestu pokoja.“

ŠTEDRÝ DEŇ

Prečo sa nazýva dnešný deň „Štedrý“? Asi predpokladáme, že preto, lebo sme dnes voči sebe navzájom štedrí, najmä rodičia voči deťom. V skutočnosti sú však tieto naše pokusy o štedrosť podnietené veľkodušnosťou Boha voči nám. Mnohí ľudia o tejto súvislosti už nič nevedia, preberajú peknú tradíciu vianočného obdarovávania bez toho, žeby sa zamýšľali nad jej pôvodom. Ak nechceme bezducho preberať zdedené tradície, ak chceme hľadať osobné a okolnostiam primerané vyjadrenie témy dnešného dňa, je dobré všimnúť si, čo ho inšpirovalo. Dnešné prvé čítanie hovorí o snahe kráľa Dávida byť veľkodušným voči Bohu. Za všetky Božie dobrodenia voči nemu, za to, že mu dal kráľov-

stvo, chcel Dávid dať Bohu chrám – „dom“, v ktorom by Boh „býval“, kde by bol prítomný uprostred svojho ľudu. Bol to iste pekný zámer. No Pán Boh na túto Dávidovu snahu odpovedá prostredníctvom proroka Nátana: On postaví dom Dávidovi. Z textu však vidíme, že tu nie je reč o nejakom paláci, lež o dome v zmysle, v akom sa vtedy tento výraz tiež používal. Označoval totiž rodinu, ktorá v dome bývala, a tiež aj budúce potomstvo. Dávidov pozemský život sa chýlil ku koncu. Po čom mohol viac túžiť než po tom, aby na jeho tróne vždy sedel kráľ z jeho rodu? To však on sám nevedel zaistiť. Teraz mu však Boh oznamuje, že zabezpečí jeho kráľovskú dynastiu, ba jeden z jeho potomkov bude kráľom, ktorý bude vo zvláštnom vzťahu k Bohu: Boh bude jeho otcom a on mu bude synom. A jeho kráľovstvo bude trvať naveky.

Keď si všimneme reálny priebeh Dávidovej dynastie i situáciu jeho kráľovstva, zistíme, že to až také slávne nebolo: po Šalamúnovej smrti sa ríša rozdelila na dve časti; po čase Asýrčania obsadili severné, Izraelské kráľovstvo a obyvateľstvo odvieďli do zajatia. Králi v Jeruzaleme boli síce potomkovia Dávida, ale ich moc postupne upadala. V roku 586 Babylončania zničili Jeruzalem, kráľa i ľud odvliekli do zajatia. Neskôr sa trónu zmocnili cudzinci a Dávidova dynastia úplne schudobnela.

Všetko nasvedčovalo tomu, že sľuby dané Dávidovi boli buď nadnesené, alebo že Pán Boh zabudol na to, čo sľúbil...

Keď všetko nasvedčovalo tomu, že všetkému je koniec, nastáva udalosť zvestovania a Mária z Nazareta, chudobná dievčina, ktorá bola tiež z Dávidovho rodu, podobne ako jej snúbenec Jozef, sa stáva matkou Božieho Syna. Anjel jej povedal: „Pán Boh mu dá trón jeho otca Dávida. Naveky bude kraľovať nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca.“ Po tejto udalosti išla Mária navštíviť Alžbetu, ktorá očakávala narodenie Jána Krstiteľa, a priniesla tam radostnú zvesť o prichádzajúcom Vykupiteľovi. Po narodení Jána Alžbetin manžel Zachariáš, obdarovaný svetlom Ducha Svätého, si s radosťou uvedomuje, že Boh začína uskutočňovať svoj sľub daný Dávidovi a radostne o tom spieva v hymne, ktorý sme čítali v evanjeliu: „Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela, lebo navštívil a vykúpil svoj ľud a vzbudil nám mocného Spasiteľa z rodu Dávida, svojho služobníka...”

Boh teda nezabudol a dáva svojmu ľudu i celému ľudstvu ten najväčší a najdôležitejší dar, svojho vlastného Syna.

Dal nám ho vo veľmi skromnom „balení“ – ako malé dieťa v betle-

henských jaslach. Ale preto, že to bol Boží Syn, rozvinul sa postupne na učiteľa pravdy a divotvorcu, obetoval sa za našu spásu na kríži, pre-mohol smrť a zlo a vstal z mŕtvych, od nebeského Otca dostal aj ako človek vládu nie nad jedným národom a jednou krajinou, lež všetku moc na nebi i na zemi...

Takýto je Boh verný i štedrý!

Mali by sme preto naše štedrovečerné darčeky chápať ako skromné pripomienky tohto najväčšieho a najpotrebnejšieho Božieho daru, ktorým je Ježiš Kristus. Naša pozorná láska voči deťom i blízkym by sa mala stávať znakom Božej lásky.

Keď si to uvedomíme, potom nebudeme preceňovať význam našich darčiekov. Nech by boli akékoľvek, nikdy nemôžu nahradiť význam toho daru, ktorým je Kristus!

Keď pomôžeme deťom zamerať sa na Ježišovo narodenie ako hlavnú udalosť Vianoc, nebudú sklamané, že darčeky nesplnili ich očakávania a že neboli také, aké dostali azda ich kamaráti.

Podstatou Štedrého večera bude potom spoločná radosť z toho, že sme zahrnutí Božou veľkodušnou láskou, na základe ktorej sa máme navzájom radi, z ktorej máme spoločnú radosť a rozličné pozornosti túto Božiu lásku iba pripomínajú – ale nie sú cieľom.

Praktický podnet: Počas celého dňa budem pamätať na Božiu veľkodušnú lásku a budem sa snažiť pripomínať ju ľuďom svojou pozornosťou a láskou voči nim, najmä pri príprave Štedrého večera.

MODLITBA

Štedrý Bože,

daj, aby sme dôstojne oslávili
sviatok narodenia tvojho Syna
a v deň jeho slávneho príchodu
dosiahli večnú radosť.

Lebo on je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

VIANOČNÁ VIGÍLIA – ŠTEDRÁ VEČERA

Veľké kresťanské sviatky mávajú v predvečer svoju „vigíliu“. Vigília je latinské slovo, ktoré doslova znamená bdenie, bedlenie. Týmto výrazom sa označujú vojaci, ktorí v noci bdejú a strážia. Pôvod vigílie ako liturgickej činnosti nachádzame v Starom zákone v udalosti vyslobodenia Izraelitov z Egypta. Boh im cez Mojžiša oznámil, čo v tú noc urobí pre ich záchranu. Preto nešli spať, ale slávili veľkonočnú večeru a pripravovali sa na odchod na slobodu. Inšpirovaná týmto príkladom, slávi Cirkev najvýznamnejšiu vigíliu na Veľkú noc. Aj slávnosť Narodenia Pána má svoju vigíliu. Liturgickú i ľudovú. Liturgická spočíva v slávení svätej omše s primeranými textami, ktorou sa vlastne začína tento sviatok. Ľudovým prejavom vigílie Vianoc je štedrá večera. Jej vzorom je zrejme veľkonočná večera a tiež sú to betlehemi pastieri, ktorí mali „vigíliu“ – bdeli v noci a strážili svoje stáda.

Keďže do pôsobnosti ordinariátu patrí aj väzenstvo, chodievam sláviť vianočnú vigíliu do niektorej väznice. Ponúkam vám preto úvahu na vianočnú vigíliu práve z tohto prostredia. Môže byť povzbudením tak pre tých, ktorí sa v takého dni nachádzajú vo väzení, ale i pre tých, čo trávajú Vianoce v neidyllických podmienkach, akými sú napríklad služba v armáde či v polícii alebo v záchranných zboroch; ale i pre tých, čo sa nachádzajú v nemocnici a vôbec v okolnostiach, netypických pre Štedrý večer.

Niekoľko slov k štedrovečerným zvykom

Podstatné pre kresťanské slávenie Vianoc je stretnutie ľudí, najmä rodiny, v atmosfére pokoja a lásky. Večera by sa mala začať prečítaním vianočného evanjelia (z vigílie alebo z polnočnej), príhovorom – podľa možnosti otca rodiny (môže použiť niečo z textu uvedeného na vigíliu alebo polnočnú). Bolo by správne pomodliť sa spoločne Anjel Pána – touto modlitbou si uctieame vtelenie Božieho Syna. Pridať Otče náš, ako modlitbu Božích detí, ktorými sme sa stali vďaka tomu, že sa Boží Syn stal človekom. Je správne pridať aj prosbu za zosnulých, najmä blízkych a z rodiny.

Nasleduje večera podľa miestnych zvykov. Tieto zvyky nemajú nejaký náboženský význam. Na mnohých miestach sa stala súčasťou štedrej večere ryba zrejme preto, lebo kedysi bol Štedrý deň dňom pôstu a zdržiavania sa mäsitých pokrmov.

Je iste pekné, keď na stole horia všetky sviece adventného venca alebo aspoň jedna svieca, pripomínajúca Krista – Svetlo sveta. Výrazné miesto by sme mali dať v tento večer i počas Vianočného obdobia znázorneniu Narodenia Pána – betlehemu.

Po večeri by sme mohli venovať chvíľu spoločnému spevu vianočných piesní – kolied, v ktorých sa vyjadruje radosť z Pánovho narodenia. Na mnohých miestach je pekným zvykom, že sa po večeri chodí spievať príbuzným a známym a tak sa roznáša radostná zvesť o Pánovom narodení.

VIANOČNÁ VIGÍLIA

PRVÉ ČÍTANIE

Pán si ťa oblúbil

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 62, 1 – 5

Kvôli Sionu neutíchнем,
kvôli Jeruzalemu nebudem mať pokoja,
kým nezažiari ako svetlo jeho spravodlivosť,
kým sa jeho spása nerozhorí ako fákla.
Potom národy uvidia tvoju spravodlivosť
a všetci králi tvoju slávu
a budú ťa volať novým menom,
ktoré určia Pánove ústa.
Budeš žiarivou korunou v Pánovej ruke,
kráľovským vencom v ruke svojho Boha.
Nebudú ťa viac volať Opustená
a tvoju krajinu nenazvú viac Osamelá.
Ale budú ťa volať Moja potecha
a tvoju krajinu Nevesta.
Pretože Pán si ťa oblúbil
a tvoja krajina dostane manžela.
Ako sa junák snúbi s pannou,
tak si ťa vezmú tvoji synovia,
a ako ženích má radosť z nevesty,
tak z teba bude mať radosť tvoj Boh.

DRUHÉ ČÍTANIE

Pavlovo svedectvo o Kristovi, Dávidovom synovi

Čítanie zo Skutkov apoštolov 13, 16 – 17. 22 – 25

Pavol vstal v synagóge Pizídskej Antiochie, dal rukou znamenie,
aby bolo ticho, a povedal: „Mužovia, Izraeliti a vy
všetci, čo sa bojíte Boha, počúvajte! Boh tohto izraelského
ľudu si vyvolil našich otcov a povýšil tento ľud, keď býval v cudzine,
v egyptskej krajine. Potom ho z nej vyviedol zdvihnutým
ramenom.

Povolal im za kráľa Dávida a vydal mu svedectvo: „Našiel som Dávida, syna Jesseho, muža podľa môjho srdca, ktorý bude plniť moju vôľu celú.“

Z jeho potomstva dal Boh podľa prislúbenia Izraelu Spasiteľa, Ježiša. Pred jeho príchodom Ján hlásal všetkému izraelskému ľudu krst pokánia. Keď Ján končil svoj beh, hovoril: „Ja nie som ten, za koho ma pokladáte. Ale, hľa, po mne prichádza ten, ktorému nie som hoden rozviazať obuv na nohách.“

EVANJELIUM

Rodokmeň Ježiša Krista, Dávidovho syna

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 1, 18 – 25

S narodením Ježiša Krista to bolo takto: Jeho matka Mária bola zasnúbená s Jozefom. Ale skôr, ako by boli začali spolu bývať, ukázalo sa, že počala z Ducha Svätého. Jozef, jej manžel, bol človek spravodlivý a nechcel ju vystaviť potupe, preto ju zamýšľal potajomky prepustiť. Ako o tom uvažoval, zjavil sa mu vo sne Pánov anjel a povedal: „Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého. Porodí syna a dáš mu meno Ježiš; lebo on vyslobodí svoj ľud z hriechov.“

To všetko sa stalo, aby sa splnilo, čo Pán povedal ústami proroka: „Hľa, panna počne a porodí syna a dajú mu meno Emanuel,“ čo v preklade znamená: Boh s nami.

Keď sa Jozef prebudil, urobil, ako mu prikázal Pánov anjel, a prijal svoju manželku. Ale nepoznal ju, kým neporodila syna; a dal mu meno Ježiš.

... LEBO ON VYSLOBODÍ ĽUD Z JEHO HRIECHOV...

Vianoce majú svoj historický pôvod. Je ním udalosť, ktorú každoročne slávime, narodenie Ježiša Krista. Nie je to však len výročie narodenia, ale sprítomnenie tejto udalosti teraz. Jednak preto, lebo táto udalosť má dôležitý význam pre každého človeka všetkých čias, a hlavne preto, lebo ten, ktorý sa pre nás narodil pred dvetisíc rokmi, nielen zomrel,

ale i vstal z mŕtvych, žije v spoločenstve s Bohom a je i teraz medzi nami prítomný.

Evanjelium dnešnej vigílie nám pomáha lepšie spoznať okolnosti narodenia Ježiša Krista. Naša predstava Vianoc je obyčajne dosť idyllická, vychádza z našich skúseností z rodiny, z detstva, je podporovaná reklamou. Vianoce sa nám spájajú so zasneženou krajinou, teplým bytom, stromčekom a rodinou okolo štedrovečerného stola, s darčekom a koledami... Je to iste všetko pekné a krásne. Keď sa človek nachádza v okolnostiach, v ktorých chýba táto vianočná idyla – ako napríklad vo väzení – tak zvlášť v týchto dňoch dolieha na neho smútok a cíti sa dvojnásobne nešťastný...

Lenže keď si všimneme správy Svätého písma o Kristovom narodení, tak zistíme, že príchod Božieho Syna medzi nás sa neodohrával v idylických podmienkach. Panna Mária bola zasnúbená s Jozefom. Keď jej Boh cez anjela oznámil, že sa má stať matkou Božieho Syna, dala veľkodušne svoj súhlas a mocou Ducha Svätého začal v jej lone žiť Boží Syn, ktorý sa stal človekom. Po zvestovaní odišla asi na tri mesiace do vzdialeného mestečka k svojej príbuznej Alžbete. Keď sa vrátila, jej snúbenec Jozef už videl na nej, že čaká dieťa. To mu spôsobilo veľké trápenie. Vedel, že to nie je jeho dieťa, na druhej strane poznal Máriu ako statočnú dievčinu a mal ju rád. Čo bolo najhoršie, Mária mlčala, nič mu nevysvetľovala. To sa nedalo vysvetliť. V tej dobe mala byť žena, ktorá sa dopustila nevery, potrestaná ukameňovaním. Jozef nechcel Máriu verejne obžalovať a vystaviť ju odsúdeniu. Preto sa rozhodol v tichosti sa s ňou rozísť. Do tohto problému však zasiahol Boh. Cez anjela vo sne vysvetľuje Jozefovi, ako sa má vec s Máriou a s Dieťaťom. Ono sa počalo z Ducha Svätého, čiže Božou mocou. A Jozef sa má stať manželom Márie a pred ľuďmi, pred zákonom otcom tohto Dieťaťa. Má mu dať meno, ktoré je určené: Ježiš. Ježiš, Ješua, to bolo v tej dobe bežné židovské meno a znamenalo „Boh je Spasiteľ“. V prípade tohto Dieťaťa meno však označovalo skutočnosť: toto Dieťa je Boh, ktorý prichádza spasiť, zachrániť ľudí. Jeden problém sa šťastne vyriešil, Jozefovi je všetko jasné, berie si Máriu za svoju manželku. Čoskoro sa však objavuje ďalší problém. Palestína bola vtedy súčasťou veľkej svetovej Rímskej ríše. Rímsky cisár Augustus vydáva rozkaz uskutočniť súpis obyvateľov a ich majetkov – aby mohol vyrúbiť dane a vedel, aký môže očakávať z nich výnos. Systém súpisu bol taký, že každý sa mal

dať zapísať v mieste, skadiaľ pochádzal jeho rod. Keďže Jozef pochádzal z rodu kráľa Dávida a Dávid sa narodil v Betleheme, neostávalo Jozefovi a Márii nič iné, než sa vybrať na vyše stokilometrovú cestu do Betlehema napriek tomu, že Márii sa už blížil čas pôrodu. Lenže do Betlehema neprišli iba oni. Súpis prinútil mnohých ďalších na takýto návrat. A tak nečudo, že domy boli plné, vrátane hostinca. Jozef však nutne potreboval miesto pre svoju manželku, kde by mohla priviesť na svet Božie Dieťa. No nenašlo sa. Neostávalo nič iné, než sa uchýliť za mesto do prázdnej jaskyne, ktorú používali pastieri ako maštal. Tam, v chudobe a v zime, uzrel svetlo sveta Ježiš Kristus. Teda žiaden rozžiarený stromček, žiaden bohatý stôl, žiadne veľké dary... A predsa Mária s Jozefom sú šťastní, lebo vedia, že toto Dieťa je najväčším Božím darom pre nich i pre celé ľudstvo. A do toho zaznieva prvá koleda v histórii, ktorú nespievajú ľudia, lež anjeli: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“ Bolo to radostné oznámenie, že týmto narodením je oslávený večný Boh a toto Dieťa prináša ľuďom dobrej vôle skutočný pokoj, ktorý je základom šťastia.

Keď takto pravdivo vidíme udalosť Vianoc, potom nemusíme byť veľmi nešťastní, aj keď nám prichodí prežívať sviatky v ťažších okolnostiach. Dôležité je, že ten istý Boží Syn, ktorý sa pre nás narodil v Betleheme, prichádza k nám i na toto miesto. On to tak zariadil, že pri svätej omši premieňa mocou toho istého Ducha Svätého, ktorý dal počiatok jeho ľudskému životu, chlieb na svoje Telo. Ba môžeme prežiť Vianoce ešte hlbšie než Jozef a Mária, pretože sa nám ponúka možnosť osobne sa s naším Spasiteľom stretnúť a prijať ho do svojho srdca pri svätom prijímaní. On prichádza, aby nás oslobodil od našich hriechov. Pretože hriech znamená konanie v rozpore s Bohom a s jeho zákonom, je príčina všetkého zla a nešťastia.

Ak chcem byť konkrétny, hriech je príčinou aj toho nešťastia, ktorým je váš pobyt vo väzení. Mnohí z vás ste prijali dar Božieho odpustenia vo sviatosti pokánia, ostatní máte možnosť sa na toto odpustenie hriechov pripraviť a požiadať o sved. Tu však môže nastať ďalšie rozčarovanie: vyspovedáte sa, oľutujete svoje hriechy, dostanete odpustenie – a vaša situácia sa nezmení, zostávate ďalej vo väzení tak, ako to stanovil súd. A predsa to najhlavnejšie sa zmení – zmení sa vaše svedomie, vaša duša. Stávate sa slobodnými. Pretože sloboda nie je len voľnosť pohybu, ale skutočná sloboda je dobrovoľné rozhodovanie sa pre dobro,

z lásky k Bohu i z lásky k ľuďom. A nedá sa robiť dobro aj vo väzení? Aj v týchto podmienkach možno oslavovať Pána Boha životom podľa jeho prikázaní, poznávaním a nasledovaním Krista, dobrovoľným prijatím utrpenia ako odčinenia svojich zlých skutkov.

Aj keď vám chýba teplo domova a mnohé tie pekné veci, čo patria k Vianociam, predsa to najhlavnejšie tu máte alebo môžete mať. To ostatné môže prísť po čase. Bolo by pekné, keby ste si v týchto dňoch zaspievali aj nejaké koledy ako prejav radostnej vďačnosti za príchod Spasiteľa. Veď práve leopoldovská väznica je hľadám jediným miestom na svete, kde sa stal väzeň mučeníkom pre vianočnú koledu. Bol to páter Metod Trčka, ktorý bol potrestaný za to, že si zaspieval koledu. Následkom trestu zomrel. A pred pár rokmi bol v Ríme vyhlásený za blahoslaveného. Nedostal sa už na slobodu, ale dostal sa do večného spoločenstva s tým, z ktorého narodenia sa radoval. Dnes vás zrejme nik nebude trestať za vianočný spev. Nech teda aj tu pre každého z vás platia slová piesne anjelov: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle...“

MODLITBA

Najláskavejší Otče,
z tvojej dobroty každý rok očakávame
sviatky našej spásy;
daj nám s čistým srdcom privítať tvojho syna,
keď nás prichádza vykúpiť,
aby sme bez obáv hľadali na neho,
keď nás raz príde súdiť.
Lebo on je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

25. DECEMBRA

POLNOČNÁ**PRVÉ ČÍTANIE***Daný nám je syn***Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 9, 1 – 3. 5 – 6**

Ľud, čo kráča vo tmách,
uzrie veľké svetlo;
nad tými, čo bývajú v krajine temnôt,
zažiarí svetlo.

Rozmnožuješ plesanie,
zväčšuješ radosť.
jasajú pred tebou,
ako sa jásajú pri žatve,
ako plesajú tí, čo sa delia o korisť.

Pretože lámeš jeho ťažké jarmo,
brvno na jeho pleciach
a palicu jeho utláčateľa
ako v deň porážky Madiánčanov.

Lebo chlapec sa nám narodil,
daný nám je syn;
na jeho pleciach spočíva vláda
a volajú ho:

obdivuhodný Radca, mocný Boh,
večný Otec, Knieža pokoja.

Jeho moc vzrastie
a pokoj nebude mať konca
na Dávidovom tróne a v jeho kráľovstve.
On ho upevní a posilní právom a spravodlivosťou
odteraz až naveky.

To všetko vykoná horlivosť Pána zástupov.

DRUHÉ ČÍTANIE*Zjavila sa Božia milosť všetkým ľuďom***Čítanie z Listu svätého apoštola Pavla Títovi 2, 11 – 14**

Milovaný, zjavila sa Božia milosť na spásu všetkým ľuďom
a vychováva nás, aby sme sa zriekli bezbožnosti a svetských
žiadostí a žili v tomto veku triezvo, spravodlivo a nábožne,
a tak očakávali blahoslavenú nádej a príchod slávy
veľkého Boha a nášho Spasiteľa Ježiša Krista, ktorý vydal
za nás seba samého, aby nás vykúpil z každej neprávosti
a očistil si vlastný ľud, horlivý v dobrých skutkoch.

EVANJELIUM*Dnes sa vám narodil Spasiteľ***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 2, 1 – 1**

V tých dňoch vyšiel rozkaz od cisára Augusta vykonať súpis
ľudu po celom svete. Tento prvý súpis sa konal, keď Sýriu
spravoval Kvirínus. A všetci šli dať sa zapísať, každý do svojho
mesta.

Vybral sa aj Jozef z galilejského mesta Nazareta do Judey,
do Dávidovho mesta, ktoré sa volá Betlehem, lebo pochádzal
z Dávidovho domu a rodu, aby sa dal zapísať s Máriou, svojou
manželkou, ktorá bola v požehnanom stave.

Kým tam boli, nadišiel jej čas pôrodu. I porodila svojho
prvorodeného syna, zavinula ho do plienok a uložila do jasiel,
lebo pre nich nebolo miesta v hostinci.

V tom istom kraji boli pastieri, ktorí v noci bdeli a strážili
svoje stádo. Tu zastal pri nich Pánov anjel a ožiarila ich
Pánova sláva. Zmocnil sa ich veľký strach, ale anjel im povedal:

„Nebojte sa. Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude
patriť všetkým ľuďom: Dnes sa vám v Dávidovom meste
narodil Spasiteľ, Kristus Pán. A toto vám bude znamením:
Nájdete dieťaťko zavinuté do plienok a uložené v jasiach.“

A hneď sa k anjelovi pripojilo množstvo nebeských zástupov,
zvelebovali Boha a hovorili:

„Sláva Bohu na výsostiach
a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“

DÔSLEDKY KRISTOVHO NARODENIA PRE NÁS

Keby sme mali povedať, ktoré postavy z evanjelia o narodení Pána sú nám najbližšie, s ktorými by sme sa dokázali najskôr stotožniť, nebol by to iste ani cisár Augustus, ani Panna Mária či Jozef. Niektorí z nás by sa cítili podobní pastierom, ktorých anjel vyrušil zo spánku a oznámil im, čo sa stalo v Betleheme a ktorí sa vybrali v noci, aby podľa tých neobvyklých znakov identifikovali novonarodeného Spasiteľa: totiž, ani v tej dávnej dobe nebolo bežné, žeby sa nejaké dieťa narodilo v maštali a namiesto kolísky aby malo krmidlo pre zvieratá. Ak sme sa my dnes nevybrali uctiť si novonarodeného Mesiáša do nejakej maštale, lež sme prišli do chrámu, tak preto, lebo už vieme, že ten Ježiš Kristus, ktorý sa narodil pred dvetisíc rokmi, je prítomný v spoločenstve Cirkvi, v chráme, vo svojom slove a v eucharistickom chlebe. Pravdu povediac, pre málokoho je táto správa o Kristovom narodení úplne nová, väčšina z nás slávi Vianoce už x-tý raz a prišli sme na polnočnú jednoducho preto, lebo to patrí k Vianociam, lebo polnočná má svoje čaro...

Myslím, že väčšina z nás by sa mohla skôr stotožniť s tými anjelmi, čo sa pripojili k tomu, ktorý oznámil pastierom radostnú zvesť o narodení Spasiteľa, Krista a Pána v Dávidovom meste. Tak sme to počuli v evanjeliu: „K anjelovi sa pripojilo množstvo nebeských zástupov, zvelebovali Boha a hovorili: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“

Anjeli vedia viac než ľudia, Boh im dáva vidieť do svojich plánov a činov – a preto tam, kde ľudia nechápavo pozerajú, anjeli sa tešia. Napríklad aj sám Ježiš neskôr povie, keď obhajuje svoju lásku k hriešnikom: „Takú radosť majú Boží anjeli z jedného hriešnika, ktorý robí pokánie.“ (Lk 15, 10) Aj my, čo sme uverili v Ježiša Krista a prijali sme jeho zachraňujúcu lásku, sme podobní anjelom, pretože sme boli prijatí za Božích synov a dcéry, po adventnej príprave máme očistené oči našej viery a prišli sme sem hlavne preto, lebo vieme, že tu, v spoločenstve Cirkvi, v Božom slove a v Eucharistii – podobne ako vtedy pastieri v podobe malého dieťaťa, uloženého v jaslách a zavinutom v plienkach – spoznávame prítomného toho istého nášho Spasiteľa, Krista a Pána. My už – podobne ako vtedy anjeli – vieme o ňom oveľa viac: vieme, ako bude prebiehať jeho ďalší život, aké skutky bude robiť, čo bude učiť a napokon ako spečať svoju lásku k Otcovi i k nám na kríži, ale aj to, že vstane slávne z mŕtvych a otvorí nám perspektívu prekonania

smrti a k večnému životu. Teraz sa však sústreďujeme na skutočnosť jeho narodenia. Aká iná môže byť naša reakcia na prežívanie tajomstva Ježišovho narodenia než vďačná radosť?! A tak sme sem prišli nie kvôli nejakému novému prekvapeniu, lež preto, aby sme sa pripojili k spevu anjelov a radostne oslavovali nebeského Otca za dar Vykupiteľa. Tak to vyjadruje záver dnešnej prefácie – piesne vďaky: „Preto s anjelmi, archanjelmi a so zástupmi všetkých svätých spievame chválospev na tvoju slávu a neprestajne voláme:“ Náš vianočný spev – hlavne tu, pri bohoslužbe, ale aj v rodinách či inde – by nemal byť iba nejakým folklórom, lež radostnou oslavou Boha za dar Vykupiteľa a v tomto zmysle by sme sa aj my mali skutočne pripojiť k chórom anjelov. Obsahom nášho spevu by mali byť dve základné témy: sláva Bohu, čiže oslava Boha za jeho vynaliezavú lásku voči ľudstvu, ktorú prejavil poslaním svojho Syna; oslava Krista, ktorý sa pre našu spásu neváhal ponížiť a stať sa človekom, ba chudobným dieťaťom – a Betlehemske jasle, vieme, boli len začiatkom tejto jeho vynaliezavej a obetavej lásky voči nám.

Druhou témou pokoj ľuďom dobrej vôle. Napriek všetkému, čo sa vo svete deje, ak sa človek s dobrou vôľou otvára pre tento Boží dar, ktorým je Kristus, on ho – nás – obdarováva svojím pokojom, ktorý je neotrasiteľnou istotou a základom opravdivého šťastia. Ježiš to sám povedal: „Pokoj vám zanechávam svoj pokoj vám dávam, nie tak, ako ho svet dáva, ja vám dávam...“ (Jn 14, 27)

Napriek tomu, že sa môžeme v liturgii skutočne pripojiť k anjelom, nie sme anjelmi. Žijeme v tomto reálnom svete. A preto naša oslava Pána Boha nemôže zostať iba pri radostnom speve, lež má pokračovať aj v našich skutkoch, máme ju akoby zhmotňovať. Aké to majú byť skutky, o tom nám povedal sv. Pavol v dnešnom druhom čítaní, keď hovorí, že „Božia milosť, ktorá sa zjavila – a ktorou je Boží Syn Ježiš Kristus – nás vychováva, aby sme sa zriekli bezbožnosti a svetských žiadostí a žili v tomto veku trpezlivo, spravodlivo a nábožne a tak očakávali blahoslavenú nádej a príchod slávy veľkého Boha a nášho Spasiteľa Ježiša Krista, ktorý vydal za nás seba samého...“ Z tohto hľadiska Vianoce nie sú pre nás iba nejakým emocionálnym sviatkom. Máme oslavovať Boha a oznamovať ľuďom dar Kristovho pokoja svojím životom, svojimi skutkami. Podobne ako posolstvo anjelov a ich spev povzbudil pastierov, aby sa vydali na cestu a poklonili sa novonarodenému Mesiášovi, tak aj naša radostná účasť na bohoslužbách má byť povzbudením pre

tých, čo ešte nepoznajú Pôvodcu opravdivej radosti. Je však ešte dôležitejšie, aby sa aj naše skutky stávali akýmsi zborovým spevom, ktorý by vzbudzoval záujem nášho prostredia a usmerňoval by ho k tomu, ktorý sa i pre ich spásu narodil.

Z dejín Cirkvi vieme, že pohanovia sa s obdivom vyjadrovali o kresťanoch: „Pozrite, ako sa milujú.“ A tento príklad vzájomnej lásky priťahoval mnohých, aby sa k nim pridávali. Nie je čas, milí bratia a sestry, aby sme sa o podobné svedectvo života snažili aj v našej dobe, keď medzi ľuďmi chladne opravdivá láska? Ako je potrebné toto svedectvo vzájomnej lásky v našich rodinách, v našich vzájomných vzťahoch vo všetkých oblastiach nášho života, až po hospodárstvo a politiku. Tento spev lásky však nie je možné uskutočňovať, ak by sme sa neučili opravdivej láske od toho, ktorý nás prvý miloval a pre nás sa z lásky narodil v Betleheme, a keby sme od neho nečerpali silu k takejto obetavej láske, najmä z toho Chleba, v ktorom nám dáva seba samého v Eucharistii.

Keď som pôsobil na Kysuciach v Čiernom pri Čadci prišla mi na Štedrý večer koledovať skupina veriacich. Svoj spev zakončili refrénom: „By ste boli veselí ako v nebi andeli, daj to Bože, daj.“ Keď to domyslíme, je to veľmi zmysluplný vianočný vinš. A tak budme aj my dnes i v ďalších dňoch veselí ako v nebi anjeli...

MODLITBA (V NOCI)

Večný Bože, v túto presvätú noc
nám zažiarilo pravé svetlo, Ježiš Kristus;
prosíme Ťa, daj, aby sme s vierou prijali
svetlo jeho pravdy,
a v nebi mali blaživú účasť na jeho sláve.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

25. DECEMBRA

NARODENIE PÁNA

PRVÉ ČÍTANIE

Všetky končiny zeme uvidia spásu nášho Boha

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 52, 7 – 10

Aké krásne sú na horách
nohy posla, ktorý hlása pokoj,
posla dobrej zvesti, ktorý ohlasuje spásu,
ktorý hovorí Sionu: „Tvoj Boh kraluje.“
Počúvaj svoje hliadky! Zvyšujú svoj hlas
a jasajú všetci,
lebo na vlastné oči vidia
návrat Pána na Sion.
Radujte sa a vedno plesajte,
rozvaliny Jeruzalema,
lebo Pán potešil svoj ľud,
vykúpil Jeruzalem.
Obnažil si Pán svoje sväté rameno
pred očami všetkých národov
a všetky končiny zeme uvidia
spásu nášho Boha.

DRUHÉ ČÍTANIE

Boh k nám prehovoril v Synovi

Čítanie z Listu Hebrejom 1, 1 – 6

Mnoho ráz a rozličným spôsobom hovoril kedysi Boh otcom
skrze prorokov. V týchto posledných dňoch prehovoril
k nám v Synovi, ktorého ustanovil za dediča všetkého a skrze
ktorého stvoril aj svet. On je odblesk jeho slávy a obraz
jeho podstaty a udržuje všetko svojím mocným slovom.
Preto keď vykonal očistenie od hriechov, zasadol po pravici
velebnosti na výsostiach; a stal sa o toľko vyšším od anjelov,
o koľko vznešenejšie meno zdedil než oni.

Veď kedy komu z anjelov povedal:
 „Ty si môj syn,
 ja som ťa dnes splodil“
 a opäť: „Ja budem jeho otcom a on bude mojím synom“?
 A znova, keď uvádza prvorodeného na svet, hovorí:
 „Nech sa mu klaňajú všetci Boží anjeli.“

EVANJELIUM

Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Jána 1, 1 – 18

Na počiatku bolo Slovo
 a Slovo bolo u Boha
 a to Slovo bolo Boh.
 Ono bolo na počiatku u Boha.
 Všetko povstalo skrze neho
 a bez neho nepovstalo nič z toho, čo povstalo.
 V ňom bol život
 a život bol svetlom ľudí.
 A svetlo vo tmách svieti,
 a tmy ho neprijali.
 Bol človek, ktorého poslal Boh,
 volal sa Ján.
 Prišiel ako svedok
 vydať svedectvo o svetle,
 aby skrze neho všetci uverili.
 On sám nebol svetlo,
 prišiel iba vydať svedectvo o svetle.
 Pravé svetlo,
 ktoré osvecuje každého človeka,
 prišlo na svet.
 Bol na svete
 a svet povstal skrze neho,
 a svet ho nepoznal.
 Prišiel do svojho vlastného,
 a vlastní ho neprijali.
 Ale tým, ktorí ho prijali,

dal moc stať sa Božími deťmi:
 tým, čo uverili v jeho meno,
 čo sa nenarodili ani z krvi
 ani z vôle tela,
 ani z vôle muža,
 ale z Boha.
 A Slovo sa telom stalo
 a prebývalo medzi nami.
 A my sme uvideli jeho slávu,
 slávu, akú má od Otca jednorodený Syn,
 plný milosti a pravdy.
 Ján o ňom vydal svedectvo a volal:
 „Toto je ten, o ktorom som hovoril:
 Ten, čo príde po mne,
 je predo mnou,
 lebo bol prv ako ja.“
 Z jeho plnosti
 sme my všetci dostali milosť za milosťou.
 Lebo ak zákon bol daný skrze Mojžiša,
 milosť a pravda prišli skrze Ježiša Krista.
 Boha nikto nikdy nevidel.
 Jednorodený Boh,
 ktorý je v lone Otca,
 ten o ňom priniesol zvesť.

POHĽAD NA JEŽIŠOVO NARODENIE Z HĽADISKA JEHO BOŽSTVA

Po vypočutí si týchto textov Svätého písma, ktoré nám dáva Cirkev čítať na tretiu sv. omšu slávnosti Narodenia Pána, môžeme byť prekvapení z toho, že sa vôbec nespomína dieťa Ježiš, ani jasličky či Betlehem, nič z toho, čo vytvára ten pekný a dojemný obraz o narodení Ježiša Krista, nad ktorým zvykneme na Vianoce uvažovať.

Ak si bližšie všimneme, o čom hovoria tieto texty, tak si musíme uvedomiť, že sa zameriavajú na Kristovo božstvo. Náš pohľad na udalosť Kristovho narodenia by bol totiž neúplný a tým aj nepravdivý, keby sme sa zastavili iba pri dojemnej scenérii narodenia chudobného dieťaťa a zabúdali by sme na to, že toto Dieťa je večným Božím Synom, že je nielen skutočným človekom, ale tak isto skutočným Bohom. Iba

vtedy môžeme prežívať hlboký obdiv, úctu, ba úžas voči Kristovej láske k nám, ktorá ho viedla k takejto poníženosti.

Zastavme sa teda pri dnešných úryvkoch zo Svätého písma:

V prvom, z proroka Izaiáša, sa s obdivom hovorí o poslovi, ktorý oznamuje skončenie babylonského zajatia Izraelitov a ich návrat do zbúraného Jeruzalema. Takéto dianie je dôkazom mocného pôsobenia Boha, ktorý svojou všemohúcnosťou uskutočňuje spásu, čiže plnú záchranu svojho ľudu, ktorú budú obdivovať všetky končiny zeme. Spásu, čiže plnú záchranu človeka a ľudstva môže uskutočniť iba Boh svojou mocou. Ten istý Boh, ktorý konal takéto veľké činy záchrany v starozákonnej dobe, prichádza v plnosti časov v osobe svojho Syna. Neprichádza s prejavmi moci, lež sa ponízuje, stáva sa malým a chudobným dieťaťom, aby svojou láskou, ktorá vyvrcholila v obete kríža, zhromažďoval ľudí zo zajatia diabla do nového Jeruzalema, do Cirkvi, v ktorej nás chce viesť k plnej spáse, k plnému životu.

V druhom čítaní z Listu Hebrejom sme počuli, že po tom, ako Boh hovoril k ľuďom prostredníctvom prorokov, prehovoril k nám cez svojho Syna. Jemu chce dať Boh do rúk všetko – celý vesmír, celé ľudstvo a skrze neho stvoril svet. Tento Syn je zviditeľnením Boha, ba jeho slovo je také mocné, že ním udržiava celý vesmír. Potom, ako vynahradil Otcovi za naše hriechy a získal nám odpustenie svojou obetou na kríži, bol aj so svojou ľudskou prirodzenosťou povýšený na roveň Boha a prevyšuje svojím postavením aj anjelov. Je vlastným Božím Synom a Boh sa nazýva jeho Otcom.

Pri pohľade na Dieťa v jaslach treba mať teda na pamäti tieto skutočnosti: takýmto malým a bezmocným, chudobným sa pre nás stal ten, skrze ktorého je stvorený vesmír, ktorý udržiava všetko v jestvovaní svojím mocným slovom, je teraz spolu s Otcom a Duchom Svätým kráľom všetkého a jemu sa klaňajú anjeli. Nie je to dôvod na obdiv a hlbokú úctu a vďačnosť?!

A napokon prichádza „posol dobrej zvesti“ apoštol Ján, ktorý bol svedkom Ježišovho života, smrti a zmŕtvychvstania, dôverne ho poznal a hovorí nám o ňom ako o Slove, ktoré bolo na počiatku, bolo Bohom a je pôvodcom všetkého, čo jestvuje. V ňom bol život, život samého Boha a jeho život je pre nás svetlom – ukazuje nám cestu k rozvoju nášho života. Toto Slovo sa stalo telom, čiže človekom, a prebývalo medzi nami – grécka pôvodina má výraz *eskénósen én hemín* – postavilo

si medzi nami stan. Toto vyjadrenie naznačuje aj skromné podmienky jeho bývania medzi nami. Možno si predstaviť skromnejšie životné podmienky, než boli tie, do akých sa Ježiš narodil? Sám Ježiš neskôr povedal: „Syn človeka nemá kde hlavu skloniť.“ (Mt 8, 20)

Napriek týmto skromným životným podmienkam Ježišov život vyžaroval vlastnosti nebeského Otca, a to až do takej miery, že mohol povedať: „Kto vidí mňa, vidí Otca.“ (Jn 14, 9) Ján videl Ježišovu slávu ako jednorodeného Božieho Syna pri premenení na hore Tábor a potom na zmŕtvychvstalom Ježišovi. Mohol preto napísať: „My sme uvideli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodený Syn, plný milosti a pravdy.“

A tak, keď teraz počas Vianoc máme pred svojím duchovným zrakom Ježiša ako malé a chudobné dieťa v jaslach, pamätajme na to, že ono je večným Božím Synom a že aj v tomto položení nám zviditeľňuje Boha, jeho poníženú lásku k nám. On, ktorý je nepredstaviteľne veľký a mocný, sa ponížil do takýchto podmienok, aby prišiel medzi nás nenápadne, aby nás nevyľakal svojou mocou, lež aby sa nebadane stal jedným z nás, osvojil si naše životné podmienky a aby nás svojou láskou a pravdou priťahoval k pravému životu. Nie všetci ľudia však toto jeho svetlo prijali, takže Ján musel napísať: „Medzi svojich prišiel a jeho vlastní ho neprijali.“ Vieme, že toto neprijatie malo bolestnú podobu kríža.

V tomto je pravá veľkosť vianočnej udalosti: nekonečne veľký Boh sa stal pre nás, pre našu spásu bezmocným chudobným dieťaťom. Keď si to čo len trochu uvedomíme, musí to v nás vzbudzovať obdiv, úctu a vďačnosť. Potom nepodľahneme banalizovaniu Vianoc na nejaký folklór či konzum, potom má vianočná udalosť pre nás význam bez ohľadu na to, či je sneh, alebo nie, či máme, alebo nemáme stromček, darčeky...

V Bazilike svätého Petra je na Vianoce pred oltárom soška narodeného Ježiša, uloženého v jaslach, pred ktorými je otvorená kniha Svätého písma. Tým je pekne vyjadrená skutočnosť, že Božie Slovo sa stalo telom, človekom; no súčasne i to, že plnú pravdu o tomto Dieťati môžeme nadobudnúť iba pomocou svetla Božieho slova vo Svätom písme a v učení Cirkvi.

Keďže Boh sa takto uponížil z lásky k človeku, ku každému z nás, vyplýva z toho, že niet bezvýznamného človeka. Nielen Dieťa v betlehemských jaslach skrýva v sebe nepochopiteľné tajomstvo, aj každý človek je tajomstvom, pred ktorým musíme v úcte zastať, pretože každý je po-

volaný Kristom dosiahnuť tú veľkosť, ktorú dosiahol on. Apoštol Ján to povedal v dnešnom evanjeliu: „Tým, čo ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi.“ Preto jediný správny prístup k človeku, aj k malému a zdanlivo bezvýznamnému, musí byť láska, ktorá mu chce a robí dobro. Sám Ježiš povedal: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ (Mt 25, 40) Preto by malo byť súčasťou nášho slávania Vianoc aj adorovanie – čiže vzdávanie úcty patriacej Bohu – narodeného Ježiša, či už znázorneného v jasličkách, ale hlavne prítomného v Oltárnej sviatosti, a to v rámci sv. omše alebo pred svätostánkom.

V týchto dňoch ma navštívili chlapci z Cenacola. Pýtal som sa ich, ako oni, bývalí narkomani, slávia Vianoce. Hovorili mi, že dôležitou súčasťou Štedrého večera je adorácia pred vyloženou Oltárnou sviatosťou. Jeden z týchto mladých mužov sa priznal, že účasť na tejto adorácii bola pre neho hlbokým zážitkom, ktorý znamenal pre neho úprimné obrátenie.

Starobylá vianočná pieseň *Adeste fideles* – „Poďte, veriaci“ má refrén: *Venite adoremus, venite adoremus, venite, adoremus Dominum*: „Poďte a klaňajte sa, poďte a klaňajte sa, poďte a klaňajte sa Pánovi!“

Nech je i táto naša bohoslužba vďačným prejavom našej úcty voči tomu, ktorý sa z lásky k nám stal človekom. Prosme ho, aby nám pomáhal vieru v jeho božstvo vyznávať tým, že sa budeme snažiť uskutocňovať všetko, čo nám dáva poznávať cez svoju ľudskú prirodzenosť, cez svoje slovo i skutky.

Praktický pokyn: Okrem sv. omše si dnes nájdem chvíľu, ktorú strávim v tichom uvažovaní a modlitbe pred jasličkami doma alebo v kostole. (Tam sa zameriam na to, že ten, ktorého znázorňujú jasličky, je skutočne prítomný vo svätostánku a vyjadřím mu svoju poklonu a vďaku.)

MODLITBA

Všemohúci Otče,
ty si podivuhodne stvoril človeka
a ešte podivuhodnejšie si ho vykúpil;
prosíme ťa,
daj nám účasť na božskom živote svojho syna,
ktorý prijal našu ľudskú prirodzenosť.
Lebo on je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

26. DECEMBRA

SVÄTÉHO ŠTEFANA, PRVÉHO MUČENÍKA

PRVÉ ČÍTANIE

Vidím otvorené nebo

Čítanie zo Skutkov apoštolov 6, 8 – 10; 7, 54 – 59

Štefan plný milosti a sily, robil veľké divy a znamenia medzi ľuďmi. Tu vstali niektorí z takzvanej synagógy Libertíncov, Cyrénčanov a Alexandrijčanov a z tých, čo boli z Cilície a Ázie, a hádali sa so Štefanom. Ale neboli schopní čeliť múdrosti a Duchu, ktorým hovoril.

Keď to počuli, pukali im srdcia od zlosti a zubami škripali proti nemu.

Ale on, plný Ducha Svätého, uprene sa zahľadel na nebo, uvidel Božiu slávu a Ježiša stáť po pravici Boha a povedal: „Vidím otvorené nebo a Syna človeka stáť po pravici Boha.“

Strašne vykriekli, zapchávali si uši a všetci sa naňho vrhli. Vyhnali ho za mesto a kameňovali. Svedkovia si odložili šaty k nohám mladého muža, ktorý sa volal Šavol.

Štefana kameňovali a on sa modlil: „Pane Ježišu, prijmi môjho ducha.“

EVANJELIUM

Už nie vy budete hovoriť; ale Duch vášho Otca

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 10, 17 – 22

Ježiš povedal svojim učeníkom: „Chráňte sa ľudí; lebo vás vydajú súdom, budú vás bičovať vo svojich synagógach a pre mňa vás budú vláčiť pred vladárov a kráľov, aby ste vydali svedectvo im aj pohanom.

Ale keď vás vydajú, nestarajte sa, ako a čo budete hovoriť, lebo v tú hodinu vám bude dané, čo máte povedať. Veď to už nie vy budete hovoriť; ale Duch vášho Otca bude hovoriť vo vás. Brat vydá na smrť brata a otec dieťa. Deti povstanú proti

rodičom a pripravia ich o život.

Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený.

BUDOVAŤ RODINNÉ VZŤAHY NA ZÁKLADOCH VIERY

Vianoce sú sviatkami, kedy sa stretávajú rodiny. Rodinní príslušníci, aj keď pracujú alebo študujú ďaleko od domu, dokonca i v zahraničí, nešetria cestu, nehladia na výdavky a snažia sa byť na Vianoce doma. Je to iste pekné a správne.

Ale práve v tento druhý vianočný sviatok nám dáva Cirkev počúvať evanjelium o prenasledovaniach kvôli viere v toho Ježiša Krista, ktorý sa na Vianoce narodil. A sám Ježiš hovorí celkom otvorene: „Brat vydá na smrť brata a otec dieťa. Deti povstanú proti rodičom a pripravia ich o život. Všeci vás budú nenávidieť pre moje meno.“ Čiže odpor, nenávisť a prenasledovanie kvôli vernosti Ježišovi Kristovi a jeho pravde môžu zasahovať aj do rodiny a nezastavia sa ani pred takými hlbokými vzťahmi, ako sú priateľské či príbuzenské väzby.

Ježiš Kristus to iste nehovoril preto, že by chcel, aby to takto bolo, a už vôbec by nemali byť takéto problémy medzi ľuďmi, ktorí v neho veria a súčasne sú si blízki aj ako priatelia či príbuzní.

Preto zvlášť na Vianoce by sme si mali uvedomovať, že naše vzájomné vzťahy sa nemôžu podobáť peknému pozlátku vianočných ozdôb či baleniu darčiekov – ale bez pevného a hodnotného vnútra, obsahu. Neraz sa stáva, že vieme predstierať slušnosť a pozornosť, no keď sa objaví vážnejší problém, je po pekných vzťahoch a začíname presadzovať či hájiť svoje sebecké záujmy hlava-nehlava.

Dnešný sviatok nám predkladá ako vzor osobnosť sv. Štefana, ktorý položil základ svojho života i vzťahov s ľuďmi na pravdu o Ježišovi Kristovi. To nie je nejaký fundamentalizmus, slepý fanatizmus. Keby sme si prečítali o Štefanovi celý text zo Skutkov apoštolov, zistili by sme, že Štefan dôkladne poznal Sväté písmo a podrobne vysvetľoval svojim súčasníkom, prečo je správne veriť, že Ježiš z Nazareta bol očakávaným Mesiášom a Boh ho potvrdil tým, že ho vzkriesil z mŕtvych. Keď videl tvrdohlavé odmietanie pravdy, aj on povedal ostrejšie slová do svedomia týchto ľudí, ktorí už potom reagovali vedení nenávisťou.

Štefan však nebol iba nejakým teoretickým kresťanom. Zostával iba pri sile pravdy. Tak to neskôr povedal Ján Pavol II.: „Pravda sa presad-

zuje jedine svojou vlastnou silou.“ Neprejavil žiadne násilie, naopak, prijal bolestné dôsledky svojej vernosti pravde o Kristovi, ktorý potvrdil túto jeho vieru aj zvláštnym videním jeho, osláveného v spoločenstve s nebeským Otcom. Keď zomieral pod údermi kameňov, aj vtedy nasledoval svojho Pána: prosil o odpustenie pre svojich mučiteľov a svojho ducha odovzdal Kristovi – podobne, ako to urobil sám Ježiš, keď zomieral na kríži.

Svojím narodením a potom celým svojím dielom spásy Ježiš Kristus prišiel, aby z nás vytvoril novú rodinu, spoločenstvo Cirkvi. Neznamená to, že by do tejto novej rodiny nemohli patriť aj tí, čo vytvárajú prirodzenú rodinu, čo sú v príbuzenstve alebo sú priateľmi. Počas dejín Cirkvi máme veľa príkladov krásnych rodinných a priateľských vzťahov ľudí, ktorí boli súčasne aj úprimne veriacimi ľuďmi.

Dvojice apoštolov Peter a Ondrej, Ján a Jakub; sv. Benedikt a jeho sestra sv. Školastika, naši vierozvestcovia sv. Cyril a Metod a ich rodina; sv. Terezka Ježiškova a jej sestry a rodičia, ktorí boli nedávno vyhlásení za blahoslavených...

V rámci Konferencie biskupov Slovenska mám na starosti zvláštnu skupinu ľudí. Sú to mladí ľudia, ktorí prepadli závislosti, najmä závislosti od drog. Dôsledkom ich bezohľadného počínania boli veľké problémy v ich rodinách, ktoré sa neraz zmenili na peklo. V takejto situácii zúfalo hľadajú nejakú pomoc a mnohí z nich sa dopytujú o kresťanskom spoločenstve, ktoré vzniklo v Taliansku pre zachraňovanie takýchto mladých ľudí. Pod tlakom utrpenia a ohrozenia života prijali túto možnosť záchranu a odišli do komunity. Tam pomocou starostlivých priateľov, práce a modlitby našli zmysel života a ochotu prekonávať závislosť. Mnohí tam našli vieru. Jeden z nich mi rozprával, že nebol ani pokrstený, rodičia ho nevychovali po kresťansky. Tam v Cenacole sa dal pokrstiť a prijal aj ďalšie sviatosti a chcel by sa stať kňazom, začal už aj študovať.

Keď rodičia po určitom čase vidia u svojich detí túto obrovskú zmenu k dobrému a uvedomujú si, že to vlastne spôsobila viera, začínajú aj oni prejavovať záujem o doplnenie si poznania viery a život podľa nej. Vedia, že ich syn či dcéra ich v tejto oblasti predbehli a ak si majú s nimi rozumieť, ak po návrate z Cenacola majú byť schopní vytvárať vzájomné vzťahy, tak musia oni sami v tomto niečo urobiť. Mnohí z takýchto rodičov si dali do poriadku manželstvo, začali pravidel-

ne v nedeľu chodiť na sv. omšu, snažia sa žiť podľa Božích prikázaní. Jeden z takýchto rodičov mi hovoril, že spolu s manželkou podnikajú, majú obchod. Ale zásadne v nedeľu nepredávajú, sú spokojní so ziskom, ktorý im stačí na živobytie, a s ostatným pomáhajú druhým. Tento muž cestuje v lete do domov Cenacola a pomáha im pri zbere úrody, obrábaní polí.

Čo však je dôležité, že rodičia týchto mladých ľudí sa pravidelne dvakrát do mesiaca stretávajú v jednotlivých oblastiach Slovenska a dvakrát do roka sa schádzajú na celoslovenské stretnutie. Súčasťou takéhoto stretnutia je podelenie sa o skúsenosti, ale aj spoločnú modlitbu, vzdelávanie sa vo viere – dve hodiny so záujmom počúvajú katechézu, potom majú poklonu Oltárnej sviatosti, sv. omšu, samozrejme, spoločné raňajky, obed a večeru a do neskorého večera si vymieňajú skúsenosti. Takto vytvárajú predpoklady, aby mohli vytvárať dobré rodinné spoločenstvo i so svojimi deťmi, aby si do hĺbky navzájom rozumeli...

Zvlášť v našej dobe, keď je toľko rozličných vplyvov, často nekresťanských a pomýlených, na členov našich rodín – a aké to má následky, to vidíme až príliš často na nezhodách, rozvodoch a vzájomnom od cudzení – je veľmi potrebné, aby sme budovali základ našej vzájomnej zhody a porozumenia na tom základe, ktorým je Ježiš Kristus, jeho slovo i láska, akej nás on učí. V tomto vám iste chce pomáhať farnosť, vaši duchovní otcovia, ale pričíňovať sa o to máte aj sami, vlastným záujmom a iniciatívou: náboženským vzdelávaním sa, modlitbou, stretaním s tými, čo majú podobný záujem, a hlavne snahou žiť vždy a všade v zhode s tým, čo veríme.

Prosme na príhovor sv. Štefana, aby nám v tejto snahe Pán Boh pomáhal.

Praktický pokyn: Venujem dnes chvíľu na prehĺbenie svojej viery pomocou modlitby alebo čítania náboženskej literatúry a pokúsím sa o posilnenie viery svojich blízkych – duchovným rozhovorom, modlitbou za nich a hlavne dobrým príkladom.

MODLITBA

Všemohúci Bože,
pri oslave víťaznej smrti svätého Štefana,
prvého mučeníka tvojej Cirkvi,

ktorý sa modlil za svojich mučiteľov,
vrúcne ťa prosíme,
daj nám silu, aby sme podľa jeho príkladu
milovali aj svojich nepriateľov.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

NEDEĽA V OKTÁVE NARODENIA PÁNA ALEBO,
AK TAKEJ NIET, 30. DECEMBRA

SVÄTEJ RODINY JEŽIŠA, MÁRIE A JOZEFA

V roku A

PRVÉ ČÍTANIE

Kto sa bojí Pána, ctí si rodičov

Čítanie z Knihy Sirachovho syna 3, 3 – 7. 14 – 16

Pán dal otcovi vážnosť,
ktorá je vysoko nad deťmi,
a upevnil právo matky nad synmi.
Kto si váži otca, očisťuje sa z hriechov;
bude sa ich zdržiavať
a bude vyslyšaná jeho každodenná modlitba.
A zbiera poklady ten, kto má v úcte matku.
Kto si váži otca, bude sa radovať zo svojich detí
a budú vyslyšané jeho modlitby.
Kto si váži otca, bude dlho žiť,
a kto poslúcha otca, potešuje matku.
Syn môj, buď oporou svojmu otcovi v starobe
a nezarmucuj ho, kým je nažive.
Ak slabne na myslí, buď trpezlivý
a nepohŕdaj ním, kým ty si pri plnej sile.
Nezabudne sa ti, že si mal súčiť s otcom,
odráta sa ti z hriechov, ktoré si napáchal,
a zveľadí sa ti v spravodlivosti.

DRUHÉ ČÍTANIE

Rodinný život v Pánovi

Čítanie z Listu svätého apoštola Pavla Kolosanom 3, 12 – 21

Bratia, ako Boží vyvolenci, svätí a milovaní, oblečte si hlboké
milosrdenstvo, láskavosť, pokoru, miernosť a trpezlivosť.
Znášajte sa navzájom a odpúšťajte si, ak by mal niekto

niečo proti druhému. Ako Pán odpustil vám, tak aj vy!
Ale nad všetko toto majte lásku, ktorá je zväzkom dokonalosti!
A vo vašich srdciach nech vládne Kristov pokoj. Preň
ste aj povolaní v jednom tele. A buďte vďační!
Kristovo slovo nech vo vás bohato prebýva. Vo všetkej múdrosti
sa navzájom poučajte a napomínajte a pod vplyvom
milosti spievajte Bohu vo svojich srdciach žalmy, hymny
a duchovné piesne.
A všetko, čokoľvek hovoríte alebo konáte, všetko robte
v mene Pána Ježiša a skrze neho vzdávajte vďaka Bohu
Otcovi.
Ženy, podriaďujte sa mužom, ako sa sluší v Pánovi!
Muži, milujte manželky a nebuďte voči nim nevrlí!
Deti, poslúchajte rodičov vo všetkom, lebo je to milé Pánovi!
Otcovia, nedráždite svoje deti, aby nezmalomyselneli!

EVANJELIUM

Vezmi dieťa i jeho matku a ujdí do Egypta

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 2, 13 – 15. 19 – 23

Po odchode mudrcov sa Jozefovi vo sne zjavil Pánov anjel
a povedal: „Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho matku, ujdí
do Egypta a zostaň tam, kým ti nedám vedieť, lebo Herodes
bude hľadať dieťa, aby ho zmárnil.“
On vstal, vzal za noci dieťa i jeho matku a odišiel do
Egypta. Tam zostal až do Herodesovej smrti, aby sa splnilo,
čo povedal Pán ústami proroka:
„Z Egypta som povolal svojho syna.“

Po Herodesovej smrti sa Pánov anjel zjavil vo sne Jozefovi
v Egypte a povedal mu: „Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho
matku a choď do izraelskej krajiny. Tí, čo striehli na život
dieťaťa, už pomreli.“
On vstal, vzal dieťa i jeho matku a vrátil sa do izraelskej
krajiny.
Ale keď sa dopyčul, že v Judei kraľuje Archelaus namiesto
svojho otca Herodesa, bál sa ta ísť. Varovaný vo sne, odobral

sa do galilejského kraja. Keď ta prišiel, usadil sa v meste, ktoré sa volá Nazaret, aby sa splnilo, čo predpovedali proroci: „Budú ho volať Nazaretský.“

V roku B

EVANJELIUM

Chlapec rástol, plný múdrosti

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 2, 22 – 40

Keď uplynuli podľa Mojžišovho zákona dni ich očisťovania, priniesli Ježiša do Jeruzalema, aby ho predstavili Pánovi, ako je napísané v Pánovom zákone: „Všetko mužského rodu, čo otvára lono matky, bude zasvätené Pánovi,“ a aby obetovali, ako káže Pánov zákon, pár hrdličiek alebo dva holúbky.

V Jeruzaleme žil vtedy muž menom Simeon, človek spravodlivý a nábožný, ktorý očakával potechu Izraela, a Duch Svätý bol na ňom. Jemu Duch Svätý vyjavil, že neumrie, kým neuvidí Pánovho Mesiáša.

Z vnuknutia Ducha prišiel do chrámu. A keď rodičia prinášali dieťa Ježiša, aby splnili, čo o ňom predpisoval zákon, vzal ho aj on do svojho náručia a velebil Boha slovami:

„Teraz prepustíš, Pane, svojho služobníka

v pokoji podľa svojho slova,

lebo moje oči uvideli tvoju spásu,

ktorú si pripravil

pred tvárou všetkých národov:

svetlo na osvietenie pohanov

a slávu Izraela, tvojho ľudu.“

Jeho otec a matka divili sa tomu, čo sa o ňom hovorilo.

Simeon ich požehnal a Márii, jeho matke, povedal: „On

je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli

a na znamenie, ktorému budú odporovať, — a tvoju vlastnú

dušu prenikne meč —, aby vyšlo najavo zmýšľanie mnohých

srdc.“

Žila vtedy aj prorokyňa Anna, Fanuelova dcéra, z Aserovho

kmeňa. Bola už vo vysokom veku. Od svojho panenstva žila so svojím mužom sedem rokov, potom ako vdova do osemdesiateho štvrtého roku. Z chrámu neodchádzala, vo dne v noci slúžila Bohu pôstom a modlitbami. Práve v tú chvíľu prišla aj ona, velebila Boha a hovorila o ňom všetkým, čo očakávali vykúpenie Jeruzalema.

A keď vykonali všetko podľa Pánovho zákona, vrátili sa do Galiley, do svojho mesta Nazareta.

Chlapec rástol a mocnel, plný múdrosti, a Božia milosť bola na ňom.

V roku C

EVANJELIUM

Rodičia našli Ježiša medzi učiteľmi

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 2, 41 – 52

Ježišovi rodičia chodievali každý rok do Jeruzalema na veľkonočné sviatky. Keď mal Ježiš dvanásť rokov, tiež išli, ako bývalo na sviatky zvykom. A keď sa dni slávností skončili a oni sa vracali domov, zostal chlapec Ježiš v Jeruzaleme, čo jeho rodičia nezbadali. Nazdávali sa, že je v sprievode. Prešli deň cesty a hľadali ho medzi príbuznými a známymi. No nenašli. Vrátili sa teda do Jeruzalema a tam ho hľadali. Po troch dňoch ho našli v chráme. Sedel medzi učiteľmi, počúval ich a kládol im otázky. Všetci, čo ho počuli, žasli nad jeho rozumnosťou a odpoveďami.

Keď ho zazreli, stúpili od údivu a Matka mu povedala:

„Syn môj, čo si nám to urobil? Pozri, tvoj otec i ja sme ťa s bolesťou hľadali!“

On im odpovedal: „Prečo ste ma hľadali? Nevedeli ste, že mám byť tam, kde ide o môjho Otca?“ Ale oni nepochopili slovo, ktoré im hovoril.

Potom sa s nimi vrátil do Nazareta a bol im poslušný.

A jeho matka zachovávala všetky slová vo svojom srdci.

A Ježiš sa vzťahoval v múdrosti, veku a v obľube u Boha i u ľudí.

BRÁNIŤ A POSILŇOVAŤ HODNOTY RODINY

V období pred Vianocami bolo na ministerstve spravodlivosti zvláštne podujatie. Skupina väzňov z ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých v Sučanoch prišla urobiť vianočný program pre ministerku spravodlivosti a pracovníkov ministerstva. Program nacvičili pod vedením tamajšieho väzenského kaplána, ktorý je salezián a má vzťah i schopnosti pre prácu s chlapcami. Nik, kto videl tento pekný program a týchto šikovných chlapcov, by nepovedal, že títo nedospelí ľudia majú za sebou rozličné trestné činy až po tie najťažšie. Po skončení programu sa ministerka spravodlivosti medzi iným spýtala generálnej riaditeľky Zboru väzenskej a justičnej stráže, čo je príčinou, že takýto mladí chlapci sa dostávajú do väzenia. Tá odpovedala, že za každým z týchto chlapcov je rodina, ktorá je rozpadnutá alebo patogénna, čiže chorá, ktorá zle vplýva na deti...

Je všeobecne známe, že človeka na celý život ovplyvní to, v akej rodine prišiel na svet a za akých podmienok vyrastal. Dokonca aj Boží Syn, keď sa má stať človekom, prichádza medzi nás v ľudskej rodine Márie a Jozefa. Život v tejto rodine ho ovplyvňoval a cez rodinu bol postupne uvádzaný aj do náboženského a občianskeho spoločenstva. Ježiš sa nehral na dieťa. On ním skutočne bol, a preto potreboval prostredie domova, v ktorom bola atmosféra vzájomnej lásky a úcty, pokoja a radosti, ale tiež na neho pôsobil príklad náboženského života Márie a Jozefa – či už to bol osobný vzťah k Bohu vyjadrený plnením jeho vôle, modlitbou, alebo spoločne vyjadrený účasťou na bohoslužbách v synagóge, alebo na výročnej púti do jeruzalemského chrámu, ako nám o tom hovorilo dnešné evanjelium.

Vieme, že hoci bol Ježiš Božím Synom, učil sa popri Jozefovi aj plneniu povinností, najmä vzťahu k práci a vyučil sa i sám za tesára. Udalosť hľadania strateného Ježiša prezrádza veľké vedomie zodpovednosti za neho tak u Jozefa, ako aj u Márie. Nevieme si ani len predstaviť, aké ťažké boli pre oboch tie tri dni hľadania. V takýchto chvíľach stúpa u rodičov nervozita a ľahko prechádza do vzájomného obviňovania: kto ho mal mať na starosti, kto si ho nevšímal... Hoci Jozef a Mária vnútorne trpia – prezrádzajú to Máriine slová: „... otec i ja sme ťa s bolesťou hľadali!“, predsa to nespôsobuje medzi nimi konflikt, lež naopak, sú jeden pre druhého oporou aj v týchto ťažkých chvíľach.

Z toho vidíme niekoľko dôležitých podnetov i pre naše rodiny. Zá-

kladom rodiny je celoživotný vzťah lásky a vernosti muža a ženy, spečatený manželskou zmluvou, v prípade katolíkov platným cirkevným sobášom. Súčasťou tohto vzťahu je aj ochota prijať deti a zodpovedne ich vychovávať. V každom prichádzajúcom dieťati – bez ohľadu na to, či je očakávané, alebo nie, treba vidieť Boží dar života nového človeka, ktorý treba s láskou prijať. Žiadne dôvody nemôžu ospravedlniť rozhodnutie pre umelý potrat.

V našej dobe rodičia príliš zdôrazňujú existenčnú situáciu ako podmienku prijatia dieťaťa. Iste, aj dôstojné bývanie a primerané materiálne zabezpečenie rodiny je dôležité, no vždy treba dávať na prvé miesto veľkodušné prijatie dieťaťa. Panna Mária nekládla Bohu podmienky, v akom prostredí je ochotná porodiť jeho Syna, ochotne mu dala život aj v betlehemskej maštali. Koľko veľkých a významných ľudí vyšlo zo skromných pomerov, z rodín, kde bola obetavá láska, viera a pracovitosť.

Rodina je rodinou, ak vytvára spoločenstvo osôb. Spoločenstvom je len vtedy, ak osoby, ktoré vytvárajú rodinu, sú často spolu, ak spolu komunikujú a majú vzájomnú účasť na svojom živote. Súčasné životné podmienky veľmi neprajú takémuto rodinnému spoločenstvu. Pracovné povinnosti, rozličné záujmy príliš často a niekedy aj na dlhú dobu vyháňajú z rodiny najmä otcov, neraz aj matky a deti musia byť v spoločnosti cudzích ľudí alebo nezriedka v spoločnosti televízora či počítača. Mobil môže pomôcť, aby členovia rodiny o sebe vedeli, ale nenahradí priamu a osobnú komunikáciu. Nie je vždy jednoduché vyriešiť tieto problémy. V každom prípade však je potrebné, aby rodičia kládli na prvé miesto vytváranie rodinného spoločenstva, a nie materiálne alebo spoločenské výhody.

Rozprával som sa raz s jedným vzdelaným mužom zo Švajčiarska. Medzi iným mi hovoril, že mu ponúkali výhodné miesto v zahraničí. Povedal, že to neprijal, lebo má ešte malé deti, a kým neodrastú, nechce byť ďaleko od domu...

Čo je predpokladom toho, aby aj naši rodičia dokázali zvládať rozličné napäté situácie vo výchove s pokojom a bez vzájomného obviňovania či podozrievania? Na to je nevyhnutná vzájomná dôvera. V jednom príhovore Ján Pavol II. postavil otázku: „Prečo si členovia rodiny navzájom dôverujú?“ A odpovedal: „Lebo si hovoria pravdu!“ Toto je teda kľúčová záležitosť v živote rodiny. Ale k tomu, aby si povedali úprimne pravdu o všetkom, je nevyhnutné, aby mali čas komuniko-

vať, nestačí byť iba spolu a sedieť pred televízorom či pri internete. To platí o vzťahu medzi manželmi, ale aj medzi rodičmi a deťmi. Jedna štatistika priniesla informáciu, že na Slovensku otec hovorí so svojím dieťaťom priemerne desať minút týždenne!

Okrem toho, aby sme mali čas na vzájomný rozhovor, ktorý je podmienkou pre hovorenie si pravdy, a táto je zasa podmienkou vzájomnej dôvery, treba otvárať svoje srdce a svedomie pred Bohom. Iba ak budeme úprimní voči Bohu v modlitbe, ak budeme prijímať pravdu jeho zákona a jeho slova, môžeme mať meradlo pravdy – lebo ináč má každý svoju pravdu a nikdy sa nedopracujeme k zhode a porozumeniu a nakoniec prestaneme aj spolu hovoriť, pretože to nemá význam.

Jozef a Mária boli otvorení pre vzťah k Bohu, a preto si aj navzájom plne dôverovali a zvládli s pokojom, i keď s bolesťou aj ťažkú situáciu hľadania Ježiša.

Deti v našich rodinách nie sú také imúnne voči zlu, ako bol Ježiš. Najmä v čase dospievania môžu urobiť všeličo v rozpore s predstavami svojich rodičov i s tým, ako ich vychovávali. Ježiš neurobil nič zlé, len sa zachoval úplne inak, než by si to Mária a Jozef predstavovali, a mali z toho poriadne starosti. Museli si znova uvedomiť, že ich dieťa je predovšetkým Božím Synom a riadi sa vôľou svojho nebeského Otca – a tá je často iná, než sú naše predstavy. Tým viac sa môže stať, že dospievajúce deti sa nielen inak zachovávajú, než si to rodičia predstavujú, ale môžu podľahnúť aj vplyvom rozličných pokušení a konať nesprávne, ba vyložene zle. Pre rodičov to bývajú veľké a bolestné sklamanie. Ak si počínali pri výchove zodpovedne, tak by si nemali robiť navzájom výčitky, lež spoločne hľadať svoje dieťa, jeho záchranu – hoci to môže niekedy trvať dlho a spôsobovať veľa bolesti. Ale práve v takých situáciách sa rodičia stávajú akoby druhýkrát rodičmi svojich detí – podobne, ako to vyjadril sv. Pavol, keď trpel pre chyby ľudí, ktorých získal pre vieru v Krista, do Cirkvi. Napísal: „Deti moje, znovu vás v bolestiach rodím, kým vo vás nebude stvárnený Kristus.“ (*Gal 4, 19*)

Podobne ako Mária s Jozefom neprejavili svoj hnev za to, čo si vytrpeli pri hľadaní Ježiša, ale matka sa ho otvorene spýtala: „Syn môj, čo si nám to urobil?“ a vypočula si Ježišovo odôvodnenie; tak treba, aby aj rodičia hľadali dialóg so svojimi deťmi, snažili sa chápať ich dôvody a ak treba, aby im vysvetľovali, prečo je ich počínanie nesprávne a prečo by malo byť iné. Naša mládež sa obyčajne nestráca vo veciach nebeského

Otca, v záujme o lepšie poznanie viery, o hlbší kresťanský život, hoci aj to sa niekedy stáva a tiež to bývajú ťažké chvíle pre rodičov, keď sa napr. syn rozhodne ísť do seminára alebo do rehole či dcéra do kláštora.

Väčšinou to však býva opačne: deti prestávajú s náboženským životom, s modlitbou, nezúčastňujú sa na nedeľných bohoslužbách, prestávajú veriť a dodržiavať prikázania, odmietajú ísť na sv. spoveď... Ak na to rodičia reagujú iba napomínaním, prípadne sa hnevajú, to málo pomôže. Bolo by potrebné, aby vedeli aj pravdivo a zrozumiteľne vysvetliť, prečo má takéto konanie význam, prečo sa treba modliť, zúčastňovať sa sv. omše a pod. Aby to rodičia dokázali, sami by sa museli prehlbovať vo viere, žiť podľa nej, byť dobrým príkladom. Jedna matka – lekárka – mi nedávno povedala, že jej synovia videli od detstva svojho otca, ako si každý deň kľakal k modlitbe s ružencom v ruke a dnes je pre ich dospelých synov normálne modliť sa ruženec...

Dosť často to rodičia takto nevládajú. Sami sú zaujatí povinnosťami a starosťami, nemajú sa kedy modliť ani zúčastňovať bohoslužieb, nemajú kedy čítať si Sväté písmo alebo hľadať odpovede na aktuálne problémy v solídnej náboženskej literatúre či v rozhovore s kňazom, alebo v týchto veciach vzdelaným človekom. Avšak práve na Vianoce vo svojej homílii na polnočnej Svätý Otec zdôraznil, že v našom živote musí patriť prvé miesto Bohu a nesmieme podľahnúť dojmu, že niečo iné je dôležitejšie...

Slávenie sviatkov a nedeľ by malo poskytovať aj čas na prehlbovanie vzťahu k Bohu, ale i spoločenstva rodiny.

V závere udalosti z dnešného evanjelia sa píše, že Ježiš sa vrátil s nimi do Nazareta a bol im poslušný. Čo je tým „Nazaretom“, do ktorého by mali rodičia privádzať svoje deti, v ktorom by nachádzali svoj trvalý domov? Je to Cirkev, veľká rodina Božích synov a dcér. V spoločenstve Cirkvi je prítomný Ježiš Kristus ako náš Učiteľ, tu nám dáva svojho Ducha lásky a pravdy, v tomto spoločenstve stretáme ľudí, ktorí sú nám príkladom a povzbudením. Iba ak rodina zostáva v živom kontakte so spoločenstvom Cirkvi, môže zvládať svoje poslanie, iba ak výchovou privedieme našich mladých ľudí do tejto rodiny rodín, môžeme mať nádej, že sa nestratia v živote a že ho dobre zvládnu.

Sv. Monika hovorila svojmu synovi Augustínovi, ktorému dlhými rokmi modlitieb a obetí vyprosila milosť obrátenia, že považuje svoju životnú úlohu za splnenú a môže spokojne zomrieť, keď vidí svojho syna nielen ako kresťana, lež i ako kňaza.

Ak ešte niektoré naše dospievajúce či dospelé deti nie sú ochotné vrátiť sa do tohto duchovného Nazareta, ktorým je Cirkev, treba sa za nich vytrvalo modliť, povzbudzovať ich a hlavne dávať im dobrý príklad. Iba ak bude naším spoločným domovom Cirkev, môže aj o nás i o našej mládeži platiť to, čo sa píše o Ježišovi, keď sa vrátil do Nazareta, že sa budeme vzmáhať v múdrosti, veku a v obľube u Boha i u ľudí... Prosme Pána, ktorý je tu medzi nami, už nie ako stratený, lež ako náš Dobrý pastier, ktorý nás hľadá, aby nám v tomto pomáhal.

Praktický pokyn: Podľa možnosti sa zúčastnime spolu ako rodiny na sv. omši a budeme sa snažiť prežiť nejaké chvíle spoločne, napríklad pri obede či večeri.

MODLITBA

Nebeský Otče,
ty si nám dal Svätú rodinu ako žiarivý vzor;
láskavo dopraj,
aby sme ju nasledovali vo vzájomnej láske
a v rodinných čnostiach,
a tak dosiahli večnú blaženosť
v tvojom nebeskom domove.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

27. DECEMBRA

SVÄTÉHO JÁNA, APOŠTOLA A EVANJELISTU

PRVÉ ČÍTANIE

Čo sme videli a počuli, zvestujeme aj vám

Začiatok Prvého listu svätého apoštola Jána 1, 1 – 4

Milovaní,
čo bolo od počiatku,
čo sme počuli,
čo sme na vlastné oči videli,
na čo sme hľadali
a čoho sa naše ruky dotýkali,
to zvestujeme: Slovo života. —
Lebo zjavil sa život
a my sme videli, dosvedčujeme
a zvestujeme vám večný život,
ktorý bol u Otca a zjavil sa nám.
Čo sme videli a počuli,
zvestujeme aj vám,
aby ste aj vy mali spoločenstvo s nami.
Veď my máme spoločenstvo s Otcom
a jeho Synom Ježišom Kristom.
A toto píšeme, aby naša radosť bola úplná.

EVANJELIUM

*Ten druhý učeník bežal rýchlejšie,
predbehol Petra a prišiel k hrobu prvý*

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Jána 20, 2 – 8

Prvého dňa v týždni bežala Mária Magdaléna a prišla k Šimonovi Petrovi a k inému učeníkovi, ktorého mal Ježiš tak rád, a povedala im: „Odniesli Pána z hrobu a nevieme, kde ho položili.“
Peter a ten druhý učeník sa zobrali a išli k hrobu. Bežali obaja, ale ten druhý učeník bežal rýchlejšie, predbehol Petra

a prišiel k hrobu prvý. Nahol sa a videl tam položené plachty; dnu však nev kročil.
Potom prišiel aj Šimon Peter, ktorý ho nasledoval, a vošiel do hrobu. Videl tam položené plachty aj šatku, ktorú mal Ježiš na hlave. Lenže tá nebola pri plachtách, lež osobitne zvinutá na inom mieste.
Vtedy vošiel aj druhý učeník, ten, čo prišiel k hrobu prvý, a videl i uveril.

SLOVO ŽIVOTA

Na prvý pohľad sa zdá, že dnešné úryvky zo Svätého písma sa nehodia do Vianočného obdobia. Zvlášť evanjelium hovorí o dianí po Ježišovej smrti a pochovaní. A predsa je tu hlboká a významná súvislosť s vianočnou udalosťou...

Veď čo malo byť – podľa slov anjela – pre pastierov znamením, podľa ktorého mali spoznať novonarodeného Mesiáša? „Nájdete dieťaťko zavinuté do plienok a uložené v jasliach,“ povedal.

A čo nachádzajú budúci duchovní pastieri Cirkvi, apoštoli Peter a Ján v prázdnom hrobe? Poskladané plachty, v ktorých bolo zabalené Ježišovo mŕtve telo. Aj Ježišov hrob, podobne ako betlehemská maštal, bol skalnou jaskyňou. Biblická archeológia nám hovorí, že jasličky boli vlastne kamenným žľabom, do ktorého sa dával pokrm zvieratám. Ježiš po smrti bol položený do skalného výčnelku v hrobe.

Medzi dianím pri Ježišovom narodení a pri jeho zmŕtvychvstaní je teda nápadná podobnosť. Vtedy pastieri, na základe znamení, veria, že to chudobné Dieťa v jasliach je Spasiteľ, Mesiáš a Pán. Teraz apoštoli vidia otvorený a prázdny hrob, poskladané plachty – a v Jánovi sa zrodí presvedčenie, že vysvetlením týchto faktov môže byť jedine tá skutočnosť, že Ježiš vstal z mŕtvych, čo potom potvrdil sám Ježiš svojimi zjaveniami.

Preto mohol tento apoštol neskôr napísať, čo je v prvom čítaní: „...zjavil sa život a my sme videli, dosvedčujeme a zvestujeme vám večný život, ktorý bol u Otca a zjavil sa nám.“

Ježiš Kristus bol nositeľom nezničiteľného života, čo dokázal svojím zmŕtvychvstaním. A tak tento sviatok, toto dnešné evanjelium patrí k úplnosti Vianoc. Veď ako by sme sa mohli tešiť z narodenia dieťaťa – toho v Betleheme, ako i každého iného, keby sme museli predvídať, že tento život raz nielen zomrie, ale aj úplne zanikne? Práve svojím

vzkriesením nám Ježiš Kristus dáva dôvody na plnú radosť: On prišiel preto, aby sme mali život, účasť na jeho božskom živote, ktorý je nezničiteľný, ktorý premáha i smrť. Apoštol Ján sa stal hlásateľom tohto Života. Budme aj my vďační za to, že poznáme celú pravdu o Ježišovi Kristovi a sprostredkujeme ju aj druhým.

Praktický pokyn: Kde môžem nájsť dnes znaky Kristovej prítomnosti a jeho života? V Božom slove, v Eucharistii, v blízkych, najmä v malých a chudobných. Ako prejavím svoju vieru v neho?

MODLITBA

Všemohúci Bože,
prostredníctvom svätého apoštola Jána
zjavil si nám tajomstvo tvojho večného Slova;
pomáhaj nám,
aby sme s osvietenou myslou
a s milujúcim srdcom pochopili učenie,
ktoré nám tak vzletne hlásal.
O to ťa prosíme skrze nášho Pána Ježiša Krista,
tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

28. DECEMBRA

SVÄTÝCH NEVINIATOK, MUČENÍKOV

PRVÉ ČÍTANIE

Krv Ježiša nás očisťuje od každého hriechu

Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Jána 1, 5 – 2, 2

Milovaní, toto je zvesť, ktorú sme počuli od Ježiša Krista a vám zvestujeme: Boh je svetlo a niet v ňom nijakej tmy. Ak hovoríme, že máme s ním spoločenstvo, ale chodíme vo tme, luháme a nekonáme pravdu. Ale ak chodíme vo svetle ako je on vo svetle, máme spoločenstvo medzi sebou a krv Ježiša, jeho Syna, nás očisťuje od každého hriechu. Ak hovoríme, že nemáme hriech, klameme sami seba a nie je v nás pravda. Ale ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý: odpustí nám hriechy a očistí nás od každej nepravosti. Ak hovoríme, že sme nezhrešili, jeho robíme luhárom a nie je v nás jeho slovo.

Deti moje, toto vám píšem, aby ste nehrešili. A keby niekto zhrešil, máme u Otca zástancu: Ježiša Krista, spravodlivého. On je zmiernou obetou za naše hriechy; a nielen za naše, ale aj za hriechy celého sveta.

EVANJELIUM

Herodes dal povraždiť v Betleheme všetkých chlapcov

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 2, 13 – 18

Po odchode mudrcov sa Jozefovi vo sne zjavil Pánov anjel a povedal: „Vstaň, vezmi so sebou dieťa i jeho matku, ujdí do Egypta a zostaň tam, kým ti nedám vedieť, lebo Herodes bude hľadať dieťa, aby ho zmárnil.“

On vstal, vzal za noci dieťa i jeho matku a odišiel do Egypta. Tam zostal až do Herodesovej smrti, aby sa splnilo, čo povedal Pán ústami proroka:

„Z Egypta som povolal svojho syna.“

Keď Herodes zbadal, že ho mudrci oklamali, veľmi sa rozhneval

a dal povraždiť v Betleheme a na jeho okolí všetkých chlapcov od dvoch rokov nadol, podľa času, ktorý zvedel od mudrcov. Vtedy sa splnilo, čo povedal prorok Jeremiáš:

„V Ráme bolo počuť hlas,
nárek a veľké kvílenie:
Ráchel oplakáva svoje deti
a odmieta útechu, lebo ich niet.“

KRISTUS JE NAŠOU NÁDEJOU

Udalosti, ktoré pripomína dnešný sviatok, sú ako ťažký búrkový mrak, ktorý vystriedal spievajúcich anjelov nad betlehenskými nivami. Svätá rodina musí utekať do zahraničia, aby zachránila božskému Dieťaťu život. Herodesov chorobný strach o svoj trón dostáva podobu „preventívneho“ zabíjania všetkých novorodencov v Betleheme a na jeho okolí. Keď nad tým uvažujeme, môžeme pociťovať ako nespravodlivosť to, že Boží Syn unikol smrti, ale nič neurobil pre to, aby pred ňou zachránil aj svojich rovesníkov...

Ježiš unikol Herodesovmu meču, ale s jasným zámerom, aby o nejaký čas mohol prijať smrť na kríži, ktorej sa dobrovoľne nevyhol, a aby touto svojou obetou mohol získať dar večného života pre všetkých, čo nespravodlivo trpeli, vrátane povraždených betlehenských chlapcov. Dnes si nielen spomíname na hrozné okolnosti ich smrti, lež ich uctieame ako mučeníkov, ako svätých, ktorí sú so vzkrieseným Kristom v Božom kráľovstve.

Ježiš nezabraňuje zneužívaniu slobody v dejinách a jeho tragickým dôsledkom. Ponecháva nám zodpovednosť za naše rozhodnutia, ktoré sú často nesprávne a majú tragické dôsledky. Tak je to v našej dobe v prípade likvidácie nenarodených detí. Dôvody bývajú rozličné, ale skutok je taký istý ako v prípade Herodesa: zavraždenie nevinného človeka, hoci ešte malého. Akou rozličnou mierou spoluviny býva do tohto – civilným zákonom legalizovaného – zločinu zapletených veľa ľudí.

Ten Ježiš Kristus, ktorý sa sám stal malým dieťaťom, neskôr povedal: „Čo ste urobili jednému z týchto najmenších, mne ste urobili.“ Ako bol Herodesov čin zámerom zabiť samého Krista, tak je každý umelý potrat nielen likvidáciou nevinnnej ľudskej bytosti, ale aj vražedným útokom proti samému Kristovi. A potom i obrovskou zodpovednosťou a vinou!

A predsa: Ježiš, ktorý sa za nás dobrovoľne obetoval a vstal z mŕtvych,

je – ako píše apoštol Ján – naším zástancom u Boha. „On je zmiernou obetou za naše hriechy; a nielen za naše, ale aj za hriechy celého sveta.“
Nech by bolo naše svedomie obťažené akýmkoľvek hriechom, Kristus je našou nádejou! Nevyhnutné však je pravdivo a pokorne priznať a vyznať svoju vinu,robiť úprimné pokánenie, vyjadrené v snahe napraviť, čo je možné, a hlavne veľkodušne nasledovať Krista v plnení Otcovej vôle, nech by si to vyžadovalo akúkoľvek obeť...

Praktický pokyn: Prejavy úcty a služby voči mnohohodným rodinám.

MODLITBA

Nebeský Otče,
dnes ťa betlehemske deti oslávili
nie slovami, ale mučeníckou smrťou;
udeľ nám milosť,
aby sme vieru, ktorú vyznávame ústami,
dosvedčovali aj svojím životom.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

29. DECEMBRA

PIATY DEŇ OKTÁVY NARODENIA PÁNA

PRVÉ ČÍTANIE

Kto miluje svojho brata, ostáva vo svetle

Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Jána 2, 3 1 1

Milovaní, podľa toho vieme, že sme poznali Ježiša, ak zachovávame jeho prikázania. Kto hovorí: „Poznám ho,“ a nezachováva jeho prikázania, je luhár a niet v ňom pravdy. Kto však zachováva jeho slovo, v tom je Božia láska naozaj dokonalá. A podľa toho vieme, že sme v ňom. Kto hovorí, že ostáva v ňom, má aj sám žiť, ako žil on.

Milovaní, nepíšem vám nové prikázanie, ale staré prikázanie, ktoré ste mali od začiatku: staré prikázanie je slovo, ktoré ste počuli. A predsa vám píšem nové prikázanie, ktoré je pravdivé v ňom aj vo vás, lebo tma odchádza a už svieti pravé svetlo.

Kto hovorí, že je vo svetle, a nenávidí svojho brata, je ešte stále vo tme. Kto miluje svojho brata, ostáva vo svetle a nie je preň pohoršením. Ale kto nenávidí svojho brata, je vo tme a chodí vo tme a nevie, kam ide, lebo tma mu zaslepila oči.

EVANJELIUM

Svetlo na osvietenie pohanov

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 2, 22 – 35

Keď uplynuli podľa Mojžišovho zákona dni ich očisťovania, priniesli Ježiša jeho rodičia do Jeruzalema, aby ho predstavili Pánovi, ako je napísané

v Pánovom zákone: „Všetko mužského rodu, čo otvára lono matky, bude zasvätené Pánovi,“ a aby obetovali, ako káže Pánov zákon, pár hrdličiek alebo dva holúbky.

V Jeruzaleme žil vtedy muž menom Simeon, človek spravodlivý a nábožný, ktorý očakával potechu Izraela, a Duch Svätý bol na ňom. Jemu Duch Svätý vyjavil, že neumrie, kým neuvidí Pánovho Mesiáša. Z vnuknutia Ducha prišiel do chrámu. A keď rodičia prinášali dieťa Ježiša, aby splnili, čo o ňom predpisoval zákon, vzal ho aj on do svojho náručia

a velebil Boha slovami:

„Teraz prepustíš, Pane, svojho služobníka
v pokoji podľa svojho slova,
lebo moje oči uvideli
tvoju spásu,
ktorú si pripravil
pred tvárou všetkých národov:
svetlo na osvietenie pohanov
a slávu Izraela, tvojho ľudu.“

Jeho otec a matka divili sa tomu, čo sa o ňom hovorilo. Simeon ich požehnal a Márii, jeho matke, povedal: „On je ustanovený na pád a na povstanie pre mnohých v Izraeli a na znamenie, ktorému budú odporovať, — a tvoju vlastnú dušu prenikne meč —, aby vyšlo najavo zmýšľanie mnohých srdc.“

BYŤ VNÍMAVÝ NA PODNETY DUCHA SVÄTÉHO

V jednom z blahoslavenstiev Ježiš povedal: „Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha.“ Takýmto človekom čistého srdca bol aj starec Simeon, o ktorom hovorí dnešné evanjelium. Je charakterizovaný ako spravodlivý a nábožný človek, ktorý očakával Mesiáša a bol pod vplyvom Ducha Svätého. Z toho, čo o ňom hovorí ďalej evanjelium, vidno, že nezostával iba pri dodržiavaní napísaných prikázaní, ale bol vnímavý na podnety Ducha Svätého k dobrému a na podnet Ducha prišiel aj do chrámu práve vtedy, keď tam prinášali Jozef a Mária na obetu malého Ježiša. Robili tak z poslušnosti voči napísanému Mojžišovmu zákonu. Iste si uvedomovali, že tento príkaz ich nezaväzuje – veď išlo o Božieho Syna. Ak predsa dodržiujú napísaný zákon, tak opäť preto, že sú poslušní zákonu Ducha: nehľadajú svoje privilégiá a výnimky, lež sa pokorne podriaďujú, aby nedávali pohoršenie a nevzbudzovali otázky, na ktoré ešte nebol čas odpovedať. A tak sa cesty tých, čo sa dali viesť Duchom, stretli. Stretli sa v chráme. Simeon vidí v dieťati Ježišovi splnenie svojich nádejí a radostne ďakuje Bohu za túto chvíľu. Súčasne však oznamuje Márii, aké bude poslanie tohto Dieťaťa, i to, že ona bude kvôli nemu trpieť. Takto Panna Mária konkrétnejšie poznáva poslanie svojho Syna a vnútorne sa pripravuje aj na zvládnutie ťažkých chvíľ v jeho službe.

V našom prípade je tento proces akoby opačný: my už poznáme Ježiša Krista, vieme o jeho príchode i o jeho smrti a zmŕtvychvstaní.

No práve tento dar poznania Ježiša nás zaväzuje, aby sme ho zjavovali životom podľa neho. Tak nám to povedal apoštol Ján: „Kto hovorí Poznáť ho, a nezachováva jeho prikázania, je luhár a niet v ňom pravdy.“ Poznať Ježiša totiž neznamená iba niečo o ňom vedieť. Ale k úplnosti tohto poznania patrí aj láska k nemu. A túto lásku vyjadrujeme skutkami podľa jeho príkladu, podľa jeho vôle, pod vedením jeho Ducha. Takýmto životom ho aj my zviditeľňujeme, zjavujeme druhým, hlbšie ho poznávame a súčasne si očisťujeme zrak našej duše, aby sme ho vo večnosti mohli vidieť v plnej pravde a prežívali sme v spoločenstve s ním plnú radosť.

Praktický pokyn: Viackrát cez deň si pripomeniem snahu konať v zhode s Kristovou vôľou a poprosím Ducha Svätého o jeho vedenie. Budem sa snažiť o vernosť Ježišovi i napriek nepohodliu a ťažkostiam.

MODLITBA

Všemohúci a neviditeľný Bože,
príchodom Ježiša Krista, pravého svetla,
rozptýlil si temnoty sveta;
dobrotivo pozri na nás
a daj, aby sme dôstojne oslavovali
narodenie tvojho Syna.
Lebo on je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

30. DECEMBRA

ŠIESTY DEŇ OKTÁVY NARODENIA PÁNA**PRVÉ ČÍTANIE***Kto plní Božiu vôľu, ostáva naveky***Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Jána 2, 12 – 17**

Píšem vám, deti: Pre jeho meno máte odpustené hriechy.

Otcovia, vám píšem: Poznali ste toho, ktorý je od počiatku.

Mládenci, vám píšem: Premohli ste Zlého.

Napísal som vám, deti: Poznali ste Otca.

Napísal som vám, otcovia: Poznali ste toho, ktorý je od počiatku.

Napísal som vám, mládenci: Ste silní, Božie slovo ostáva vo vás a premohli ste Zlého.

Nemilujte svet, ani to, čo je vo svete. Ak niekto miluje svet, nie je v ňom Otcova láska. Veď nič z toho, čo je vo svete, ani žiadostivosť tela, ani žiadostivosť očí, ani honosenie sa bohatstvom, nie je z Otca, ale zo sveta. A svet sa pomíňa, aj jeho žiadostivosť. Kto však plní Božiu vôľu, ostáva naveky.

EVANJELIUM*Hovorila o ňom všetkým, čo očakávali vykúpenie Jeruzalema***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 2, 36 – 40**

Žila vtedy prorokynja Anna, Fanuelova dcéra, z Aserovho kmeňa. Bola už vo vysokom veku. Od svojho panenstva žila so svojím mužom sedem rokov, potom ako vdova do osemdesiateho štvrtého roku. Z chrámu neodchádzala, vo dne v noci slúžila Bohu pôstom a modlitbami. Práve v tú chvíľu prišla aj ona, velebila Boha a hovorila o ňom všetkým, čo očakávali vykúpenie Jeruzalema.

A keď vykonali všetko podľa Pánovho zákona, vrátili sa do Galiley, do svojho mesta Nazareta.

Chlapec rástol a mocnel, plný múdrosti, a Božia milosť bola na ňom.

MÔŽEME MAŤ SILU PREMÁHAŤ ZLO

Náš ľudský život nevyhnutne prebieha v jednotlivých neopakovateľných obdobiach: detstvo, mladosť, dospelý vek a staroba. Pri čítaní dnešné-

ho úryvku z Prvého Jánovho listu sme mali zrejme dojem, že oslovuje tri vekové kategórie: deti, mladíkov a dospelých. V skutočnosti apoštol Ján adresuje svoje slová spoločenstvu kresťanov a jeho členov oslovuje súčasne ako deti, mladíkov a otcov. Ježiš Kristus dáva tým, čo ho s vierou prijali, „moc stať sa Božími deťmi“ (Jn 1, 12). Takže všetci, ktorí sme s vierou prijali krst a v ňom odpustenie hriechov, sme Božími deťmi. Ježiš nám však svojím životom, smrťou a zmŕtvychvstaním získal aj dar Ducha Svätého, ktorý je Duchom Božej lásky, ale aj moci. A tak každý kresťan, ktorý vytvára podmienky pre prítomnosť a pôsobenie Ducha Svätého vo svojom živote, je „mladíkom“, čiže človekom v plnej sile – bez ohľadu na svoj vek a fyzické sily. Napokon každý z nás je povolaný sprostredkovať tento Boží život druhým – tým, že im rozličným spôsobom približujeme Pôvodcu tohto života, Ježiša Krista. Takto sa aj my – znova bez ohľadu na vek – stávame duchovne otcami tých, ktorým sme pomohli k duchovnému znovuzrodeniu. Súčasne si však musíme byť vedomí toho, že Ježiš nám dáva poznať nebeského Otca ako Pôvodcu a Darcu života pozemského i nebeského.

Konkrétny príklad takéhoto duchovne mladého človeka je starenka Anna z dnešného evanjelia. Celý svoj život sa snažila prežiť statočne pred Bohom. Vo vysokom veku sa jej dostáva milosti spoznať v malom Dieťati, ktoré priniesli Mária a Jozef do jeruzalemského chrámu, očakávaného Mesiáša – zrejme počula starca Simeona, ako o ňom hovoril. Naplnila ju radosť, ďakuje Bohu a hovorí o ňom ostatným.

Mnohí ľudia sa snažia zostať mladými a silnými, mnohí si chcú zachovať svoje „otcovstvo“ v zmysle vplyvu na druhých a svojej autority v rodine i v spoločnosti. Vďaka úsiliu sa to niektorým podarí udržať možno niekoľko rokov. Neúprosný zákon života však každého postupne privedie k opusteniu predchádzajúcej fázy života a napokon k zániku pozemského života.

Ak sa však napojíme na život, ktorý nám prináša Ježiš Kristus, môžeme stále – napriek meniacim sa obdobiam pozemskej existencie – prežívať radosť duchovného detstva, obdivovať Božiu lásku; môžeme mať silu premáhať zlo a víťaziť nad ním; môžeme byť vždy duchovne plodnými.

Preto by sme sa nemali príliš viazať na veci tohto sveta, ktorý smeruje k zániku, lež prijatím a nasledovaním Ježiša Krista umožňovať, aby nás stále viac prenikal Boží život, ktorý nám zaručuje i prekonanie smrti, vzkriesenie tela a plný život bez podliehania času.

Praktický pokyn: Počas dňa si pripomeniem, že som Božím dieťaťom, mám silu na prekonávanie zlého a na konanie dobra a pokúsím sa aj o duchovné otcovstvo – aspoň modlitbou o dar viery pre konkrétnych i neznámych ľudí.

MODLITBA

Všemohúci Bože,
pre zásluhy narodenia tvojho milovaného Syna
vyslobod' nás zo starého otroctva,
ktoré nás drží v jarme hriechu.
O to ťa prosíme skrze nášho Pána Ježiša Krista,
tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

31. DECEMBRA

SIEDMY DEŇ OKTÁVY NARODENIA PÁNA

PRVÉ ČÍTANIE

Máte pomazanie od Svätého a viete to všetci

Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Jána 2, 18 – 21

Deti moje, je posledná hodina. A ako ste počuli, že príde antikrist, tak teraz vystúpilo mnoho antikristov. Z toho poznávame, že je tu posledná hodina.

Spomedzi nás vyšli, ale neboli z nás. Lebo keby boli z nás, boli by zostali s nami. No malo sa ukázať, že tí všetci nie sú z nás.

Ale vy máte pomazanie od Svätého a viete to všetci. Nenapísal som vám, akoby ste nepoznali pravdu, ale že ju poznáte a preto, že nijaká lož nie je z pravdy.

EVANJELIUM

Slovo sa telom stalo

Začiatok svätého Evanjelia podľa Jána 1, 1 - 18

Na počiatku bolo Slovo

a Slovo bolo u Boha

a to Slovo bolo Boh.

Ono bolo na počiatku u Boha.

Všetko povstalo skrze neho

a bez neho nepovstalo nič z toho, čo povstalo.

V ňom bol život

a život bol svetlom ľudí.

A svetlo vo tmách svieti,

a tmy ho neprijali.

Bol človek, ktorého poslal Boh,

volal sa Ján.

Prišiel ako svedok

vydať svedectvo o svetle,

aby skrze neho všetci uverili.

On sám nebol svetlo,

prišiel iba vydať svedectvo o svetle.

Pravé svetlo,
 ktoré osvecuje každého človeka,
 prišlo na svet.
 Bol na svete
 a svet povstal skrze neho,
 a svet ho nepoznal.
 Prišiel do svojho vlastného,
 a vlastní ho neprijali.
 Ale tým, ktorí ho prijali,
 dal moc stať sa Božími deťmi:
 tým, čo uverili v jeho meno,
 čo sa nenarodili ani z krvi,
 ani z vôle tela,
 ani z vôle muža,
 ale z Boha.
 A Slovo sa telom stalo
 a prebývalo medzi nami.
 A my sme uvideli jeho slávu,
 slávu, akú má od Otca jednorodený Syn,
 plný milosti a pravdy.
 Ján o ňom vydal svedectvo a volal:
 „Toto je ten, o ktorom som hovoril:
 Ten, čo príde po mne,
 je predo mnou,
 lebo bol prv ako ja.“
 Z jeho plnosti
 sme my všetci dostali milosť za milosťou.
 Lebo ak zákon bol daný skrze Mojžiša,
 milosť a pravda prišli skrze Ježiša Krista.
 Boha nikto nikdy nevidel.
 Jednorodený Boh,
 ktorý je v lone Otca,
 ten o ňom priniesol zvesť.

SILVESTER – ZÁVER ROKA

Meno Silvester spájame s posledným dňom kalendárneho roka. V skutočnosti ide o dve nezávislé skutočnosti. Uvedené meno patrilo rím-

skemu pápežovi, ktorý pôsobil na Petrovom stolci v rokoch 314 – 335. Bol to čas, keď sa skončili prenasledovania kresťanov a cisár Konštantín daroval kresťanom slobodu známym Milánskym ediktom v roku 313. Obdobie slobody využil pápež aj na vybudovanie bazilik nad hrobmi apoštolov Petra a Pavla, nad hrobom mučeníka diakona Vavrinca i Lateránskej baziliky. Zomrel 31. decembra, a preto sa jeho meno slávi v kalendári práve v tento deň.

Zdá sa, že slová úryvku z Prvého Jánovho listu: „Je tu posledná hodina“ sa zameriavajú na záverečné chvíle roka. Ale ani to nie je celkom pravda. „Poslednou hodinou“ nazýva apoštol čas pred Kristovým druhým príchodom. Jedným zo znakov tejto poslednej hodiny je prejavovanie sa síl, bojujúcich proti Kristovi. Ján ich nazýva „antikristami“ – čiže proti-kristami. Čo je však zarážajúce, je konštatovanie, že títo bojovníci proti Kristovi a jeho dielu vzišli spomedzi kresťanov. Ako sa môže človek takto zmeniť? To nie je len záležitosť, ktorej svedkom bol apoštol Ján, dialo sa to často v dejinách a stáva sa to i v našej dobe.

Končiaci sa rok nás posúva bližšie k záveru nášho života i k záveru pozemských dejín, ku Kristovmu druhému príchodu. V tento deň hodnotíme uplynulý rok z rozličných hľadísk, z ekonomického, rodinného, pracovného, zdravotného, politického... Avšak to najhlavnejšie hľadisko hodnotenia by malo byť z perspektívy stretnutia s Kristom. Je tu iste dôvod ďakovať Pánu Bohu za množstvo darov a dobrodení, za dobrých ľudí, za to, čo sme moli dobré urobiť. No zásadná otázka by mala znieť: Môže byť Kristus so mnou spokojný? S tým, ako som prežil tento rok a všetky jeho situácie? Ako som uskutočňoval počas roka vernosť Kristovi a jeho pravde?

Posledné hodiny roka zvyknú ľudia využívať na zábavu, ohňostroje alebo na sedenie pred televízorom pri pikantnom programe. Za tým celým je neraz nevedomená snaha zabudnúť na to, že náš život je zasa o rok kratší, odškodniť sa za to, čoho sa nám počas roka nedostalo, a utlmiť výčitky svedomia, ktoré nám pripomínajú naše zlyhania a hriechy.

Opravdivú radosť môžeme prežívať iba na základe pravdivého vyhodnotenia končiaceho sa roka. K tomuto patrí hlavne uvedomenie si, že uplynulý časový úsek bol pre nás Božím darom (veď koľkí sa ho nedožili) a darom boli aj mnohé skutočnosti, ktorými bol tento rok vyplnený. Musíme pociťovať vďačnosť voči mnohým známym a neznámym ľuďom, ktorí sa podieľali na našom prežívaní a zvládaní rozličných

situácií. K pravdivej bilancii patrí aj uvedomenie si a priznanie našich zlyhaní, zanedbaní i zlých skutkov. To by nás malo pobádať k ľútosti pred Bohom a pokiaľ je to možné aj k zmiereniu sa s ľuďmi.

Je preto správne, aby sme do nášho silvestrovského večera zakomponovali aj chvíľu úprimnej modlitby, či už súkromnej, alebo rodinnej, či v rámci poďakovania za končiaci sa rok v spoločenstve veriacich. Iba potom môžeme prežívať pokojnú radosť z daru, ktorým bol končiaci sa rok, bez toho, že by sme znehodnocovali jeho posledné chvíle nemiernosťami rozličného druhu.

Na rozdiel od prvého čítania, ktoré svojou témou zapadá do atmosféry záveru roka, evanjelium hovorí o Slove, ktoré bolo na počiatku všetkého. Táto pravda o Božom stvoriteľskom Slove, ktoré sa v plnosti času stalo telom v Ježišovi Kristovi, nás môže oslobodzovať od strachu z nezadržateľného plynutia času. Svojím narodením vstúpil do nášho pozemského času sám Boh, prežil ho „podobný nám vo všetkom, okrem hriechu“ (por. *Hebr 4, 15*). Vystúpil z času cez smrť k novej existencii vzkriesenia a večného života s Bohom. Ak s ním prežívame náš pozemský čas, môžeme mať oprávnenú nádej, že po jeho skončení nám on dá účasť na svojom novom a večnom živote. Z tohto hľadiska je pre nás koniec času začiatkom večnosti...

Praktický pokyn: Nájdem si čas na zamyslenie sa nad uplynulým rokom a zúčastním sa na ďakovnej pobožnosti v kostole alebo aspoň v súkromí prednesiem Bohu svoje vďaky, odprosenia i prosby.

MODLITBA

Dobrotivý Bože,
narodenie tvojho Syna utvorilo nový
a dokonalý vzťah ľudí k tebe;
prosíme ťa,
daj, aby sme aj my patrili medzi jeho verných,
lebo on je Spasiteľ celého ľudstva.
O to ťa prosíme skrze nášho Pána Ježiša Krista,
tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

1. JANUÁRA

OKTÁVA NARODENIA PÁNA

SLÁVNOSŤ PANNY MÁRIE BOHORODIČKY

PRVÉ ČÍTANIE

*Budú vzývať moje meno nad izraelskými synmi
a ja ich požehnám*

Čítanie z Knihy Numeri 6, 22 – 27

Pán hovoril Mojžišovi takto: „Povedz Áronovi a jeho synom: Takto budete požehnávať izraelských synov; povieť im: Nech ťa žehná Pán a nech ťa ochraňuje! Nech Pán rozžiari svoju tvár nad tebou a nech ti je milostivý! Nech Pán obráti svoju tvár k tebe a nech ti daruje pokoj! Takto budú vzývať moje meno nad izraelskými synmi a ja ich požehnám.“

DRUHÉ ČÍTANIE

Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy

Čítanie z Listu svätého apoštola Pavla Galaťanom 4, 4 – 7

Bratia, keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých, čo boli pod zákonom, a aby sme dostali adoptívne synovstvo. Pretože ste synmi, poslal Boh do našich srdiec Ducha svojho Syna a on volá: „Abba, Otče!“ A tak už nie si otrok, ale syn; a keď syn, tak skrze Boha aj dedič.

EVANJELIUM

*Našli Máriu a Jozefa i dieťa.
Po ôsmich dňoch dali mu meno Ježiš*

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 2, 16 – 21

Pastieri sa poponáhľali do Betlehema a našli Máriu a Jozefa i dieťa uložené v jasliach. Keď ich videli, vyrozprávali, čo im bolo povedané o tomto dieťati. A všetci, ktorí to počúvali, divili sa nad tým, čo im pastieri rozprávali. Ale Mária zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich.

Pastieri sa potom vrátili a oslavovali a chválili Boha za všetko, čo počuli a videli, ako im bolo povedané.

Po ôsmich dňoch, keď ho bolo treba obrezať, dali mu meno Ježiš, ktorým ho anjel nazval skôr, ako sa počal v živote matky.

PRVÝ DEŇ – PLNÝ DEŇ

Prvý deň v novom roku je priam preplnený významom: je to ôsmy deň od narodenia Ježiša Krista, čiže októva Vianoc. Osmý deň má v dejinách spásy dôležité miesto: práve na ôsmy deň po svojom zmŕtvychvstaní sa Ježiš zjavuje svojim učeníkom a tým kodifikuje každý ôsmy deň od Veľkej noci ako významný deň, keď sa stretáva so svojimi veriacimi pri nedeľnej bohoslužbe.

Čím je významný posledný deň októvy narodenia Pána? Evanjelium hovorí o pastieroch, ktorí prichádzajú k Ježišovým jasliam a hovoria, čo im anjel povedal, že totiž toto Dieťa je Spasiteľ, Kristus, Pán. Tieto tvrdenia vzbudili údiv. Nevie sa o tom, že by boli ľudia reagovali na tieto reči pastierov nejakou masovou návštevou betlehemskej maštal'ky a prejavmi úcty voči tomuto Dieťaťu. Možno aj preto nie, že v tej dobe pastieri boli považovaní za najnižšiu spoločenskú vrstvu a ani ich svedectvo sa nebralo vážne. Ľudia zostali pri údive nad tým, čo pastieri rozprávali, a to bolo všetko.

Do centra pozornosti sa však dostáva Ježišova matka Mária, o ktorej evanjelium poznamenáva, že „zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich“. Panna Mária venuje pozornosť všetkému, čo sa týka jej božského Syna, lebo to sa týka aj jej a postupne jej to skónkrétnuje poslanie a význam Ježiša. Preto je tento ôsmy deň venovaný Panne Márii, Bohorodičke.

Tak ako jej život bol nerozlučne spojený s Ježišom Kristom, postupne ho poznávala, slúžila mu a žila pre neho, aj náš nový rok by mal

byť „rokom Pána“ (ako sa kedysi slávnostne označovali roky), pretože Ježiš Kristus je s nami aj v tomto novom úseku nášho života a my sme povolani, aby sme ho lepšie poznávali, viac ho milovali a dokazovali to svojimi skutkami podľa jeho vôle. Takto bude Kristus aj pre nás v strede nášho života a tak sa stane našim vodcom, priateľom i posilou, tak dostane všetko, čo budeme prežívať v tomto novom úseku času, svoj význam a trvalú hodnotu. V takomto postoji nám je najkrajším vzorom práve Panna Mária a ako naša duchovná Matka nás bude sprevádzať aj svojím príhovorom, o ktorý ju zvlášť v tento deň prosíme.

Ďalší význam dnešného dňa je v tom, že už viac než tridsať rokov je z rozhodnutia pápežov prvý január celosvetovým Dňom pokoja. Svätý Otec vydáva k dnešnému dňu každý rok zvlášťne posolstvo, ktoré poukazuje na to, ako je potrebné prispieť k budovaniu opravdivého pokoja medzi národmi a čo tento mier ohrozuje. V každom prípade je správne modliť sa dnes o dar pokoja pre náš svet, pretože nespravodlivosti a ozbrojené konflikty nás môžu obrať o všetko, vrátane zdravia a života. Pokoj je veľkým Božím darom a nám treba vytvárať podmienky pre to, aby sme ho boli hodní prijať.

Napokon je u nás prvý január výročným Dňom vzniku Slovenskej republiky, a teda štátnym sviatkom. Nik z nás nežije vo vzduchoprázdne. Žijeme v spoločnosti ľudí, ktoré je pre nás vlasťou. Z rozličných dôvodov sa môžeme ocitnúť v tej či onej krajine, ale vlasť máme iba jednu. Je to spravidla tá krajina a to spoločenstvo ľudí, kde sme sa narodili, kde sme vyrastali, kde sme dostali svoju výchovu, zrástli sme s kultúrou i s prírodou tejto zeme. Iba človek, ktorý má vlasť, ktorý je zakorenený doma, môže vyrovnať komunikovať s ľuďmi z iných krajín a kultúr, môže žiť a pôsobiť v inom národnom spoločenstve. Vie, kým je, čo môže dať tým druhým a čo môže od nich prijať.

Dnes je teda príležitosť ďakovať Bohu za dar vlasti, modliť sa za všetkých jej občanov, najmä za jej vedúcich činiteľov, ale tiež prosiť o to, aby sme s Božou pomocou prispievali k dobru našej vlasti. Pretože ako budeme žiť na Slovensku v novom roku, to závisí od každého z nás.

To je dôvod, prečo dnes vzývame Ducha Svätého, aby nás viedol a sprevádzal svojou božskou múdrosťou a silou pri rozvíjaní života v tomto novom časovom úseku.

Ak sme včera hlavne ďakovali Pánu Bohu, dnes je správne predovšetkým prosiť o Božiu pomoc a ochranu, uviesť si, čím by sme mali

aj my prispieť k tomu, aby bol nový rok požehnaným pre nás i pre našich blízkych.

Praktický pokyn: V rámci sv. omše poprosím o dar Ducha Svätého pre seba i pre celú Cirkev a celé ľudstvo a pokúsím sa prežiť tento prvý deň v roku čo najdôslednejšie podľa Božej vôle.

MODLITBA

Večný Otče,
narodením tvojho Syna z Panny Márie
poskytol si ľuďom večnú spásu;
prosíme ťa,
daj, aby sme vždy pociťovali účinky jej orodovania,
veď skrze ňu sme dostali Pôvodcu života,
Ježiša Krista,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

2. JANUÁRA

PRVÉ ČÍTANIE

Nech zostáva vo vás, čo ste počuli od začiatku

Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Jána 2, 22 – 28

Milovaní, kto je luhár, ak nie ten, kto popiera, že Ježiš je Kristus!? To je antikrist, kto popiera Otca i Syna. Kto popiera Syna, nemá ani Otca. Kto vyznáva Syna, má aj Otca.

Nech zostáva vo vás, čo ste počuli od začiatku. Ak vo vás zostane to, čo ste počuli od začiatku, aj vy ostanete v Synovi aj v Otcovi. A prisľúbenie, ktoré nám dal on, je večný život.

Toto som vám napísal o tých, čo vás zvädzajú. A pomazanie, ktoré ste od neho dostali, ostáva vo vás a nepotrebuje, aby vás niekto poučal. Ale ako jeho pomazanie vás poučá o všetkom — a je pravdivé, nie je lžou — teda ako vás poučilo, ostávate v ňom.

A teraz, deti moje, ostávajte v ňom, aby sme mali dôveru, keď sa zjaví, a aby sme pri jeho príchode neboli ním zahanbení.

EVANJELIUM

On prichádza po mne

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Jána 1, 19 – 28

Toto je Jánovo svedectvo: Keď Židia z Jeruzalema poslali k nemu kňazov a levitov, aby sa ho pýtali: „Kto si ty?“, on vyznal a nič nezaprel.

Vyznal: „Ja nie som Mesiáš.“

„Čo teda,“ pýtali sa ho, „si Eliáš?“

Povedal: „Nie som.“

„Si prorok?“

Odpovedal: „Nie.“

Vraveli mu teda: „Kto si? Aby sme mohli dať odpoveď tým, čo nás poslali. Čo hovoríš o sebe?“

Povedal:

„Ja som hlas volajúceho na púšti:

„Vyrovnajte cestu Pánovi,“

ako povedal prorok Izaiáš.“

Tí vyslaní boli spomedzi farizejov. A pýtali sa ho: „Prečo teda krstíš,

keď nie si Mesiáš ani Eliáš ani prorok?“

Ján im odpovedal: „Ja krstím vodou. Medzi vami stojí ten, ktorého nepoznáte. On prichádza po mne a ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi.“

To sa stalo v Betánii za Jordánom, kde Ján krstil.

ČO NÁM MÁ ZOSTAŤ Z VIANOC NATRVALO?

Po sviatkoch začínajú pomaly opäť všedné dni. Vraciame sa ku každodenným povinnostiam, do bežného života. V súvislosti s Vianocami sa môže zdať, že tieto krásne sviatky sú za nami, že sú za nami aj chvíle intenzívnejšieho vzťahu s Bohom a hlboké náboženské zážitky. Môžeme mať dojem, že to bola akási všeobecne akceptovaná hra na Vianoce so všetkým, čo k nim patrí – no teraz sa začína realita života a tá nemá s vianočnou idylou ani s náboženskými hodnotami nič spoločné...

Takýto postoj však musíme odmietiť ako nebezpečné pokušenie. Iste, vonkajší štýl života sa po sviatkoch mení. V podmienkach sveta to ani nemôže byť inak – sviatočné chvíle sú iba ostrovčekmi v mori každodennosti a povinností. No práve preto majú nenahraditeľný význam pre pookratie, načerpanie nových síl, uvedomenie si svojej dôstojnosti, čo potom blahodarne vplýva aj na život vo všedných dňoch.

Čo je však najdôležitejšie, ten, ktorého narodenie sme na Vianoce slávili, zostáva s nami a je pre nás dôležitý nielen počas sviatkov, lež rovnako aj v okolnostiach každodenného života.

Dnešné úryvky Svätého písma nás upozorňujú na dôležitosť zachovania si pravdivej viery v Ježiša ako Krista. My sme zvyknutí používať tieto dve slová celkom samozrejme asi tak ako meno a priezvisko. V počiatkových časoch kresťanstva nebolo mnohým prijateľné, že Ježiš z Nazareta by mohol byť Kristom. Totiž grécke slovo „christos“ a hebrejské „mesiah“ označujú niekoho, koho Boh pomazal, čiže „vylial“ na neho svojho Ducha a tým mu dal svoju moc, múdrosť, splnomocnenie. Povedať teda o Ježišovi, že on je Kristus, znamená tvrdiť o ňom práve toto. Ešte si možno spomíname z vianočného evanjelia, že anjel oznámil pastierom Ježišovo narodenie týmito slovami: „... narodil sa vám Spasiteľ, Kristus, Pán.“ Teda práve toto Dieťa, tento človek je súčasne Božím Pomazaným pre splnenie poslanca, ktoré mu Otec zveril: uskutočniť dielo záchrany ľudstva.

Veriť, že Ježiš je Kristus prakticky znamená snažiť sa tak vo sviatky, ako i počas všedných dní o taký vzťah k Ježišovi, ktorým dávame naja-

vo, že od neho očakávame spásu, čiže plný život, dokonalú záchranu. Znamená to s vierou uskutočňovať jeho slovo, nasledovať jeho príklad, uskutočňovať živý kontakt s ním najmä v modlitbe a vo sviatostiach.

Veriť v Ježiša ako v Krista znamená tiež mať jasno v tom, že nik iný nám nemôže dať to, čo on, nik nemôže byť pre nás „kristom“, a preto nikoho nemôžeme stavať nad neho ani na jeho úroveň. To nie je otázka nejakej Ježišovej žiarlivosti, ale je to jednoducho záležitosť pravdy.

V evanjeliu sme počuli, ako Ján Krstiteľ jednoznačne odmietol záujem ľudí uznať ho za Mesiáša. Označil sa iba za hlas volajúceho na púšti, ktorý vyzýva ľudí, aby vytvárali vo svojom živote podmienky na prijatie toho, ktorý ako nepoznaný bol už medzi nimi. Podobne je aj úlohou každého z nás nielen osobne veriť v Ježiša Krista a žiť podľa neho, lež aj pomáhať našim súčasníkom poznávať toho, ktorý je tu prítomný aj pre nich a pre ich záchranu.

O to sa snažili aj svätci dnešného dňa Bazil Veľký a Gregor Nazianský. Obaja žili na kresťanskom Východe v 4. storočí. Od mladosti sa zameriavali na dôsledný kresťanský život, v čom si boli navzájom povzbudením. Ich najvyšším cieľom bolo nielen sa nazývať, ale aj byť kresťanmi. Obaja sa stali neskôr biskupmi a svojím pôsobením a učením pomohli mnohým spoznať a prijať Krista.

Aj našou úlohou je nielen cez sviatočné dni, lež aj na „púšti“ všedných dní vyznávať svojím životom, že Ježiš je Kristus.

Praktický pokyn: Budem sa snažiť o dobré vzťahy so spoluveriacimi tak doma, ako i na pracovisku a o spoločné kresťanské stanoviská ku konkrétnym záležitostiam.

MODLITBA

Láskavý Bože,
ty si osvietil svoju Cirkev
príkladom a náukou svätého Bazila a Gregora;
dopraj, prosíme,
aby sme s pokorným srdcom prijali tvoju pravdu
a dôsledne ju dosvedčovali skutkami lásky.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

3. JANUÁRA

PRVÉ ČÍTANIE

*Kto ostáva v ňom, nehreší***Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Jána 2, 29 – 3, 6**

Milovaní, ak viete, že je spravodlivý, vedzte, že každý, kto koná spravodlivo, z neho sa narodil.

Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme.

Preto nás svet nepozná, že nepoznal jeho.

Milovaní, teraz sme Božími deťmi, a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je.

Každý, kto má túto nádej v neho, usiluje sa byť čistý, ako je on čistý.

Každý, kto pácha hriech, pácha aj bezprávie, lebo hriech je bezprávie.

A viete, že on sa zjavil, aby sňal hriechy, a v ňom hriechu niet. Kto ostáva v ňom, nehreší; kto hreší, ten ho nevidel, ani nepoznal.

EVANJELIUM

*Hľa, Boží Baránok***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Jána 1, 29 – 34**

Keď na druhý deň Ján videl, ako k nemu prichádza Ježiš, zvolal: „Hľa, Boží Baránok, ktorý sníma hriech sveta. Toto je ten, o ktorom som hovoril: Po mne prichádza muž, ktorý je predom mnou, lebo bol prv, ako ja. Ani ja som ho nepoznal, ale preto som prišiel a krstím vodou, aby sa on stal známym Izraelu.“

Ján vydal svedectvo: „Videl som Ducha, ktorý ako holubica zostupoval z neba a spočinul na ňom. Ani ja som ho nepoznal, ale ten, čo ma poslal krstiť vodou, mi povedal: ‚Na koho uvidíš zostupovať Ducha a spočínúť na ňom, to je ten, čo krstí Duchom Svätým.‘ A ja som to videl a vydávam svedectvo, že toto je Boží Syn.“

DAR BOŽIEHO SYNOVSTVA

Vianoce hovoria o tom, že Boží Syn sa stal pre nás malým dieťaťom. Apoštol Ján nám v dnešnom čítaní pripomína radostnú skutočnosť, že

totiž dôsledkom Ježišovho príchodu a diela vykúpenia je naše prijatie za Božie deti. Možno nám tieto slová znejú ako zbožná fráza. Treba si nám však uvedomiť, že tu ide o veľmi dôležitú kvalitatívnu zmenu, ktorú v nás Boh uskutočňuje prostredníctvom viery v Ježiša Krista a krstu. Sv. Pavol v tejto súvislosti hovorí o adoptívnom synovstve.

Predstavme si, že vysokopostavení manželia si adoptujú dieťa z domova. To dieťa bolo dovtedy bez lásky rodičov, opustené, bez majetku, bezvýznamné. Okamihom adopcie sa všetko zmenilo: má rodičov, ktorí ho zahrňajú láskou, všetko, čo majú oni, patrí aj jemu, cez nich sa dostáva do spoločnosti významných ľudí...

Konkrétny dosah Božej adopcie nevnímame zmyslami. Vieme o ňom vierou. Ale podobne, ako si adoptované dieťa zo začiatku neuvedomuje podstatnú zmenu, ktorá sa s ním stala, a táto zmena je zdanlivo iba právnu záležitosťou, predsa však postupne dostáva konkrétnu podobu a náplň, tak aj naše prijatie za Božie deti nenesie so sebou hneď nejakú pozoruhodnú vonkajšiu zmenu. Apoštol Ján o tom píše: „Milovaní, teraz sme Božími deťmi, a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je.“

Dar Božieho synovstva sa má teda v nás rozvinúť až do plnej podoby so vzkrieseným a osláveným Ježišom Kristom. Podobne ako on neostal malým dieťaťom v jasliach, ale postupne sa rozvíjal a plnil svoje poslanie a dosiahol účasť na večnej sláve svojho nebeského Otca, aj naše prijatie za Božie deti je iba začiatkom, ktorý máme v spolupráci s Božou milosťou rozvíjať.

Avšak podobne, ako rozvoj dieťaťa ohrozujú rozličné choroby a iné nebezpečenstvá, aj náš duchovný rozvoj hrozí zničiť hriech. Hriech je nielen nejaká vonkajšia infekcia, ale vzniká s naším osobným súhlasom a s našou spoluprácou.

Preto nám apoštol Ján naliehavo pripomína, aby sme sa snažili o dôsledný život podľa Kristovho príkladu a chránili sa hriechu. Hriech nazýva „bezprávím“. Čiže je to krivda voči Bohu i voči nám samým, pretože je pohrdnutím Božou zachraňujúcou láskou, všetkým tým, čo Kristus pre nás urobil. Je zmarením daru nového života so všetkými jeho možnosťami.

Ján Krstiteľ predstavuje ľuďom Ježiša ako toho, ktorý sníma hriech sveta, čiže oslobodzuje svet od hriechu.

Ak sme aspoň trochu pochopili záležitosť s Božou adopciou, mali

by sme si dať záležať na tom, že by sme i po Vianociach spolupracovali s Kristom na odstraňovaní hriechu z nášho života. Asi tak, ako rodičia idú s dieťaťom k lekárovi zakaždým, keď sa u neho prejaví symptómy nejakej choroby a nenechajú to až na nejakú výročnú povinnú lekársku prehliadku...

Praktický pokyn: Dám si záležať, aby som neupadal do navyknutých chýb a hriechov a aby som si udržal a rozvíjal dar Božieho synovstva.

MODLITBA

Večný Bože,
tvoj milovaný Syn, narodený z Panny Márie,
stal sa nám podobným vo všetkom okrem hriechu;
prosíme ťa,
uzdrav nás z následkov prvotnej viny,
aby sme ako nové stvorenie žili novým životom.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

DRUHÁ NEDEĽA PO NARODENÍ PÁNA

PRVÉ ČÍTANIE

Božia múdrosť prebýva vo vyvolenom ľude

Čítanie z Knihy Sirachovho syna 24, 1b 2 . 12 – 16

Múdrosť sa chváli sama, aj u Boha má česť
a uprostred svojho ľudu slávu.
V zhromaždení Najvyššieho otvára svoje ústa
a vyvyšuje sa pred jeho zástupmi:
„Vtedy mi Stvoriteľ vesmíru rozkázal,
ten, čo ma stvoril, daroval pokoj môjmu stánku
a povedal mi: ‚V Jakubovi prebývaj,
v Izraeli maj svoje dedičstvo
a medzi mojimi vyvolenými zapuť korene.‘
Od počiatku, pred vekmi som stvorená
a budem trvať naveky.
Pred ním som vo Svätom stánku konala službu
a na Sione som sa usadila.
V meste, ktoré on miluje, našla som bývanie,
nad Jeruzalemom dal mi právomoc.
V slávnom národe som zapustila korene,
v podiele môjho Boha — v jeho dedičstve
a medzi zástupom svätých je môj príbytok.“

DRUHÉ ČÍTANIE

*Predurčil nás, aby sme sa skrze Ježiša
stali jeho adoptovanými synmi*
i

Čítanie z Listu svätého apoštola Pavla Efezanom 1, 3 – 6. 15 – 18

Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista,
ktorý nás v Kristovi požehnal
všetkým nebeským duchovným požehnaním.
Veď v ňom si nás ešte pred stvorením sveta vyvolil,
aby sme boli pred jeho tvárou svätí a nepoškvrnení v láske;
on nás podľa dobrotivého rozhodnutia svojej vôle predurčil,

aby sme sa skrze Ježiša Krista
stali jeho adoptovanými synmi
na chválu a slávu jeho milosti,
ktorou nás obdaroval v milovanom Synovi.
Preto keď som aj ja počul o vašej viere v Pána Ježiša
a o láske k všetkým svätým, neprestávam za vás vzdávať
vďaky, keď si na vás spomínam vo svojich modlitbách. Nech
vám Boh nášho Pána Ježiša Krista, Otec slávy, dá Ducha
múdrosti a zjavenia, aby ste ho poznali. Nech osvieti oči
vášho srdca, aby ste vedeli, aká je nádej z jeho povolania,
aké bohatstvo slávy je z jeho dedičstva vo svätých.

EVANJELIUM

Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Jána 1, 1 – 1

Na počiatku bolo Slovo
a Slovo bolo u Boha
a to Slovo bolo Boh.
Ono bolo na počiatku u Boha.
Všetko povstalo skrze neho
a bez neho nepovstalo nič z toho, čo povstalo.
V ňom bol život
a život bol svetlom ľudí.
A svetlo vo tmách svieti,
a tmy ho neprijali.
Bol človek, ktorého poslal Boh,
volal sa Ján.
Prišiel ako svedok
vydať svedectvo o svetle,
aby skrze neho všetci uverili.
On sám nebol svetlo,
prišiel iba vydať svedectvo o svetle.
Pravé svetlo,
ktoré osvecuje každého človeka,
prišlo na svet.
Bol na svete

a svet povstal skrze neho,
a svet ho nepoznal.
Prišiel do svojho vlastného,
a vlastní ho neprijali.
Ale tým, ktorí ho prijali,
dal moc stať sa Božími deťmi:
tým, čo uverili v jeho meno,
čo sa nenarodili ani z krvi
ani z vôle tela,
ani z vôle muža,
ale z Boha.

A Slovo sa telom stalo
a prebývalo medzi nami.
A my sme uvideli jeho slávu,
slávu, akú má od Otca jednorodený Syn,
plný milosti a pravdy.
Ján o ňom vydal svedectvo a volal:
„Toto je ten, o ktorom som hovoril:
Ten, čo príde po mne,
je predo mnou,
lebo bol prv ako ja.“
Z jeho plnosti
sme my všetci dostali milosť za milosťou.
Lebo ak zákon bol daný skrze Mojžiša,
milosť a pravda prišli skrze Ježiša Krista.
Boha nikto nikdy nevidel.
Jednorodený Boh,
ktorý je v lone Otca,
ten o ňom priniesol zvesť.

ZMÚDRENIE Z VIANOC

Vianočné obdobie sa chýli k záveru, začali sme nový rok. Boli dni Vianoc
iba peknými chvíľami, v rámci ktorých sme si oddýchlí, mali sme viac
času pre seba i pre rodinu, pookriali sme aj duchovne – a teraz sa zasa
ponoríme do každodenných starostí a radostí a život pôjde podobne
ako predtým – alebo by sme si mali z obdobia Vianoc zobrať niečo do
života, nejaké poznanie, ktoré by nás malo sprevádzať v ďalšom živote

a malo by nám pomôcť do určitej miery žiť ináč, než to bolo doteraz?

Ako to bude s nami ďalej, to vo veľkej miere závisí od toho, ako sme Vianoce prežívali. Ak sme sa snažili prežívať ich po kresťansky, tak sme mali možnosť, najmä účasťou na bohoslužbách, pod vedením slov Svätého písma a vysvetľovania Cirkvi lepšie poznať Ježiša Krista, ktorý sa pre nás na prvé Vianoce narodil. Znova sme si uvedomili – ako nám to i v dnešnom evanjeliu povedal apoštol Ján –, že Ježiš Kristus je večný Boží Syn, Božie Slovo, prostredníctvom neho nebeský Otec stvoril celý vesmír a všetko, čo je v ňom, zem i všetko, čo je na nej. Toto Slovo sa stalo telom, čiže večný Boží Syn si vzal telo z Panny Márie a narodil sa v Betleheme. Cieľom tohto všetkého nebolo iba to, aby sme mali jeden pekný sviatok, ale aby sme sa mohli sať prijatými Božími synmi a dcérami. Ako to pripomína ten istý apoštol: „Tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi...“ Zrejme všetci sme sa o to snažili, a to aj tým najvýraznejším spôsobom, keď sme sa pred sviatkami zmierili s Bohom vo sviatosti pokánia, prijali sme jeho odpustenie a do čistého srdca sme prijímali toho istého Ježiša Krista, ktorý sa pre nás narodil v Betleheme, zomrel za nás na kríži a vstal z mŕtvych.

Bolo by potrebné uvedomiť si, že toto sú tie najväčšie skutočnosti na svete a nesmieme ich odložiť po skončení sviatkov, ako odkladáme k roku vianočné ozdoby. K tomu, aby sme pochopili význam nejakej udalosti alebo skúsenosti pre náš ďalší život, potrebujeme múdrosť. Pokiaľ ju nemáme, môžeme prežiť aj veľmi silné skúsenosti a ostane to v nás bez ozveny. Napríklad, stala sa tragická letecká nehoda pri Hejciach. Zahynulo tam všetkých štyridsaťštyri vojakov, okrem jedného, ktorý šťastne vypadol z lietadla a bez väčšej ujmy sa zachránil. Keď sa ho pýtali, čomu toto šťastie pripisuje, odpovedal vraj, že mal pri sebe štvorlístok... Aj tak sa dajú udalosti chápať, ale vari každému je jasné, že to s múdrosťou nemá nič spoločné.

Keď sa vrátíme k vianočnej udalosti, zrejme si musíme uvedomiť, že takúto udalosť neurobil Boh len tak z dlhej chvíle a pre naše pobavenie. Boh sa stal vo svojom Synovi človekom, cez Kristov ľudský život nám ukázal príklad najdokonalejšieho ľudského života, prijal nás za svojich bratov a sestry, získal nám odpustenie a dar účasti na živote trojjediného Boha za cenu obety svojho života na kríži a zmŕtvychvstaním nám dokázal, že Bo nás povoláva k plnému životu s dušou i telom vo večnosti.

Ak je to tak, potom by sme si mali z tejto skutočnosti vziať aj nejaké

praktické poučenie, malo by to mať pre nás trvalé dôsledky. A k tomu potrebujeme múdrosť. Počuli sme o nej v prvom čítaní zo starozákonnej múdroslovej knihy Sirachovcovej. Múdrosť je stvorená Bohom, je blízka Bohu a súčasne je vo všetkých Božích dielach. Je stvorená od počiatku a bude trvať naveky. Boh však chce, aby bola múdrosť prítomná najmä medzi jeho ľuďmi: „v Izraeli maj svoje dedičstvo a medzi mojimi vyvolenými zapuť korene,“ povedal zosobnenej múdrosti. My sme novozákonný Boží ľud, a teda Boh chce, aby bola s nami jeho múdrosť.

Múdrosť nie je len veľa vedomostí, informácií, ale je to schopnosť poznávať pravdu, najmä správnym úsudkom zo skúseností a informácií a tiež schopnosť nasmerovávať všetky schopnosti a vedomosti ku konaniu dobra, k správne mu cieľu a napokon k Bohu.

Ak chceme byť múdrymi kresťanmi, mali by sme uvažovať aj nad praktickým poučením, ktoré pre nás vyplýva z končiacich sa vianočných sviatkov. Čo z nich vyplýva pre nás ako trvalá hodnota?

Okrem toho, čo si môže každý osobne z nich vziať, chcel by som pripomenúť trvalý význam Ježiša Krista pre náš život. On svojím narodením prišiel medzi nás, ale preto, aby zostal s nami natrvalo. Povedal: „Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“ Môžeme si byť istí nielen jeho prítomnosťou, ale súčasne jeho láskou, ktorú spečatil na kríži. Nepomôže nám však jeho prítomnosť v Cirkvi, vo svete či v chráme, ak by sme nevytvárali podmienky pre to, aby bol prítomný v nás, v našom živote. Čo preto robiť, to nám povedal on sám: „Ten ma miluje, kto zachováva moje prikázania. Toho bude milovať aj môj Otec, prideme k nemu a budeme u neho prebývať.“ Teda, konkrétny dôsledok z Vianoc by mal byť pre každého z nás: tak sa snažiť vždy a všade žiť, aby to bolo prejavom našej lásky voči Kristovi, aby to bolo v zhode s jeho vôľou, a vtedy nás bude naplňovať jeho prítomnosť, bude v nás život trojjediného Boha. Dôsledkom tejto skutočnosti bude náš vnútorný pokoj, láska, radosť a cez nás a naše skutky bude táto Kristov prítomnosť blahodarne pôsobiť aj na našich blížnych. Náš život je správny iba vtedy, ak sa – pod vedením Ježiša Krista – stáva darom lásky voči Bohu i voči našim blížnym.

Jedným z takýchto múdrych ľudí, ktorý nám môže byť príkladom, bol sv. Konštantín-Cyryl. Ako chlapec z bohatej rodiny šiel loviť pomocou krahulca. Toho mu však víchor odniesol. Zarmútilo ho to, niekoľko dní nejedol, ale začal aj rozmýšľať. Povedal: „Aký je to život, že v ňom

po radosti smútok prichádza?“ A od vtedy sa zameral na záležitosti trvalé, na poznávanie Boha a na život podľa jeho vôle. Nedal sa odvieť od tohto smeru ani ponukami a lákadlami cisárskeho dvora, ani sľubnou kariérou. Z tohto dôvodu prijal aj pozvanie na Veľkú Moravu a prvé slová, ktoré preložil do reči našich predkov, bol práve úvod do Jánovho evanjelia, ktorý sme aj dnes počuli: „Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha...“ V snahe priblížiť nám poznanie tohto Božieho slova sa doslova zodral v práci a predčasne umiera, avšak s modlitbou na perách za ľud, ktorý v našich krajoch získal pre Krista: „Učín ich ľuďom znamenitým a svorným vo vyznávaní pravej viery, vlej do ich srdce slovo svojho synovstva...“

Praktický pokyn: Pouvažujem nad tým, čo som počas Vianočného obdobia hlbšie pochopil, i nad tým, ako to chcem praktizovať v živote.

MODLITBA

Všemohúci a večný Bože,
ty svetlo veriaceho ľudu,
milostivo naplň celý svet svojou slávou
a vo svetle svojej pravdy
daj sa poznať všetkým národom.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

4. JANUÁRA

PRVÉ ČÍTANIE

Nemôže hrešiť, pretože sa narodil z Boha

Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Jána 3, 7 – 10

Deti moje, nech vás nik nezvedie. Kto koná spravodlivo, je spravodlivý, ako je on spravodlivý. Kto pácha hriech, je z diabla, pretože diabol hreší od počiatku. A Boží Syn sa zjavil preto, aby zmaril diablove skutky. Kto sa narodil z Boha, nepácha hriech, lebo v ňom ostáva jeho semeno; a nemôže hrešiť, pretože sa narodil z Boha.

Podľa tohto sa dajú rozoznať Božie deti od detí diablových: kto nekoná spravodlivo, nie je z Boha; ani ten, kto nemiluje svojho brata.

EVANJELIUM

Našli sme Mesiáša

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Jána 1, 35 – 42

Ján stál s dvoma zo svojich učeníkov. Keď videl Ježiša ísť okolo, povedal: „Hľa, Boží Baránok.“

Tí dvaja učeníci počuli, čo hovorí, a išli za Ježišom. Ježiš sa obrátil a keď videl, že idú za ním, opýtal sa ich: „Čo hľadáte?“

Oni mu povedali: „Rabbi — čo v preklade znamená: Učiteľ —, kde bývaš?“ Odpovedal im: „Podľa a uvidíte!“

Šli teda, videli, kde býva, a zostali v ten deň u neho. Boli asi štyri hodiny popoludní.

Jeden z tých dvoch, čo to počuli od Jána a nasledovali Ježiša, bol Ondrej, brat Šimona Petra. On hneď vyhľadal svojho brata Šimona a povedal mu: „Našli sme Mesiáša,“ čo v preklade znamená Kristus. A priviedol ho k Ježišovi. Ježiš sa naňho zahľadel a povedal: „Ty si Šimon, syn Jánov, ale budeš sa volať Kéfas,“ čo v preklade znamená Peter.

JEŽIŠA NACHÁDZAJÚ TÍ, ČO TÚŽIA ZBAVIŤ SA HRIECHU A MILUJÚ BRATOV
Môžeme si všimnúť súvislosti medzi udalosťou narodenia Pána a dnešným evanjeliom. Skutočnosť Pánovho narodenia oznamuje anjel betlehemským pastierom, ktorí sa vydávajú na cestu, aby sa v maštálke poklonili novonarodenému Spasiteľovi a Pánovi.

O Jánovi Krstiteľovi predpovedal už prorok, že je „anjelom, ktorého Pán

posiela pred sebou“ (porov. *Mal* 3, 1). A tento „anjel“ oznamuje budúcim duchovným pastierom, svojim učeníkom, že Ježiš z Nazareta je „Boží Baránok“, na inom mieste to hovorí úplnejšie: „Boží Baránok, ktorý sníma hriech sveta“. Podobne ako pastieri, aj Ján s Andrejom sa dávajú na cestu a ich rozpačitá otázka na Ježiša znie: „Učiteľ, kde bývaš?“ Ježiš ich pozýva a zostávajú v ten deň u neho. Keď Ján písal toto evanjelium mal asi deväťdesiat rokov. A aj vtedy si presne pamätal hodinu tohto prvého stretnutia s Ježišom: „boli asi štyri hodiny“.

V prvom čítaní ten istý apoštol zdôrazňuje, že Boží Syn sa zjavil preto, aby zničil diablove skutky, čiže hriech. Stojí za povšimnutie, že prvými Ježišovými apoštolmi sa stávajú práve muži, ktorí hľadali oslobodenie od hriechu – veď pôsobenie Jána Krstiteľa bolo zamerané na obrátenie a pokánie ako podmienky očakávania Spasiteľa a stretnutia sa s ním.

Apoštol Ján ďalej pripomína, že z Boha sa narodil ten, kto miluje bratov. Andrej po stretnutí s Ježišom hneď prejavuje lásku k svojmu bratovi Šimonovi tým, že ho privádza k Ježišovi, ktorý ho premenováva na Petra v perspektíve novej a veľkej úlohy, ktorú raz bude plniť.

Aj dnes sa Ježiš stáva blízkym v prostredí ľudí, ktorí túžia po odpustení a robia pokánie. V takomto spoločenstve môžeme aj my dostať plnšie informácie o Ježišovi a prežiť stretnutie s ním. Je však tiež dôležité, aby sme prejavovali svoju lásku k našim blíznym a privádzali ich k osobnému stretnutiu s Kristom. To je najväčší dar, aký môžeme dať tým, ktorých máme radi, a súčasne môžeme mať najväčšiu istotu o ich dobre i pre budúcnosť, ak sú v Ježišových rukách...

Praktický pokyn: Konkrétnym spôsobom prejavím svoju nezištnú lásku voči niekomu zo spoluveriacich a dám najavo odmietavý postoj voči tomu, čo musím označiť za hriech.

MODLITBA

Dobrotivý Otče,
narodením tvojho milovaného Syna
obdivuhodne si začal dielo našej spásy;
prosíme ťa, posilňuj našu vieru,
aby sme s jeho pomocou
dosiahli prisľúbenú odmenu slávy.
Lebo on je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

5. JANUÁRA

PRVÉ ČÍTANIE

Prešli sme zo smrti do života, lebo milujeme bratov

Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Jána 3, 11 – 21

Milovaní, toto je zvesť, ktorú ste počuli od začiatku: aby sme jeden druhého milovali. Nie ako Kain; on bol zo Zlého a zabil svojho brata. A prečo ho zabil? Preto, že jeho skutky boli zlé a bratove spravodlivé. Bratia, nediťte sa, ak vás svet nenávidí. My vieme, že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov. Kto nemiluje, ostáva v smrti. Každý, kto nenávidí svojho brata, je vrah. A viete, že ani jeden vrah nemá v sebe večný život.

Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov.

Ak má niekto pozemský majetok a vidí brata v núdzi, a srdce si pred ním zatvorí, ako v ňom môže ostávať Božia láska?

Deti moje, nemilujme len slovom a jazykom, ale skutkom a pravdou. Podľa toho poznáme, že sme z pravdy, a upokojíme si pred ním srdce. Lebo keby nám srdce niečo vyčítalo, Boh je väčší ako naše srdce a vie všetko. Milovaní, ak nám srdce nič nevyčíta, máme dôveru k Bohu.

EVANJELIUM

Ty si Boží Syn, ty si kráľ Izraela!

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Jána 1, 43 – 51

Ježiš sa rozhodol odísť do Galiley. Stretol Filipa a povedal mu: „Poď za mnou!“ Filip bol z Betsaidy, z Ondrejovho a Petrovho mesta. Filip sa stretol s Natanaelom a povedal mu: „Našli sme toho, o ktorom písal Mojžiš v Zákone a Proroci, Ježiša, Jozefovho syna z Nazareta.“

Natanael mu vrazil: „Môže byť z Nazareta niečo dobré?!“

Filip mu odpovedal: „Poď a uvidíš!“

Keď Ježiš videl prichádzať Natanaela, povedal o ňom: „Toto je pravý Izraelita, v ktorom niet lesti.“

Natanael sa ho opýtal: „Odkiaľ ma poznáš?“

Ježiš mu vrazil: „Videl som ťa prv, ako ťa Filip zavolať, keď si bol pod figovníkom.“

Natanael mu povedal: „Rabbi, ty si Boží Syn, ty si kráľ Izraela!“

Ježiš mu odvetil: „Veríš preto, že som ti povedal: Videl som ťa pod figovníkom? Uvidíš väčšie veci ako toto.“

Potom mu povedal: „Veru, veru, hovorím vám: Uvidíte otvorené nebo a Božích anjelov vystupovať a zostupovať na Syna človeka.“

LÁSKA K BRATOM – ZNAK PRECHODU ZO SMRTI DO ŽIVOTA

Vianoce sú zjavením Božej lásky. Boh nám vo svojom Synovi vyšiel v ústrety a približuje nám seba samého, svoju lásku, s ktorou sa môžeme stretnúť v človekovi, Ježišovi z Nazareta. Cieľom Ježišovho príchodu však je nielen to, aby sa dal obdivovať, lež aby zapálil plameň lásky aj v nás. Iba vtedy totiž skutočne žijeme a môžeme byť šťastní.

Apoštol Ján nám pripomína, že táto láska nemôže zostávať pri pekných slovách, ale musí prechádzať do skutkov a do lásky k pravde.

Konkrétny príklad takejto lásky nachádzame v udalosti z evanjelia. Čerstvý apoštol Filip vyhľadá svojho priateľa Natanaela a s nadšením mu oznamuje, že našli Mesiáša, Jozefovho syna z Nazareta. Natanael sa prejavuje ako kritický človek a odpovedá skepticky: „Môže z Nazareta pochádzať niečo dobré?“ Filip ho ďalej nepresviedča, lež ho privádza na stretnutie s Ježišom. Ježiša neurazila otvorená kritickosť Natanaela, lež práve naopak, pochválil ho za jeho úprimnosť: „Pravý Izraelita, v ktorom niet lesti.“ Ani s týmto pochvalným konštatovaním sa Natanael neuspokojil. Chce vedieť, na základe čoho ho Ježiš takto hodnotí, veď ho nemôže poznať. A vtedy mu Ježiš naznačil, že vie o ňom všetko, videl ho v nejakej jeho veľmi súkromnej situácii, keď bol „pod figovníkom“. Iba Ježiš a Natanael vedeli, o čo šlo. Pre tohto budúceho apoštola však bolo jasné, že takéto poznanie môže mať iba Boh. A preto zasa priamo vyjadrí svoje presvedčenie: „Učiteľ, ty si Syn Boží, ty si kráľ Izraela!“ Ježiš potvrdí správnosť jeho viery, ale poukáže aj na to, že Natanaelovo poznávanie sa ešte iba začalo: „Uvidíš väčšie veci ako toto...“ Vrcholom bude videnie Ježiša vo večnej sláve, kde mu slúžia anjeli, tam bude plný život a večné šťastie.

Ak máme radi našich blízkych treba, aby sme to dokazovali najrozličnejšími prejavmi lásky v bežných okolnostiach života. No najväčším prejavom lásky je priviesť blízkeho k osobnému stretnutiu s Ježišom Kristom, k tomu, aby nastúpil svoju osobnú cestu nasledovania Krista. Na tejto ceste nás vedie ten, ktorý nás pozná úplne, pretože nás pozná láskou. A táto cesta má vyvrcholiť plným poznaním Krista, ako to vyjadril

v závere Veľpiesne lásky sv. Pavol: „Teraz poznávam iba čiastočne, ale potom budem poznať tak, ako som aj ja poznaný.“ (1 Kor 13, 12)

Praktický pokyn: Pokúsím sa priblížiť niekoho k Ježišovi Kristovi – svojím príkladom, slovom, modlitbou, obetou za neho. Budem tým vyjadrovať moju lásku k nemu.

MODLITBA

Dobrotivý Bože,
láskavo nás osvecuj jasom svojej slávy
a ustavične roznecuj naše srdcia,
aby sme vždy lepšie poznávali nášho Spasiteľa
a žili jeho životom.
O to ťa prosíme skrze nášho Pána Ježiša Krista,
tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

6. JANUÁRA

ZJAVENIE PÁNA

PRVÉ ČÍTANIE

Pánova veleba vzišla nad tebou

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 60, 1 – 6

Vstaň, zažiar, Jeruzalem,
lebo prichádza tvoje svetlo
a Pánova veleba vzišla nad tebou.
Lebo, hľa, tma zahaľuje zem
a temnota pokrýva národy;
ale nad tebou vzíde Pán
a jeho veleba sa zjaví na tebe.
Národy budú kráčať v tvojom svetle
a králi v jase, čo ti vzišiel.
Pozdvihni oči a dívaj sa navôkol:
títo všetci sa zhromaždili, prišli k tebe;
zďaleka prichádzajú tvoji synovia
a tvoje dcéry nesú v náručí.
Uvidíš to a zažiaríš,
rozochveje a rozšíri sa tvoje srdce.
Lebo k tebe sa obráti bohatstvo mora,
poklady národov prídu k tebe.
Záplava tiav ťa pokryje,
ťavätá z Madianu a Efy;
prídu všetci zo Saby,
zlato a kadidlo prinesú
a zvestujú Pánovu slávu.

DRUHÉ ČÍTANIE

*Teraz sa zjavilo,
že pohanania sú spoludedičmi prislúbenia*

Čítanie z Listu svätého apoštola Pavla Efezanom 3, 2 – 3a. 5 – 6

Bratia, počuli ste o dare Božej milosti, ktorý som dostal

pre vás: lebo zo zjavenia som sa dozvedel tajomstvo. Ono v iných pokoleniach nebolo ľuďom známe tak, ako sa teraz v Duchu zjavilo jeho svätým apoštolom a prorokom: že pohania sú spoludedičmi, spoluúdmi a spoluúčastníkmi prisľúbenia v Kristovi Ježišovi skrze evanjelium.

EVANJELIUM

Prišli sme z východu pokloniť sa kráľovi

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 2, 1 – 12

Keď sa za čias kráľa Herodesa v judejskom Betleheme narodil Ježiš, prišli do Jeruzalema mudrci od východu a pýtali sa: „Kde je ten novonarodený židovský kráľ? Videli sme jeho hviezdzu na východe a prišli sme sa mu pokloniť.“

Keď to počul kráľ Herodes, rozrušil sa a celý Jeruzalem s ním. Zvolal všetkých veľkňazov a zákonníkov ľudu a vyzvedal sa od nich, kde sa má narodiť Mesiáš.

Oni mu povedali: „V judejskom Betleheme, lebo tak píše prorok:

„A ty, Betlehem, v judejskej krajine, nijako nie si najmenší medzi poprednými mestami Judey, lebo z teba vyjde vojvoda, ktorý bude spravovať môj ľud, Izrael.“

Tu si dal Herodes potajomky zavolať mudrcov a podrobne sa ich povypytoval, kedy sa im zjavila hviezda. Potom ich poslal do Betlehema a povedal: „Chodte a dôkladne sa vypytujte na dieťa. Keď ho nájdete, oznámte mi, aby som sa mu aj ja šiel pokloniť.“

Oni kráľa vypočuli a odišli. A hľa, hviezda, ktorú videli na východe, išla pred nimi, až sa zastavila nad miestom, kde bolo dieťa. Ako zbadali hviezdzu, nesmierne sa zaradovali. Vošli do domu a uvideli dieťa s Máriou, jeho matkou, padli na zem a klaňali sa mu. Potom otvorili svoje pokladnice a dali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. A keď vo sne dostali pokyn, aby sa nevracali k Herodesovi, inou cestou sa vrátili do svojej krajiny.

BUDOVAŤ CIRKEV AKO KRISTOVO SVETLO

V udalosti príchodu Mudrcov z Východu k novonarodenému Mesiášovi zohrala rozhodujúcu úlohu zvláštna hviezda. Tento výnimočný astronomický úkaz vzbudil pozornosť mužov, ktorí sa zaoberali pozorovaním hviezdnej oblohy a v zmysle vtedajšej astrológie boli presvedčení, že úkazy vo hviezdach naznačujú a ovplyvňujú dianie na zemi, ľudské osudy. Profesor Anton Hajduk vo svojej knihe Boží vesmír má aj kapitolku s názvom Betlehemska hviezda. Na základe prameňov v nej dokumentuje, že babylonskí astrológovia boli presvedčení, že stretnutie tzv. kráľovských planét Jupitera a Saturna, považovaných za symbol moci a spravodlivosti, ktoré sa uskutočnilo v súhvezdí Rýb, symbolizovalo koniec starých časov a začiatok novej éry, príchodom kráľa s mocou a spravodlivosťou. Túto skutočnosť dokumentujú babylonské klinopisné záznamy a moderná astronómia potvrdila presne trojitú konjunkciu Jupitera a Saturna v súhvezdí Rýb v roku 7 pred Kristom. V skutočnosti sa totiž Ježiš narodil sedem rokov „pred svojím narodením“, pretože kresťanský letopočet zaviedol až mních Dionýz Exiguus v 6. storočí a pri spätnom výpočte roku Ježišovho narodenia sa pomýlil, takže skutočný rok príchodu Božieho Syna je rok 7 pred n. l. Obdivuhodné u Mudrcov je to, že si dali námahu s hľadaním vysvetlenia tohto úkazu a potom, že sa vydali na cestu, aby našli toho novonarodeného Kráľa a prejavili mu svoju úctu. Keďže Izraeliti boli dlhé roky zajatcami v Babylone, zostala tam po nich živá tradícia, že čakajú príchod Mesiáša, ktorého symbolizovala hviezda. Preto sa logicky vydali do hlavného mesta tohto národa, do Jeruzalema. Museli byť prekvapení, keď Jeruzalemčania, na čele so svojím kráľom nevedeli o ničom. Ale aj ich karavána s touto správou spôsobila rozruch a všetkým bolo jasné, že ten úkaz sa môže týkať jedine narodenia Mesiáša. V knihách prorokov nachádzajú predpoveď Micheáša o mieste narodenia Krista: Betlehem, rodisko kráľa Dávida. A tak usmerňujú Mudrcov k tejto adrese. Sami však nie sú presvedčení o tom, že by sa to bolo naozaj stalo, čo dosvedčuje skutočnosť, že nik si nedal námahu, aby šiel do Betlehema, hoci bol vzdialený od Jeruzalema iba osem kilometrov. Jediný, kto bral túto správu vážne, bol Herodes, ktorý – aby mal istotu, že zlikvidoval aj Mesiáša, keďže mu Mudrci neprišli povedať, ktoré dieťa to je – dal pozabíjať všetkých chlapcov v Betleheme a na okolí...

Toľko história. Čo by sme však z týchto skutočností mali vyčítať

my? Vidíme, že Boh upozornil na príchod svojho Syna predstaviteľov pohanských národov svetlom zvláštnej hviezdy. Aj v našej dobe chce Boh privádzať ľudí k svojmu Synovi, veď on prišiel pre spásu všetkých národov, všetkých ľudí. A chce vzbudzovať záujem o hľadanie Ježiša tiež pomocou zvláštneho svetla. Už nie toho na oblohe, ale toho, o ktorom hovoril Ježiš svojim nasledovníkom: „Vy ste svetlo sveta, Mesto postavené na návrší sa nemôže ukryť. Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach.“ Teda, tým svetlom máme byť my, ktorí v neho veríme, poznáme ho už. Podobne, ako betlehemska hviezda upútala pozornosť preto, lebo bola konjunkciou dvoch planét a v súhvezdí, tak aj naše svetlo, svetlo nášho života, na ktorom sa má odzrkadľovať niečo z vlastností Krista, bude vtedy účinné a bude pútať pozornosť, keď to bude „konjunkcia“, čiže spojenie viacerých. Povedal to sám Ježiš: „Kde sú dvaja alebo traja v mojom mene, tam som ja medzi nimi.“ A čo potom povedať o takom spoločenstve, akým je naše tu, v kostole? A čo by malo znamenať pre svet také svetlo, aké vyžaruje z celej Cirkvi? Veď katolíkov je dnes na svete asi jedna miliarda! Nie je to obrovská konjunkcia?! A predsa svetlo nášho príkladu nie je také, že by vzbudzovalo pozornosť a viedlo ľudí k hľadaniu zdroja takéhoto života, ktorý je v Kristovi. Prečo? Lebo zrejme málo dbáme o to, aby sme v našich skutkoch odrážali Kristovo svetlo. Pokiaľ chceme žiariť len sami zo seba, z vlastných síl, tak sa podobáme kométam, ktoré na chvíľu zažiaria a potom zhoria, stratia sa vo vesmírnej tme. To sú prípady rozličných mediálnych a iných hviezd... My sme povolaní vyžarovať Kristovo svetlo tým, že bez ohľadu na efekt sa budeme snažiť zviditeľňovať v našich skutkoch nasledovanie Krista. Snažiť sa o súlad našich myšlienok, slov a činov s ním, s jeho vzorom, s jeho evanjeliom. Druhá naša snaha musí byť, aby sme sa zjednocovali, aby sme vytvárali spoločenstvo Cirkvi, spojené v pokoji a v láske. Vieme, ako na tom záležalo samému Ježišovi Kristovi, keď v predvečer svojej smrti prosil Otca: „aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma ty poslal.“ (Jn 17, 21) Aby sme mohli vytvárať takúto jednotu, dal nám Ježiš aj jej princíp v Petrovi, ktorému povedal: „Ty si skala, na ktorej postavím svoju Cirkev a pekelné brány ju nepremôžu.“ V diecéze je takýmto princípom jednoty biskup, zjednotený so Svätým Otcom, vo farnosti kňaz, spojený s biskupom. Ak chceme vyžarovať Kristovo svetlo, je

potrebné, aby sme sa vo veciach viery a mravov zjednocovali s týmito našimi duchovnými pastiermi.

Žijeme v dobe rastúceho individualizmu, keď sa každý stará o seba a nemá záujem o toho druhého. Iste, zodpovednosť za seba je nenahraditeľná, ale súčasne musíme prejavovať záujem aj o tých druhých, záujem vedený láskou, snahou pomáhať. Vtedy sa bude vytvárať tá správna konjunkcia, vtedy začne vyžarovať intenzívne naše svetlo a vtedy je nádej, že budeme priťahovať k zdroju tohto svetla, ku Kristovi, ľuďmi, ktorí majú zmysel pre opravdivé hodnoty.

Bolo to ešte za totality. Pôsobil som v Nitre ako mladý kňaz. Do kasárni nastúpili nováčikovia, viacerí z Moravy. Veliteľ si ich dal nastúpiť a medzi inými inštrukciami im položil aj otázku: Dúfam, že nik z vás nie je veriaci. Na to vystúpil z radu jeden a povedal: Ja som veriaci. A za ním druhý. Dovtedy sa nepoznali. Na základe takto prejaveneho postoja sa spriatelili. Začali sa stretávať. Vo voľných chvíľach si čítali Sväté písmo, cez vychádzky chodili na bohoslužby, navštevovali veriace rodiny v meste, chodievali aj ku mne. V tom útvare bol aj jeden chlapec, ktorý nebol ani pokrstený. Priťahoval ho však príklad života týchto dvoch kolegov. Pridal sa k nim. Vtedy mu jeden z nich povedal: Mirek, ty už veríš, ale kresťan nemôže žiť bez Cirkvi. Je potrebné, aby si sa dal pokrstiť. Prišiel za mnou a žiadal, aby som ho pokrstil. Bola potrebná príprava. Na vychádzku sa dostal málokedy a nestačilo to na to, aby som ho mohol pripravovať. A tak som poprosil jedného z týchto jeho priateľov a ten ho tam v kasárňach pripravoval na prijatie sviatostí. Keď dostali civil, ich prvá cesta viedla do kostola, kde som Mirka pokrstil. Je tomu už viac než tridsať rokov a všetci traja sa držia ako úprimne veriaci kresťania, majú dobré rodiny, občas sa stretneme. Sú aktívnymi členmi svojich farností...

Prosme na príhovor Mudrcov, ktorých Cirkev uctieva ako svätých, aby sme aj my stále intenzívnejšie hľadali Ježiša ako svetlo nášho života, aby sme sa mu klaňali a dávali mu svoje dary tam, kde sa on podľa usmernení Cirkvi nachádza – plnením jeho vôle – a aby sme sa pričíňovali o vytváranie spoločenstva Cirkvi, z ktorého by stále jasnejšie žiarilo Kristovo svetlo, ktoré by priťahovalo k nemu čím viacerých, pretože všetci potrebujú jeho záchranu.

Praktický pokyn: Ako sa pričíňam o prehĺbenie dobrých vzťahov vo svojej rodine, vo farskom spoločenstve i s kresťanmi vo svojom prostredí?

MODLITBA

Všemohúci Bože,
 ty si dnešného dňa svetlom hviezd
 zjavil svojho Syna národom;
 aj my sme ťa už poznali svetlom viery a prosíme,
 prived' nás láskavo k sebe,
 aby sme vo večnej blaženosti
 mohli hľadiť na tvoju velebu.
 Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
 ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
 v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

7. JANUÁRA

PRVÉ ČÍTANIE

Skúmajte duchov, či sú z Boha

Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Jána 3, 22 – 4, 6

Milovaní, od Boha dostaneme všetko, o čo len budeme prosiť, lebo zachovávame jeho prikázania a robíme, čo sa jemu páči.

A toto je jeho prikázanie: aby sme verili v meno jeho Syna Ježiša Krista a milovali jeden druhého, ako nám prikázal. Kto zachováva jeho prikázania, ostáva v Bohu a Boh v ňom. A že v nás ostáva, poznáme z Ducha, ktorého nám dal.

Milovaní, neverte každému duchu, ale skúmajte duchov, či sú z Boha; lebo do sveta vyšlo mnoho falošných prorokov. Božieho Ducha poznáte podľa tohoto: Každý duch, ktorý vyznáva, že Ježiš Kristus prišiel v tele, je z Boha. Duch, ktorý nevyznáva Ježiša, nie je z Boha. To je duch antikrista, o ktorom ste počuli, že príde, a už teraz je na svete.

Vy, deti moje, ste z Boha a zvíťazili ste nad nimi, lebo ten, ktorý je vo vás, je väčší než ten, čo je vo svete. Oni sú zo sveta, preto hovoria podľa sveta a svet ich počúva. My sme z Boha. Kto pozná Boha, počúva nás. Kto nie je z Boha, ten nás nepočúva. Podľa toho poznávame Ducha pravdy a ducha bludu.

EVANJELIUM

Priblížilo sa nebeské kráľovstvo

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Matúša 4, 12 – 17. 23 – 25

Keď sa Ježiš dopyčul, že Jána uväznili, odobral sa do Galiley. Opustil Nazaret a prišiel bývať do pobrežného mesta Kafarnaum, v končinách Zabulon a Neftali, aby sa splnilo, čo povedal prorok Izaiáš:

„Krajina Zabulon a krajina Neftali,
 na ceste k moru, za Jordánom,
 Galilea pohanov!

Ľud bývajúci v temnotách
 uvidel veľké svetlo.

Svetlo zažiarilo tým, čo sedeli v temnom kraji smrti.“

Od tej chvíle začal Ježiš hlásať: „Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo.“

A Ježiš chodil po celej Galilei, učil v ich synagógach, hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval každý neduh a každú chorobu medzi ľuďmi. Povest' o ňom sa rozniesla po celej Sýrii. Prinášali k nemu všetkých chorých, postihnutých rozličnými neduhmi a trápením, posadnutých zlými duchmi, námesačníkov a ochrnutých, a on ich uzdravoval. A šli za ním veľké zástupy z Galiley a Dekapola, z Jeruzalema, Judey a Zajordánska.

JEŽIŠ KRISTUS PRIŠIEL V TELE

Stredobodom slávenia Vianoc sú slová evanjelia: „A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami.“ Týmto vteleným Božím Slovom je Ježiš Kristus. Preto vo svojom liste kladie apoštol Ján taký dôraz na skutočnosť, že Ježiš Kristus prišiel „v tele“. To znamená, stal sa skutočným človekom. Kto by ho chcel „zduchovniť“ v takom zmysle, že by o ňom hovoril iba ako o duchovnej skutočnosti, ako o teórii či filozofii, ale nebral by do úvahy jeho reálny ľudský život, toho Ján neváha vyhlásiť za „antikrista“, čiže nepriateľa Krista.

V evanjeliu vidíme celkom konkrétne ľudské podmienky a prejavy Ježišovho života a pôsobenia. Hovorí sa o mieste jeho pobytu, je to mestečko Kafarnaum na pobreží Galilejského mora, uvádza sa oblasť jeho pôsobenia i to, ako pomáhal ľuďom v ich ľudských, zdravotných problémoch, ale i skutočnosť, že oznamoval príchod Božieho kráľovstva a vyzýval k pokániu. Fyzika nás učí, že svetlo je neviditeľné. Vidíme ho iba vtedy, ak dopadá na nejaké hmotné predmety, osvetľuje ich. Niečo podobné je aj s tým Svetlom, ktorým je Kristus. On je „Svetlo zo Svetla“. Ako taký však zostáva pre nás neviditeľný. Keď sa stal človekom, prejavoval svoj božský život cez ľudskú prirodzenosť. Ježišov ľudský život sa stal veľkým svetlom pre nás ľudí, žijúcich v temnom kraji smrti, ktorým bola nielen Galilea, ale stal sa ním po prvotnom hriechu celý svet. Toto svetlo môžeme vnímať práve prostredníctvom Ježišovej ľudskej prirodzenosti, jeho ľudského života. Aj my sme povolani k tomu, aby sme nielen verili v neho vo svojich myšlienkach, prípadne slovami vyjadrovali vieru, ale je rozhodujúce, aby sme vieru dokazovali skutkami, čiže celým svojím ľudským bytím. Na to kládol dôraz sám Ježiš, keď učil: „Čo ma oslovujete: ‚Pane, Pane,‘ keď nerobíte, čo vám kážem...“ (porov. Lk 6, 46).

V dobe apoštola Jána kresťanstvo ohrozoval gnostický blud; jeho stúpenci zostávali len v oblasti názorov, v teoretickej viere a pohrda-

li telom, skutkami. Apoštol Ján neváhal povedať, že kto nevyznáva, že Ježiš Kristus prišiel v tele, je „antikrist“. V súčasnosti nemáme veľa takýchto „teoretických“ kresťanov, ale vo veľkej miere praktizujeme tento blud. Považujeme sa totiž za zaradených do Cirkvi, Kristových nasledovníkov tým, že sme pokrstení, že nejakým spôsobom veríme v Krista, ale nedávame si záležať na tom, aby naša viera stvárňovala aj náš život, mnohé oblasti našej ľudskej činnosti jednoducho vynímame spod Božej kompetencie, možno nám ani nenapadne, že by sme mali uvažovať nad tým, ako by tá-ktorá činnosť mala vyzeráť podľa Božej vôle. Týmto praktickým gnosticizmom v skutočnosti popierame Krista, jeho spásonosný význam. Je nevyhnutné, aby sme tomuto najväčšiemu bludu našej doby odvážne a usilovne čelili a takýto život aby sa s pomocou Božou stával zviditeľňovaním Krista a súčasne aby bol orientujúcim svetlom pre našich blížnych.

Praktický pokyn: Ako dnes „vtelím“ svoju vieru v Krista do konkrétneho skutku?

MODLITBA

Prosíme ťa, všemohúci Bože,
osvieť naše srdcia jasom svojej velebnosti,
aby sme šťastne prešli cez temnoty tohto sveta
a dostali sa do vlasti večného svetla.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

8. JANUÁRA

PRVÉ ČÍTANIE

*Boh je láska***Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Jána 4, 7 – 10**

Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska.

A Božia láska k nám sa prejavila v tom, že Boh poslal svojho jednorodeného Syna na svet, aby sme skrze neho mali život.

Láska je v tom, že nie my sme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako zmiernu obeť za naše hriechy.

EVANJELIUM

*Ježiš rozmnožením chlebov ukazuje, že je prorok***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Marka 6, 34 – 44**

Keď Ježiš videl veľký zástup, zľutoval sa nad nimi, lebo boli ako ovce bez pastiera. A začal ich učiť mnohým veciam. Keď už bolo veľa hodín, pristúpili k nemu jeho učeníci a hovorili: „Toto miesto je pusté a je už veľa hodín. Rozpusť ich, nech sa rozídu do okolitých osád a dedín kúpiť si niečo na jedenie.“

On im odpovedal: „Vy im dajte jesť!“

Vraveli mu: „Máme ísť nakúpiť za dvesto denárov chleba a dať im jesť?“

Opýtal sa ich: „Koľko máte chlebov? Chodte sa pozrieť!“

Keď to zistili, povedali: „Päť a dve ryby.“

Tu im rozkázal usadiť všetkých po skupinách na zelenú trávku. A posadali si v skupinách po sto a po päťdesiat.

Potom vzal päť chlebov a dve ryby, pozdvihol oči k nebu, dobrorečil, lámal chleby a dával svojim učeníkom, aby im ich rozdávali. Aj obe ryby rozdelil všetkým. Všetci jedli a nasýtili sa, ba ešte nazbierali dvanásť plných košov odrobín a zvyškov z rýb. A tých, čo jedli chleby, bolo päťtisíc mužov.

CEZ BLÍŽNYCH DÁVAŤ SAMÉMU KRISTOVI

Slovo „láska“ je často používaným pekným výrazom, za ktorým sa však skrýva všeličo a možno ho považovať za devalvované slovo. Pritom je lás-

ka najdôležitejšou skutočnosťou. Veď sám Boh je láska! Preto nás on sám učí správne chápať i uskutočňovať lásku.

V dnešnom úryvku z Prvého Jánovho listu sme počuli dôležitú definíciu lásky: „Láska je v tom, že nie my sme milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako zmiernu obeť za naše hriechy.“ Boh teda nečaká so svojou láskou na to, kedy sa jej my staneme hodnými, kedy si ju zaslúžime – to by sa nedočkal; ale je iniciatívny a vychádza s aktivitou, pretože nám chce pomôcť, pretože my nevyhnutne potrebujeme jeho zachraňujúcu lásku: poslať svojho Syna a Ježiš sa dobrovoľne obetuje, aby nás vyslobodil z hriechov a ich následkov.

V udalosti, o ktorej hovorí dnešné evanjelium, sme videli, aké porozumenie má Ježiš aj pre telesný hlad svojich poslucháčov, robí pre nich zážrak rozmnoženia chlebov. Ježiš nás tým učí, že láska sa má prejavovať nielen vo veľkých dielach, ale aj v každodenných detailoch pozemského života. Ježiš do svojho prejavu pomoci hladným ľuďom zapája aj svojich apoštolov. Nemajú byť len divákmi na prejav jeho lásky, lež sa majú na nej podieľať. Majú dať k dispozícii všetko, čo majú, i keď je to nepatrná maličkosť.

Je potrebné, aby sme sa učili tejto najvyššej forme lásky od samého Boha: aby sme prichádzali iniciatívne so službou tam, kde to ľudia potrebujú, hoci o to ani neprosia, ani si to nezaslúžia. Súčasne nás Ježiš učí láske, ktorá je pozorná i v každodenných maličkostiach. Aby sme mohli takéto skutky konať, je potrebná ochota darovať zo svojho. Dôležitý je však správny motív: aby sme to cez svojich blízkych dávali samému Kristovi. Iba on môže naše skromné možnosti urobiť osožnými pre mnohých.

Praktický pokyn: Uvedomím si prirodzené i duchovné dary Božej lásky voči sebe a budem si všímať pohľadom lásky potreby svojich blízkych a pokúsim sa aspoň niečo pre nich urobiť.

MODLITBA

Láskavý Otče, tvoj jednorodený Syn

prišiel medzi nás ako pravý človek

a bol nám navonok podobný;

daj, prosíme,

aby sme sa s pomocou jeho milosti

vnútorne stali podobnými jemu.

Lebo on je Boh a s tebou žije a kraluje

v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

9. JANUÁRA

PRVÉ ČÍTANIE

Keď sa milujeme navzájom; Boh ostáva v nás

Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Jána 4, 11 – 18

Milovaní, keď nás Boh tak miluje, aj my sme povinní milovať jeden druhého. Boha nikto nikdy nevidel; ale keď sa milujeme navzájom, Boh ostáva v nás a jeho láska v nás je dokonalá.

A že ostávame v ňom a on v nás, poznávame podľa toho, že nám dal zo svojho Ducha. A my sme videli a svedčíme, že Otec poslal Syna za Spasiteľa sveta.

Kto vyzná: „Ježiš je Boží Syn,“ ostáva v ňom Boh a on v Bohu. A my, čo sme uverili, spoznali sme lásku, akú má Boh k nám. Boh je láska; a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom.

Láska v nás je dokonalá v tom, že máme dôveru v deň súdu, lebo ako je on, tak sme aj my na tomto svete. V láske niet strachu, a dokonalá láska vyháňa strach, lebo strach má v sebe trest, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske.

EVANJELIUM

Videli ho kráčať po mori

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Marka 6, 45 – 52

Keď Ježiš nasýtil päťtisíc mužov, hneď prinútil svojich učeníkov, aby nastúpili na loď a išli napred na druhý breh k Betsaide, kým on rozpustí ľud. Keď ich rozpustil, odišiel na vrch modliť sa.

A keď sa zvečeralo, loď bola uprostred mora a on sám na zemi. Videli ich, ako sa namáhajú pri veslovaní, lebo vietor dul proti nim. A nad ránom, kráčajúc po mori blížil sa k nim a chcel ich obísť.

Keď ho videli kráčať po mori, mysleli si, že je to mátoha, a vykriekli; všetci ho totiž videli a zlakli sa. Ale on sa im hneď prihovril: „Vzchopte sa! To som ja, nebojte sa!“

Vstúpil k nim do lode a vietor utíchol. A boli celí ohromení, lebo nepochopili, ako to bolo s chlebmi; ich srdce bolo otupené.

DOKONALÁ LÁSKA VYHÁŇA STRACH

Keď je niekto z niečoho príliš prekvapený, zvykne sa povedať: „Čo pozeráš ako na zjavenie?!“ Zjavenie, náhle objavenie sa niečoho vyvoláva údiv, vzbudzuje strach. V období sviatku Zjavenia Pána sa zastavujeme nielen pri betlehemskej Dieťaťi, ktoré vzbudzuje skôr nežnosť, vďačnosť a pokoru pred Božou láskou, ktorá sa ponížila až do jasiel. Avšak v evanjeliových úryvkoch týchto dní už počúvame o pôsobení dospelého Ježiša, ktorý zjavuje svoje božské poslanie zázrakmi, vzbudzujúcimi údiv a ohromenie z toho, že cez tohto muža pôsobí sám Boh. Dnešné evanjelium zaznamenáva ohromenie apoštolov, ktorí vidia nad ránom, ako sa k nim po morskej hladine približuje záhadná postava. Hoci boli mužmi zvyknutými na prácu na jazere počas nočných rybolovov, predsa pri pohľade na tento zjav doslova od strachu vykriekli. Ježiš ich upokojuje: „Odvahu, vzmúžte sa, nebojte sa, ja som to!“

Týmto „zjavením“ nás zrejme Ježiš chce naučiť tomu, aby sme počítali s jeho blízkosťou všade, aj na takých miestach a v takých situáciách, v ktorých sme si istí, že sa tam nemôže nik nachádzať. Nevidíme ho jasne, vidíme iba „postavu“, ale počujeme jeho hlas... On sa s nami stretáva, „zjavuje sa“ nám v postavách našich blízkych. To, že je v nich on, nám potvrdzuje svojím slovom. V týchto jeho „zjaveniach“ sa ho obvyčajne nebojíme preto, že by nám výzor daného človeka naháňal strach, ale skôr preto, lebo nás vyzýva k prijatiu, k službe, nejakým spôsobom ohrozuje naše pohodlie či predstavy.

Apoštol Ján však v prvom čítaní zdôrazňuje, že dokonalá láska vyháňa strach, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske. V prvom rade je to skutočnosť Božej lásky voči nám. Táto láska je všemohúca – a preto dáva istotu, vzbudzuje dôveru. Kto takto dôveruje Božej láske, ten sa nemusí nikdy a ničoho báť. A tiež, ak by sme boli dokonalí v láske, to znamená v sebadarovaní sa Bohu a našim blízkym, tak isto sa nemáme prečo báť. Ak nás v osobách našich blízkych Kristus aj o niečo „oberá“, tak my v tom vidíme príležitosť v láske sa mu darovať, čo vlastne vedie k rozvoju života, k prehĺbeniu vzťahu k Bohu i k blízkym.

Apoštoli na mori plnili spoločne Ježišov príkaz preplaviť sa na druhý breh. Spoločne sa pri jeho plnení namáhali a tak vlastne uskutočňovali lásku tak voči Bohu, ako i medzi sebou. Možno povedať, že táto láska „pritiahla“ Ježiša k nim. Po okamihu prekvapenia Ježiš nastupuje k nim

na loď a tak sa splňajú ďalšie Jánove slová: „Kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom.“

Snažme sa prijímať aj prekvapivé výzvy k slúžiacej láske a tak budeme môcť prežívať radostnú skutočnosť, že Kristus nám je všade blízky a s ním môžeme zvládnuť každú situáciu.

Praktický pokyn: Čoho sa bojím? Pozriem sa na tieto záležitosti z hľadiska Božej všemohúcej lásky ku mne a budem sa snažiť odvážne robiť, čo odo mňa chce Boh.

MODLITBA

Bože, svetlo všetkých národov,
dožič celému svetu trvalý pokoj
a do našich srdc vlej žiarivé svetlo,
ktorým si osvecoval mysle našich praotcov.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

10. JANUÁRA

PRVÉ ČÍTANIE

Kto miluje Boha, má milovať aj svojho brata

Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Jána 4, 19 – 5, 4

Milovaní, my milujeme Boha, pretože on prvý miloval nás. Ak niekto povie: „Milujem Boha,“ a nenávidí svojho brata, je luhár. Veď kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí. A toto prikázanie máme od neho: aby ten, kto miluje Boha, miloval aj svojho brata.

Každý, kto verí, že Ježiš je Kristus, narodil sa z Boha. A každý, kto miluje Boha ako Otca, miluje aj toho, kto sa z neho narodil.

Podľa toho poznáme, že milujeme Božie deti, keď milujeme Boha a plníme jeho prikázania.

Lebo láska k Bohu spočíva v tom, že zachovávame jeho prikázania. A jeho prikázania nie sú ťažké.

Veď všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera.

EVANJELIUM

Dnes sa splnilo toto Písmo

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 4, 14 – 22a

Ježiš sa v sile Ducha vrátil do Galiley a chýr o ňom sa rozniesol po celom kraji. Učil v ich synagógach a všetci ho oslavovali.

Prišiel aj do Nazareta, kde vyrástol. Podľa svojho zvyku vošiel v sobotu do synagógy a vstal, aby čítal. Podali mu knihu proroka Izaiáša. Keď knihu rozvinul, našiel miesto, kde bolo napísané:

„Duch Pána je nado mnou,

lebo ma pomazal,

aby som hlásal evanjelium chudobným.

Poslal ma oznámiť zajatým, že budú prepustení,

a slepým, že budú vidieť;

utláčaných prepustiť na slobodu

a ohlásiť Pánov milostivý rok.“

Potom knihu zvinul, vrátil ju sluhovi a sadol si. Oči všetkých v syna-

góge sa upreli na neho. A on im začal hovoriť: „Dnes sa splnilo toto Písmo, ktoré ste práve počuli.“

Všetci mu prisviedčali a divili sa milým slovám, čo vychádzali z jeho úst.

V ČOM SPOČÍVA LÁSKA?

Vianoce by sme mohli nazvať aj sviatkami lásky. V týchto dňoch sme voči sebe milší, pozornejší i štedrejší. Je to iste správne. Horšie je však, že keď sa končí sviatočná atmosféra, vyzerá to neraz tak, akoby sme s vianočnými ozdobami odkladali zasa na rok aj prejavy úprimnej lásky.

Iste, život je neraz aj ťažký, ľudia nám môžu ísť oprávnene na nervy, povinnosti nenechávajú priestor na nejaké milé pozornosti. A predsa trvalým posolstvom vianočnej udalosti je láska – v každom čase a vo všetkých okolnostiach.

„Učeník, ktorého Ježiš miloval,“ tak nazýva apoštol Ján sám seba – píše vo svojom liste o uskutočňovaní lásky. Hovorí: „Toto prikázanie máme od neho: aby ten, kto miluje Boha, miloval aj svojho brata.“ Čiže úsilie o lásku k Bohu a k blížnemu nie je nejakou ľubovoľnou záležitosťou, lež je to Kristov príkaz pre každého z nás a v každej situácii, bez ohľadu na to, či sú chvíle sviatočné, alebo všedné.

Často sa nám však v praktickom živote vynára otázka, ako konkrétne tento príkaz uskutočňovať, kedy je niečo prejavom lásky a kedy nie. Máme totiž predstavu o láske, že je niečím milým, príjemným – a my musíme byť niekedy aj prísni, aj niečo odoprieť či požadovať. Toho druhého to zarmucuje či hnevá a my si myslíme, že sa previňujeme proti láske...

Apoštol Ján nám do tejto problematiky vnáša svetlo. Píše: „Podľa toho poznáme, že milujeme Božie deti, keď milujeme Boha a plníme jeho prikázania.“ Teda nie podľa toho, či je dotyčný radostný alebo smutný či nahnevaný, lež podľa toho, že dokazujeme lásku k Bohu plnením jeho prikázaní, a to aj vo vzťahu k našim blízkym. Jednoducho povedané, v tých rozličných každodenných komplikovaných vzťahoch by sme nemali v prvom rade pozeráť na to, čo je alebo nie je príjemné tomu druhému, čo by si želal alebo neželal, alebo ako by sme my chceli prejaviť svoju lásku voči nemu, lež by sme mali uvažovať nad tým, ako v súvislosti s týmto človekom, v týchto okolnostiach prejaviť svoju lásku voči Bohu. Podmienkou našej lásky k Bohu je zachovávanie jeho prikázaní. Inak povedané: iba taký vzťah a také konanie je opravdivou láskou voči blížnemu, ktoré je zhodné s Božími prikázaniami.

Z toho potom vyplýva, že sa nesmieme dať ovplyvňovať iba citmi, či už pozitívnymi, alebo negatívnymi. Pociť ešte nie je láska ani neláska. Opravdivou láskou je chcieť a konať druhému skutočné dobro. Kedy však máme istotu, že to, čo robíme druhému, ako sa voči nemu prejavujeme, je a bude pre neho dobrom za každých okolností a vždy? Ako sa vyhnúť tomu, že vyhovíme jeho požiadavkám alebo svojim citom, a skôr-neskôr sa ukáže, že to bolo niečo zlé tak pre nás, ako i pre toho druhého? Spoľahlivým kritériom dobra našich skutkov aj skutkov voči blížnemu je zhoda nášho konania s Božími prikázaniami.

A tak aj po skončení povznášajúcej vianočnej atmosféry, v bežných okolnostiach všedných dní máme možnosť prejavovať voči svojim blízkym opravdivú lásku, a to tak, že vo vzťahu k nim budeme hľadať zhodu s Božími prikázaniami, a táto vernosť prikázaniam bude mať prioritu pred vyhovovaním našim či ich náladám alebo želaniam.

To neznamená odstránenie pozornosti, úcty a priateľstva z medziľudských vzťahov. Znamená to však niečo také ako chrbtovú kosť lásky. Bez tejto prioritnej vernosti Bohu by sa medziľudská láska veľmi ľahko zdegenerovala na záležitosť nálad a sympatií či antipatií, na krátkozraké vyhovovanie tomu, čo sa nám či tým druhým zdá byť príjemné alebo osočné – no, čo z dlhodobého hľadiska, a najmä z hľadiska večného dobra môže byť neraz veľmi otázne.

Stálo by za to pouvažovať o tom, ako vyzerá táto veľmi dôležitá téma v mojom praktickom živote – a ako by mala s Božou pomocou vyzeráť...

Praktický pokyn: Dám si záležať na tom, aby moje prejavy pozornosti a lásky voči ľuďom boli v prvom rade v zhode s Božími prikázaniami.

MODLITBA

Večný Bože,
narodením tvojho Syna
všetkým národom zažiarila nádej na večný život;
daj, aby sme stále lepšie poznávali
nášho Vykupiteľa
a s jeho pomocou vošli do svetla večnej slávy.
Lebo on je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

11. JANUÁRA

PRVÉ ČÍTANIE

*Duch, voda a krv***Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Jána 5, 5 – 13**

Milovaní, kto iný premáha svet, ak nie ten, kto verí, že Ježiš je Boží Syn? On je ten, ktorý prišiel skrze vodu a krv, Ježiš Kristus. Nielen skrze vodu, ale skrze vodu a krv. A Duch to dosvedčuje, pretože Duch je pravda. Lebo traja sú, čo svedčia: Duch, voda a krv; a títo traja sú zajedno. Ak prijímame svedectvo ľudí, Božie svedectvo je väčšie; pretože Božie svedectvo je to, že svedčil o svojom Synovi.

Kto verí v Božieho Syna, má svedectvo v sebe. Kto neverí Bohu, robí ho luhárom, pretože neuveril svedectvu, ktoré vydal Boh o svojom Synovi. A toto svedectvo je, že Boh nám dal večný život a tento život je v jeho Synovi. Kto má Syna, má život; kto nemá Syna, nemá Boží život.

Toto som vám napísal, aby ste vedeli, že máte večný život vy, čo veríte v meno Božieho Syna.

EVANJELIUM

*A malomocenstvo z neho hneď zmizlo***Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša 5, 12 – 16**

Keď bol Ježiš v ktoromsi meste, zjavil sa muž plný malomocenstva. Len čo zbadal Ježiša, padol na tvár a prosil ho: „Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť.“

On vystrel ruku, dotkol sa ho a povedal: „Chcem, buď čistý!“ A malomocenstvo z neho hneď zmizlo.

A prikázal mu, že o tom nesmie nikomu hovoriť, ale: „Choď,“ povedal, „ukáž sa kňazovi a prines za svoje očistenie obetu, ako predpísal Mojžiš — im na svedectvo.“

No zvesť o ňom sa tým väčšmi šírila a schádzali sa veľké zástupy, aby ho počuli a dali sa uzdraviť zo svojich chorôb. On sa však utiahol na púšť a modlil sa.

TRVALÝ DAR Z VIANOČ

Na Štedrý večer takmer každý z nás dostal aj nejaký darček. Spravidla

to bývajú aj nejaké praktické veci, ktoré po Vianociach začneme používať a opätovne nám pripomínajú radostné chvíle a najmä lásku toho, kto nám ich daroval.

Bez ohľadu na to, či sme dostali, alebo nedostali takéto darčeky od ľudí, mali by sme si uvedomiť, že udalosť Kristovho narodenia nám priniesla ten najdôležitejší a trvalý dar, ktorý sa nekončí spolu s Vianočným obdobím.

O aký dar ide?

Hovorí o ňom apoštol Ján v dnešnom úryvku svojho listu. Najprv si všimnime jeho zvláštne tvrdenie, že Ježiš Kristus prišiel „cez vodu a krv“. Apoštol tu má na mysli dve udalosti, v ktorých Duch Svätý dal poznať Ježiša z Nazareta ako Božieho Syna. Prvá sa týka jeho krstu v Jordáne. Vtedy išiel „cez vodu“, nad ktorou sa ozval Boží hlas: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie“ a zjavil sa nad Ježišom Duch Svätý.

Svedectvom krvi je jeho smrť na kríži, po ktorej nasledovalo vzkriesenie z mŕtvych. Aj prijatie a „zvládnutie“ obety na kríži bolo dielom Ducha Svätého a Ježišovej spolupráce s ním. Tak isto vzkriesenie jeho mŕtveho tela je dielom Ducha Svätého, ktorý je Otcovým Duchom.

Tieto skutočnosti sú veľmi dôležité z toho hľadiska, že potvrdzujú, že v Ježišovi z Nazareta bol prítomný Duch Svätý, ktorý je vlastne Božím životom. A Ježiš prišiel preto, preto uskutočnil celé svoje poslanie, aby nám daroval tento Boží život.

Ako sa cez neho prejavoval Boží život a ako sa raz má prejavíť v nás i cez nás, to dosvedčovali Ježišove zázraky. V evanjeliu sme počuli o uzdravení malomocného. Malomocný bol človek, ktorého telo sa postupne rozkladalo a nezadržiateľne smerovalo k smrti. Súčasne bol už – ako nákazlivo chorý – za živa vylúčený z ľudskej spoločnosti a tiež z účasti na bohoslužbe. Izolovaný od ľudí i od Boha. Mŕtvy za živa. Veď smrť, to je vlastne strata komunikácie.

Ježiš tohto nešťastníka jednoduchým gestom a slovami: „Chcem, buď čistý!“ oslobodzuje z tohto strašného stavu a vracia do plného života. Tým sa ukazuje ako prameň plného života. To vyjadril na inom mieste evanjelia on sám: „Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie.“ (Jn 10, 10)

Tento nový život ako ovocie svojej obety a zmŕtvychvstania nám daroval pri našom krste a obnovuje jeho prítomnosť v nás vo sviatosti pokánia a Eucharistie. Dar Božieho života je pre každého z nás zárukou

prekonania všetkých obmedzení a prejavov utrpenia a smrti. Duch Svätý je závdavkom nášho vzkriesenia a plného života vo večnej komunikácii s trojjediným Bohom i so všetkými, ktorí sú s ním. Pokiaľ budeme s týmto darom večného života, s Duchom Svätým, spolupracovať až do konca svojho pozemského života, môžeme si byť istí, že Ježiš Kristus na nás prejaví svoju zachraňujúcu moc.

Bolo by správne, aby sme sa snažili tento Dar chrániť a udržať ako najcennejší dar a záruku plného rozvinutia nášho života.

Praktický pokyn: Obnovím alebo posilním v sebe prítomnosť Ducha Svätého úprimným prijatím sviatosti pokánia, ktorú prijmem dnes alebo v najbližších dňoch.

MODLITBA

Všemohúci Bože,
svetlom hviezd si zjavil národom
príchod Spasiteľa sveta;
prosíme ťa,
daj, aby sme vždy dokonalejšie poznávali
tajomstvo narodenia tvojho Syna Ježiša Krista,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

12. JANUÁRA

PRVÉ ČÍTANIE

Počuje nás, nech o čokoľvek prosíme

Čítanie z Prvého listu svätého apoštola Jána 5, 14 – 21

Milovaní, toto je dôvera, ktorú máme k Božiemu Synovi, že nás počuje, keď o niečo prosíme podľa jeho vôle. A ak vieme, že nás počuje, nech o čokoľvek prosíme, vieme aj to, že dostaneme, o čo sme ho žiadali. Keď niekto vidí, že jeho brat pácha hriech, ktorý nevedie k smrti, nech prosí a Boh mu dá život, totiž tým, čo páchajú hriech, ktorý nevedie k smrti. Je aj hriech, ktorý vedie k smrti; o takom nehovorím, že sa treba zaň modliť. Každá nepravosť je hriechom, ale je aj hriech, ktorý nevedie k smrti. Vieme, že nik, kto sa narodil z Boha, nehreší, ale chráni ho ten, ktorý sa narodil z Boha, a Zlý sa ho nedotkne. Vieme, že sme z Boha a celý svet je v moci Zlého. A vieme, že prišiel Boží Syn a dal nám schopnosť poznať toho Pravého. A my sme v tom Pravom, v jeho Synovi Ježišovi Kristovi. On je ten Pravý, Boh a večný život. Deti moje, chráňte sa modiel!

EVANJELIUM

Ženíchov priateľ sa raduje zo ženíchovho hlasu

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Jána 3, 22 – 30

Ježiš prišiel so svojimi učeníkmi do judejskej krajiny. Tam s nimi pobudol a krstil. Ale aj Ján krstil v Enone, blízko Salima, lebo tam bolo veľa vody. Ľudia tam prichádzali a dávali sa krstiť. Ján vtedy ešte nebol vo väzení. Medzi Jánovými učeníkmi a istým Židom vznikla hádka o očisťovaní. Prišli k Jánovi a povedali mu: „Rabbi, aj ten, čo bol s tebou za Jordánom, a ty si mu vydal svedectvo, tu krstí a všetci idú k nemu.“ Ján odpovedal: „Človek si nemôže prisvojiť nič, ak mu to nebolo dané z neba. Vy sami ste svedkami, že som povedal: Ja nie som Mesiáš, ale som poslaný pred ním. Ženích je ten, kto má nevestu. A ženíchov priateľ, ktorý je pri ňom a počúva ho, veľmi sa raduje zo ženíchovho hlasu. A táto moja radosť je úplná. On musí rásť a mňa musí ubúdať.“

ZÁKON ŽIVOTA JE RAST

Svojím vtelením prijal Ježiš Kristus všetky podmienky ľudského života, vrátane rastu z dieťaťa na dospelého muža. Evanjelium nám podáva tento jeho vývoj v skratke. Pár dní po Vianociach už počúvame o Ježišovi ako dospelom, ktorý začína svoje verejné pôsobenie. Vieme však, že jeho historický život sa rozvíjal tridsať rokov, kým dosiahol zrelosť pre verejné plnenie svojho poslania.

Ján Krstiteľ sa nedá podnietiť k žiarlivosti na rastúcu popularitu Ježiša, lež pravdivo priznáva, že jeho úlohou bolo pripravovať Mesiášovi cestu. Vyjadruje svoju radosť z toho, že ho mohol vidieť a počuť, uviesť na scénu dejín. Pokorne priznáva, že Ježiš bude rásť a jeho musí ubúdať. Ján odchádza do úzadia, napokon do väzenia, kde bol – aj fyzicky zmenšený „o hlavu“. Tým však nestratil svoju skutočnú veľkosť, ale práve naopak: sám Ježiš hovoril o ňom s úctou ako o najväčšom z dovtedajších ľudí a oslávil ho v nebi.

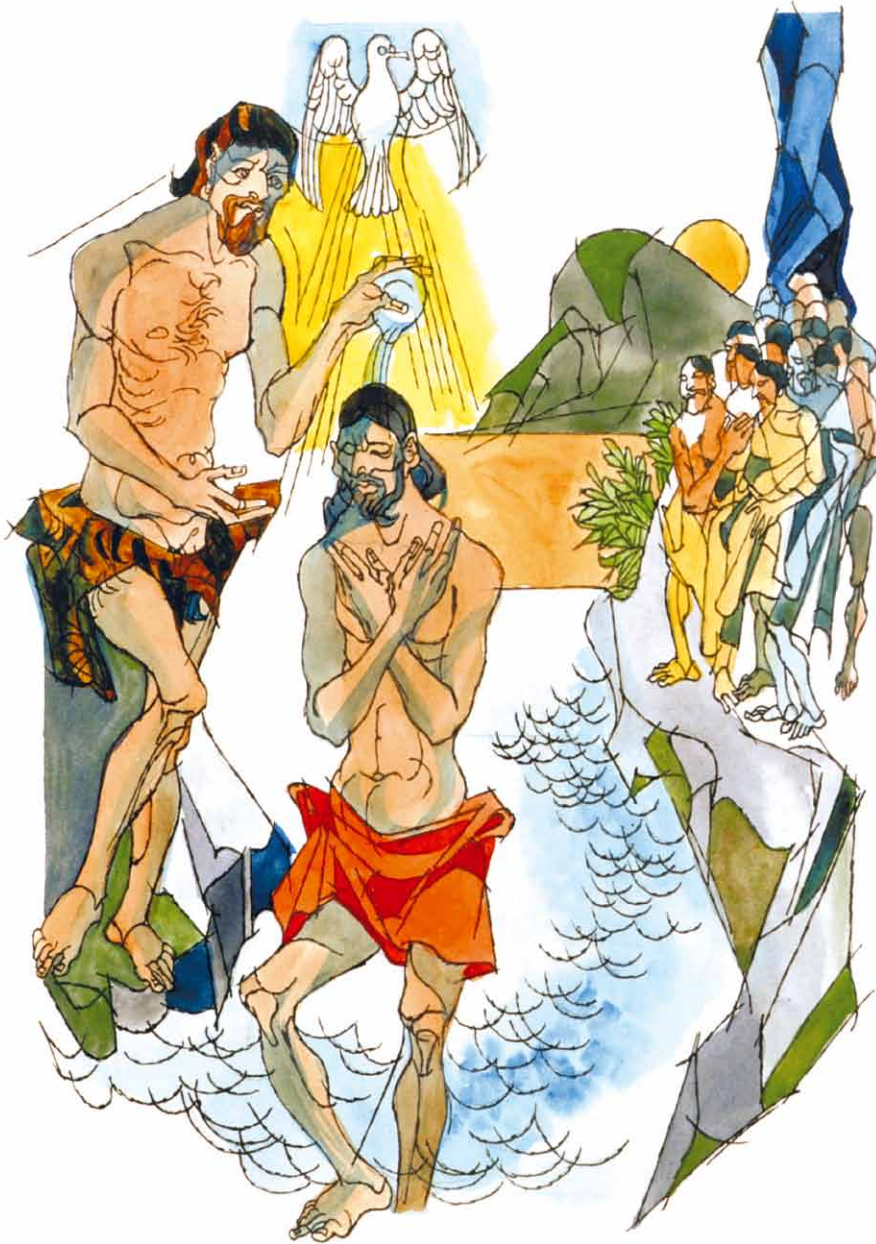
V našej dobe sa mnohí ľudia snažia vyniknúť za každú cenu a táto mentalita vplýva i na nás. Apoštol Ján nás vyzýva, aby sme sa chránili modiel. Modla je niečo, čomu sa klaniame, čo považujeme za dôležitejšie a významnejšie pre nás, než je skutočný Boh. Takou modlou sa môžeme stať aj my sami pre seba. Koľkí obetujú všetko pre svoju kariéru, bohatstvo, slávu, pôžitky... Náš postoj musí byť iný: najdôležitejšie, čomu je potrebné podriaďovať všetko, je to, aby v nás rástol Kristus, naša vnútorná i vonkajšia podobnosť s ním! To ostatné, najmä naše egoistické „ja“ sa musí umenšovať. To však nie je popieranie seba samého, ale práve naopak. Iba v spojení s Ježišom Kristom, pod vedením jeho Ducha sa môže naša osoba skutočne rozvíjať, môžeme nadobúdať stále plnší život. Veď on prišiel pre to, „aby sme mali život a aby sme ho mali hojnejšie“ (Jn 10, 10).

Praktický pokyn: Kto alebo čo je mojou „modlou“? Ako dám prakticky najavo, že vzťah ku Kristovi je u mňa na prvom mieste?

MODLITBA

Všemohúci a večný Bože,
skrze svojho jednorodeného Syna
urobil si nás novým stvorením;
daj, aby sme sa pôsobením tvojej milosti

čoraz dokonalejšie premieňali v Ježiša Krista,
v ktorom je naša ľudská prirodzenosť
spojená s tvojím božstvom.
O to ťa prosíme skrze nášho Pána Ježiša Krista,
tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

NEDEĽA PO 6. JANUÁRI

KRST KRISTA PÁNA

PRVÉ ČÍTANIE

Hľa, môj služobník, mám v ňom zaľúbenie

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša 42, 1 – 4. 6 – 7

Toto hovorí Pán:

„Hľa, môj služobník, priviniem si ho;
vyvolený môj, mám v ňom zaľúbenie.
Vložil som na neho svojho ducha;
právo prinesie národom.
Nebude kričať ani hlučne volať,
nebude počuť na ulici jeho hlas.
Nalomenú trsť nedolomí,
hasnúci knôtik nedohasí,
bude uplatňovať právo.
Nezoslabne, nezlomí sa,
kým nezaloží právo na zemi.
Na jeho zákon čakajú ostrovy.
Ja, Pán, som ťa povolal v spravodlivosti
a vzal som ťa za ruku.
Utvoril som ťa
a zmluvou ľudu som ťa urobil, svetlom národov,
aby si otvoril oči slepým,
vyviedol väzňov zo žalára
a z väznice tých, čo sedia v temnotách.“

DRUHÉ ČÍTANIE

Boh pomazal Ježiša Duchom Svätým

Čítanie zo Skutkov apoštolov 10, 34 – 38

Peter otvoril ústa a povedal: „Naozaj poznávam, že Boh
nenadŕža nikomu, ale v každom národe mu je milý ten, kto
sa ho bojí a koná spravodlivo.

Synom Izraela zoslal slovo a zvestoval pokoj skrze Ježiša

Krista; on je Pánom všetkých. Vy viete, čo sa počnúc od Galiley po krste, ktorý hlásal Ján, dialo po celej Judei; ako Boh pomazal Ježiša z Nazareta Duchom Svätým a mocou a on chodil, dobre robil a uzdravoval všetkých posadnutých diablom, lebo bol s ním Boh.“

EVANJELIUM

Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Marka 1, 7 – 11

Ján hlásal: „Po mne prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden ani zohnúť sa a rozviazať mu remienok na obuvi. Ja som vás krstil vodou, ale on vás bude krstiť Duchom Svätým.“

V tých dňoch prišiel Ježiš z galilejského Nazareta a Ján ho pokrstil v Jordáne. Vtom, ako vystupoval z vody, videl otvorené nebo a Ducha, ktorý ako holubica zostupoval na neho. A z neba zaznel hlas: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie.“

JEŽIŠ SA ZJAVUJE UPROSTRED KAJÚCNIKOV

V životopisoch významných ľudí sa stretáme s tým, že spomínajú nejakú zlomovú situáciu vo svojom živote, keď na základe stretnutia s nejakým človekom alebo s nejakou udalosťou si uvedomili svoj talent alebo výzvu niečo robiť. Predpoklady takej činnosti v nich už boli, no zväčša si ich neuvedomovali, až to stretnutie, tá situácia, príhoda im akoby otvorila oči a vzbudila záujem. Samozrejme, aj sami sa museli stať aktívnymi, ale obyčajne už mali záujem o tú činnosť a neváhali vynaložiť aj veľké úsilie, aby plnili poslanie, ktoré si uvedomili, že je ich povolaním.

Aj v tomto zmysle sa Boží Syn stal skutočným človekom. Vyrastal v ústraní Nazareta. Ako sme počuli o ňom na sviatok Svätej rodiny, „rástol v múdrosti, veku a v obľube u Boha i u ľudí“. Popri Jozefovi si osvojil prácu stolára –tesára, so záujmom spoznával Sväté písmo Starého zákona a prehlboval sa v milujúcom vzťahu k nebeskému Otcovi, výnimočné duchovné a morálne kvality boli v ňom, ale čo s tým všetkým robiť, do čoho a kedy sa pustiť v tejto veci, akoby aj Ježiš čakal na vonkajší podnet. Čo bolo pre neho týmto podnetom, ktorý ho pomkol

zanechať navyknutý spôsob života, opustiť Nazaret a začať plniť na verejnosti svoje poslanie, zamerané na uskutočnenie diela spásy ľudstva?

Z evanjelií vidíme, že týmto podnetom bolo dianie, dnes by sme povedali „hnutie“, ktoré sa vytvorilo okolo Jána Krstiteľa. Mohli by sme povedať, že to bolo hnutie kajúcnikov. Pod vplyvom Jána Krstiteľa sa títo ľudia pripravovali na stretnutie s Mesiášom nápravou svojho života, prijímaním krstu pokánia ako prejavu túžby, aby Boh zmyl ich previnenia. Toto dianie pôsobilo na Ježiša ako magnet. Spoznal v ňom výzvu nebeského Otca, aby sa k týmto ľuďom pridal. Krásnym príkladom kajúceho človeka je samotný Ján Krstiteľ –jednak spôsobom svojho života, ale aj svojím pokorným postojom: všetci si o ňom mysleli (a zrejme aj hovorili), že on je tým očakávaným Mesiášom. Ján však povie otvorene: „Ja vás krstím vodou, no po mne prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi. On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom.“ Nastáva zlomový okamih v živote samého Ježiša Krista. Je ním prijatie krstu. Nie pre to, že by potreboval očistenie od hriechov, ale pre to, že chce plniť vôľu svojho nebeského Otca. Veď to je vlastne pokánie. U nás, ľudí, má pokánie najmä túto negatívnu podobu, že totiž ľutujeme svoje hriechy a chceme ich napraviť. Aj to je, samozrejme, v zhode s Božou vôľou. No Boh od nás chce nielen to, aby sme sa zriekli niečoho, čo je zlé, a napravili svoje previnenia, lež predovšetkým, aby sme aktívne konali dobro, ktoré od nás očakáva. Toto bol Ježišov postoj, s ktorým vstupoval do vôd Jordána: robiť, čo je spravodlivé pred Bohom. Vtedy sa odohralo niečo nezvyčajné: z neba zaznieva Boží hlas: „Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie“ a na Ježiša zostupuje z neba Duch Svätý, čiže naplňa ho osobná Božia láska a sila.

Ježiš vedel, že je Božím Synom, no teraz dostáva aj vonkajšie potvrdenie tejto skutočnosti, uvedomuje si, že práve teraz sa na ňom naplňajú slová proroka o Božom služobníkovi, v ktorom bude mať Boh svoje zaľúbenie a na ktorého vloží svojho Ducha. Ježiš poznal túto pasáž z proroka Izaiáša, ktorú sme počuli v prvom čítaní, o Božom služobníkovi. Veď sám aplikoval tieto slová na seba, keď prišiel do nazaretskej synagógy a schválne prečítal prítomným práve tieto slová a povedal im stručné vysvetlenie: „Dnes sa splnili tieto slová, ktoré ste počuli.“ Ježiš dostáva potvrdenie, že je milovaným Božím Synom a súčasne si uvedomuje hlavné línie svojho poslania: byť Božím služobníkom, ktorý

má s tichosťou a láskou priniesť Božiu spravodlivosť všetkým ľuďom, svojím životom a pôsobením sa má stať svetlom národov a darcom opravdivej slobody. Plnenie tohto poslanca bolo odpoveďou Ježišovej lásky na lásku jeho nebeského Otca. Deň za dňom dával tomuto poslaniu konkrétnu náplň pod vedením a s pomocou Ducha Svätého, pre ktorého sa otváral najmä pri častej modlitbe. Apoštol Peter mohol potom stručne charakterizovať Ježišov pozemský život: „Kade chodil, všade robil dobre.“

Čo z tohto vyplýva pre nás, bratia a sestry? V prvom rade to, aby sme si uvedomili, že aj my patríme k tým, ktorých svojím pôsobením, smrťou a zmŕtvychvstaním Ježiš vyviedol z temnot na svetlo Božej lásky. Konkrétne nás Boh zahrnul svojou láskou pri našom krste. Od toho okamihu sme prijatými Božími synmi a dcérami. Treba si však uvedomiť, že Cirkev, do ktorej sme boli krstom začlenení, je tiež spoločenstvo kajúcnikov. Tak to pripomína aj Druhý vatikánsky koncil: „Cirkev je svätá, a zároveň vždy povinná očisťovať sa, ustavične sa oddáva pokániu a obnove.“ (LG 8) Znamená to, aby sme si uvedomovali radostnú skutočnosť, že Boh nás miluje a dôveruje nám. Poslal nás do tohto sveta, aby sme plnili jeho vôľu, spolupracovali na budovaní jeho kráľovstva a tým aj na opravdivom, pozemskom i večnom dobre nás i našich blízkych.

Pýtame sa denne v modlitbe Boha, čo od nás dnes chce? Snažíme sa uskutočňovať verne, obetavo a vytrvalo, aj v malých skutkoch úlohy, ktoré nám Pán Boh zveruje? Iba takto bude platiť aj o našom živote: „Všade robil dobre.“ Len vtedy, ak budeme uskutočňovať úprimné pokánie, môžeme dúfať, že trojjediný Boh bude pôsobiť v našom živote. Povedal to sám Ježiš: „Ten ma miluje, kto zachováva moje prikázania. Toho bude milovať aj môj Otec, prideme k nemu a budeme u neho prebývať.“

Prezident republiky udeľoval štátne vyznamenania ľuďom, ktorí sa zaslúžili o rozvoj vedy, kultúry a športu. Medzi nimi bol aj profesor Pullman, veľký odborník v biochémii. Po slávnosti sme sa stretli a hovoril mi: „Ja som to vyznamenanie nechcel. Trikrát som ho odmietol. Mne najviac záleží na tom, aby mi raz Boh povedal: ‚Správne, verný a dobrý sluha, poď do radosti svojho Pána!‘“ A potom mi rozprával o svojom synovi, ktorý žije v USA, je špičkovým vedcom. Ponúkali mu miesto profesora na Harvardskej univerzite. A on to odmietol, lebo sa chce venovať výchove svojich detí. Až potom, keď ich odchová a vychová, je ochotný prijať takúto prestížnu ponuku. Tento profesor s radosťou

v očiach hovoril: „Som hrdý na svojho syna, že nepodľahol mámeniu slávy a úspechu, ale že dáva na prvé miesto svoju úlohu v rodine.“ Aj takto môže niekedy v praxi vyzeráť naše pokánie, čiže naše hľadanie a uskutočňovanie toho, čo chce od nás Boh.

Ďakujeme preto za milosť krstu, ktorý je pre nás trvalým uistením o Božej láske k nám, i o dôvere, ktorú má Boh voči nám. Prosme o pomoc Ducha Svätého, aby sme v túto lásku vždy verili a nikdy nesklamali Božiu dôveru.

Praktický pokyn: Vďaka krstu môžem s pomocou Kristovej sily premáhať vo svojom živote zlo a konať dobro. Dám si záležať na tom, aby som sa nekriticky neriadil vplyvmi svojho okolia, ale aktívnym nasledovníkom Krista.

MODLITBA

Všemohúci a večný Bože,
keď bol Ježiš Kristus pokrstený v Jordáne
a vznášal sa nad ním Duch Svätý,
slávnostne si vyhlásil,
že je tvojím milovaným Synom;
pomáhaj nám, svojim deťom,
zrodeným z vody a Ducha Svätého,
stále žiť podľa tvojej svätej vôle.
Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna,
ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

Obsah

ADVENTNÉ OBDOBIE

PRVÝ ADVENTNÝ TÝŽDEŇ.....	7
PRVÁ ADVENTNÁ NEDELA	
30. NOVEMBRA	14
SVÄTÉHO ONDREJA, APOŠTOLA	
PONDELOK	17
UTOROK.....	21
STREDA.....	24
ŠTVRTOK.....	27
PIATOK	30
SOBOTA	33
6. DECEMBRA	36
SVÄTÉHO MIKULÁŠA, BISKUPA	
DRUHÝ ADVENTNÝ TÝŽDEŇ.....	39
DRUHÁ ADVENTNÁ NEDELA	
PONDELOK	48
8. DECEMBRA	52
NEPOŠKVRNENÉ POČATIE PANNY MÁRIE	
UTOROK.....	58
STREDA.....	61
ŠTVRTOK.....	64
PIATOK	68
SOBOTA	70
TRETÍ ADVENTNÝ TÝŽDEŇ.....	73
PONDELOK	82
UTOROK.....	85
STREDA.....	88
ŠTVRTOK.....	92
PIATOK	95
17. DECEMBRA	98
18. DECEMBRA.....	102

19. DECEMBRA	105
20. DECEMBRA	109

ŠTVRTÝ ADVENTNÝ TÝŽDEŇ.....112

ŠTVRTÁ ADVENTNÁ NEDEĽA

21. DECEMBRA.....	120
22. DECEMBRA.....	124
23. DECEMBRA.....	127
24. DECEMBRA	131

VIANOČNÉ OBDOBIE

VIANOČNÁ VIGÍLIA	137
25. DECEMBRA.....	142
POLNOČNÁ	
25. DECEMBRA.....	147
NARODENIE PÁNA	
26. DECEMBRA	153
SVÄTÉHO ŠTEFANA, PRVÉHO MUČENÍKA	
NEDEĽA V OKTÁVE NARODENIA PÁNA ALEBO,	
AK TAKEJ NIET, 30. DECEMBRA	158
SVÄTEJ RODINY JEŽIŠA, MÁRIE A JOZEFA	
27. DECEMBRA	167
SVÄTÉHO JÁNA, APOŠTOLA A EVANJELISTU	
28. DECEMBRA	170
SVÄTÝCH NEVINIATOK, MUČENÍKOV	
29. DECEMBRA	173
PIATY DEŇ OKTÁVY NARODENIA PÁNA	
30. DECEMBRA	176
ŠIESTY DEŇ OKTÁVY NARODENIA PÁNA	
31. DECEMBRA.....	179
SIEDMY DEŇ OKTÁVY NARODENIA PÁNA	
OKTÁVA NARODENIA PÁNA.....	183
SLÁVNOSŤ PANNY MÁRIE BOHORODIČKY	
2. JANUÁRA	187

3. JANUÁRA	190
DRUHÁ NEDEĽA PO NARODENÍ PÁNA.....	193
4. JANUÁRA	199
5. JANUÁRA	201
6. JANUÁRA	205
ZJAVENIE PÁNA	
7. JANUÁRA	211
8. JANUÁRA.....	214
9. JANUÁRA.....	216
10. JANUÁRA.....	219
11. JANUÁRA.....	222
12. JANUÁRA.....	225
NEDEĽA PO 6. JANUÁRI.....	229
KRST KRISTA PÁNA	

František Rábek
biskup-ordinár

Svetlo adventných a vianočných dní
Zamyslenia k textom dňa

Obálka Ladislav Záborský
Ilustrácie Vincent Hložník
Grafická úprava Juraj Vontorčík

Vydal Ordinariát Ozbrojených síl a ozbrojených zborov
Slovenskej republiky, Marianka, v roku 2010
Zodpovedný redaktor Michal Chuda
Prvé vydanie
Z dodaných tlačových podkladov vytlačila
Tlačiareň Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

ISBN 978-80-89261-36-9